

บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ:
ศึกษารณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ร้อยตำรวจโท สุภชัย ประไพพนพ

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

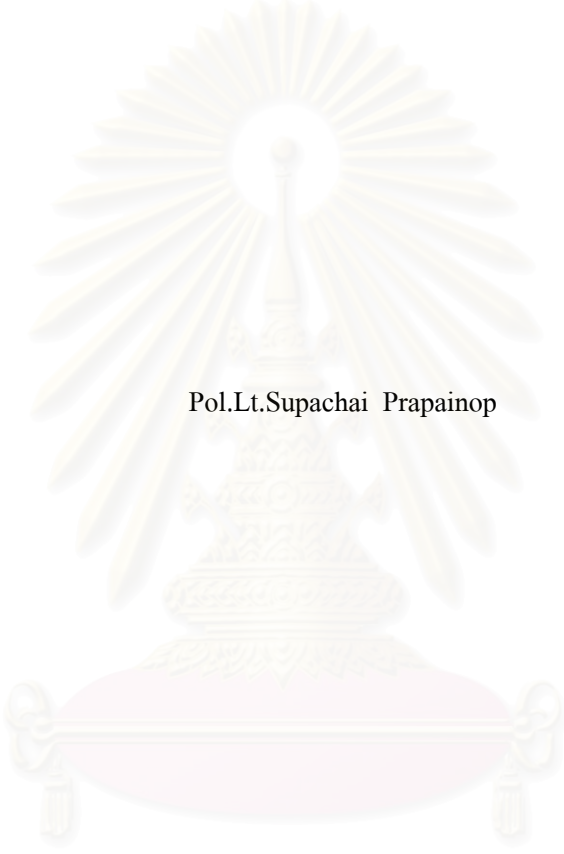
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-17-5608-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE ROLES OF THE COMMISSION OF OVERSEEING AND FOLLOWING-UP POLICE
ADMINISTRATION: A CASE STUDY OF METROPOLITAN POLICE BUREAU

Pol.Lt.Supachai Prapainop

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Sociology

Department of Sociology and Anthropology

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-17-5608-9

ศุภชัย ประไพพนพ : บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับ
 สถานีตำรวจ: ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล. (THE ROLES OF THE COMMISSION
 OF OVERSEEING AND FOLLOWING-UP POLICE ADMINISTRATION: A CASE STUDY
 OF METROPOLITAN POLICE BUREAU) อ.ที่ปรึกษา: ผศ.ดร.จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, อ.ที่ปรึกษา
 ร่วม: พลตำรวจโท ภิรมย์ บุญรอดพานิช 225 หน้า. ISBN 974-17-5608-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและการสนับสนุนการปฏิบัติงานตำรวจในด้านต่างๆ
 ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ ในเขตพื้นที่ต่างๆของ
 กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างข้าราชการตำรวจที่สังกัดสถานีตำรวจในเขตกองบัญชาการ
 ตำรวจนครบาล แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
 จำนวน 390 คน และจากการสัมภาษณ์ จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูป
 SPSS สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ Chi-square และ การทดสอบ
 Anova

ผลการศึกษา พบว่า คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ
 ในเขตกรุงเทพมหานครมีบทบาทในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีบทบาทในด้านการรับแนวทาง
 และนโยบายจากคณะกรรมการระดับชาติและระดับกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติอยู่ในระดับสูงที่สุด และมี
 บทบาทในด้านการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนการบริหารงานตำรวจอยู่ในระดับต่ำที่สุด ในแต่ละ
 เขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครมีระดับค่าเฉลี่ยของบทบาทในการทำงานแตกต่างกัน โดยเขตพื้นที่ชั้นในของ
 กรุงเทพมหานครมีบทบาทในการทำงานอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมาได้แก่เขตพื้นที่ชั้นกลาง และเขตพื้นที่
 ชั้นนอก ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดระบบนิเวศวิทยาของอาชญากรรม สำหรับการสนับสนุนการ
 ปฏิบัติงานตำรวจในด้านต่างๆในแต่ละเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครไม่มีความแตกต่างกัน โดยในแต่ละ
 เขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครมีการสนับสนุนงานด้านป้องกันปราบปรามสูงที่สุด และการสนับสนุนงาน
 ด้านจราจรต่ำที่สุด เหมือนกัน และพบว่าบทบาทและการสนับสนุนการปฏิบัติงานตำรวจของคณะกรรมการ
 ตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 สาขาวิชาสังคมวิทยา
 ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิติศิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

[Signature]

[Signature]

[Signature]

4681168824 : MAJOR SOCIOLOGY

KEY WORD: ROLES / THE COMMISSION OF OVERSEEING AND FOLLOWING-UP POLICE ADMINISTRATION / CRIMINOLOGY / JUSTICE

SUPACHAI PRAPAINOP : THE ROLES OF THE COMMISSION OF OVERSEEING AND FOLLOWING-UP ADMINISTRATION : A CASE STUDY OF METROPOLITAN POLICE BUREAU. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.JUTHARAT UA-AMNOEY, Ph.D., THESIS COADVISOR : POL.LT.GEN.BHIROM BOONRAWDPANICH, 225 pp. ISBN 974-17-5608-9

The objectives of this research was to study the roles and supports of the Commission of Overseeing and Following – up Police Administration at practical level in Bangkok Metropolis.

The samplings were composed of police officers belonging to the Metropolitan Police Bureau. Data obtained by interviewing 9 police officers and questionnaires were used to collect relevant information from 390 police officers. The analysis was done by SPSS program and statistics tools used to interpret the findings were in forms of percentage, means, standard deviation, chi-square test and anova test.

The study found that the role of the Commission of Overseeing and Following – up Police Administration in Bangkok areas was in the medium level which the role of receiving the ways and policy from the commission in the national level and Bangkok level was the highest role and the role of offering the suggestion, helping and supporting of police administration was the lowest role. In each Bangkok area, the mean level of the roles of the commission were different. The role of the Commission of Overseeing and Following – up Police Administration in the inner zone of Bangkok was the most outstanding followed by in the central zone and the outer zone respectively. The findings was concordant with the concept of the ecology of crime system. The supports for police officers in different area were found indifferent in this study. In each Bangkok area, the activities related to prevention and suppression were mostly supported while the traffic police activity was least supported. It also found that the correlation of the roles and the supports of the Commission of Overseeing and Following – up Police Administration was in the same direction.

Department of Sociology and Anthropology

Field of study Sociology

Academic year 2005

Student's signature.....

Advisor's signature.....

Co-advisor's signature.....

Supachai Prapainop

J. Uomnoy

POL.LT.GEN. Bhirom Boonrawdpnich

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย อาจารย์ที่ปรึกษา พลตำรวจโท ภิรมย์ บุญรอดพานิช อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ดินณะกุล ประธานกรรมการ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญยง ชื่นสุวิมล กรรมการ ซึ่งท่านอาจารย์ที่ปรึกษาได้กรุณาให้แนวความคิด และให้คำแนะนำในการค้นคว้าประกอบการวิจัยตลอดจนตรวจแก้ไขร่างวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ตลอดมา ท่านอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมได้สละเวลามาให้คำแนะนำและช่วยตรวจสอบเนื้อหาในการทำวิจัยฉบับนี้จนสำเร็จ ล่วงได้ด้วยดี ท่านประธานกรรมการ และท่านกรรมการได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบเนื้อหาและให้แนวทางในการวิจัยโดยตลอด รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์สุมนทิพย์ ใจเหล็ก ที่ให้คำแนะนำในการทำวิจัยและการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลแก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย รวมทั้งขอขอบพระคุณข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณนายสมนึก ประไพพนพ และนางรัตนา ประไพพนพ บิดามารดาของผู้วิจัย และพันตำรวจโท คงฤทธิ์ สุกใส ผู้บังคับบัญชาของผู้วิจัยที่สนับสนุน ให้ข้อเสนอแนะ และให้โอกาสผู้วิจัยในการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบคุณนางสาวปาริชาติ ประไพพนพ ที่ช่วยเหลือในการค้นคว้าเอกสารประกอบการวิจัย ขอขอบคุณนางสาวกัลยา ประไพพนพ ที่ช่วยจัดทำตารางแผนภูมิในการนำเสนอผลการวิจัย ขอขอบคุณนางสาวขวัญชนก รุ่งสุข นางสาวบุษญารัตน์ วงศ์ถักณพันธ์ นางสาวดาวัลย์ รุ่งเรืองพัฒนา และเพื่อนๆ ทุกคนที่ได้ช่วยเหลือผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล และคอยให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จในครั้งนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 กรอบแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท.....	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	14
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตำรวจ.....	19
2.4 แนวคิดระบบนิเวศวิทยาของอาชญากรรม.....	29
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับยุติธรรมชุมชน.....	34
2.6 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงาน ตำรวจ.....	37
2.7 ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงาน ตำรวจ.....	43
2.8 กองบัญชาการตำรวจนครบาล.....	47
2.9 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดองค์กรตำรวจ ต่างประเทศ.....	49
2.10 งานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง.....	54
2.11 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	57
2.12 สมมุติฐาน.....	57
2.13 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	58

บทที่	หน้า
3	ระเบียบวิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย.....60
	3.1 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย.....60
	3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....60
	3.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....66
	3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....69
	3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....71
	3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....72
	3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....73
	3.8 เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น 73
	3.9 การแปลผลข้อมูล.....75
4	ผลการศึกษาและการอภิปรายผลการศึกษา.....78
	ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....78
	ส่วนที่ 2 ระดับบทบาทของ กต.ตร.สน.....86
	ส่วนที่ 3 การสนับสนุนงานตำรวจด้านต่างๆ ของ กต.ตร.สน.....107
	ส่วนที่ 4 ระดับความคิดเห็นอื่นๆของกลุ่มตัวอย่าง.....123
	ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ ปัญหาและอุปสรรค.....128
	ส่วนที่ 6 ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์.....131
5	การพิสูจน์สมมุติฐานและอภิปรายผลการวิจัย.....161
	สมมุติฐานที่ 1.....162
	สมมุติฐานที่ 2.....166
	สมมุติฐานที่ 3.....170
6	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....173
	6.1 สรุปผลการวิจัย.....173
	6.2 สรุปผลการพิสูจน์สมมุติฐาน.....177
	6.3 ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย.....178
	6.4 ปัญหาการวิจัย.....178
	6.5 ข้อเสนอแนะ.....179
	รายการอ้างอิง.....186
	ภาคผนวก.....195
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....225

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงการแบ่งระดับการมีส่วนร่วม.....	18
2	แสดงสถิติการประชุมโดยเฉลี่ยของ กต.ตร.กทม. และ กต.ตร.จังหวัด.....	43
3	แสดงสถิติการประชุมของ กต.ตร.กทม.....	44
4	แสดงจำนวนข้าราชการตำรวจประจำสถานีตำรวจในสังกัด บชน.แบ่งตาม กองบังคับการ 1- 9.....	61
5	แสดงจำนวนข้าราชการตำรวจประจำสถานีตำรวจในสังกัด บชน. แบ่งตาม สถานีตำรวจ.....	61
6	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานีตำรวจที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง.....	68
7	แสดงวันเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง.....	72
8	แสดงวันเวลาการทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกองบังคับการ.....	72
9	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มอายุของกลุ่มตัวอย่าง.....	79
10	แสดงจำนวนและร้อยละของเพศของกลุ่มตัวอย่าง.....	79
11	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง.....	80
12	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับชั้นยศของกลุ่มตัวอย่าง.....	81
13	แสดงจำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการรับราชการตำรวจของกลุ่มตัวอย่าง.....	81
14	แสดงจำนวนและร้อยละของประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ กต.ตร.สน.....	82
15	แสดงจำนวนและร้อยละของตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง.....	83
16	แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะการปฏิบัติงานหลักที่ได้รับมอบหมาย.....	83
17	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามลักษณะที่ตั้งของเขตพื้นที่.....	84
18	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับความเข้าใจบทบาท กต.ตร.สน.ของกลุ่มตัวอย่าง.....	85
19	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อบทบาท กต.ตร.สน. ในด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	87
20	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อบทบาท กต.ตร.สน. ในด้านการให้คำปรึกษา.....	89
21	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อบทบาท กต.ตร.สน. ในด้านการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงาน.....	91
22	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อบทบาท กต.ตร.สน. ในด้านการรับคำร้องเรียน.....	93

ตาราง	หน้า
23	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความเห็นต่อบทบาท กต.ตร.สน. ในด้านการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนการประชาสัมพันธ์.....96
24	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความเห็นต่อบทบาท กต.ตร.สน. ในด้านการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนการบริหารงานตำรวจ.....98
25	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความเห็นต่อบทบาท กต.ตร.สน. ในด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน.....100
26	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความเห็นต่อบทบาท กต.ตร.สน. ในด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะทำงาน.....102
27	แสดงคะแนนเฉลี่ยของระดับบทบาท กต.ตร.สน.ในด้านต่างๆ.....104
28	แสดงการเปรียบเทียบบทบาท กต.ตร.สน.ตามเขตพื้นที่ของ กทม.....105
29	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นต่อการสนับสนุนงาน ด้านป้องกันปราบปราม.....108
30	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นต่อการสนับสนุนงาน ด้านสืบสวนสอบสวน.....111
31	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นต่อการสนับสนุนงาน ด้านจราจร.....114
32	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นต่อการสนับสนุนงาน ด้านอำนวยการ.....116
33	แสดงการสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.ในเขต กทม.....119
34	แสดงการเปรียบเทียบการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ตามเขตพื้นที่ ของ กทม.....120
35	แสดงระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อ กต.ตร.สน.....123
36	แสดงการแปลผลระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อ กต.ตร.สน.....126
37	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ที่แสดงความคิดเห็นต่อความสำคัญของ กต.ตร.สน.ในการบริหารงานตำรวจ.....158
38	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ที่แสดงความคิดเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.....158
39	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ที่แสดงความคิดเห็นต่อการให้การ สนับสนุนงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.....159

ตาราง	หน้า
40	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ที่แสดงความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของ กต.ตร.สน.กับการให้การสนับสนุนงานตำรวจ.....159
41	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างบทบาทของ กต.ตร.สน.เปรียบเทียบตามเขตพื้นที่ของ กทม. โดยใช้วิธี Anova ในการทดสอบสมมุติฐาน.....162
42	แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของข้อมูลโดยวิธี Test of Homogeneity of Variances.....162
43	แสดงการทดสอบความแตกต่างระหว่างบทบาทของ กต.ตร.สน.ในแต่ละเขตพื้นที่.....163
44	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.เปรียบเทียบกับเขตพื้นที่ของ กทม. โดยใช้วิธี Anova ในการทดสอบสมมุติฐาน.....166
45	แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของข้อมูลโดยใช้วิธี Test of Homogeneity of Variances.....167
46	แสดงการทดสอบความแตกต่างระหว่างการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในแต่ละเขตพื้นที่.....167
47	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของ กต.ตร.สน.กับการให้การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.....170
48	แสดงผลการทดสอบสมมุติฐานที่ 3 ด้วยวิธี Chi-square.....171
49	แสดงผลสรุปการทดสอบสมมุติฐาน.....172

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงการแบ่งพื้นที่ของเมืองชिकाโกตามแนวคิดนิเวศวิทยาอาชญากรรม.....	30
2 แสดงลักษณะพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร.....	33
3 แสดงโครงสร้างของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารตำรวจ.....	42
4 แสดงโครงสร้างองค์กรและการแบ่งส่วนราชการของกองบัญชาการตำรวจนครบาล.....	48
5 แสดงโครงสร้างองค์กรและการบังคับบัญชาของตำรวจญี่ปุ่น.....	50
6 แสดงผู้ยามตำรวจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำรวจนครบาลโตเกียว.....	52
7 แสดงระดับค่าเฉลี่ยบทบาทของ กต.ตร.สน.ในแต่ละด้านแบ่งตามเขตพื้นที่.....	106
8 แสดงแผนภูมิเส้นเปรียบเทียบบทบาทในแต่ละเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร.....	107
9 แสดงระดับค่าเฉลี่ยการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.แต่ละด้านแบ่งตาม เขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร.....	121
10 แสดงแผนภูมิเส้นเปรียบเทียบการสนับสนุนงานตำรวจในแต่ละเขตพื้นที่ของกรุงเทพ มหานคร.....	121

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้มีการพัฒนาระบบราชการ การเมือง การปกครองมาเป็นลำดับ โดยเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 76 มีสาระสำคัญว่า “รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ” ความพยายามในการปฏิรูประบบราชการให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากที่สุด โดยการปรับบทบาท ภารกิจ ของส่วนราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และตรวจสอบการทำงานภาครัฐมากขึ้น ภาครัฐจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ โดยมีระบบการบริหารจัดการที่คล่องตัวเป็นอิสระภายในกรอบของกฎหมาย มีการกระจายอำนาจและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นระบบ จากเดิมที่ประชาชนเป็นผู้อยู่ใต้ปกครอง นโยบายของรัฐถูกกำหนดจากส่วนกลางไปสู่ส่วนท้องถิ่น ซึ่งในความเป็นจริงแล้วโดยสภาพทางภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณีในแต่ละท้องถิ่นนั้นมีความแตกต่างกัน การแก้ไขปัญหาในระดับท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกันไปด้วย ทำให้มีความจำเป็นต้องใช้วิธีการแก้ไขปัญหาในระดับท้องถิ่นที่ตรงกับความต้องการของประชาชน โดยการเปลี่ยนแปลงไปสู่การกระจายอำนาจและการนำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ระดับท้องถิ่นมากขึ้นเป็นลำดับ ทิศทางของนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนดังกล่าว จึงส่งผลกระทบต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ที่มีหน้าที่สำคัญในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม

กระบวนการยุติธรรมของไทยซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ และคุมประพฤติ ถูกมองว่าเป็นกระบวนการของรัฐที่มีมุมมองของการใช้อำนาจมากกว่า การให้บริการด้านความยุติธรรมและเป็นกระบวนการที่มีลักษณะปิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือองค์กรภายนอกกระบวนการยุติธรรม ซึ่งกล่าวโดยทั่วไปแล้วประชาชนจะมีบทบาทน้อยมากในการเข้าร่วมกิจกรรม ร่วมรับทราบปัญหาอุปสรรค ร่วมกำหนดนโยบาย จากเหตุผล

ดังกล่าวจึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้กระบวนการยุติธรรมไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนทั้งๆ ที่ความร่วมมือจากประชาชนเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของความสำเร็จในกระบวนการยุติธรรม

ตำรวจเป็นหน่วยงานหนึ่งที่สำคัญในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งถูกเปรียบเสมือนด่านแรกหรือด่านแรกของกระบวนการยุติธรรม ที่มีความใกล้ชิดต้องสัมผัสประชาชนมากที่สุด มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ค้ำครองทรัพย์สินและเสรีภาพของประชาชน รักษากฎหมาย รวมทั้งเป็นหน่วยกำลังที่จะสนับสนุนให้ฝ่ายบริหารปกครองประเทศไปด้วยความเรียบร้อย อำนาจหน้าที่ของตำรวจจึงมีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนทั้งในเรื่องสิทธิเสรีภาพของบุคคลและความยุติธรรม ลักษณะงานของตำรวจนั้นจึงต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับประชาชนอยู่ตลอดเวลา

พุทธศักราช 2541 รัฐบาลมีนโยบายที่จะปรับปรุงกิจการตำรวจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีการกระจายอำนาจและเปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ตามรัฐธรรมนูญ จึงได้จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นกรมไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง และมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงภายในส่วนที่เกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การตระเวนชายแดน การรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของประชาชนและอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี จนกระทั่งได้มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พุทธศักราช 2541 และพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พุทธศักราช 2547 ในเวลาต่อมา

สืบเนื่องจากการมีพระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พุทธศักราช 2541 โดยเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกระดับและการกระจายอำนาจการบริหารไปให้หน่วยงานระดับภูมิภาคอย่างเต็มที่ นายกรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีจึงได้วางระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พุทธศักราช 2542 ขึ้น กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ (กต.ตร.) เป็นองค์กรนโยบายตำรวจแห่งชาติ และให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร (กต.ตร.กทม.) และคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับจังหวัด (กต.ตร.จังหวัด) ตลอดจนให้มีคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สถานีตำรวจ) เป็นองค์กรที่นำนโยบาย

พัฒนาและการบริหารงานตำรวจไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลตามนโยบายระดับชาติที่กำหนด รวมทั้งนำความคิดเห็นและปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่กลับขึ้นสู่กระบวนการกำหนดนโยบายระดับชาติให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยมีประชาชนเข้ามาเป็นกรรมการในคณะกรรมการทุกระดับ

กต.ตร.สถานีตำรวจ ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่อยู่ในระดับปฏิบัติ ได้มีการเริ่มดำเนินการ ตั้งแต่ ปี พุทธศักราช 2543 จนถึงปัจจุบัน บทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สถานีตำรวจ ถูกกำหนดไว้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พุทธศักราช 2542 ซึ่งการสรรหาประชาชนในพื้นที่มาดำรงตำแหน่ง กต.ตร.สถานีตำรวจ นั้น ตามระเบียบวิธีการแต่งตั้ง กต.ตร.สถานีตำรวจ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วย หัวหน้าสถานีตำรวจเป็นประธานกรรมการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตที่ผู้อำนวยการเขตมอบหมายซึ่งมีพื้นที่รับผิดชอบส่วนใดส่วนหนึ่งอยู่ในพื้นที่ของสถานีตำรวจนั้น เขตละ 1 คน เป็นกรรมการ ผู้มีบทบาทในฐานะผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนั้นตามที่หัวหน้าสถานีตำรวจ แต่งตั้ง จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ และข้าราชการตำรวจประจำสถานีตำรวจนั้น จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ และเลขานุการ ซึ่งคณะกรรมการสรรหานี้จะเป็นผู้ดำเนินการสรรหาตัวแทนประชาชนมาดำรงตำแหน่ง กต.ตร.สถานีตำรวจ

บทบาทของ กต.ตร.สถานีตำรวจ ในปัจจุบันได้มีโครงการในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองหลวงและเมืองใหญ่ของประเทศไทย วิถีชีวิตคนเมืองที่ผูกพันอยู่กับเศรษฐกิจ สังคม และชุมชน ตลอดจนถึงแวดล้อมรอบตัว ไม่ว่าจะเป็นมลภาวะ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการร่วมกันแก้ไขปัญหาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง จากผลงานของ กต.ตร.สถานีตำรวจ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่ผ่านมาได้มีการจัดทำโครงการต่างๆ เช่น

โครงการนักรบชุมชน ที่เริ่มดำเนินการเมื่อต้นปี พ.ศ.2547 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาในการจัดหาที่ทำกินให้แก่คนในชุมชน จัดที่ว่างเปล่าให้เป็นแหล่งจำหน่ายสินค้า ส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้ การดำเนินงานของ กต.ตร.ในปัจจุบัน จึงมิใช่แค่ภาพลักษณ์ของผู้ตรวจสอบแต่เพียงอย่างเดียว แต่กลับมีบทบาทในการพัฒนาร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้บังคับใช้กฎหมาย ซึ่งเกิดจากการร่วมระดมความคิดของประชาชนที่เข้ามาเป็น กต.ตร. ทั้งในระดับจังหวัด และระดับสถานีตำรวจ

โครงการรักษาวินัย ซึ่ง กต.ตร.สน.เข้ามามีบทบาทในภาคปฏิบัติ ในการรณรงค์ให้ประชาชนมีความรู้เรื่องยาเสพติด ปลุกสร้างจิตสำนึกในการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่คิดถึงส่วนรวม รวมถึงการปฏิบัติตามกฎหมายจราจร เช่น มีการจัดให้ความรู้แก่นักเรียนนักศึกษาในโรงเรียนเพื่อให้เคารพกฎจราจรซึ่งการจราจรถือเป็นปัญหาสำคัญยิ่งที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร ส่วนหนึ่งของปัญหาก็เกิดจากการปฏิบัติฝ่าฝืนกฎจราจร อันเป็นโครงการภาคปฏิบัติเชิงรุกในการแก้ไขปัญหา

แต่อย่างไรก็ตาม โครงการต่างๆก็ยังมีลักษณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ดำเนินการไปฝ่ายเดียวโดยประชาชนยังอยู่ในฐานะผู้รับบริการและไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง จะเห็นได้จากผลการศึกษาของ อติเรก จินตรานันท์ (2543) ซึ่งศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเป็น กต.ตร.สถานีตำรวจ : ศึกษากรณีสถานีตำรวจนครบาล ยานนาวา และ การศึกษาของ อติเรก รุ่งเรือง (2545) ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตำรวจ : ศึกษา คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดนครราชสีมา ได้ผลสอดคล้องกันว่าประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ามีกระทำการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกประชาชนเพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนเข้าไปร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ส่งผลให้ประชาชนในชุมชนไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างแท้จริง กต.ตร.สถานีตำรวจ จึงยังคงต้องมีการพัฒนา ปรับปรุงบทบาทหน้าที่ของตนต่อไป ซึ่งจะเป็นไปในทิศทางใดนั้น การกำหนดบทบาทของ กต.ตร.ทุกระดับให้มีความชัดเจนจึงเป็นแนวทางที่ดีในการเริ่มต้น สำหรับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายภาครัฐ ตามรัฐธรรมนูญ

เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งสังกัดหน่วยระดับสถานีตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับ กต.ตร.สถานีตำรวจ นั้น เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับ กต.ตร.สถานีตำรวจ และประชาชนในพื้นที่ ทำให้ทราบถึงการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของ กต.ตร.สถานีตำรวจ ทุกระยะ การแสดงบทบาทของ กต.ตร.สถานีตำรวจ ย่อมส่งผลกระทบต่อแบบแผนพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับ กต.ตร.สถานีตำรวจ หรือการดำเนินการตามนโยบายที่ กต.ตร.กำหนด อันเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งในความสำเร็จของ กต.ตร.ทุกระดับ ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเพื่อทราบถึงบทบาท ของ กต.ตร.สถานีตำรวจ และปัญหาอุปสรรค ตลอดจนแนวทาง ปรับปรุง บทบาทของ กต.ตร.สถานีตำรวจ ต่อไป

เขตกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) อันประกอบด้วย 88 สถานีตำรวจ ได้แก่ ซึ่งเป็นรับผิดชอบพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร อันเป็นเมืองหลวงของประเทศและเป็นชุมชนเมืองที่มีแหล่งธุรกิจการค้าเป็นที่ตั้งของศูนย์การค้าหลายแห่ง ย่านสถานบันเทิง สถานศึกษา สถานที่ราชการสำคัญหลายแห่ง ตลอดจนชุมชนพักอาศัยจำนวนมากทั้งในรูปแบบห้องพักในอาคารชุด (คอนโดมิเนียม) บ้านพักอาศัย ชุมชนแฟลต และ ชุมชนแออัด อีกทั้งเป็นจังหวัดที่มีประชากรทั้ง

ประชากรตามทะเบียนราษฎร์และประชากรแฝงมากที่สุดในประเทศ ทำให้มีความหลากหลายในกลุ่มประชากร และมีปัญหาเกิดขึ้นหลายรูปแบบในแต่ละพื้นที่ คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจที่สังกัดในเขต บข.น. (กต.ตร.สน.) ได้มีการแสดงบทบาทหน้าที่ของตนในการมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนของสภาพแต่ละพื้นที่ในเขต รับผิดชอบดังกล่าวอย่างไร และส่งผลในการสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆ ได้มากน้อยเพียงไร ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ ภายในเขต บข.น. หรือ กต.ตร.สน. ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของประชาชนในชุมชนเข้าไปทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ กต.ตร.สน. ได้มีการแสดงบทบาทหน้าที่ของตนอย่างไรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)
2. เพื่อศึกษาลักษณะการสนับสนุนในงานตำรวจด้านต่างๆ ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)
3. เพื่อศึกษาถึงปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ศึกษาโดยใช้กลุ่มประชากรในเขตพื้นที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งประกอบด้วยสถานีตำรวจ 88 สถานี ในสังกัด 9 กองบังคับการ ได้แก่กองบังคับการ 1 – 9 ศึกษาโดยใช้ประชากร คือเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประจำสถานีตำรวจ ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล (บข.น.)

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

2. ทำให้ทราบถึงลักษณะการสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

3. ทำให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

4. เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้รับมาเป็นข้อมูลและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

กรอบแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ มีกรอบแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท (Roles)
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม (Participation)
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตำรวจ (Police Administration)
- 2.4 แนวคิดระบบนิเวศวิทยาของอาชญากรรม (The Ecology of Crime)
- 2.5 แนวคิดยุติธรรมชุมชน (Community Justice)
- 2.6 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (Roles of The Commission of Overseeing and Following-up Police Administration)
- 2.7 ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (Output of The Commission of Overseeing and Following-up Police Administration)
- 2.8 กองบัญชาการตำรวจนครบาล (The Metropolitan Police Bureau)
- 2.9 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์กรตำรวจต่างประเทศ
- 2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท (Roles)

คำว่า “บทบาท” เป็นคำที่ยืมมาจากการแสดง บทบาทในการแสดงไม่ได้ขึ้นอยู่กับนักแสดงคนใดคนหนึ่ง และบทบาททางสังคมก็อยู่เหนือนักแสดงแต่ละคนด้วย อย่างเช่น Macbeth ที่เป็นตัวละครของ Shakespere มานานประมาณ 300 ปี มีนักแสดงหลายต่อหลายคนได้มาสวมบทบาท การแสดงพฤติกรรมของมนุษย์โดยบทบาทก็เป็นเพียงฉากที่มีเหตุการณ์และบทพูด บทบาททางสังคมก็เช่นกัน บทบาทของการเป็นนักศึกษา บทบาทของการเป็น พ่อ แม่ หมอ ครู ก็จะอยู่กับคนที่แสดงแต่ละบทบาท และสังคมเป็นผู้กำหนดบทบาทนั้น (James D. Thompson , 1970)

2.1.1 ความหมายของบทบาท

คำว่า “บทบาท” ได้มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างกว้างขวาง อาทิ

Ralph Linton (1964) เป็นนักมานุษยวิทยาคนแรกที่เสนอแนวความคิดของบทบาทที่น่าเชื่อถือ ในการอธิบายลักษณะพื้นฐานเรื่องสถานภาพและบทบาท เขากล่าวว่า “สังคม” ประกอบด้วย สามส่วน คือ ปัจเจบุคคล การจัดระเบียบของระบบสังคม และความรักในหมู่คณะ สังคมทำหน้าที่เป็นพื้นฐานของพฤติกรรม ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกันของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มของปัจเจกบุคคล Linton กล่าวว่า สถานภาพ คือ ตำแหน่งที่มีรูปแบบเฉพาะเป็นตำแหน่งสูงสุดของรูปแบบพฤติกรรมในการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน “สถานภาพเป็นการรวมสิทธิและหน้าที่ เมื่อเขาได้รับสิทธิและหน้าที่ซึ่งประกอบขึ้นเป็นสถานภาพที่มีประสิทธิภาพแสดงว่าเขากำลังปฏิบัติบทบาท ดังนั้น บทบาท คือ ลักษณะพลวัตของสถานภาพ ทำให้สถานภาพและบทบาทแยกออกจากกันไม่ได้ นอกจากนี้ Linton ได้แบ่งสถานภาพออกเป็น 2 ลักษณะ คือ Ascribed status เป็นลักษณะของสถานภาพที่มีมาตั้งแต่กำเนิด เช่น เพศ พื้นฐานของครอบครัว เป็นต้น ส่วน Achieved status เป็นลักษณะของสถานภาพที่ได้มาด้วยความสามารถ เช่น การศึกษาจบชั้นปริญญาเอก เป็นต้น

Daniel J. Levinson (1971) ได้รับอิทธิพลจาก Linton สรุปความหมายของบทบาทไว้ 3 ประการ คือ

1. บทบาท หมายถึง บรรทัดฐาน ความมุ่งหวัง ข้อห้าม ความรับผิดชอบ และอื่น ๆ ที่มีลักษณะในทำนองเดียวกัน ซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดให้ บทบาทตามความหมายนี้ คำนึงถึงตัวบุคคลน้อยที่สุด แต่มุ่งไปถึงการชี้บ่งถึงหน้าที่อันควรกระทำ

2. บทบาท หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งที่คิดและกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้นๆ

3. บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละคนที่กระทำ โดยให้สัมพันธ์กับโครงสร้างของสังคม หรือ จะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ แนวทางอันบุคคลพึงกระทำเมื่อตนดำรงตำแหน่งนั้นๆเอง

นอกจากนี้ เขายังได้ตั้งข้อสันนิษฐานว่า บทบาททั้งสามลักษณะนี้มีความสอดคล้องกันมาก และอาจเรียกใหม่ว่า บทบาทที่ต้องการ (Role-demands) บทบาทที่เป็นแนวความคิด (Role-conception) และการปฏิบัติตามบทบาท (Role performance)

G. H. Mead (1950) ได้อธิบายว่า บทบาทคือกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของตนเอง และเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันส่วนหนึ่ง

Francis E. Merrill (1957) ได้ให้นิยามว่า บทบาท คือ แบบแผนของพฤติกรรมที่คาดหวังซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งในสังคม

C. T. Morgan (1951) ให้ความหมายว่า บทบาท คือ รูปแบบของพฤติกรรมซึ่งบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งทางสังคมจะปฏิบัติ

Kimball Young (1959) ได้อธิบายว่า บทบาท คือ หน้าที่ฐานะตำแหน่ง เมื่อบุคคลหนึ่งได้ดำรงตำแหน่งใด สิ่งทีติดตามมากับตำแหน่งนั้นก็คือ การที่เขาจะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับตำแหน่งอื่นๆ ทั้งที่สูงกว่าและต่ำกว่าภายในกลุ่ม สิ่งทีติดตามติดมากับตำแหน่งอันเป็นเครื่องกำหนดสำหรับการดำรงฐานะตำแหน่งนั้นๆ เรียกว่า บทบาท

Theodor R. Sarbin (1968) ได้ให้ความหมายว่า “บทบาท คือ รูปแบบของการลำดับเหตุการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ และมีการกระทำโดยการมีปฏิกริยาโต้ตอบกัน”

S.F. Nadel (1969) นักมานุษยวิทยาชาวอังกฤษ ได้กล่าวว่า บทบาท คือ พฤติกรรมจริงๆ ซึ่งไม่เหมือนกับสถานการณ์หรือตำแหน่งที่มีลักษณะอยู่กับที่ บทบาทมีลักษณะเป็นพลวัตหรือการปฏิบัติซึ่งเป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคม “สถานภาพสามารถเพิ่มรายละเอียดต่างๆ ให้แก่บทบาท ในขณะที่เดียวกัน บทบาทก็มีส่วนในการกำหนดสถานภาพ

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2524 :50) ได้อธิบายความหมายของคำว่าบทบาทไว้ว่า หมายถึง การประพฤติของบุคคลตามตำแหน่งและสถานภาพในสังคมนั้นๆ

วินิจ เกตุขำ และ คมเพชร ฉัตรสุกกุล (2522: 61) ได้กล่าวถึงทฤษฎีบทบาท (Role theory) ว่าเป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงพฤติกรรมของบุคคลเมื่อมารวมกลุ่มกัน ว่าแต่ละคนจะมีพฤติกรรมออกมาอย่างไร พฤติกรรมนี้เองก็คือ บทบาท (Role) ของผู้นั้น คำว่า บทบาท หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในด้านเกี่ยวกับคำพูดลักษณะท่าทางการตอบสนอง กริยาอาการต่างๆ เพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าตนกำลังทำหน้าที่อะไร มีต่อเจ้าของตำแหน่งหรือฐานะทางสังคมอย่างไร จึงอาจกล่าวได้ว่า “บทบาทก็คือการแสดงออกถึงฐานะและตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละคนในสังคมนั่นเอง”

ทัศนีย์ ลักษณะภินชัช (2534: 4) ได้สรุปนิยามของนักคิดหลายท่าน เกี่ยวกับบทบาทไว้ว่า บทบาทของมนุษย์ในสังคม คือ กระสวนหรือแบบแผน (pattern) ของพฤติกรรมซึ่งสัมพันธ์กับตำแหน่งเฉพาะ รวมทั้งทัศนคติ ค่านิยม พฤติกรรมทีได้รับการกำหนด จากสังคมอันเป็นปัจเจกชนเจ้าของตำแหน่งนั้นต้องกระทำตามตลอดถึงความคาดหวังอันชอบธรรม (Legitimate

expectations) ซึ่งมีต่อเจ้าของตำแหน่ง ตำแหน่งเป็นสาระของพฤติกรรมสัมพันธ์บุคคลจะปฏิบัติก็ต่อเมื่อเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และคำนึงถึงอยู่เสมอว่าตำแหน่งเป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดการกระทำ ฉะนั้นบุคคลย่อมเปลี่ยนแปลงตำแหน่งตามบทบาทที่กระทำอยู่

สุชา จันทรเอม (2520) อธิบายถึงบทบาท ไว้ว่า บทบาทมีความหมายใกล้เคียงกับสถานภาพมาก บทบาทเป็นสิ่งที่บุคคลในสถานภาพต่างๆพึงกระทำ นั่นคือ เมื่อสังคมกำหนดสิทธิและหน้าที่ให้สถานภาพใดอย่างไรแล้ว บุคคลในสถานภาพนั้นๆ จะต้องปฏิบัติ หรือ ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้

พิทยา สายหู (2534) อธิบายว่า ถ้าบทบาทคือขอบเขตอำนาจหน้าที่ และสิทธิในการกระทำของแต่ละงานที่เรามีต่อผู้อื่น สถานภาพก็คือฐานะตำแหน่งที่บุคคลได้จากการปฏิบัติตามบทบาทนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับฐานะตำแหน่งของผู้อื่นตามบทบาทอื่น

จากความหมายและนิยามต่างๆที่มีผู้อธิบายไว้ข้างต้น เราอาจสรุปเพื่อให้เข้าใจได้ชัดเจนขึ้นว่า

บทบาท หมายถึง แบบแผนพฤติกรรม หรือ การกระทำต่างๆที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่และสิทธิ ซึ่งผูกพันอยู่กับสถานภาพหรือตำแหน่งทางสังคม โดยสังคมจะกำหนดหรือคาดหวังบทบาทของแต่ละบุคคลในแต่ละสถานภาพ หรือฐานะตำแหน่งไว้ เพื่อให้ผู้ดำรงอยู่ในสถานภาพหรือฐานะตำแหน่งนั้นๆ ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติตามบทบาทนั้นๆ

แนวความคิดในเรื่องบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) ในที่นี้นั้น เกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมีระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงกฎหมายกำหนดบทบาท อำนาจหน้าที่ไว้ การแสดงบทบาท หรือปฏิบัติตามบทบาท อำนาจหน้าที่ของผู้ที่อยู่ในฐานะ กต.ตร. อันเป็นฐานะที่สังคมกำหนดขึ้น ย่อมถูกสังคมคาดหวัง ให้แสดงบทบาทตามที่สังคมยอมรับ และนำไปสู่การยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติตามบทบาทนั้นต่อไป

2.1.2 คุณสมบัติของบทบาท

S.F. Nadel (1969) ได้แบ่งคุณสมบัติของบทบาทออกเป็น

1.คุณสมบัติภายนอก (Peripheral attributes) ถ้าคุณสมบัตินี้มีการเปลี่ยนแปลงหรือขาดหายไป ก็ไม่ทำให้บทบาทขาดประสิทธิภาพ โดยผู้ปฏิบัติบทบาทจะสามารถเลือกคุณสมบัติอื่นๆแทนได้

2.คุณสมบัตินี้จำเป็น (Required attributes) ถ้าคุณสมบัตินี้มีการเปลี่ยนแปลง หรือ ขาดหายไป จะมีผลต่อประสิทธิภาพของบทบาท ดังนั้น จะนำการโต้ตอบ (Sanction) มาประยุกต์แก้ไขให้การปฏิบัติของบทบาทสมบูรณ์

3.คุณสมบัตินี้ชอบธรรม (Legitimizing or pivotal attributes) ถ้าคุณสมบัตินี้มีการเปลี่ยนแปลงหรือขาดหายไป จะเปลี่ยนลักษณะทั้งหมดของบทบาท ซึ่งย่อมจะมีปฏิกิริยาเกิดขึ้น

ตามปกติสมาชิกแต่ละคนของสังคม ถ้ามีสถานภาพเดียวกันก็จะมีบทบาทเหมือนกัน ซึ่งเขาจะเรียนรู้บทบาทจากการติดต่อกับคนอื่น ๆ และจะใช้วิธีตอบโต้ต่อพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปเพื่อบังคับให้บุคคลที่มีสถานภาพเดียวกันมีบทบาทเหมือนกัน

ไพบูลย์ ช่างเรียน (2516) ได้สรุปลักษณะสำคัญของบทบาทไว้ดังนี้

- 1.บทบาท มีประจำอยู่ในทุกสถานภาพของสังคม
- 2.วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีในสังคม เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการกำหนดบทบาท
3. การที่บุคคลจะทราบบทบาทได้ ต้องมีสังคมกรรม (Socialization)
- 4.บทบาทจริงที่บุคคลแสดงนั้น ไม่นั่นอนเสมอไป ว่าจะเหมือนกับบทบาทที่ควรจะเป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคม เพราะบทบาทที่บุคคลแสดงจริงนั้น เป็นผลของปฏิกิริยาแห่งบุคคลที่ครองสถานภาพรวมเป็นบุคลิกภาพของบุคคลอื่น ที่มารวมในพฤติกรรมและเครื่องกระตุ้นต่างๆที่มีอยู่ในเวลาและสถานที่ ที่เกิดจากการแสดงบทบาท

นอกจากนี้ การแสดงบทบาทของบุคคลโดยปกติจะผูกพันกับกลุ่มในสังคมที่ตนอาศัยอยู่ ซึ่งเกิดได้ 2 ลักษณะคือ

- 1.การได้รับอิทธิพลจากกลุ่ม
- 2.การมีอิทธิพลเหนือกลุ่ม

ฉะนั้น บทบาทของบุคคล นอกจากจะสามารถแสดงออกได้ ด้วยเหตุผลเฉพาะตัวคือ การมีอิทธิพลเหนือกลุ่มแล้ว ยังถูกยึดโยงกับความคาดหวังของบุคคลอื่น สิ่งแวดล้อมที่มีต่อผู้แสดงบทบาทนั้น คือ การได้รับอิทธิพลจากกลุ่มนั่นเอง ในประเด็นนี้ Chris Argyris (1968) ได้อธิบายว่า “.....บทบาทของบุคคลใด ก็คือ การแสดงพฤติกรรมส่วนหนึ่งของเขา ในกลุ่มสังคมที่เขาอยู่นั่นเอง บุคคลย่อมเป็นสมาชิกของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเสมอ บุคคลจะเรียนรู้แบบหรือการแสดงพฤติกรรม ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันภายในกลุ่ม และจะแสดงบทบาทแตกต่างออกไปเสมอ เมื่ออยู่ในกลุ่มที่ต่างกัน ทั้งนี้ เพราะความคาดหวังของแต่ละกลุ่มไม่เหมือนกัน....”

2.1.3 รูปแบบของบทบาท

Fred I. Greentain (1975) ได้อธิบายถึงรูปแบบบทบาทของบุคคลไว้ดังนี้

1. บทบาทเกี่ยวข้องกับตัวแปรที่เกี่ยวกับลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล เช่น ความทรงจำที่แปรเปลี่ยนไป หรือ การแสดงออกจากการดำรงตำแหน่งใดๆ ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลารวมทั้งเจตนาความต้องการ ความรู้สึกส่วนตัวที่เขาควรปฏิบัติ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้นๆ

2. บทบาทเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของผู้แสดงบทบาท ซึ่งเกี่ยวข้องกับความต้องการ ความรู้สึกของบุคคลอื่น ต่อผู้แสดงบทบาทนั้นให้ปฏิบัติ หรือแสดงบทบาทไปในแบบใด

3. บทบาทเป็นการปฏิบัติการตอบโต้สิ่งรอบตัวของผู้แสดงบทบาท

สงวนศรี วิรัชชัย (2527: 23-24) อธิบายว่า ถ้าพิจารณาลักษณะของบทบาทที่ปรากฏอยู่ในสังคมให้ลึกซึ้งแล้ว จะพบว่ามิบทบาทอยู่หลายรูปแบบ หลายลักษณะ คือ

1. บทบาทตามที่กำหนด (Prescribed roles) หมายถึง บทบาทที่สังคม กลุ่ม หรือองค์กร กำหนดไว้ว่าเป็นรูปแบบของพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม กลุ่ม หรือองค์กรนั้นๆ เช่น ข้อกำหนดที่ว่าพ่อแม่ต้องอบรมเลี้ยงดูลูก ข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ เป็นต้น

2. บทบาทที่ผู้รับคาดหวัง (Expected roles) หมายถึง บทบาท หรือ รูปแบบของพฤติกรรมที่คนอื่น(ผู้เกี่ยวข้อง) คาดหวังว่าอยู่ในตำแหน่งจะถึงปฏิบัติ บทบาทที่ผู้รับคาดหวังนี้มักจะสอดคล้องกับบทบาทที่กำหนด แต่ในบางครั้งบทบาทที่ผู้เกี่ยวข้อง คาดหวังอาจจะไม่ตรงกับบทบาทที่กำหนดก็ได้ เพราะคนบางคนอาจมีการคาดหวังมากหรือน้อยกว่าข้อกำหนดที่ตนได้รับทราบ

3. บทบาทตามอุดมคติของผู้อยู่ในตำแหน่ง (Subjective roles) หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่งคิด และเชื่อว่าเป็นบทบาทของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ เช่น ผู้บังคับบัญชาคิดว่าตนมีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ไม่ต้องไปใส่ใจกับปัญหาส่วนตัวของผู้ใต้บังคับบัญชา ดังนั้นบทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่งอาจจะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับบทบาทที่กำหนด และก็อาจจะตรงหรือไม่ตรงกับบทบาทที่ผู้รับคาดหวัง

4. บทบาทที่ปฏิบัติจริง (Enacted roles) หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติ หรือแสดงออกมาให้เห็น ซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาทตามความคิดของเจ้าตัวผู้ อยู่ในตำแหน่ง แต่ก็อาจมีกรณีที่บุคคลแสดงพฤติกรรมตามการคาดหวังของผู้อื่นทั้งๆที่บทบาทนั้นไม่ตรงกับบทบาทตามความคิดของตนก็ได้

5. บทบาทที่ผู้อื่นรับรู้ (Perceived roles) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่ผู้อื่นได้รับทราบ เกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่งซึ่งโดยธรรมชาติการรับรู้ของเรา จะมีการเลือก

รับรู้และมีการรับรู้ที่ผิดพลาดไปจากความเป็นจริงได้ด้วยอิทธิพลจากประสบการณ์และสถานการณ์หลายอย่าง ดังนั้น เมื่อผู้อยู่ในตำแหน่งปฏิบัติบทบาทโดยแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่ง ผู้ได้พบเห็นอาจรับรู้พฤติกรรมหรือบทบาทนั้นในทางที่แตกต่างกันไป และอาจแตกต่างไปจากบทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่งด้วย

ริงสตรัค ทิมพันซ์พงศ์ (2527) ได้ศึกษาวิเคราะห์บทบาททางพฤติกรรมโดยอธิบายว่าในการศึกษานั้น อย่างน้อยที่สุดเราต้องใช้วิธีที่จะเข้าถึงบทบาท 3 ทางด้วยกัน คือ

1.บทบาทที่ถูกคาดหวัง หรือบทบาทที่คาดหวังเป็นบทบาทที่ถูกคาดหวัง โดยผู้อื่นว่าบุคคลที่อยู่ในบทบาทนั้นๆควรจะทำอะไรอย่างไร

2.บทบาทที่กำหนดไว้หรือบทบาทตามลักษณะการรับรู้เป็นบทบาทที่เจ้าของสถานภาพจะรับรู้ว่าคุณควรจะมีบทบาทอย่างไรหรือคาดหวัง ว่าตนเองควรแสดงพฤติกรรมอย่างไร กล่าวคือเป็นบทบาทที่กำหนดไว้อย่างเป็นทางการเป็นระเบียบอย่างชัดเจนว่าบุคคลที่อยู่ในบทบาทนั้นจะต้องทำอะไรบ้าง

3.บทบาทที่กระทำจริง เป็นบทบาทที่เจ้าของสถานภาพได้กระทำจริง ซึ่งอาจเป็นบทบาทที่สังคมคาดหวัง หรือเป็นบทบาทที่ตนเองคาดหวัง หรืออาจจะเป็นบทบาทตามที่สังคมคาดหวัง และตนเองคาดหวังด้วย

ในเรื่องบทบาท (Role) อาจกล่าวได้ว่า บทบาทเป็นเครื่องเชื่อมโยงพฤติกรรมเข้ากับโครงสร้างของสังคม ซึ่งบุคคลต่างๆถูกกำหนดโดยสังคมให้เข้าสู่สถานภาพ และผูกมัดไว้กับความสัมพันธ์กับสถานภาพอื่นๆ เมื่อบุคคลอยู่ในสถานภาพใด ได้ใช้สิทธิและปฏิบัติหน้าที่ของเขาที่มีอยู่คู่กับสถานภาพนั้นๆ ก็เท่ากับเขากำลังแสดงบทบาทของเขา ดังนั้นในสังคมหนึ่งๆ การที่เรากำหนดเรียกบุคคลหนึ่งว่าเป็นคณะกรรมการใด คณะกรรมการหนึ่ง เป็นประธาน รองประธาน หรือตำแหน่งหน้าที่อย่างไร เป็นการเรียกตามสถานภาพของบุคคลเหล่านั้น กล่าวคือ สถานภาพเป็นตำแหน่งที่ได้จากการเป็นสมาชิกของกลุ่ม เป็นสิทธิหน้าที่ทั้งหมดที่บุคคลมีอยู่เกี่ยวกับผู้อื่น และสังคมส่วนรวม สถานภาพจะกำหนดว่าบุคคลนั้นมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างไร มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไรในสังคม สถานภาพเป็นสิ่งเฉพาะบุคคล ทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากผู้อื่น

บทบาท จึงเป็นเสมือนหน่วยของกระบวนการอบรมทางสังคม เป็นแบบแผนของทัศนคติที่ชี้ให้เห็นถึง การกระทำที่บุคคลปฏิบัติในสถานภาพทางสังคม ความรู้สึกจากภายในของตนเอง ทำให้คนแสดงบทบาทเหล่านั้นในทิศทางที่สอดคล้องกับประสบการณ์ของตน และในเวลาที่เขาแสดงบทบาทหนึ่ง เขาก็คงคาดหวังเหมือนกันว่า เขาควรจะได้รับการตอบสนองกับสังคม หรือ

อย่างน้อยๆ เขาก็อาจจะคาดหวังได้ว่าสังคมควรเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร จากการแสดงบทบาทของเขา

บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) นั้นเป็นบทบาทหนึ่งที่สังคมได้กำหนดขึ้น ให้มีสถานภาพแตกต่างไปจากบทบาทอื่น เนื่องจากบทบาทของ กต.ตร. ซึ่งเป็นบทบาทที่ได้รับการกำหนดขึ้นใหม่ที่มีความเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนในสังคมไทย การกำหนดบทบาทที่ชัดเจนของ กต.ตร. ในทุกระดับ ย่อมส่งผลถึงการปฏิบัติและการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคม

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม (Participation)

แนวความคิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมต่างๆ เกิดจากแนวความคิดสำคัญ 3 ประการ คือ (นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์, 2527: 183)

1. ความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกัน ซึ่งเกิดจากความสนใจและความห่วงกังวลส่วนบุคคลซึ่งบังเอิญพ้องต้องกัน กลายเป็นความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกันของส่วนรวม

2. ความเดือดร้อนและความไม่พอใจร่วมกัน ที่มีอยู่ต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่นั้นผลักดันให้พุ่งไปสู่การรวมกลุ่ม วางแผน และลงมือทำงานร่วมกัน

3. การตกลงใจร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่มหรือชุมชน ไปในทิศทางที่พึงปรารถนา การตัดสินใจร่วมกันนี้จะต้องรุนแรงและมากพอที่จะทำให้เกิดความริเริ่มกระทำการ ที่สนองตอบความเห็นชอบของคนส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นๆ

2.2.1 ลักษณะของการมีส่วนร่วม (Participation)

ลือชัย ศรีเงินยวง และผาสุก เอกาณิซ (2526: 12-13) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริงจะต้องไม่มีความหมายเพียงแต่การดึงประชาชนเข้ามาร่วมโครงการที่รัฐเป็นผู้กำหนด รูปแบบและเป้าหมายของงาน และกำหนดให้มีการร่วมงานดังที่ผ่านมา แต่จะต้องมีส่วนร่วมอย่างมีจิตสำนึกรับผิดชอบและมีบทบาทอย่างเต็มที่ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะเป็นการตัดสินใจแต่เพียงอย่างเดียว ยังใช้การตัดสินใจควบคู่ไปกับการปฏิบัติด้วย เช่น ในการจัดองค์การกำหนดกิจกรรมการพัฒนา เป็นต้น การตัดสินใจยังมีความเกี่ยวข้องกับประชาชนในเรื่องของผลประโยชน์ และการประเมินผลในกิจกรรมพัฒนาด้วย ซึ่งจะเห็นว่าการตัดสินใจนั้นเกี่ยวข้องเกือบโดยตรงกับการปฏิบัติการ แต่ก็เกี่ยวข้องับผลประโยชน์และการประเมินผลด้วยเหมือนกัน กล่าวคือ ผลประโยชน์นั้นเป็นผลมาจากการ

ปฏิบัติการ และผลประโยชน์ก็จะมาเป็นตัวกำหนดให้มีการประเมินผล ซึ่งต่างก็ได้รับผลมาจากขั้นตอนการตัดสินใจแล้ว ทั้งสิ้นนั่นเอง นอกจากนี้ก็จะมีผลสะท้อนกลับจากการประเมินผลและการปฏิบัติการกลับไปสู่การตัดสินใจอีกด้วย

อ้างกล่าวสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม คือ การที่ผู้ที่ได้รับประโยชน์และ /หรือ ผลกระทบจากการดำเนินการต่างๆ เข้ามามีบทบาทในการคิดริเริ่ม ร่วมทำ ร่วมแก้ไข ในการดำเนินการดังกล่าว

2.2.2 เงื่อนไขของการมีส่วนร่วม (Conditions for participation)

เงื่อนไขพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน (ฉลอง บุญล้อม, 2546: 25) คือ

1.ประชาชนต้องมีความสามารถที่จะมีส่วนร่วม กล่าวคือ ประชาชนจะต้องมีศักยภาพที่จะเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น ประชาชนจะต้องมีความสามารถในการค้นหาความต้องการ วางแผน จัดการ บริหารองค์กร และการใช้ทรัพยากรในที่สุด

2.ประชาชนจะต้องมีความพร้อมที่จะมีส่วนร่วม กล่าวคือ ประชาชนต้องมีสภาพทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และกายภาพ ที่เปิดโอกาสให้เข้ามีส่วนร่วม

3.ประชาชนจะต้องมีความประสงค์ที่จะเข้าร่วม กล่าวคือ ประชาชนจะต้องมีความเต็มใจเห็นประโยชน์ในการเข้าร่วม จะต้องมิใช่เป็นการบังคับ หรือผลักดันให้เข้าร่วม โดยที่ประชาชนมิได้ประสงค์จะเข้าร่วมในนัยหนึ่งนัยใด

4.ประชาชนจะต้องมีความเป็นไปได้ที่จะเข้าร่วม กล่าวคือ ประชาชนจะต้องมีโอกาสที่จะเข้าร่วม ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจให้แก่ประชาชนในการตัดสินใจ และกำหนดกิจกรรมที่ตนต้องการในระดับที่เหมาะสม ประชาชนจะต้องมีโอกาสและความเป็นไปได้อย่างจัดการด้วยตนเอง

World Health Organization (อ้างถึงในสานิตย์ บุญชู, 2527: 10-11) เสนอว่าปัจจัยพื้นฐานในการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ

1.ปัจจัยของสิ่งจูงใจ จากสภาพความเป็นจริงของชาวบ้านที่จะเข้าร่วมกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ทั้งในแง่การร่วมแรง ร่วมทรัพยากร หรืออื่นๆ นั้นมีเหตุผลอยู่ 2 ประการ คือ

1.1 การมองเห็นว่าจะได้รับประโยชน์จากสิ่งตอบแทนในสิ่งที่ตนทำไป ซึ่งถือเป็นเรื่องการกระตุ้นให้เกิดมีสิ่งจูงใจ

1.2 การได้รับคำบอกกล่าวหรือชักชวนจากเพื่อนบ้านให้เข้าร่วม โดยมีสิ่งจูงใจเป็นตัวนำ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องของการก่อให้เกิดมีสิ่งจูงใจ

2.ปัจจัยโครงสร้างของช่องทางในการเข้ามีส่วนร่วม แม้ว่าชาวชนบทเป็นจำนวนมากจะเห็นประโยชน์ของการเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา แต่ก็ไม้อาจเข้าร่วมกิจกรรมได้

เนื่องจากการเข้ามามีส่วนร่วมนั้นมิได้จัดรูปแบบความสัมพันธ์ที่เหมาะสม เช่น ภาวะผู้นำ ลักษณะการทำงาน กฎระเบียบ แบบแผน เป็นต้น ดังนั้นปัจจัยพื้นฐานทางด้านโครงสร้างของช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วมจึงควรมีลักษณะ

2.1 เปิดโอกาสให้ทุกคนและทุกกลุ่มในชุมชนมีโอกาสเข้าร่วมในการพัฒนาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง โดยการเข้าร่วมอาจอยู่ในรูปของการมีส่วนร่วมโดยตรงหรือโดยมีตัวแทนก็ได้

2.2 ควรมีกำหนดเวลาที่แน่ชัด เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสามารถกำหนดเงื่อนไขของตนเอง

2.3 กำหนดลักษณะกิจกรรมที่แน่นอน

3. ปัจจัยอำนาจในการส่งเสริมกิจกรรมของการมีส่วนร่วม โดยปกติที่ผ่านมาในกิจกรรมหนึ่งๆแม้ว่าประชาชนจะเห็นด้วยและมีโอกาสเข้าร่วม แต่ไม่อาจกำหนดเป้าหมาย วิธีการ หรือผลประโยชน์ของกิจกรรม เพราะสิ่งเหล่านี้เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้กระทำ

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527: 183-189) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่

1. ความศรัทธาที่มีต่อความเชื่อถือบุคคลสำคัญและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น การลงแขก การบำเพ็ญประโยชน์

2. ความเกรงใจบุคคลที่เคารพนับถือหรือมีเกียรติยศ ตำแหน่ง ทำให้ประชาชนเกิดความเกรงใจที่จะมีส่วนร่วมด้วย ทั้งๆที่ยังไม่มีความศรัทธาหรือความเต็มใจอย่างเต็มเปี่ยมที่จะกระทำ เช่น ผู้ใหญ่ออกปากขอแรงผู้น้อยก็ช่วยแรง

3. อำนาจบังคับที่เกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า ทำให้ประชาชนถูกบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในการกระทำต่างๆ เช่น บิบบังคับให้ทำงานเยี่ยงทาส

Cohen และ Athoff (อ้างถึงใน สุขเมธ ทรายแก้ว, 2536: 20-21) ยังได้เสนอว่ามีบุคคล 4 ฝ่าย ที่มีส่วนสำคัญในการมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชน ประกอบด้วยประชาชนในท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของรัฐ และบุคคลภายนอก สำหรับการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น ยังมีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม ได้แก่

1. อายุและเพศ

2. สถานภาพในครอบครัว

3. ระดับการศึกษา

4. สถานภาพทางสังคม

5. อาชีพ

6. รายได้และทรัพย์สิน

7. ระยะเวลาในท้องถิ่น และระยะเวลาที่อยู่ในโครงการ

8. พื้นที่ติดต่อครอง และสถานภาพการทำงาน

การมีส่วนร่วมนั้น องค์ประกอบของเงื่อนไขการมีส่วนร่วมนั้น เบื้องต้นนั้นผู้เข้ามีส่วนร่วม ต้องมีความพร้อม และศักยภาพเพียงพอที่จะเข้าร่วมใน โครงการกิจกรรมต่างๆที่กำหนดขึ้น

2.2.3 ระดับการมีส่วนร่วม

โดยหลักการระดับการมีส่วนร่วม ขึ้นอยู่กับว่าจะมีส่วนร่วมในเรื่องประเภทใด หรือ ขั้นตอนใด แต่หลักใหญ่ อาจแบ่งเป็น 5 ระดับ อย่างกว้างๆ (นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, 2547: 17) คือ

1. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ให้ข้อมูลของตน/ครอบครัว/ชุมชนของตน เช่น การให้ข้อมูลการเจ็บป่วยของตนแก่แพทย์ ถ้าไม่ร่วมให้ข้อมูลที่เป็นจริง หรือแพทย์ไม่ฟังจริงก็อาจรักษาไม่ได้ผลดี

2. การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เช่น การร่วมรับรู้ข้อมูลของตน จากแพทย์เพื่อจะเป็นแนวทางตัดสินใจให้ดีขึ้น เพราะสิ่งที่แพทย์รู้เกี่ยวกับคนนั้น ตนเองอาจไม่รู้

3. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ โดยเฉพาะเกี่ยวกับโครงการที่ตนจะมีส่วนได้เสียด้วย โดยแบ่งเป็น 3 กรณี แล้วแต่กิจกรรมนั้นคนอยู่ในขั้นตอนใดต่อไปนี้

3.1. คนมีน้ำหนักการตัดสินใจน้อยกว่าเจ้าของโครงการ เช่น ก่อนเริ่มทำโครงการจะตัดสินใจว่าโครงการควรทำขนาดใด ทำกิจกรรมอะไรบ้าง เป็นต้น ผู้อื่นมีส่วนร่วมด้วยน้อย

3.2. คนมีน้ำหนักการตัดสินใจเท่ากับเจ้าของโครงการ เช่น เมื่อเป็นหุ้นส่วนที่เท่าเทียมกันและจะตัดสินใจว่าจะเริ่มโครงการนั้นหรือไม่

3.3. คนมีน้ำหนักการตัดสินใจมากกว่าเจ้าของโครงการ เช่น เมื่อเป็นผู้รับประโยชน์จากน้ำที่ได้รับจากอ่างเก็บน้ำ กลุ่มผู้ได้รับประโยชน์ควรเป็นผู้มีน้ำหนักการตัดสินใจมากกว่าเป็นเจ้าของน้ำ เป็นต้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงการแบ่งระดับการมีส่วนร่วม (ที่มา: นนท์ กอแก้วทองดี และภัชรา คติกุล, 2544)

ระดับการมีส่วนร่วม	ขั้นตอนการมีส่วนร่วม
ประชาชน มีส่วนร่วมมากขึ้น	1.ประชาชนคือผู้กำหนดสิ่งที่ต้องการ และร่วมกันจัดการ 2.ประชาชนได้ “ควบคุม” บางส่วน 3.ประชาชน และรัฐมีส่วนร่วมเท่ากัน (โดยรัฐถือว่าประชาชนเป็นหุ้นส่วน)
ประชาชนมีส่วนร่วมระดับปานกลาง	1.รัฐให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมบางส่วน เช่น เป็นที่ปรึกษา เข้าเป็นกรรมการ(แต่เพียงส่วนน้อย) 2.ประชาชนได้รับการปรึกษา (โดยมีการถามความต้องการบ้าง)
ระดับที่ประชาชน ไม่ได้มีส่วนร่วม	1.รัฐบอกให้ทราบว่า “มีอะไรบ้าง” 2.รัฐคือผู้จัดการให้ 3.รัฐคือผู้กำหนด (คิดให้แทน)

จากการแบ่งการมีส่วนร่วมเป็นระดับต่างๆดังตาราง มิได้หมายความว่า ทุกคนควรจะต้องกำหนดสิ่งที่ต้องการและร่วมกันจัดการเอง อันเป็นระดับการมีส่วนร่วมมากขึ้น แต่ควรคำนึงถึงความเหมาะสม บางเรื่องการมีส่วนร่วมในระดับปานกลางอาจเป็นเรื่องที่เหมาะสม บางเรื่องอาจมีส่วนร่วมมากขึ้นอีกก็ได้ แต่จะมีระดับหรือขั้นตอนใด เป็นเรื่องที่ควรพิจารณาตามความเหมาะสม เพราะแม้โดยทั่วไปการมีส่วนร่วมจะเป็นเรื่องดี แต่หลายกรณีก็ต้องพิจารณาเป็นเรื่องๆไป อีกทั้งการมีส่วนร่วมที่ดีต้องการผู้ชำนาญการ และทรัพยากรด้านต่างๆอย่างมากด้วยเช่นกัน

แนวคิดการมีส่วนร่วม เป็นแนวคิดที่ถูกบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ฉบับพุทธศักราช 2540 อันเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาในด้านต่างๆ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) จึงได้เกิดขึ้นเพื่อเป็นการนำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐในทุกระดับ แนวคิดในการมีส่วนร่วมนี้จึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการกำหนดบทบาทของ (กต.ตร.) ทุกระดับ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตศึกษาถึงบทบาทของ กต.ตร.ในระดับสถานีตำรวจ ซึ่งเป็นแนวทางในการนำประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในองค์กรของรัฐได้อย่างแท้จริง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตำรวจ (Police Administration)

2.3.1 แนวคิดและทฤษฎีการบริหาร

(1) ความหมายของการบริหาร

Harold Koontz (1972) ได้ให้ความหมายการบริหาร คือ การดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ เป็นอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน

Peter F. Drucker (2001) ได้กล่าวว่า การบริหาร คือ การใช้ศาสตร์ และศิลป์ นำเอาทรัพยากรการบริหารมาประกอบการตามกระบวนการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

มณเฑียร ประทีปะวณิช (2537) ได้สรุปว่า การบริหารและการวางแผนงาน หมายถึงการทำงานของคนะบุคคล (Group) ตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ที่ร่วมกันปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมาย การบริหารจึงเป็นการใช้ทั้งศาสตร์และศิลปะ โดยนำเอาทรัพยากรการบริหาร (Administration resources) มาประกอบการตามกระบวนการบริหาร (Process of administration) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า “การบริหาร” คือ กระบวนการของการวางแผน การจัดการ การสั่งการ และการควบคุมกำลังความพยายามของสมาชิกขององค์กร และใช้ทรัพยากรอื่นๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้

ทรัพยากรการบริหารหรือปัจจัยพื้นฐาน (Administration resources) ที่ใช้ในการบริหารอันสำคัญมีอยู่ 4 ประการ คือ คน (Men) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และวิธีการจัดการ (Method) หรือ ที่เรียกสั้นๆว่า 4M's การที่จัดว่าเป็นปัจจัยพื้นฐาน 4 ประการในการบริหารก็เพราะเหตุว่า คน เงิน วัสดุสิ่งของและวิธีการจัดการเป็นองค์ประกอบสำคัญกับการบริหารทั้งการบริหารรัฐกิจหรือการบริหารธุรกิจ

(2) กระบวนการในการบริหาร

Luther Gulik และ Lyndall Urwick (1937) ได้สรุปกระบวนการในการบริหารไว้ว่า กระบวนการบริหารประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 7 ประการ (POSDCORB Model) ดังนี้

- 1.การวางแผน (Planning)
- 2.การจัดองค์การ (Organizing)
- 3.การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing)
- 4.การสั่งการ (Directing)
- 5.การประสานงาน (Co-ordinating)
- 6.การรายงาน (Reporting)
- 7.การงบประมาณ (Budgeting)

การบริหารนั้นจะต้องกระทำเป็นขั้นตอน โดยจัดลำดับความสำคัญของงานออกเป็นลำดับ และมีความเกี่ยวข้องผูกพันกันตามลักษณะหรือเนื้อหาของงานต่างๆ นักบริหารมีภาระหน้าที่รับผิดชอบต่อองค์การจึงต้องรู้องค์ประกอบขั้นมูลฐานการบริหารไว้ดังนี้ คือ

1.การวางแผน (Planning) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการคาดการณ์(Forecasting) ในการวางแผน โดยจำแนกแผนออกเป็นโครงการ (Program) กำหนดงบประมาณ (Budget) และแนวปฏิบัติ (Procedure) ตลอดจนต้องต้นตัวปรับปรุงนโยบาย (Policy) ให้สอดคล้องและทันกับเหตุการณ์อยู่เสมอ หรือกล่าวโดยสรุปก็คือ เป็นการเตรียมการขั้นแรกในการที่จะปฏิบัติงานนั่นเอง

2.การจัดการองค์การ (Organizing) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการที่จัดโครงสร้างขององค์การ (Organization structure) การสร้างขอบเขตของงานและความสัมพันธ์ของงานต่างๆ (Delineate relationship) การกำหนดตำแหน่งหน้าที่ ตลอดจนการกำหนดคุณสมบัติที่ต้องการของตำแหน่งนั้นๆ กล่าวโดยสรุป การดำเนินงานขั้นนี้เป็นการจัดงานให้ประสานสอดคล้อง เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3.การจัดเจ้าหน้าที่ (Staffing) เป็นขั้นตอนที่เกี่ยวกับการเลือกสรร ปฐมนิเทศ การฝึกอบรม และการพัฒนาบุคคลเพื่อให้บุคคลที่จะดำรงตำแหน่งต่างๆ มีความรู้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ความรับผิดชอบที่มีอยู่ ซึ่งอาจสรุปกระบวนการขั้นนี้ได้ว่าเป็นการเลือกสรรบุคคลเพื่อให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งที่กำหนดไว้

4.การอำนวยการ (Directing) การบริหารขั้นนี้เป็นหน้าที่เกี่ยวกับการตัดสินใจ มอบหมายหน้าที่ที่งาน การจูงใจ การประสานงาน เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางสร้างสรรค์ ความเจริญก้าวหน้าให้แก่องค์กร อันอาจกล่าวได้ว่าเป็นการดำเนินการเพื่อให้ภารกิจขององค์การบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5.การควบคุม (Controlling) ในการควบคุมงานนั้นจะต้องกำหนดกระบวนการรายงาน

พัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน การวัดผลงาน ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง ทั้งนี้เพื่อให้งาน ดำเนินการไปได้โดยถูกต้อง ความมุ่งหมายสำคัญของการควบคุมงานก็คือ ต้องการให้งานบรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และหากไม่บรรลุวัตถุประสงค์ก็จักได้ทราบอุปสรรคข้อขัดข้องได้ซึ่งถ้า แบ่งงานเป็นขั้นตอนด้วยแล้วก็เป็นความสะดวกที่จะแก้ไขอุปสรรคที่เกิดขึ้นแต่ต้นมือ ก่อนที่เหตุ เหล่านั้นจะลุกลามเสียหายมากมายจนเกินแก้

อย่างไรก็ดี การที่นำเอาข้อคิดเห็นเหล่านี้มาเสนอก็เพียงเพื่อเป็นแนวทางการบริหารใน ลักษณะที่เป็นกระบวนการโดยสังเขป ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดต่อไปอีก

(3) แผนงานบริหาร

ศาสตราจารย์ มัลย์ หุวะนันท์ (2522) ได้ให้ความหมายของแผนงานว่า คือ กระบวนการ ขั้นหนึ่งในการบริหารงานให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และนโยบายที่กำหนดไว้

แผนงานเป็นเรื่องเกี่ยวกับการวินิจฉัย เลือกกำหนดวิธีปฏิบัติงานที่เห็นว่าดีที่สุดโดย พิจารณาจากข้อมูล ข่าวสาร และกรณีแวดล้อมต่างๆ การวางแผนเป็นการใช้ความคิดจินตนาการ คาดคะเนวิธีการเพื่อคัดเลือกลักษณะแนวทางที่ดีที่สุดวิธีหนึ่ง เพื่อกำหนดเป้าหมายและวางโครงการ ในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หากจะกล่าวเปรียบเทียบแผนงานกับการก่อสร้าง การวางแผนก็เหมือนกับการออกแบบอาคารพิมพ์เขียวขึ้น เพื่อให้ช่างรับเหมาสามารถปลูก สร้างอาคารได้คืบตามนั้น

การบริหารมีลักษณะเป็นการใช้พลังร่วมกันของกลุ่ม เพื่อปฏิบัติการให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่กำหนดไว้ แผนจึงเป็นหน้าที่หลักขั้นมูลฐานที่สำคัญที่สุดขั้นหนึ่งในกระบวนการบริหาร เพราะการวางแผนเป็นการเลือกแนวทางปฏิบัติจากหลายทางขององค์การ ซึ่งหมาย รวมถึงหน่วยงานและบุคคลในองค์การด้วย อีกประการหนึ่งการที่จะบริหารงานให้ดำเนินไปตรง ตามจุดหมาย รวดเร็ว ประหยัดและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การบริหารงานที่ดีจึงจำเป็นต้องมีแผน ในการดำเนินการให้รัดกุมและรอบคอบ

อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการวางแผน ได้แก่

1. การขาดความรู้ทางหลักวิชาเกี่ยวกับวิธีการวางแผน
2. ขาดข้อมูลและข่าวสารที่ดีสำหรับนำมาใช้ในการวางแผน
3. ผู้วางแผนไม่ให้ความสำคัญในหลักวิชาเกี่ยวกับการวางแผน อย่างเพียงพอ คือ วางแผน ตามความเคยชินหรือตามอารมณ์

4.วัตถุประสงค์และนโยบายไม่แน่นอน ทำให้เกิดความยุ่งยากแก่การวางแผนงานจะให้
ประสานงานสอดคล้องกันได้

5.นำเอาผลประโยชน์ส่วนตัวมาพัวพันกับแผนงานนั้น

(4) หลักการบริหารงานบุคคล

Henri Fayol (1930) ได้วางหลักการบริหารไว้ 14 ข้อ ดังนี้ คือ

1.การแบ่งงานกันทำ (Division of labor) เพื่อเพิ่มทักษะการทำงานให้สูงขึ้นทำงานได้
ดีกว่าและเพิ่มผลผลิตใช้ได้กับทุกระดับขององค์การ

2.อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and responsibility) เพื่อแสดงความ
สัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้อำนาจหน้าที่ต่อผู้บังคับบัญชาที่ต้องมีความรับผิดชอบให้เกิดประสิทธิภาพต่อ
องค์การ

3.ความมีระเบียบวินัย (Discipline) แสดงถึงการยอมรับในข้อตกลงหรือนโยบายต่างๆของ
สมาชิกภายในองค์การ

4.การมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว (Unity of command) สมาชิกในองค์การควรจะได้รับคำสั่ง
จากผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว เพื่อให้เกิดเอกภาพในการปฏิบัติงาน

5.มีเป้าหมายเดียวกัน (Unity of direction) ภายใต้แผนงานและผู้บังคับบัญชาคนเดียวกันนั้น
จะต้องมีเป้าหมายเดียวกัน

6.ผลประโยชน์ของบุคคลควรจะเป็นรองจากผลประโยชน์ของส่วนรวม (Subordination of
individual interest to the common good) เพื่อให้สมาชิกในองค์การคิดถึงเป้าหมายขององค์การเป็น
อันดับแรก แล้วจึงจะส่งผลให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกอันดับรองลงไป

7.การให้ผลตอบแทน (Remuneration) คำนึงถึงความยุติธรรมเป็นเกณฑ์โดยเป็นที่พึงพอใจ
ของทั้งสองฝ่าย

8.การรวมอำนาจ (Centralization) ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่จะให้เกิดสมดุลระหว่างการรวม
และการกระจายอำนาจเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของการบริหาร

9.สายการบังคับบัญชา (The hierarchy) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับ
ผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อประโยชน์ขององค์การสามารถที่จะรวบรัดให้เกิดความรวดเร็วและ
เสียเวลาน้อยได้

10.ความมีระเบียบ (Order) ใช้ได้กับแผนผังขององค์การที่แสดงถึงตำแหน่งของสมาชิกใน
องค์การและการจัดการต่างๆ

11.ความเสมอภาค (Equity) เพื่อแสดงถึงความยุติธรรมในการจำหน่ายผลตอบแทนต่างๆ
เป็นการจูงใจสมาชิกในองค์การให้จงรักภักดี

12.ความคิดริเริ่ม (Initiative) เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกองค์การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอันเป็นความคิดริเริ่ม

13.ความมั่นคงของการทำงาน (Stability of staff) นำไปใช้ได้กับทุกระดับขององค์การที่สมาชิกทุกระดับมีความต้องการความมั่นคงเพื่อเป็นหลักประกันพื้นฐาน

14.ความสามัคคี (Esprit de corps) ต้องสร้างทีมงานภายในองค์การโดยยึดเป้าหมายเป็นหลัก

จากแนวความคิดหลักการบริหาร “Henri Fayol” สามารถนำมาประยุกต์ใช้บริหารงานสอบสวนได้ “การบริหาร” จะต้องมีโครงสร้างเป็นพื้นฐานและต้องมีทรัพยากรการบริหาร หรือปัจจัยพื้นฐานที่ใช้ในการบริหาร 4 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Materiel) และวิธีการจัดการ (Method)

2.3.2 การบริหารงานตำรวจ

บทบาทของสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 และพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 ได้กำหนดวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและตรวจสอบการบริหารกิจการตำรวจในระดับต่างๆ

ประการที่สอง กระจายอำนาจการบริหารงานไปยังหน่วยงานระดับพื้นที่ได้อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด มีเอกภาพในการปกครองบังคับบัญชา และการอำนวยความสะดวกอย่างแท้จริง

ประการที่สาม ตัดทอนภารกิจที่ไม่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไปให้ส่วนราชการอื่นที่มีความรับผิดชอบโดยตรง

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งได้มีการบริหารงานภายใต้ระบบแผนมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2530 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งได้มีการใช้แผนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2545-2549 ได้กำหนดแผนงานย่อยเป็น 5 ด้าน ซึ่งมีเนื้องานครอบคลุมภารกิจที่ได้รับมอบหมายตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้แก่

1.แผนด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1.1 เพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตลอดจนความสงบเรียบร้อยของสังคม

1.2 เพื่อพัฒนาระบบการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทุกประเภทให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 เพื่อพัฒนาสถานีตำรวจ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักให้มีความพร้อมในทุกด้านให้สามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 เพื่อธำรงและรักษาไว้ซึ่งพระพุทธศาสนา ศาสนาอื่น และวัฒนธรรมอันดีงามของชาติไทย

1.5 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาเสพติด ในลักษณะบูรณาการ

1.6 เพื่อแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสังคม โดยสนับสนุนการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและยาเสพติดเพื่อเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต

2.แผนด้านการอำนวยความสะดวก วัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

2.1 เพื่อให้ประชาชนได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมในอันที่จะนำไปสู่ความเชื่อถือศรัทธาต่อการอำนวยความสะดวกพร้อมกับให้ความร่วมมือสนับสนุนในภารกิจของตำรวจ

2.2 เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารงานสืบสวนสอบสวน งานวิทยาการ เทคโนโลยีและนิติเวชวิทยาให้มีความเชี่ยวชาญ ทันสมัย มีประสิทธิภาพ

2.3 เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้พนักงานสอบสวนมีคุณภาพ คุณธรรม จรรยาบรรณอย่างเหมาะสม และมีความเป็นวิชาชีพการสอบสวนมากยิ่งขึ้น

2.4 เพื่อยกระดับความร่วมมือระหว่างองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมทั้งในและนอกประเทศให้มีความใกล้ชิดมากยิ่งขึ้นในอันที่จะทำให้งานอำนวยความสะดวกยุติธรรมมีความรวดเร็ว ถูกต้อง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

2.5 เพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและแนวทางการปฏิบัติให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคต สำหรับเป็นหลักประกันในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

3.แผนด้านการรักษาความมั่นคง มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

3.1 เพื่อถวายความปลอดภัยและถวายพระเกียรติแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ไว้อย่างสูงสุด

3.2 เพื่อป้องกันปราบปรามก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่างๆ ให้สามารถยุติหรือลดระดับความรุนแรงได้

3.3 เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพงานรักษาความปลอดภัยบุคคลหรือสถานที่

สำคัญให้รอดพ้นจากการถูกประทุษร้ายทุกรูปแบบ

3.4 เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพงานด้านการข่าว โดยให้สามารถนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันปราบปราม

3.5 เพื่อปรับปรุงรักษาความสงบเรียบร้อยการชุมชนประท้วงเรียกร้องของประชาชนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และเป็นไปตามหลักสากล

3.6 เพื่อให้สามารถดำเนินการกับบุคคลต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง การควบคุมคนเข้าเมือง กลุ่มหรือองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถลดการกระทำผิดของบุคคลกลุ่มดังกล่าวลงได้

3.7 เพื่อส่งเสริมและดำเนินการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการสนับสนุนงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการป้องกันปราบปราม

3.8 เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสนับสนุนสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการรักษาความมั่นคง

3.9 เพื่อเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยบริเวณชายแดนให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตประจำวัน และประกอบอาชีพได้อย่างปกติสุข

3.10 เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น โดยเน้นการสร้างชุมชนที่มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกด้านภายใต้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข

4.แผนด้านพัฒนาการบริหาร มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

4.1 เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานกำลังพลและการพัฒนาองค์กรและระบบให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

4.2 เพื่อพัฒนางานงบประมาณและการส่งกำลังบำรุงให้มีประสิทธิภาพและมีความเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

4.3 เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีให้มีความทันสมัยและมีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

4.4 เพื่อพัฒนาการจัดองค์กรและวิธีปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ทุกหน่วยสามารถพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.5 เพื่อพัฒนาส่งเสริมและปรับปรุงงานประชาสัมพันธ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยเน้นการประชาสัมพันธ์เชิงรุกและใช้หลักการบริหารการจัดการเพื่อให้การประชาสัมพันธ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว

5.แผนด้านจรรยาบรรณและการบริหารสังคม มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

5.1 เพื่อศึกษาและพัฒนาวิธีการแก้ไขปัญหาการจราจรอย่างเป็นระบบคล่องตัวเพื่อให้สามารถบริการประชาชนในการเดินทาง ใช้เส้นทางอย่างมีประสิทธิภาพและให้ได้รับผลกระทบจากปัญหาจราจรและอุบัติเหตุต่างๆทางการจราจรให้น้อยที่สุด

5.2 เพื่อให้ทุกหน่วยงานร่วมรณรงค์เสริมสร้างวินัยจราจรให้มีความเคารพกฎหมายและให้มีการฝึกอบรมสร้างวินัยจราจรอย่างสม่ำเสมอ จนเกิดเป็นค่านิยมที่ดีของสังคม

5.3 เพื่อพัฒนาระบบการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขแก่ข้าราชการ ตำรวจ ครอบครัวและประชาชนมีคุณภาพยิ่งขึ้น ผู้มาใช้บริการเกิดความพึงพอใจมากที่สุด

5.4 เพื่อให้การรักษาพยาบาล ณ จุดเกิดเหตุ มีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน การส่งกลับสายการแพทย์เป็นไปด้วยความรวดเร็ว อัตราการบาดเจ็บ ทุพพลภาพและตายของผู้ประสบเหตุลดลง

5.5 เพื่อป้องกันและลดการติดเชื้อ เอช ไอ วี ให้ข้าราชการตำรวจ ครอบครัวและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์ที่ถูกต้องหลีกเลี่ยงหรือละเว้นพฤติกรรมเสี่ยงที่อาจทำให้ติดเชื้อ

5.6 เพื่อลดจำนวนผู้ป่วยยาเสพติดบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ป่วยยาเสพติดภายหลังรับการบำบัดถอนพิษยาแล้วไม่หวนกลับไปเสพยาอีก

5.7 เพื่อให้งานป้องกันและระงับอัคคีภัย ตลอดจนสาธารณสุขทุกประเภทในความรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีมาตรฐานสามารถให้ความคุ้มครองประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.8 เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยและบรรเทาสาธารณภัย สามารถช่วยเหลือตนเองและเข้าร่วมกับภาครัฐในการป้องกัน และระงับอัคคีภัยรวมทั้งช่วยเหลือผู้ประสบภัยอื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.3 การแบ่งหน่วยปฏิบัติงานภายในสถานีตำรวจ

ตามคำสั่งกรมตำรวจที่ 774/2537 ลง วันที่ 7 กรกฎาคม 2537 ได้มีการแบ่งหน่วยปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชา เป็น 5 หน่วยปฏิบัติงาน หรือ 5 สายงาน โดยมีผู้กำกับการเป็นหัวหน้าสถานีตำรวจ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

1.สายงานป้องกันปราบปราม มีรองผู้กำกับการ หรือสารวัตรป้องกันปราบปรามเป็นหัวหน้าสายงาน รับผิดชอบงานสายตรวจ และงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งมีขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

1.1 งานสายตรวจ มีขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

(1) การบังคับใช้กฎหมาย

- (2) การรักษาความสงบเรียบร้อย
- (3) งานกิจการพิเศษ
- 1.2 งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ มีขอบเขตรับผิดชอบดังนี้
  - (1) การจัดเตรียมพัฒนาความรู้ของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ และตำรวจชุมชน
  - (2) การจัดกิจกรรมพบปะให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนหรือหมู่บ้าน
  - (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม
  - (4) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวางแผนป้องกันปราบปรามอาชญากรรม อำนาจความ

สะดวกสะดวก

- (5) ประสานงานหน่วยข้างเคียง
- (6) จัดตั้งองค์กรประชาชนเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง
- (7) การจัดตั้งแหล่งข่าว

2.สายงานสอบสวน มีรองผู้กำกับการ เป็นหัวหน้าสายงาน ซึ่งมีขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบดังต่อไปนี้

- (1) การรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ
- (2) การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ การทำแผนที่เกิดเหตุ การถ่ายภาพที่เกิดเหตุ การบันทึกการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ และการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- (3) การวางแผนการสอบสวน
- (4) การสอบสวนและบันทึกปากคำผู้เสียหายและพยาน
- (5) การสอบสวนและบันทึกปากคำผู้ต้องหา
- (6) การจัดทำบัญชีทรัพย์สินต่างๆ
- (7) การส่งพยานหลักฐานเพื่อทำการตรวจพิสูจน์
- (8) การออกหมายเรียก
- (9) การร้องขอต่อศาลเพื่อออกหมายจับผู้ต้องหา
- (10) การร้องขอต่อศาลเพื่อออกหมายค้น
- (11) การควบคุมตัวผู้ต้องหา การนำตัวผู้ต้องหาไปขอมัดฟ้องหรือฝากขังต่อศาล
- (12) การพิจารณาปล่อยตัวผู้ต้องหาชั่วคราว
- (13) การวิเคราะห์พยานหลักฐานในคดี
- (14) การทำความเข้าใจทางคดี เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้น
- (15) การดำเนินการตามคำสั่งพนักงานอัยการ

3.งานสืบสวน มีรองผู้กำกับฯ หรือสารวัตรสืบสวน เป็นหัวหน้าสายงาน ซึ่งมีขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

- (1) งานรวบรวมข้อมูลการสืบสวน
- (2) การสืบสวนก่อนเกิดเหตุ
- (3) การสืบสวนข้อเท็จจริงและหลักฐานของคดีที่เกิดขึ้น
- (4) การรับผิดชอบสืบสวนติดตามคดี
- (5) การข่าวและการวิเคราะห์ข่าว
- (6) การสืบสวนหาข่าวเพื่อรักษาความปลอดภัยบุคคลและสถานที่
- (7) การสืบสวนจับกุมผู้ต้องหา
- (8) การคุ้มครองพยานที่สำคัญและอยู่ในอันตรายที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
- (9) การรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

4.สายงานจราจร มีรองผู้กำกับฯ หรือสารวัตรจราจรเป็นหัวหน้าสายงาน ซึ่งมีขอบเขตรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

- (1) วางแผนอำนวยความสะดวกและจัดการจราจร
- (2) การอำนวยความสะดวกและจัดการจราจร
- (3) การบังคับใช้กฎหมาย
- (4) การอบรม เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ และปลูกฝังวินัยจราจร
- (5) การป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะ
- (6) การป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ
- (7) การแสวงหาความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาจราจร
- (8) การจัดระบบและวางแผนการจัดการจราจรกับสายงานอื่นๆ ของสถานีตำรวจ

5.สายงานอำนวยการ มีสารวัตรธุรการเป็นหัวหน้าสายงาน ซึ่งมีขอบเขตรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

- (1) วางแผนการปฏิบัติงานอำนวยการ ในการสนับสนุนช่วยเหลือให้ข้อเสนอแนะงานด้านต่างๆ
- (2) งานสารบรรณของสถานีตำรวจ
- (3) การบริหารงานบุคคลของสถานีตำรวจ (ทะเบียนพล)
- (4) งานงบประมาณ การเงินและบัญชีของสถานีตำรวจ
- (5) การจัดการเรื่องเงินสินบนรางวัลและเงินค่าตอบแทนอื่นๆ
- (6) งานการพัสดุของสถานีตำรวจ

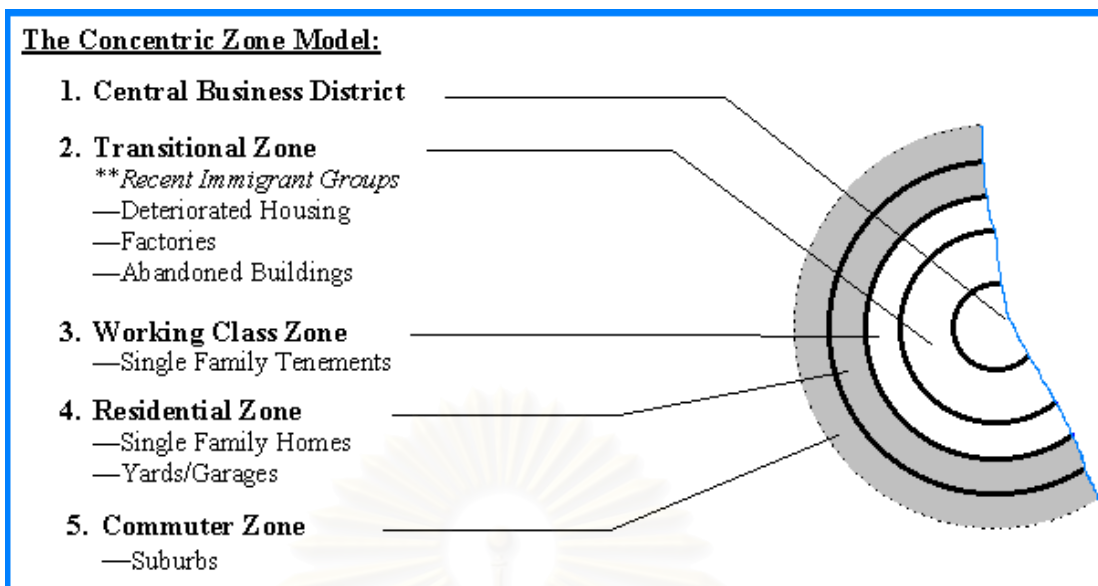

- (7) งานการจัดอาหารเลี้ยงผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุม
- (8) งานทะเบียนคนต่างด้าวและงานควบคุมคนอพยพ
- (9) งานการขออนุญาตต่างๆ เช่น ขออนุญาตเล่นการพนันประเภท ข. การขออนุญาตเปิดสถานบริการ การใช้เครื่องขยายเสียง ฯลฯ
- (10) งานศูนย์ข้อมูลสถานีตำรวจ และงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับงานอำนวย
- (11) งานอื่นใดที่ไม่ได้กำหนดเป็นหน้าที่ของงานใดในสถานีตำรวจ ให้เป็นหน้าที่ของงานอำนวย

ในการศึกษาเรื่องบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาลในครั้งนี้ ได้ศึกษารอบคลุมไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของ กต.ตร.สน.กับระดับการสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน. โดยศึกษาถึงการสนับสนุนงานตำรวจทั้ง 5 ด้าน สำหรับในงานด้านสืบสวน และด้านสอบสวน ของสถานีตำรวจนั้น มีลักษณะที่เกี่ยวข้องกัน ไม่อาจแยกออกจากกันได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยได้รวมงานทั้งสองด้านไว้ในลักษณะงานเดียวกัน ในงานวิจัยครั้งนี้ จึงได้จำแนกการสนับสนุนงานตำรวจออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ งานป้องกันปราบปราม งานสืบสวนสอบสวน งานจราจร และงานอำนวย

2.4 แนวคิดระบบนิเวศวิทยาของอาชญากรรม (The Ecology of Crime)

Clifford Shaw and Henry Mckey นักสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยชิคาโก ได้ร่วมกันศึกษาปัญหาอาชญากรรมของเยาวชน เรื่อง “การกระทำผิดของเยาวชนกับพื้นที่เขตเมือง” (Juvenile Delinquency and Urban Areas 1942) ซึ่งเป็นผลงานเกี่ยวกับการหาความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำผิดของเยาวชนกับเขตชุมชนที่พักอาศัยอยู่ในเมืองชิคาโก โดยนำแนวคิดของ Ernest Burgess และ Robert E. Park ซึ่งได้ศึกษาในเรื่องการเจริญเติบโตของเมืองชิคาโก ในลักษณะที่ขยายวงกว้างออกไปจากจุดศูนย์กลางในลักษณะที่เป็นรัศมีวงกลม และแต่ละส่วนหรือชุมชนก็จะขยายตัวออกไปในลักษณะออกจากจุดศูนย์กลางในลักษณะเดียวกัน และเมื่อขยายตัวออกไปก็จะทำให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงในเขตหรือชุมชนนั้นด้วย ซึ่งได้แบ่งเขตเมืองชิคาโกออกเป็น 5 โซน ตามลักษณะของการใช้พื้นที่ในเมืองว่าเป็นเขตการค้าหรือเขตที่อยู่อาศัย ดังนี้ (อ้างถึงใน พรชัย ชันดี, 2543: 77-79)

ภาพที่ 1 แสดงการแบ่งพื้นที่ของเมืองชิคาโกตามแนวคิดนิเวศวิทยาอาชญากรรม (ที่มา: พรชัย ชันดี, 2543: 78)

โซนที่ 1 เรียกว่า ลูป (Loop) หรือ จุดศูนย์กลางการค้าและธุรกิจ (Central business district) เป็นโซนที่อยู่ที่ศูนย์กลางหรืออยู่ข้างในสุดของเมือง เขตพื้นที่ส่วนนี้จะเป็นเฉพาะอาคารร้านค้า ที่เป็นศูนย์กลางการค้า หรือแหล่งธุรกิจของเมือง จะไม่มีแหล่งที่อยู่อาศัยของชาวเมืองแต่อย่างใด

โซนที่ 2 เรียกว่า โซนที่กำลังเปลี่ยนแปลง (Transition zone) ซึ่งโดยทั่วไปเป็นเขตพื้นที่หรือส่วนที่เก่าแก่ที่สุดของเมือง ถิ่นที่อยู่ของประชากรในเขตนี้กำลังเสื่อมโทรมลงเรื่อยๆ และกำลังถูกขบวนการเปลี่ยนแปลงตามทฤษฎีมนุษย์นิเวศวิทยา (การบุกรุก การครอบครอง และการรับช่วงต่อ) ทำให้เกิดการเสื่อมโทรมตลอดเวลา เนื่องจากพื้นที่ส่วนนี้ถูกคาดหวังว่าจะถูกแทนที่ด้วยการธุรกิจและการอุตสาหกรรม ทำให้ส่วนนี้ของเมืองไม่มีผู้ใดอยากอาศัยอยู่ จึงกลายเป็นถิ่นที่อยู่ของพวกคนจนหรือชนชั้นต่ำในเมืองซึ่งรวมทั้งคนต่างด้าว หรือชาวชนบทที่เพิ่งอพยพเข้ามาในเมือง เนื่องจากค่าใช้จ่ายด้านที่พักอาศัยมีราคาถูกที่สุดในเขตนี้ของเมือง

โซนที่ 3 เรียกว่า เขตถิ่นที่อยู่ของชนชั้นทำงาน (Working class zone) ที่ได้อพยพมาจากโซนที่ 2 ซึ่งกำลังมีสภาพเสื่อมโทรมลง เขตพื้นที่นี้จึงเป็นแหล่งอาคารที่พักอาศัยหรือบ้านเช่าที่มีราคาปานกลาง

โซนที่ 4 เรียกว่า (Residential zone) ซึ่งเป็นถิ่นที่อยู่ของผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมขึ้นมาอีก พื้นที่ส่วนมากของโซนจะประกอบไปด้วยบ้านเรือนที่มีราคาแพง หรือ อพาร์ทเมนต์ที่มีค่าเช่าค่อนข้างแพง

โซนที่ 5 เรียกว่า เขตชานเมือง (Commuters zone) ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ของเมืองที่ติดกับเขตชนบท และในเขตนี้ไม่ค่อยมีบ้านเรือนมากนัก เนื่องจากอยู่ห่างไกลจากเมืองเกินไป

Clifford Shaw and Henry Mckey ได้สรุปผลของการศึกษาวิเคราะห์ว่า (อ้างใน พรชัย
ขันดี, 2543: 79-82)

1.สถานภาพทางภูมิศาสตร์

ชุมชนที่มีอัตราการกระทำผิดสูงมักจะตั้งอยู่ภายในหรือติดต่อกับเขตพื้นที่อุตสาหกรรม
หรือ ธุรกิจการค้า ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ในโซนที่ 2 ตามทฤษฎีมนุษย์นิเวศน์วิทยา ชุมชนเหล่านี้มี
จำนวนตึกอาคาร หรือบ้านเรือนที่รกร้างว่างเปล่าตลอดจนมีสภาพเสื่อมโทรมเป็นจำนวนมาก และ
จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ก็จะมีปริมาณลดลงเรื่อยๆ การเปลี่ยนแปลงของประชากรจะเกี่ยวเนื่อง
กับการที่เขตธุรกิจได้รุกรานเข้ามาในเขตนี้ตามทฤษฎีมนุษย์นิเวศน์วิทยา

2.สถานภาพทางเศรษฐกิจ

อัตราการกระทำผิดที่สูงสุดมักจะพบในเขตชุมชนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจต่ำที่สุด

3.การผสมผสานชาติพันธุ์ของประชากร

ชุมชนที่มีอัตราการกระทำผิดสูงจะมีความสัมพันธ์กับจำนวนครอบครัวที่มีหัวหน้าเป็นคน
เชื้อชาติอื่นหรือคนผิวดำ ซึ่งพบว่าในเขตโซนที่ 2 อัตราการกระทำผิดจะสูงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็น
โซนที่มีการเปลี่ยนแปลงทางชาติพันธุ์ของประชากรเป็นอย่างมาก จากการอพยพของประชากรใน
ชุมชนอยู่ตลอดเวลา

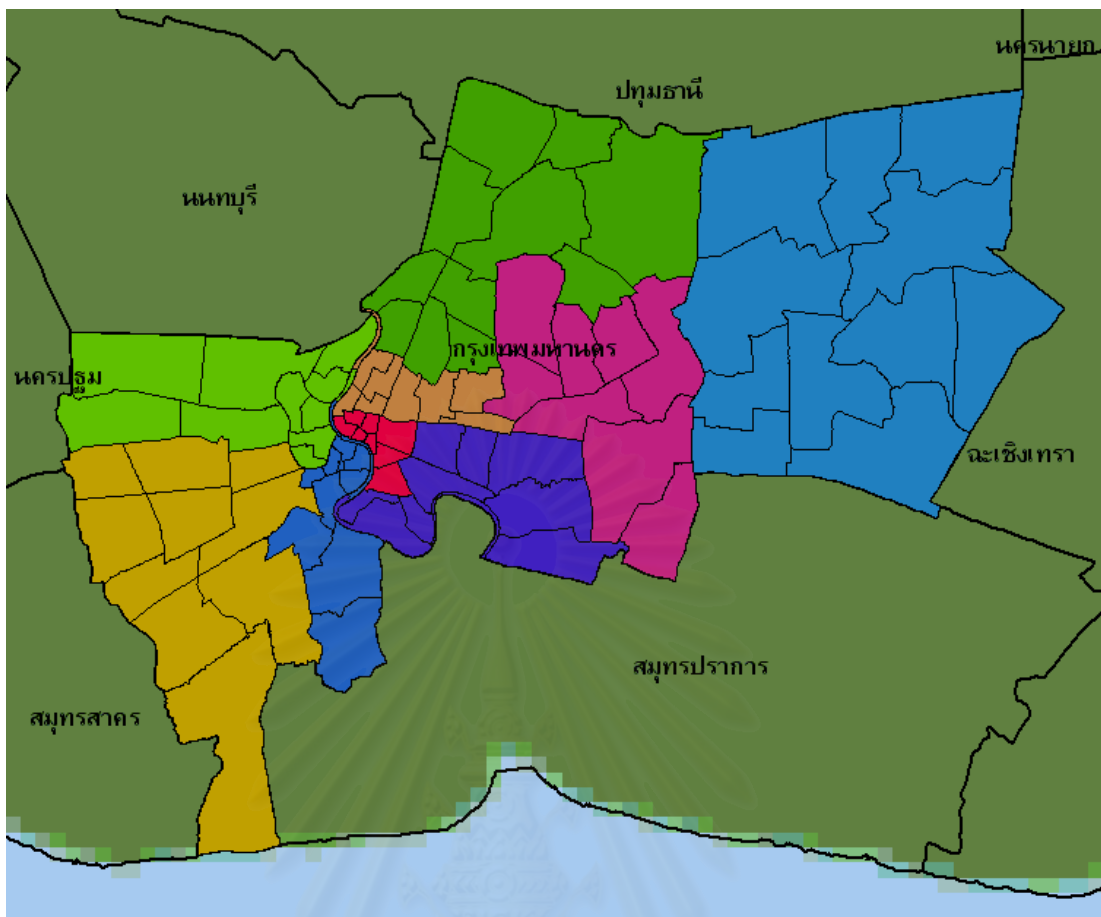
นอกจากนี้ Shaw and Mckey ยังได้สรุปถึงความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมกับลักษณะ
ของสังคมว่า อาชญากรรมและปัญหาสังคมนั้น มีความสัมพันธ์กับกระบวนการทางนิเวศวิทยาที่
เรียกว่า “การบุกรุก การครอบครอง และการสืบทอดอำนาจ” ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเจริญเติบโต
ของเมืองในลักษณะออกจากจุดศูนย์กลาง เมื่อเขตพื้นที่ใดถูกบุกรุกโดยผู้ที่มาอยู่ใหม่ ความผูกพัน
หรือกลไกควบคุมทางสังคมของเขตนั้น ก็จะถูกทำลายไป เนื่องจากผู้คนที่มาอยู่อาศัยใหม่จะมี
ลักษณะทางกายภาพและความเชื่อ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีและค่านิยมที่แตกต่างไปจาก
ประชากรที่อาศัยอยู่เดิม ทำให้ความเป็นระเบียบของสังคมที่เคยมีอยู่ก่อนถูกทำลายไป เนื่องจาก
เขตชุมชนกำลังถูกเปลี่ยนแปลง และประชากรที่อาศัยอยู่ก็ไม่ได้ให้ความสนใจกับความเสื่อมโทรม
นี้ และความผูกพันระหว่างผู้อยู่อาศัยก็ลดน้อยลงต่างคนต่างอยู่ไม่ยุ่งเกี่ยวต่อกัน การมีกิจกรรม
ร่วมกันก็ลดน้อยลงตามลำดับ เป็นเหตุให้ผู้อยู่อาศัยไม่สามารถที่จะควบคุม เยาวชนในเขตชุมชน
นั้นได้อีกต่อไป ในที่สุดเขตชุมชนนั้นก็กลายเป็นดินแดนแห่งความขัดแย้งระหว่างผู้อยู่อาศัย
เนื่องจากความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ สีผิว วัฒนธรรม หรืออาชีพ อีกทั้งยังมีแก๊งวัยรุ่นมาคอย
ก่อความเดือดร้อนรำคาญ หรือรุ่นวายตลอดจนประกอบอาชญากรรมต่างๆ ปრაกฏการณ์นี้จะพบ
เห็นเด่นชัดในเขตพื้นที่โซนที่ 2 เนื่องจากว่าถูกรุกรานโดยเขตธุรกิจและผู้อพยพมาอยู่ใหม่ทุกคน
ต่างต่าง และคนชนบท ทำให้เขตนี้เกิดสภาพที่นักสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยชิคาโก เรียกว่า
“สังคมไร้ระเบียบ” หรือ Social disorganization

Shaw and Mckey ได้พบว่า อัตราการกระทำผิดของเยาวชนในเขตพื้นที่ของแต่ละโซนของเมืองชิคาโก มีแนวโน้มว่าอัตราการกระทำผิดสูงสุดจะอยู่ในโซนที่หนึ่ง และอัตราการกระทำผิดจะลดลงเมื่อออกจากจุดศูนย์กลางของเมือง

นักสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยชิคาโก ได้ใช้การศึกษานิเวศวิทยาของอาชญากรรมพัฒนาทฤษฎีสังคมไร้ระเบียบขึ้นมา โดยมีสมมุติฐานว่าเหตุการณ์เปลี่ยนแปลง (โซนที่สอง) จะเป็นชุมชนที่มีสภาพบ้านเมืองที่เสื่อมโทรม มีครอบครัวที่แตกแยก หรือหัวหน้าคนเดียวมก มีการผสมผสานหลากหลายชาติพันธุ์ ผู้ที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้จะเป็นผู้มีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจต่ำ มีรายได้ รวมทั้งอาชีพที่ต่ำในสังคม และชุมชนนี้จะมีสถิติคืออาชญากรรมสูง และสาเหตุสำคัญของการเกิดสังคมไร้ระเบียบคือ การพัฒนาอุตสาหกรรมและการพัฒนาของสังคมชนบทเป็นสังคมเมือง (Bursik, 1925)

จากแนวความคิดระบบนิเวศวิทยาของอาชญากรรม (The ecology of crime) นี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดนี้มาใช้ในการกำหนดตัวแปรอิสระของการวิจัย โดยสภาพกรุงเทพมหานครซึ่งมีลักษณะแบ่งเป็นเขตพื้นที่ชั้นใน เขตพื้นที่ชั้นกลาง และเขตพื้นที่ชั้นนอก นั้น แนวคิดนี้สามารถอธิบายได้ว่าชุมชนในแต่ละเขตพื้นที่ นั้นแบ่งตามความเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานคร ย่อมมีการเกิดอาชญากรรมแตกต่างกันไปตามสภาพนิเวศวิทยาของแต่ละชุมชน ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมโดยตรง กต.ตร.สน. ซึ่งเป็นคณะกรรมการในแต่ละเขตพื้นที่ จึงน่าจะมีการแสดงบทบาทและการสนับสนุนงานตำรวจที่แตกต่างกันตามไปด้วย อันเป็นการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนเพื่อแก้ปัญหาในแต่ละชุมชนที่แตกต่างกันออกไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 2 แสดงลักษณะพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร (ที่มา: กองบัญชาการตำรวจนครบาล, 2548)

จากภาพที่ 1 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับ 6 จังหวัด ได้แก่ ทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดปทุมธานีและนนทบุรี ทิศใต้ติดกับจังหวัดสมุทรปราการ ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดฉะเชิงเทรา และทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดนครปฐมและจังหวัดสมุทรสาคร งานวิจัยเรื่องบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้ทำการจัดกลุ่มพื้นที่ภายในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งตามลักษณะการแบ่งพื้นที่รับผิดชอบของกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็น 9 กองบังคับการตำรวจนครบาล ซึ่งได้แก่กองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 จากรูปที่ 1 แต่ละสีของพื้นที่กรุงเทพมหานครหมายถึงพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละกองบังคับการตำรวจนครบาล เมื่อจัดกลุ่มตามลักษณะพื้นที่จากศูนย์กลางกรุงเทพมหานคร สามารถแบ่งเขตได้ 3 เขตพื้นที่ ดังนี้

1. พื้นที่ชั้นในของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย พื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 1, 5 และ 6 จากรูปที่ 1 ได้แก่พื้นที่สีน้ำตาล สีม่วง และสีแดง ตามลำดับ
2. พื้นที่ชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย พื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 2, 4 และ 8 จากรูปที่ 1 ได้แก่พื้นที่สีเขียวเข้ม สีชมพู และสีน้ำเงิน ตามลำดับ

3.พื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย พื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 3, 7 และ 9 จากภาพที่ 1 ได้แก่พื้นที่สีฟ้า สีเขียวอ่อน และสีเหลืองตามลำดับ

จากภาพที่ 1 จะเห็นได้ว่าพื้นที่ของกรุงเทพมหานครมีศูนย์กลางอยู่ที่บริเวณพื้นที่สีแดงซึ่งเป็นเขตพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 และขยายออกไปตามวงรอบ การวิจัยนี้ได้นำแนวคิดระบบนิเวศวิทยาของอาชญากรรม (The Ecology of Crime) มาใช้ในการแบ่งลักษณะเขตพื้นที่และกำหนดเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครเป็นตัวแปรอิสระในงานวิจัย

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับยุติธรรมชุมชน (Community Justice)

2.5.1 ความหมายของยุติธรรมชุมชน

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย (2547) ได้ให้ความหมายว่า “ยุติธรรมชุมชน” เป็นแนวคิดที่มองอาชญากรรมว่าเป็นปัญหาสังคมที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของชุมชนซึ่งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทุกหน่วยควรให้ความสำคัญกับการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนเป็นหลัก ยุติธรรมชุมชนเน้นที่การป้องกันอาชญากรรมในชุมชน และยุติธรรมชุมชนมีลักษณะเป็นพลังเงียบที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของเหยื่ออาชญากรรมและผู้กระทำผิด

Considine (1995 อ้างถึงใน จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2547) อธิบายว่า ยุติธรรมชุมชนและกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์นั้นมีเป้าหมายเดียวกัน คือ การมีส่วนร่วมของชุมชน (Community participation) การเสริมพลัง (Empowerment) และการพัฒนา (Development) เนื่องจากพันธสัญญาของชุมชนจะมีพลังแข็งแกร่งเพิ่มมากขึ้นเมื่อผู้คนได้มีโอกาสมีกิจกรรมทางสังคมร่วมกัน สร้างสัมพันธภาพระหว่างกัน และได้ฝึกหัดที่จะควบคุมสังคมแบบไม่เป็นทางการด้วยกัน โดยกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ตั้งอยู่บนฐานคติที่เน้นการลดความเสียหาย การเยียวยา และการประสานสัมพันธภาพระหว่างเหยื่ออาชญากรรม ผู้กระทำผิด และชุมชน กิจกรรมจึงเกิดขึ้นภายหลังจากที่มีความขัดแย้ง พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หรืออาชญากรรมเกิดขึ้นแล้ว ขณะที่ยุติธรรมชุมชนเน้นที่การป้องกันอาชญากรรมในชุมชน และยุติธรรมชุมชนมีลักษณะเป็นพลังเงียบที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของเหยื่ออาชญากรรมและผู้กระทำผิด

2.5.2 กรอบทฤษฎีและหลักการพื้นฐานต่างๆในแนวคิดยุติธรรมชุมชน

แนวคิดยุติธรรมชุมชนตั้งอยู่บนกรอบทฤษฎีและหลักการพื้นฐานต่างๆ (จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2547) คือ

1.แนวคิดพื้นฐานที่ว่าอาชญากรรมมิใช่เป็นเพียงเรื่องทั่วไปหรือเป็นคดีความที่ต้องดำเนินการไปตามกระบวนการเท่านั้น แต่อาชญากรรมเป็นปัญหาสังคมที่มีผลกระทบต่อชีวิตผู้คนในชุมชน ดังนั้นแทนที่จะให้ความสำคัญกับการจับกุม การฟ้องร้องดำเนินคดี การลงโทษ และการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมภายหลังเกิดอาชญากรรมขึ้นแล้วนั้น ควรจะหันกลับมาเน้นที่การแสวงหาวิธีการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งเป็นการสร้างชุมชนขึ้นมาจากกิจกรรมและทักษะของประชาชนผ่านทางครอบครัว โรงเรียน และเพื่อนบ้านซึ่งน่าจะเป็งานส่วนที่สำคัญของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมากกว่า

2.แนวคิดทฤษฎีการซ่อมแซมหน้าต่างที่ชำรุด (Theory of broken windows) ของ Wilson and Kelling (อ้างถึงใน จูฮาร์ตัน เอื้ออำนวย, 2547) เป็นทฤษฎีขั้นพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดยุติธรรมชุมชนอีกทฤษฎีหนึ่ง ซึ่งอธิบายว่า ความไม่เป็นระเบียบของสังคมเล็กๆน้อยๆที่เกิดขึ้นมานั้น ถ้าไม่รีบจัดการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งอย่างจริงจังแต่เนิ่นๆ จะลุกลามต่อไปทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมและความรู้สึกหวาดกลัวอาชญากรรมทวีจำนวนและระดับเพิ่มมากขึ้น และความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้านเสื่อมโทรมลงไป เป็นอุปสรรคต่อการควบคุมอาชญากรรมพื้นฐานของตำรวจ การปฏิบัติงานของอัยการและศาลในชุมชน และก่อให้เกิดความเดือดร้อนในชุมชน หรือที่เรียกว่ามีคุณภาพชีวิตแบบที่ชินกับอาชญากรรม

3.แนวคิดพื้นฐานที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การแก้ปัญหา (Problem-solving) ก่อนเกิดปัญหาอาชญากรรมขึ้นซึ่ง Goldstein (1979 อ้างถึงใน จูฮาร์ตัน เอื้ออำนวย, 2547) เสนอความคิดในบริบทการควบคุมอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า “แนวทางการป้องกันอาชญากรรมเป็นการสร้างสถานการณ์อย่างหนึ่งขึ้นเพื่อลดช่องโอกาสในการประกอบอาชญากรรม” ในบริบทของยุติธรรมชุมชนนั้น แนวคิดการแก้ปัญหา (Problem solving) นี้มีความหมายกว้างขวาง เช่น เป็นนัยของความร่วมมือในการสร้างหุ้นส่วนพันธมิตรระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมกับหน่วยงานท้องถิ่นในชุมชนต่างๆ รวมถึงการสร้างโครงการป้องกันอาชญากรรมที่เน้นกิจกรรมการขัดเกลาทางสังคมระหว่างพ่อแม่กับบุตรหลานของตนด้วยการให้ความรู้และทักษะแก่ผู้ที่เป็นพ่อแม่เพื่อสอนบุตรหลานให้รู้จักป้องกันตนเองจากอาชญากรรม เป็นต้น

4.แนวคิดการเน้นพื้นที่ทางภูมิศาสตร์เบื้องต้น (Simple geographical focus) หลักการนี้เป็นหลักการพื้นฐานที่ไม่จำเป็นต้องนำไปเกี่ยวข้องกับหลักการ 3 ข้อที่กล่าวมาข้างต้น แต่เป็นหลักการที่ตั้งบนแนวคิดว่าด้วยการให้ความสำคัญกับสถานที่ตั้งของชุมชน โดยไม่ว่าหน่วยงานของกระบวนการยุติธรรมจะมีการบริหารจัดการหรือแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในระดับท้องถิ่นอย่างไรก็ตาม ตัวอย่างเช่น “การแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน” (Community correction) จะหมายถึงการบังคับโทษที่กระทำกันในชุมชนแทนที่จะกระทำกันในเรือนจำซึ่งเป็นไปตามสภาพทางภูมิศาสตร์ของชุมชน หรืออาจดำเนินการเปิดหน่วยงานยุติธรรมชุมชนเพื่อนบ้านที่บ้านใดบ้านหนึ่งในชุมชน

นั้นและใช้เป็นสถานที่ทำงานในลักษณะที่มีชั่วโมงการทำงานแบบยืดหยุ่น และให้บริการข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นแก่บรรดาเพื่อนบ้านใกล้เคียง เป็นต้น

แนวคิดยุติธรรมชุมชนนี้ไม่ใช่แนวคิดที่เกิดขึ้นใหม่ เนื่องจาก President's Commission on Law Enforcement and Administration of Justice (1967) เคยมีการเสนอแนวคิดนี้มาก่อนแล้ว ซึ่งแนะนำว่าทั้งหน่วยงานตำรวจ และราชทัณฑ์ควรจะสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับชุมชนยอมรับความจำกัดของบทบาทในการกำหนดปัญหาว่าปัญหาใดเป็นปัญหาของชุมชนและตระหนักว่าชุมชนมีทรัพยากรสำคัญสำหรับการนี้อยู่แล้ว ดังนั้นในปีคริสต์ทศวรรษ 1970 จึงเริ่มนำหลักการพื้นฐาน 4 ข้อนี้มาใช้โดยเริ่มจาก การจัดทีมสายตรวจและเดินเท้า ใช้โครงการที่สนับสนุนต่อวิธีการแก้ปัญหา (Problem-solving) อันนำไปสู่แนวคิดทฤษฎีการซ่อมแซมหน้าต่างชำรุด (Theory of broken windows) จากนั้นแนวคิดดังกล่าวได้เคลื่อนที่ไปสู่แนวคิดที่ว่าชุมชนเองจะต้องมีศักยภาพสามารถมีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพเงื่อนไขที่นำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งต่อเพื่อนบ้านด้วยกันได้ตามลำดับ (Coles and Kelling, 1999 quoted in Kurki, 2000, 238-239 อ้างถึงใน จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย)

ดังนั้น แนวคิดยุติธรรมชุมชนจึงมีหลักการพื้นฐานร่วมกับแนวคิดความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์เพียงแต่มีการให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม หรือการแก้ไขเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากอาชญากรรมในลักษณะที่แตกต่างกันไปตามเงื่อนไขเวลาที่เกิดอาชญากรรม และเงื่อนไขของการเสริมพลังที่มีลักษณะเป็นพลังเงียบหรือพลังที่เปิดเผยเพื่อการสนับสนุนการแก้ไขเยียวยาโดยตรงแก่เหยื่ออาชญากรรมและผู้กระทำผิดอย่างชัดเจน

แนวคิดยุติธรรมชุมชนนี้ มีความสอดคล้องกับหลักการในการนำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในองค์กรตำรวจ ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐที่อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน รวมทั้งยังมีหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนอีกด้วย การมีส่วนร่วมของชุมชน (Community participation) ในการเข้ามาเป็น กต.ตร.สน. จึงเป็นการนำประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปแบบ อันเป็นพลังของชุมชนที่จะเข้ามาดูแลความสงบเรียบร้อยของชุมชนนั้น

2.6 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (Roles of The Commission of Overseeing and Following-up Police Administration)

2.6.1 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.)

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละระดับไว้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พุทธศักราช 2542 ดังนี้

คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ (กต.ตร.) มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะการกำหนดนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจ
2. ประสานการตรวจสอบและการติดตามการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
3. แนะนำให้คำปรึกษาการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
4. รับคำร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตามระเบียบที่ กต.ตร. กำหนด
5. กำหนด แก้ไข ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทุกระดับ
6. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ
7. แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่ กต.ตร. มอบหมาย
8. อำนาจหน้าที่อื่นตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ กรุงเทพมหานคร (กต.ตร. กทม.) มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของกองบัญชาการตำรวจนครบาลให้เป็นไปตามนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจ
2. ประสานการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของกองบัญชาการตำรวจนครบาล
3. รับคำร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล
4. แต่งตั้งคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ
5. แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงาน เพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ กต.ตร. กทม. มอบหมาย

6.รายงานผลการปฏิบัติงานให้ กต.ตร.ทราบตามที่ กต.ตร.กำหนด

7.อำนาจหน้าที่อื่นตามที่ กต.ตร.มอบหมาย

คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับจังหวัด (กต.ตร.จังหวัด) มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1.ให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของตำรวจภูธรจังหวัดให้เป็นไปตามนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจ

2.ประสานการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจภูธรจังหวัด

3.รับคำร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัด

4.แต่งตั้งคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ

5.แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ กต.ตร.จังหวัด มอบหมาย

6.รายงานผลการปฏิบัติงานให้ กต.ตร.ทราบตามที่ กต.ตร.กำหนด

7.อำนาจหน้าที่อื่นตามที่ กต.ตร.มอบหมาย

ในส่วนระดับปฏิบัติและเป็นคนในพื้นที่ใกล้ชิดกับปัญหาของชุมชนมากที่สุดนั้น จะเป็นคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ได้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในระเบียบ คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ พ.ศ.2543 ซึ่งมีอำนาจหน้าที่แบ่งเป็น 7 ข้อ ดังนี้คือ

1.รับแนวทางและนโยบายการพัฒนาและการบริหารตำรวจจาก กต.ตร. และ กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด แล้วแต่กรณี ไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลตามนโยบาย

2.ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจให้เป็นไปตามนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจ

3.ประสานการตรวจสอบและการติดตามการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ

4.รับคำร้องเรียนจากประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจ ให้ข้อมูลข่าวสารและเสนอปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่

5.ให้คำแนะนำช่วยเหลือสนับสนุนการประชาสัมพันธ์และการบริหารงานของสถานีตำรวจ

6.รายงานผลการปฏิบัติงานให้ กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด ทราบ ตามที่ กต.ตร.กำหนด

7.แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ กต.ตร.สถานี
ตำรวจมอบหมาย

2.6.2 บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.กทม.
กต.ตร.จังหวัด และ กต.ตร.สถานีตำรวจ)

กต.ตร. กต.ตร.กทม. กต.ตร.จังหวัด และ กต.ตร.สถานีตำรวจ และคณะอนุกรรมการ
ของ กต.ตร. กต.ตร.กทม. และ กต.ตร.จังหวัด มีบทบาทในการดำเนินการประสานการตรวจสอบ
และติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจโดยมีวิธีปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายก-
รัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ.2542 และระเบียบ
คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ
แต่งตั้งคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ พ.ศ.2543 ไว้ดังนี้

วิธีปฏิบัติ

เน้นการดำเนินการเชิงรุก ของ กต.ตร. กต.ตร.กทม. กต.ตร.จังหวัด และ กต.ตร.สถานี
ตำรวจ ในการประสานการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยการมอบหมาย
หน้าที่ความรับผิดชอบให้คณะอนุกรรมการของ กต.ตร. กต.ตร.กทม. และ กต.ตร.จังหวัด และ
การมอบหมายให้กรรมการและอนุกรรมการใน กต.ตร.กทม. และ กต.ตร.จังหวัด และ ให้กรรมการ
กต.ตร.สถานีตำรวจไปประสานงานการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจ เพื่อใช้เป็น
ข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการต่อไป ดังนี้

1.บทบาทในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ กต.ตร.กทม. และ กต.ตร.จังหวัด

กต.ตร.กทม. และ กต.ตร.จังหวัด ทุกจังหวัด ควรแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณา
กลั่นกรองประมวลเรื่องสำคัญก่อนที่จะนำเข้าไปประชุม กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด แล้วแต่
กรณีในชั้นนี้ควรตั้งคณะอนุกรรมการ 3 ฝ่าย เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการของ กต.ตร. ได้แก่

1.1 คณะอนุกรรมการ กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด เกี่ยวกับการบริหารงาน
ตำรวจ

1.2 คณะอนุกรรมการ กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด เกี่ยวกับกฎหมายและ
ระเบียบ

1.3 คณะอนุกรรมการ กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์

โดยคณะอนุกรรมการใน กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด ควรมียกประชุมและอำนาจ
หน้าที่ในการทำงานเดียวกันกับคณะอนุกรรมการ กต.ตร. 3 ฝ่าย และให้คณะอนุกรรมการในทุกระดับ
มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการประสานการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจ ทั้งนี้

เพื่อให้การปฏิบัติงานของตำรวจเป็นไปด้วยความรวดเร็วและตอบสนองความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่

2.บทบาทในการประสานการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจ

กต.ตร. กต.ตร.กทม. กต.ตร.จังหวัด กต.ตร.สถานีตำรวจ และคณะกรรมการของ กต.ตร. กต.ตร.กทม. และ กต.ตร.จังหวัด ดำเนินการประสานการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจโดยมีวิธีปฏิบัติ ดังนี้

2.1 กรรมการและคณะกรรมการใน กต.ตร. กต.ตร.กทม. กต.ตร.จังหวัด และ คณะกรรมการใน กต.ตร.สถานีตำรวจ มีหน้าที่ในการไปประสานการตรวจสอบและปฏิบัติงานของตำรวจโดยเฉพาะในการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่หรือสถานีตำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการพิจารณาในที่ประชุมและใช้ในการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะตามอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการและคณะกรรมการนั้นๆต่อไป

2.1.1 หัวข้อการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจควรเน้น การปฏิบัติงานที่เป็นภารกิจหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือกิจกรรมหลัก 7 ด้าน ตาม แนวทางการปฏิบัติของโครงการพัฒนาสถานีตำรวจเพื่อประชาชน คือ

- (1) ด้านการบริหารทั่วไป
- (2) ด้านการอำนวยความสะดวกทางอาญา
- (3) ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- (4) ด้านการควบคุมและจัดการจราจร
- (5) ด้านการประชาสัมพันธ์และแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน
- (6) ด้านการปรับปรุงสถานที่ทำการและสภาพสิ่งแวดล้อม
- (7) ด้านการบริหารงานและปกครองบังคับบัญชา

2.1.2 กิจกรรมการไปตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของข้าราชการ ตำรวจอาจพิจารณาดำเนินการได้ในหลายรูปแบบ เช่น การตรวจเยี่ยมพบปะ การขอทราบข้อมูล ข่าวสาร การสังเกตการณ์ การมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจหรือการดำเนินการอื่นใดตามที่เห็น สมควร

2.2 กรรมการและคณะกรรมการใน กต.ตร. กต.ตร.กทม. กต.ตร.จังหวัด และ กรรมการใน กต.ตร.สถานีตำรวจ มีบทบาทของการเป็นปากเสียงให้กับประชาชนในการรับฟัง ปัญหาความเดือดร้อน ความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่ และเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของตำรวจทุกด้าน โดยเฉพาะการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินของประชาชน การสอบสวนและการอำนวยความสะดวก การป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด การจัดการจราจร และอำนวยความสะดวกการจราจร ตลอดจนให้เป็นผู้รับคำร้องเรียน ของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตามระเบียบที่ กต.ตร.กำหนด

2.3 กรรมการและอนุกรรมการใน กต.ตร. กต.ตร.กทม. กต.ตร.จังหวัด และ กรรมการใน กต.ตร. สถานีตำรวจ ควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ผลงานของ ตำรวจ ตลอดจนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เห็นว่าควรยกย่องเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งหน่วยงานตำรวจให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อให้เกิดภาพพจน์ที่ดี และจะได้สนับสนุนกิจการตำรวจ

2.4 กรรมการและอนุกรรมการใน กต.ตร. กต.ตร.กทม. กต.ตร.จังหวัด และ กรรมการใน กต.ตร.สถานีตำรวจ ควรเน้นบทบาทในการสร้างแรงเสริมทางบวกหรือแสดงบทบาท ในทางที่เป็นคุณ โดยเฉพาะการกระตุ้น ส่งเสริม ให้รางวัล สร้างขวัญและกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ ตำรวจที่มีความประพฤติดีและผลงานดี ตลอดจนให้การส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานตำรวจที่มีผล การปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับของประชาชน

2.5 กรณีนอกเหนือหน้าที่ความรับผิดชอบของ กต.ตร.สถานีตำรวจ ให้จัดส่ง ข้อมูลข่าวสารไปยัง กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด เพื่อพิจารณาให้คำปรึกษาแนะนำข้อเสนอแนะ และให้การสนับสนุนหรือแก้ไขปัญหา และหากนอกเหนือหน้าที่ความรับผิดชอบของ กต.ตร. กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด ก็ให้เสนอถึง กต.ตร. เพื่อพิจารณาให้คำปรึกษาแนะนำข้อเสนอแนะ และให้การสนับสนุนหรือแก้ไขปัญหาต่อไป ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงพัฒนาการบริหารและการปฏิบัติงานของตำรวจให้บังเกิดผลอย่างจริงจัง

2.6 เมื่อที่ประชุม กต.ตร. กต.ตร.กทม. กต.ตร.จังหวัด กต.ตร.สถานีตำรวจ และ คณะอนุกรรมการในทุกระดับ ได้มีมติเป็นประการใด ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติโดยเฉพาะสถานีตำรวจ พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามมติ ดังกล่าวอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง โดยถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องเร่งรัดดำเนินการให้บรรลุผล ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยเร็ว

3.บทบาทในการรายงานผลการดำเนินการตามมติที่ประชุม กต.ตร.ทุกระดับ

3.1 ให้ กต.ตร.สถานีตำรวจ รายงานผลการดำเนินการ การประชุม ปัญหาอุปสรรค และผลการแก้ไขปัญหาของการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจ พร้อมข้อเสนอแนะไปยัง กต.ตร. กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อเก็บรวบรวมไว้สำหรับการพิจารณาดำเนินการตาม อำนาจหน้าที่

3.2 ให้ กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด รายงานผลการดำเนินการต่อ กต.ตร. ตามที่ กต.ตร.กำหนด เพื่อ กต.ตร.จะได้ใช้เป็นข้อมูลในการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ การ กำหนดนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจต่อไป

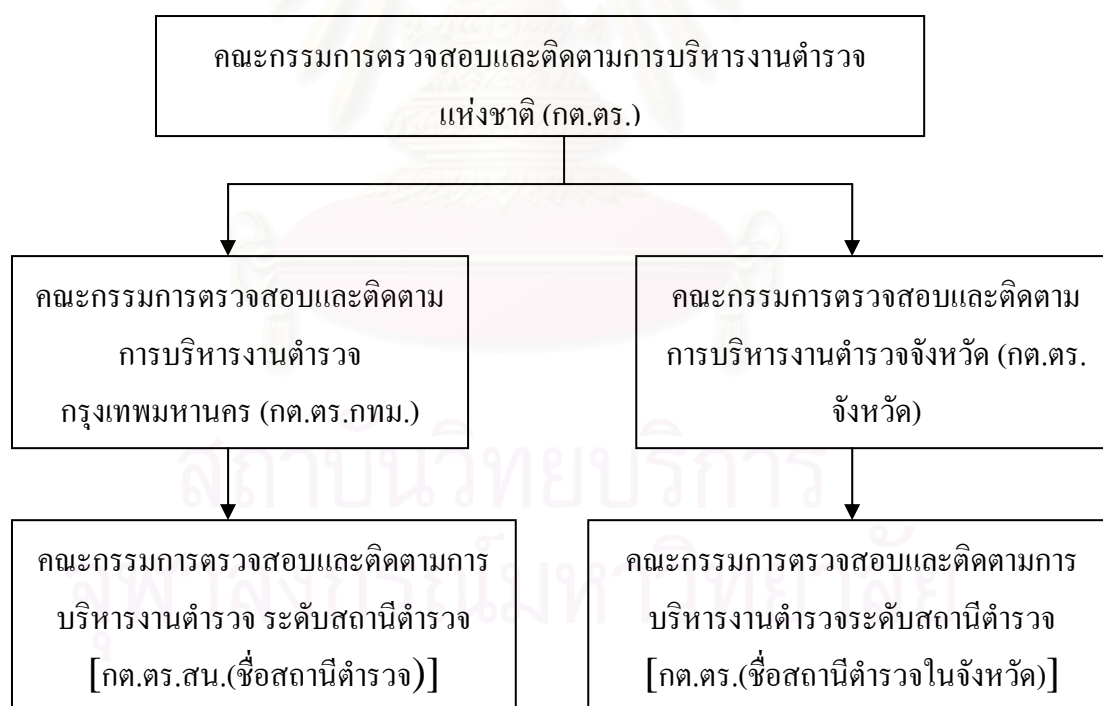
3.3 ให้สำนักงาน.กต.ตร. รวบรวมและประมวลสรุปรายงานผลการดำเนินการ กต.ตร. กต.ตร.กทม. และ กต.ตร.จังหวัด เสนอ ตร.เพื่อจัดส่งสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตามระเบียบ

4.การจัดตั้งศูนย์ประสานงานคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ

4.1 ให้สถานีตำรวจทุกแห่ง พิจารณาจัดตั้งศูนย์ประสานงาน กต.ตร.สถานีตำรวจ เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับการติดต่อประสานงานของประชาชนทั้งที่เป็นกรรมการ กต.ตร.สถานีตำรวจ และประชาชนทั่วไปที่สนใจในการดำเนินการของ กต.ตร.สถานีตำรวจ และกิจการตำรวจ

4.2 ให้หน่วยงานอื่นในระดับเดียวกับสถานีตำรวจ ซึ่งมีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่นและมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนและการให้บริการแก่ประชาชนพิจารณาจัดตั้งศูนย์ประสานงานคณะกรรมการของหน่วยงานดังกล่าวขึ้นเช่นกัน

จากโครงสร้างการบริหารงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ สามารถสรุปโครงสร้างลำดับชั้นการบริหารในระดับต่างๆ ได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 3 โครงสร้างของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ
(ที่มา: สุภาภรณ์ งามสูงเนิน, 2547)

2.7 ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (Output of The Commission of Overseeing and Following-up Police Administration)

สำนักงาน กต.ตร. ได้รวบรวมผลการปฏิบัติงานของ กต.ตร.กทม. และ กต.ตร.จังหวัดไว้ ดังนี้

ตารางที่ 2 สถิติการประชุมโดยเฉลี่ยของ กต.ตร.กทม. และ กต.ตร.จังหวัด (ก.ย. 2545 - ส.ค. 2546)

สถิติการจัดประชุมโดยเฉลี่ย	รายชื่อ กต.ตร.จังหวัด	จำนวน (จังหวัด)	ร้อยละ
1 เดือนต่อครั้ง	ลพบุรี ตราด สระแก้ว อุบลราชธานี บุรีรัมย์ อำนาจเจริญ ยโสธร ขอนแก่น อุรธานี ร้อยเอ็ด เลย มุกดาหาร เชียงราย ลำปาง พะเยา ลำพูน นครสวรรค์ กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ น่าน สมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช ภูเก็ต พัทลุง ปทุมธานี หนองคาย นครปฐม นครราชสีมา จันทบุรี สตูล กำแพงเพชร มหาสารคาม	32	42.11
1.5 เดือนต่อครั้ง	สิงห์บุรี หนองบัวลำภู พังงา ยะลา สกลนคร พิษณุโลก พิจิตร ตาก สุพรรณบุรี ราชบุรี ชุมพร นครนายก กระบี่ สมุทรปราการ	14	18.42
2 เดือนต่อครั้ง	นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ชัยนาท อ่างทอง ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี ศรีสะเกษ ชัยภูมิ แพร่ เพชรบูรณ์ เพชรบุรี สมุทรสาคร สุราษฎร์ธานี นราธิวาส ปัตตานี สุโขทัย อุทัยธานี	18	23.68
2.5 เดือนต่อครั้ง	ชลบุรี ระยอง เชียงใหม่ อุดรดิตถ์ ตรัง ระนอง	6	7.89
3 เดือนต่อครั้ง	แม่ฮ่องสอน สงขลา <u>กทม.</u>	3	3.95
4 เดือนต่อครั้ง	สุรินทร์	1	1.32
6 เดือนต่อครั้ง	กาฬสินธุ์	1	1.32
12 เดือนต่อครั้ง	นครพนม	1	1.32
รวม		76	100

ข้อมูล จากสำนักงาน กต.ตร. ณ วันที่ 15 มิ.ย.2547

สถิติการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2542 ถึง เดือน มิ.ย. 2547 ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงสถิติการประชุมของ กต.ตร.กทม.(ที่มา: สำนักงาน กต.ตร.,2547)

ปี พ.ศ.	จำนวนครั้งที่มีการประชุม(ครั้ง)
2542	2
2543	2
2544	4
2545	4
2546	4
2547	1
รวม	17

จากสถิติการประชุมนดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า กต.ตร.กทม. มีสถิติการประชุมอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับ กต.ตร.จังหวัดอื่น ทั้งที่มีจำนวนประชากรในพื้นที่รับผิดชอบจำนวนมาก

ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ ปี พุทธศักราช 2545 – 2547 ซึ่งรวบรวมโดย สำนักงาน กต.ตร.ปรากฏรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

ปี พุทธศักราช 2545

-นโยบายที่จะจัดอบรมข้าราชการตำรวจชั้นประทวน-พลตำรวจ (จำนวน 264 นาย) ที่ให้บริการและสัมผัสประชาชนในสังกัด บข.น. หัวข้อ “มารยาท มนุษยสัมพันธ์ และจริยธรรมในการบริการประชาชน” และตัวแทนภาคประชาชน จำนวน 88 คน ในวันที่ 6 ส.ค. 2545 ณ ห้องประชุมศูนย์วิจัยพารกณ์ ถนนวิภาวดีรังสิต

-นโยบายที่จะรายงานผลการประชาสัมพันธ์ บทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.กทม. และ กต.ตร.สน. ทางสื่อหนังสือพิมพ์ต่างๆ

-นโยบายการออกอากาศประชาสัมพันธ์ กต.ตร.สน. ทางสถานีวิทยุ สวพ.91 ระหว่าง 10.00 น.-11.00 น. ของทุกวันเว้นวันหยุดราชการ

-นโยบายดำเนินการจัดพิมพ์โปสเตอร์รูปภาพคณะกรรมการ กต.ตร.กทม. และส่งโปสเตอร์รูปภาพคณะกรรมการ กต.ตร.กทม. ให้ บก.น.1-9 เพื่อแจกจ่ายให้ทุก สน.ในสังกัด บข.น. นำไปติดไว้บนสน.

-นโยบายที่จะประสานการประชาสัมพันธ์สู่ปราชญ์รับเรื่องร้องเรียนของ กต.ตร.กทม. (ผู้ปณ.70) ทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์

ปี พุทธศักราช 2546

-นโยบายการกำหนดวิสัยทัศน์ในการทำงานของ บข.น. ได้กำหนดปัญหาเร่งด่วนในการแก้ไขไว้ 8 ประการ คือ ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาด้านการอำนวยความสะดวก ปัญหาอบายมุข ปัญหาคนต่างด้าวผิดกฎหมาย ปัญหาการจราจร และปัญหาการรักษาความสงบเรียบร้อยในการชุมนุมประท้วง

-นโยบายที่จะแก้ปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับการออกหมายจับและหมายค้นในคดีอาญา มีปัญหาข้อขัดข้อง ซึ่งแยกเป็นประเด็น ปัญหาที่เกิดจากความเข้าใจไม่ถูกต้องของพนักงานสอบสวน ตามระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยแนวปฏิบัติในการออกหมายจับและหมายค้นในคดีอาญา พ.ศ.2545 และปัญหาที่เกิดจากข้อกฎหมาย คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

-นโยบายการจัดการฝึกอบรมการบริหารงานตำรวจอย่างมีประสิทธิภาพ ณ ศูนย์ประชุมสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ โดยนำความรู้เกี่ยวกับระบบ GIS มาช่วยเหลือในงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

-นโยบายการแต่งตั้งประชาสัมพันธ์ กต.ตร.ระดับกองบังคับการและการแต่งตั้งคณะทำงาน กต.ตร. ชุมชน

-นโยบายพิจารณาคัดเลือก กต.ตร.กทม. ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านต่างๆ ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการศึกษา และ ด้านธุรกิจภาคเอกชน

ปี พุทธศักราช 2547

-นโยบายการพิจารณาคัดเลือก กต.ตร.กทม. ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสาธารณประโยชน์

-นโยบายการหาแนวทางการแต่งตั้งประธานอนุกรรมการ กต.ตร.กทม.

-นโยบายการสรรหาบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อ บข.น.

จากการจัดการประชุมสัมมนาของ บค.น.1-9 ระหว่างวันที่ 17 – 22 มกราคม 2545 ผลของการประชุมสัมมนาดังกล่าวได้สรุป ปัญหาและอุปสรรค ที่พบในการปฏิบัติงานของ กต.ตร.กทม. สรุปได้ดังนี้

ด้านการบริหาร การทำงานของตำรวจดำเนินการล่าช้า ไม่มีความเสมอภาคในการให้บริการให้เพียงพอ ซึ่งในที่ประชุมก็ได้พิจารณาแก้ไขปัญหาโดยการจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ทราบถึงหลักวิชาการให้บริการอย่างเหมาะสม

ด้านการอำนวยความสะดวก พบปัญหาว่าพนักงานสอบสวนในแต่ละ สน.ยังขาดความรู้ตามกฎหมายใหม่ๆ ที่บัญญัติ หรือแก้ไขเพิ่มเติม ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขสมควรจะจัดให้พนักงานสอบสวนอาวุโสเป็นที่เลี้ยงเพื่อให้คำแนะนำแก่พนักงานสอบสวนใหม่ หรือเรียนเชิญผู้ที่มีความรู้ด้านกฎหมาย ให้การฝึกอบรมสอบสวน

ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ปัญหาที่พบคือเจ้าหน้าที่ตำรวจไประงับเหตุและไปถึงที่เกิดเหตุล่าช้ามาก และได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาว่า สมควรเพิ่มกำลังสายตรวจไม่ว่าจะเป็นสายตรวจเดินเท้า รถยนต์ รถจักรยานยนต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้เพิ่มความถี่ในการตรวจ การตั้งจุดตรวจ การประสานชุมชน

ด้านการควบคุมและจัดการจราจร กต.ตร.สน.ทุก สน.มีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาที่สำคัญในการปฏิบัติงานด้านการจราจรได้แก่ การปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อนกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรที่สังกัดสถานีตำรวจ และ เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรที่สังกัดกองบังคับการตำรวจจราจร เนื่องจากไม่มีการประชาสัมพันธ์กัน รวมทั้งการประสานงาน ร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่ ควรจะมีการประสานความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานทั้งสองเพื่อการอำนวยความสะดวกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ด้านการประชาสัมพันธ์และแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน ประชาชนส่วนใหญ่รวมทั้ง กต.ตร.สน.ผู้ปฏิบัติงาน ก็ยังไม่ทราบว่า กต.ตร.คืออะไร และบทบาทหน้าที่มีอย่างไร ทำให้การดำเนินการของ กต.ตร.สน.ไม่เกิดความคืบหน้าหรือผลสำเร็จได้ตามที่ได้วางเป้าหมายไว้ วิธีการที่จะทำให้เกิดผลดี คือ การปลูกจิตสำนึกในการประชาสัมพันธ์ให้กับข้าราชการตำรวจทุกคน เพื่อให้ทำการเผยแพร่ข้อมูลภารกิจและบทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน.ให้ประชาชนรับทราบ

ด้านการปรับปรุงสถานที่ทำการและสภาพแวดล้อม สถานที่ทำการของแต่ละสถานีตำรวจ ไม่มีความสะอาด เช่น ห้องน้ำไม่เพียงพอและไม่สะอาด หรือ บางสถานีตำรวจให้บุคคลภายนอกเข้า

มาหาผลประโยชน์เรียกเก็บเงินที่จอดรถในสถานีตำรวจ ซึ่งที่ประชุมเห็นควรให้ปรับปรุงสถานที่ทำการของแต่ละ สน.จัดสัดส่วนให้ชัดเจน พร้อมทั้งเน้นการรักษาความสะอาด และการจัดสถานที่จอดรถผู้มาติดต่อราชการอย่างเพียงพอ

ด้านการบริหารงานและการบังคับบัญชา หัวหน้าสถานีตำรวจ แต่ละสถานีนั้นมีการแต่งตั้งโยกย้ายบ่อย ซึ่งการเปลี่ยนหัวหน้าสถานีตำรวจบ่อยๆ นั้น ทำให้การดำเนินการด้านบริหาร และด้านการป้องกันปราบปรามขาดความต่อเนื่อง ที่ประชุม กต.ตร.เห็นสมควรให้มีการประเมินผลงานหัวหน้าสถานีตำรวจทุกเดือน และการพิจารณาความดีความชอบ ตลอดจนการสนับสนุนส่งเสริมให้การดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานีตำรวจแต่ละสถานีตำรวจมีหลักเกณฑ์ที่มีความเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับของประชาชน

ด้านการรับคำร้องเรียนของประชาชน ที่ประชุม กต.ตร.สน.ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดให้มีผู้รับคำร้องเรียนปัญหาของประชาชน และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบกิจกรรมของ กต.ตร.สน. ตามสถานที่ต่างๆ รวมทั้งให้มีการอบรมให้ความรู้กับคณะทำงานซึ่งทำหน้าที่รับคำร้องเรียนจากประชาชนเสนอ กต.ตร.สน.

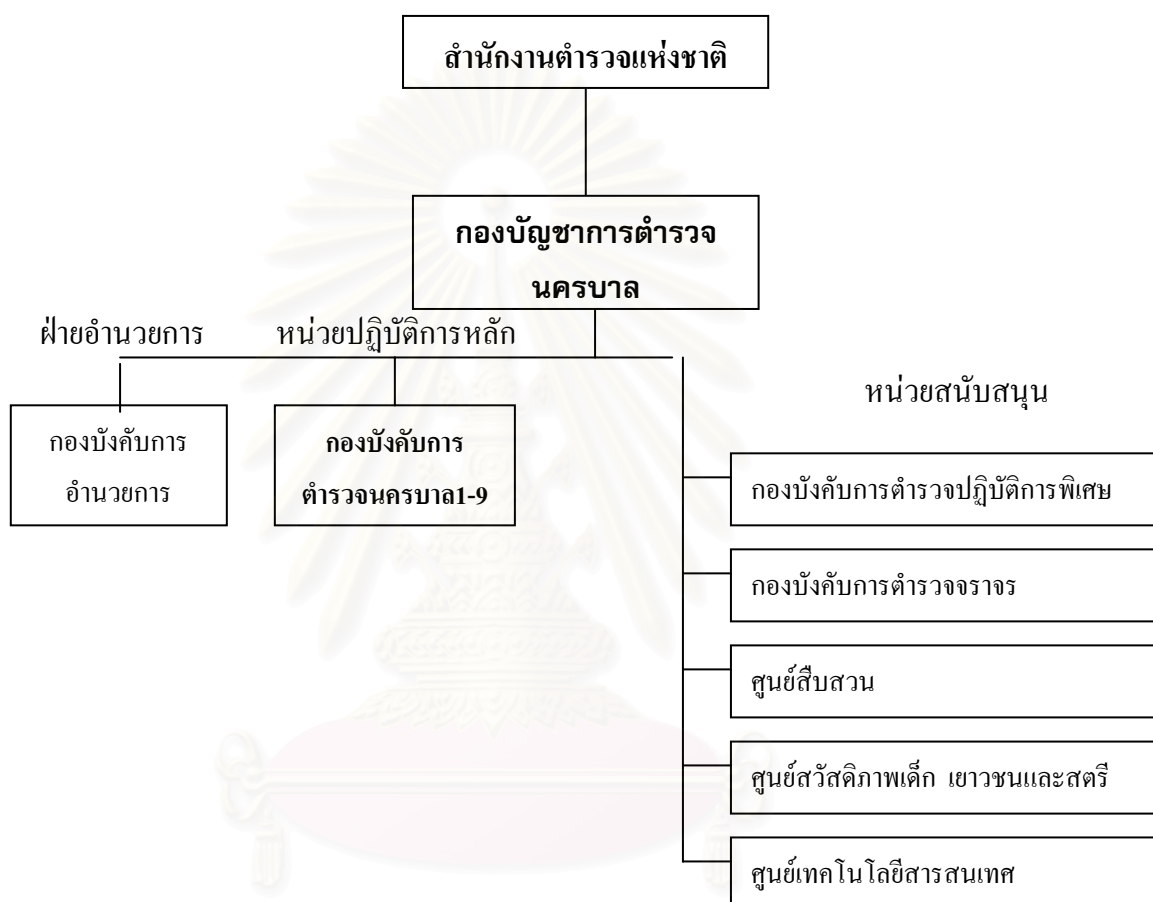
2.8 กองบัญชาการตำรวจนครบาล (The Metropolitan Police Bureau)

กองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นหน่วยงานระดับกองบัญชาการในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การปฏิบัติราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เกิดความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสภาพงานในปัจจุบัน รวมทั้งมีหน่วยงานในสังกัดและเขตอำนาจการรับผิดชอบครอบคลุมพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็นหน่วยงานตามลักษณะการปฏิบัติงาน ตามกฎกระทรวงแบ่งจัดตั้งส่วนราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2548 ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 แบ่งส่วนราชการไว้ดังนี้

- 1.กองบังคับการอำนวยการ
- 2.กองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ
- 3.กองบังคับการตำรวจจราจร
- 4.ศูนย์สืบสวน
- 5.กองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9
- 6.ศูนย์สวัสดิภาพเด็ก เยาวชน และสตรี
- 7.ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

หน่วยงานระดับกองบังคับการที่รับผิดชอบสถานีตำรวจ และเป็นหน่วยปฏิบัติการหลักของ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้แก่กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 -9 มีสถานีตำรวจรวมทั้งสิ้น 88 สถานีตำรวจ

สามารถจัดแสดงโครงสร้างองค์กรและการแบ่งส่วนราชการได้ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 แสดงโครงสร้างองค์กรและการแบ่งส่วนราชการของ กองบัญชาการตำรวจนครบาล (ที่มา: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2548)

ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 ถูกแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ แบ่งตาม ลักษณะงาน กับแบ่งตามเขตภูมิศาสตร์ โดยในขั้นแรกจะแบ่งตามลักษณะงานก่อน จากนั้นก็จะแบ่ง หน่วยงานดังกล่าวออกเป็นหน่วยงานย่อยซึ่งแต่ละหน่วยอาจมีลักษณะที่แตกต่างกัน กล่าวคือ บาง หน่วยอาจจะแบ่งตามลักษณะงาน ย่อยลงไปอีกแต่บางหน่วยก็จะแบ่งตามเขตภูมิศาสตร์ เช่นเดียวกับ กองบัญชาการตำรวจนครบาลที่ถูกแบ่งตามลักษณะงาน โดยให้ทำหน้าที่ในรักษาความสงบเรียบร้อย และป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในเขตกรุงเทพมหานคร จากนั้นก็จะแบ่งหน่วยงานภายในเป็น 2 ลักษณะ คือ มีทั้งแบ่งตามลักษณะงานและตามเขตภูมิศาสตร์ ซึ่งกองบัญชาการตำรวจนครบาล

แบ่งตามลักษณะงานได้เป็น 3 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายอำนวยการ หน่วยปฏิบัติงานหลัก และหน่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานดังภาพที่ 3 ส่วนงานที่เป็นภารกิจหลักซึ่งจะต้องดูแลครอบคลุมทั่วพื้นที่กรุงเทพมหานครนั้น ก็จะแบ่งย่อยตามเขตภูมิศาสตร์ ให้กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 – 9 ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติการหลักเป็นผู้รับผิดชอบ

โดยปกติทั่วไปแล้วความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ของกองบัญชาการตำรวจนครบาล จะเป็นไปตามภารกิจหลัก 6 ประการที่เกี่ยวกับการถวายอารักขาและรักษาความปลอดภัยต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การสอบสวนและอำนวยความยุติธรรมทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ การพัฒนาการบริหาร และการอำนวยความสะดวกด้านการจราจรที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานในสังกัด และในเขตพื้นที่การรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาล 88 สถานี ซึ่งครอบคลุมอาณาบริเวณเขตกรุงเทพมหานคร อันประกอบด้วย 50 เขตการปกครอง รวมพื้นที่รับผิดชอบประมาณ 1,568.74 ตารางกิโลเมตร มีประชากรตามทะเบียนราษฎร 5,782,159 คน (ข้อมูลจากสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี พ.ศ.2547)

2.9 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดองค์กรตำรวจต่างประเทศ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์กรตำรวจต่างประเทศที่มีลักษณะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติงานของตำรวจทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัดนั้น ประเทศญี่ปุ่น เป็นประเทศหนึ่งที่มีระบบงานตำรวจเป็นที่ยอมรับจากทั่วโลก ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดองค์กรตำรวจของญี่ปุ่น ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นต้นแบบที่ดีในการจัดองค์กร และสามารถนำมาเป็นพื้นฐานในการจัดโครงสร้างของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ของประเทศไทย

การจัดองค์กรและสถานีตำรวจของประเทศญี่ปุ่น (ไพรซ์ พงษ์เจริญ, 2537: 121-123) หลังจากที่ประเทศญี่ปุ่นได้ทำสนธิสัญญาสันติภาพกับประเทศสัมพันธมิตรภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 แล้ว ได้มีการเสนอร่างกฎหมายแก้ไขปรับปรุงโครงสร้างองค์กรตำรวจเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา ซึ่งก็ได้รับการเห็นชอบและมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2497 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

กฎหมายฉบับนี้เองมีผลให้โครงสร้างตำรวจญี่ปุ่นต้องมี คณะกรรมการรักษาความสงบเรียบร้อย (Public safety commission) ซึ่งให้ประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติงานของตำรวจทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัด ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงาน

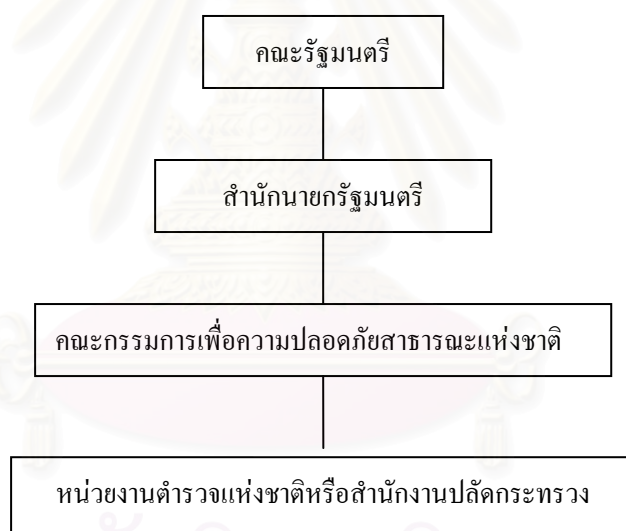
ของตำรวจเกิดความเป็กลางทางการเมือง เป็นไปตามความต้องการของประชาชน และสอดคล้องกับหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง จึงทำให้ระบบงานตำรวจของประเทศญี่ปุ่นเป็นที่ยอมรับจากทั่วโลก โดยมีเหตุผลมาจาก

1. โครงสร้างการจัดหน่วยงาน เอื้ออำนวยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทุกระดับ
2. จัดระบบผู้ยามที่พัคสายตรวจ เป็นฐานปฏิบัติของตำรวจชุมชนกว่า 15,000 แห่ง ทั่วประเทศ ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ใกล้ชิดกับชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรณรงค์ป้องกันอาชญากรรม และด้านอื่นๆ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตลอดทั้งการที่ให้สมาคมต่างๆ ซึ่งเป็นองค์กรอาสาสมัครของประชาชนได้มีบทบาทในการรณรงค์ต่อต้านอาชญากรรม ทำให้ตำรวจกับชุมชนเกิดความใกล้ชิด เกิดความไว้วางใจ ให้ข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน นำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

ระบบงานตำรวจญี่ปุ่น ได้แบ่งองค์กรตำรวจออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. องค์กรบริหารตำรวจแห่งชาติ ซึ่งมีโครงสร้างองค์กรและการบังคับบัญชาดังรูป

ภาพที่ 5 โครงสร้างองค์กรและการบังคับบัญชาของตำรวจญี่ปุ่น

(ที่มา: สุภาภรณ์ งบสูงเนิน, 2547)

จากโครงสร้างองค์กรจะเห็นได้ว่าประชาชนสามารถที่จะมีโอกาสในการมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัยของสาธารณะตั้งแต่ระดับสูงสุด โดยผ่านตัวแทนของประชาชน ที่มาจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและจัดตั้งรัฐบาลเพื่อนำปัญหาความปลอดภัยสาธารณะ ปัญหาอาชญากรรม เข้าสู่วาระนโยบายโดยผ่านกระบวนการทางการเมืองได้

นอกจากนี้ประชาชนยังสามารถที่จะมีบทบาทและมีส่วนร่วม ผ่านทางคณะกรรมการเพื่อความปลอดภัยสาธารณะแห่งชาติ (National public safety commission) ซึ่งขึ้นอยู่กับสำนัก

นายกรัฐมนตรี โดยคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการเสนอชื่อให้ร่วมเป็นคณะกรรมการฯ นั้น จะเปิดกว้างเพื่อให้โอกาสกับประชาชนได้มีส่วนร่วมมากที่สุด แต่ก็มีข้อห้ามว่าคณะกรรมการฯ ทั้งหมดจะสังกัดพรรคการเมือง-

เมื่อเกินกว่า 3 คนมิได้ และในระยะ 5 ปี ก่อนได้รับการแต่งตั้งจะเป็นผู้มีอาชีพ ทนายความ ตำรวจ อัยการ หรือราชการอื่นใดมิได้ คณะกรรมการฯ ชุดนี้มีหน้าที่ควบคุมและให้คำแนะนำการปฏิบัติงานขององค์กรตำรวจแห่งชาติ (National police agency) และประสานงานการปฏิบัติกับตำรวจระดับจังหวัด

องค์กรตำรวจแห่งชาติ มีฐานะเทียบเท่าทบวง อยู่ในความรับผิดชอบของหัวหน้าตำรวจ (Commissioner general) ซึ่งเป็นตำแหน่งเทียบเท่าปลัดกระทรวง ได้รับคัดเลือกจากคณะกรรมการรักษาความสงบเรียบร้อยในระดับชาติโดยแบ่งส่วนราชการออกเป็น 7 ฝ่าย คือ สำนักเลขานุการ ฝ่ายบริหารงานตำรวจ ฝ่ายสืบสวนอาชญากรรม ฝ่ายรักษาความปลอดภัย ฝ่ายจราจร ฝ่ายความมั่นคง และฝ่ายการสื่อสาร

2. องค์กรตำรวจระดับจังหวัดหรือส่วนท้องถิ่น

ประเทศญี่ปุ่น แบ่งการปกครองออกเป็น 47 จังหวัด องค์กรบริหารในระดับจังหวัดจึงถือเป็นองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น

ในการบริหารราชการของจังหวัดมีผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบบริหาร และมีสายบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องแต่ละกระทรวง แต่โดยทั่วไปมักจะประสานงานกับกระทรวงมหาดไทย

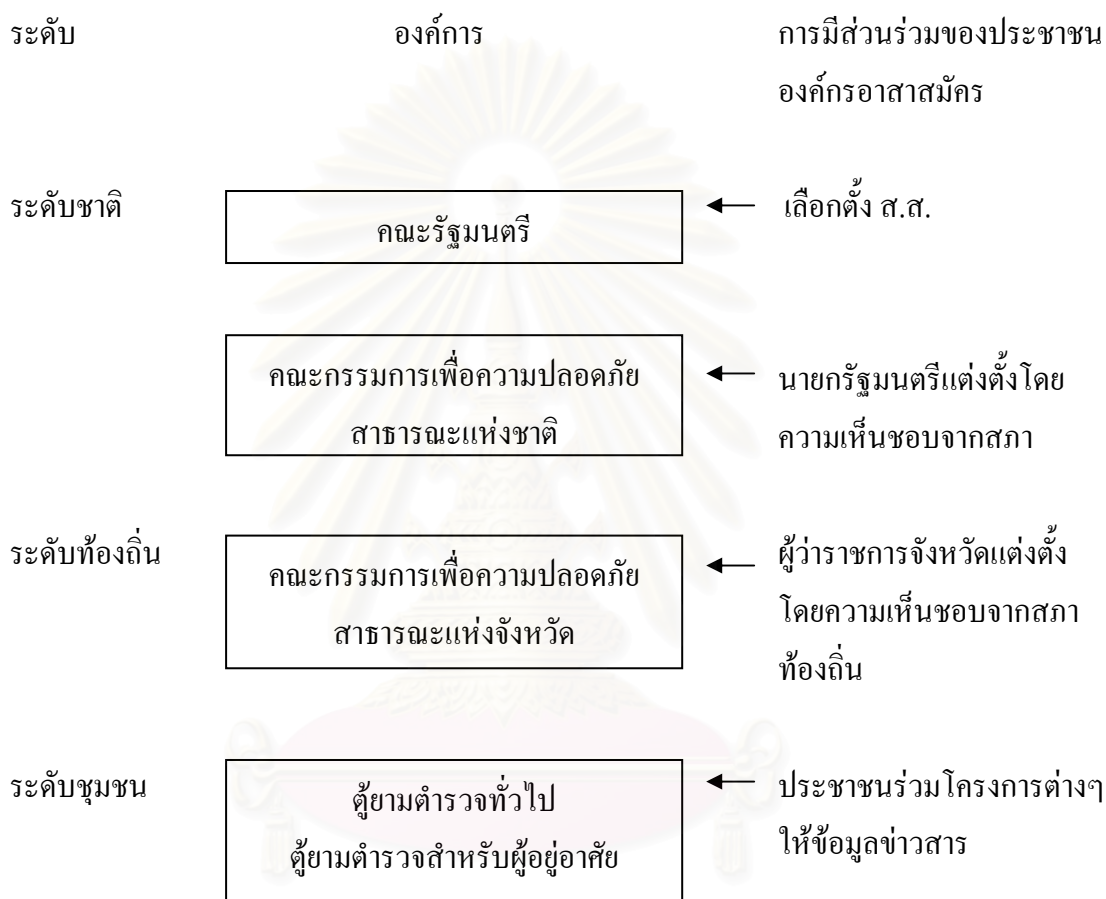
ส่วนการบริหารงานขององค์กรตำรวจระดับจังหวัดนั้นอยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการรักษาความสงบเรียบร้อยระดับจังหวัด (The prefectural public safety commission) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัดโดยมีความเห็นชอบจากสภาส่วนท้องถิ่นของจังหวัดนั้นๆ

ตำรวจนครบาลโตเกียว (Keishicho หรือ Metropolitan police department) ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2417 การบริหารงานตำรวจนครบาลโตเกียว อยู่ภายใต้อำนาจการของคณะกรรมการเพื่อความปลอดภัยสาธารณะแห่งมหานครโตเกียว (Tokyo metropolitan public safety commission) คณะกรรมการนี้มีหน้าที่กำกับดูแล โดยประสานงานกับผู้ว่าราชการจังหวัดและองค์กรตำรวจแห่งชาติ ผู้บริหารสูงสุดขององค์กรตำรวจนครบาลโตเกียว คือ อธิบดีตำรวจนครบาล หรือ อาจเรียกว่า ผู้อำนวยการสูงสุดแห่งตำรวจนครบาลโตเกียว (Superintendent general) มีฐานะเทียบเท่าอธิบดี และเป็นตำแหน่งที่สำคัญอันดับสองรองลงมาจากตำแหน่งอธิบดีตำรวจแห่งชาติ ซึ่งมีฐานะเทียบเท่าปลัดกระทรวง ซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งโดยอธิบดีตำรวจแห่งชาติเป็นผู้เสนอ

การแบ่งงานของตำรวจนครบาลโตเกียว แบ่งออกเป็น 6 ฝ่าย มีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายบุคลากรการฝึก ฝ่ายจราจร ฝ่ายสายตรวจ ฝ่ายสวัสดิการและความปลอดภัย

สาธารณะ ฝ่ายสืบสวนอาชญากรรม และฝ่ายป้องกันอาชญากรรม นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนตำรวจนครบาล อีก 1 แห่ง ซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากองบัญชาการ

สำหรับฝ่ายสายตรวจนั้น ยังมีหน้าที่ ควบคุมการทำงานของคู่ยามตำรวจอีกด้วย คู่ยามตำรวจมี 2 ประเภท คือ คู่ยามตำรวจทั่วไป และคู่ยามตำรวจสำหรับอยู่อาศัย ซึ่งคู่ยามตำรวจประเภทหลังนี้ให้สมาชิกในครอบครัวร่วมอยู่อาศัยด้วย ดังปรากฏตามภาพที่ 6

ภาพที่ 6 คู่ยามตำรวจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำรวจนครบาลโตเกียว
(ที่มา: สุภาภรณ์ งบสูงเนิน, 2547)

การที่ญี่ปุ่นจัดโครงสร้างหน่วยงานตำรวจเอื้ออำนวยต่อการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระดับต่างๆ หรือจัดให้มีฐานปฏิบัติการของตำรวจชุมชนอย่างกว้างขวางขึ้น ก็เพื่อให้เกิดการรักษาความปลอดภัยสาธารณะ การป้องกันอาชญากรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกประการหนึ่งประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่นิยมจัดกิจกรรมรณรงค์การป้องกันอาชญากรรมอยู่อย่างสม่ำเสมอ ในปัจจุบันกิจกรรมดังกล่าวนี้ยังคงดำเนินอยู่อย่างต่อเนื่องเป็นประจำ เช่น ในเดือนกรกฎาคม ของทุกปี จะมีการรณรงค์เพื่อความสุขของสังคม (Brighter society campaign) เป็นการกระทำในระดับชาติ มี

ประชาชน องค์กร และสมาคมต่างๆ ร่วมกันรณรงค์ โดยมีโครงการมากมายหลายประเภทที่นำมาใช้ในการรณรงค์ ได้แก่

1. การเดินพาเหรดโดยมีดนตรีบรรเลง
2. การพบปะกันในระดับชุมชน
3. การประชุมใหญ่
4. การประชุมโต๊ะกลม
5. การปาฐกถา
6. การฉายภาพยนตร์
7. การโต้วาที
8. การจัดให้มีคำขวัญ โปสเตอร์ และเรียงความ
9. การแสดงหนังสือและเสื้อผ้า
10. การแสดงนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์
11. การจัดกลุ่มเยี่ยมเยียนเรือนจำและทัณฑสถาน
12. การจัดกลุ่มเยี่ยมเยียนบ้านพักชั่วคราวของผู้ที่ได้รับการปลดปล่อยจากการต้องโทษ
13. การพบปะพิจารณาปัญหาเฉพาะเรื่องของประชาชน
14. การจัดศูนย์เฉพาะกิจเพื่อให้คำปรึกษาหารือแก่ผู้ปกครอง
15. การประชุมประจำปีของอาสาสมัครคุมความประพฤติผู้กระทำความผิด
16. การประชุมของสมาคมสตรีเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

โครงการดังกล่าวนี้ได้จัดขึ้นเป็นการทั่วไปในประเทศญี่ปุ่น การรณรงค์เพื่อความสดใสของสังคมญี่ปุ่นนั้นได้ดำเนินการมา 30 กว่าปีแล้ว และได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงเรื่อยมา กระทรวงที่เป็นผู้นำในการรณรงค์ ก็คือ กระทรวงยุติธรรมจึงถือเป็นการริเริ่มโดยทางราชการ ซึ่งเรื่องนี้เป็นผลเสียในแง่ที่ว่าไม่ได้เกิดจากความเคลื่อนไหวของประชาชนในเบื้องต้น ทำให้ผู้นำชุมชนไม่กระฉับกระเฉงต่อการรณรงค์เท่าที่ควร ดังนั้นแม้โครงการต่างๆ ที่จัดขึ้นจะบรรลุผล แต่บางทีก็ไม่ตรงกับความต้องการของชุมชนเสมอไปก็ได้ สิ่งอันพึงประสงค์อย่างยิ่งก็คือต้องให้ชุมชนริเริ่มดำเนินการรณรงค์ด้วยตนเอง

ส่วนกิจกรรมในการป้องกันอาชญากรรม ประเทศญี่ปุ่นได้พัฒนาไปในลักษณะดังต่อไปนี้

1. ดำเนินกิจกรรมเป็นกิจวัตรประจำวัน แทนที่จะเป็นระยะหนึ่งระยะใดเป็นการเฉพาะ
2. กิจกรรมที่ประชาชนริเริ่มจัดมีมากกว่าที่รัฐบาลริเริ่ม
3. มีการจัดประชุมเป็นกลุ่มเล็กๆ มากกว่าจัดเป็นกลุ่มใหญ่
4. ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น แทนการเฝ้าสังเกตหรือเป็นผู้ดูอยู่ห่างๆ

ในประเทศญี่ปุ่น สถานีตำรวจทุกแห่ง จะมีสมาคมหนึ่งสมาคม เป็นองค์การอาสาสมัครของประชาชนที่ตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนและสมาคมดังกล่าวนี้มีบทบาทสำคัญในการรณรงค์ต่อต้านอาชญากรรม

จากลักษณะดังกล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบสำคัญในการรณรงค์การป้องกันอาชญากรรมของประเทศญี่ปุ่นได้เปิดโอกาสให้ชุมชนภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมและบทบาทในทุกระดับค่อนข้างมาก จึงทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการของชุมชนมากยิ่งขึ้น

2.10 งานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

พงษ์ศักดิ์ เกลิมแสน (2541) ศึกษาเรื่องการปรับโครงสร้างกิจการตำรวจไทย พบว่าอำนาจหน้าที่ กต.ตร. กรุงเทพมหานคร และ กต.ตร.จังหวัด เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับ กต.ตร.ระดับชาติ กรรมการส่วนใหญ่มาจากการแต่งตั้งโดยตำแหน่ง โดยเฉพาะกลุ่มข้าราชการ ซึ่งจะมีปัญหาคือมีจำนวนมากเกินไป และควรที่จะเพิ่มอำนาจการควบคุม โดยเสนอแต่งตั้งโยกย้ายผู้บังคับการจังหวัดได้ด้วย

อดิเรก จินตรานันท์ (2544) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเป็นคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจนครบาลยานนาวา พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ามีกรรมการแต่งตั้ง กต.ตร.สถานีตำรวจนครบาลยานนาวา และที่ทราบก็จะทราบจากหัวหน้าชุมชน ประชาชนเห็นว่าคุณสมบัติของผู้ที่จะมาเป็น กต.ตร.สถานีตำรวจนครบาลยานนาวา มีความคิดเห็นว่าเป็นผู้ที่ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสียเป็นสิ่งสำคัญที่สุด แต่ประชาชนที่เข้ามาเป็น กต.ตร.สถานีตำรวจนครบาลยานนาวา เป็นผู้ที่ได้รับเชิญจากผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลยานนาวาทั้งหมดโดยผู้ที่ถูกคัดเลือกมีความเห็นตรงกับประชาชน ข้าราชการตำรวจที่เป็นคณะกรรมการ และข้าราชการอื่น ในเรื่องการถูกเลือกมาเป็น กต.ตร.เพราะเห็นว่าเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสีย และมีฐานะในการช่วยตั้งกองทุน ส่วนบทบาทในการดำเนินการ การให้คำปรึกษา การประสานงานของประชาชน และข้าราชการตำรวจที่เป็น กต.ตร.อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้าราชการอื่น อยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ส่วนประโยชน์ที่ได้รับจากการมี กต.ตร.สถานีตำรวจนครบาลยานนาวา ทุกฝ่ายเห็นตรงกันว่าจะสามารถทำให้แก้ปัญหาได้ตรงจุด ทำให้การทำงานของตำรวจโปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนเอง

พงษ์ธร ธีญญศิริ (2545) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตำรวจได้สรุปถึงปัญหาและข้อขัดข้องในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตำรวจได้ คือ

ด้านกลไกของคณะกรรมการ ได้แก่ จำนวนคณะกรรมการ ที่มีมากเกินไปทำให้การประชุมคณะกรรมการเป็นไปด้วยความล่าช้าและเป็นสาเหตุของการไม่ครบองค์ประชุม สัดส่วนของคณะกรรมการ ที่มาจากประชาชนในสาขาต่างๆมีจำนวนมาก ทำให้ต้องมีการปรับสัดส่วนสาขา ความเชี่ยวชาญของประชาชนใหม่ และคณะกรรมการ ที่มาจากประชาชนยังไม่เข้าใจในบทบาทของตนเองเนื่องจากไม่ได้กำหนดบทบาทของคณะกรรมการ ที่มาจากประชาชนว่ามีขอบเขตแค่ไหน เพียงใด และบทบาทของคณะกรรมการ ที่กำหนดไว้ในปัจจุบันยังคลุมเครือไม่ชัดเจน ซึ่งมักจะเกิดปัญหากับคณะกรรมการระดับจังหวัดและสถานีตำรวจเป็นส่วนใหญ่ ในด้านอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ เรื่องการกำหนดนโยบายยังไม่ชัดเจนที่มีอำนาจหน้าที่เพียงการให้คำปรึกษา และการให้ข้อเสนอแนะหรือให้คำแนะนำในการกำหนดนโยบายแก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติที่จะนำไปปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติหรือไม่ก็ได้เท่านั้น ไม่ได้มีอำนาจที่แท้จริงในการกำหนดนโยบายให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติไปปฏิบัติได้เอง และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในเรื่องการตรวจสอบติดตาม ประเมินผลยังไม่ชัดเจนที่มีอำนาจหน้าที่เพียงการประสานการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเท่านั้น ไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ที่แท้จริงในการตรวจสอบติดตามประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เอง

อดิเรก รุ่งเรือง (2545) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตำรวจ ศึกษากรณีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดนครราชสีมา พบว่า -การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตำรวจจังหวัดนครราชสีมา เกิดขึ้นเนื่องจากรัฐเป็นผู้ริเริ่มนโยบายที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานตำรวจ และเครื่องมือระดับปฏิบัติการในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานตำรวจ คือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย การตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ.2542

-ประชาชนในจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า ประชาชนควรจะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานตำรวจจังหวัดนครราชสีมา แต่ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ามีการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิสายาต่างๆ เพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนเข้าไปร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดนครราชสีมา

-การกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดนครราชสีมา นั้น เป็นการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานตำรวจในระดับหนึ่งเท่านั้น ซึ่งไม่เป็นไปตามแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานตำรวจอย่างแท้จริง และในส่วนของคณะกรรมการที่มาจากประชาชนก็ยังไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานตำรวจ

สุภาภรณ์ งามสูงเนิน (2547) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและ

ติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สถานีตำรวจ) ในการมีส่วนร่วมป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ศึกษาเฉพาะกรณี กองบังคับการตำรวจนครบาล 5 พบว่า ประชาชนที่ดำรงตำแหน่ง กต.ตร.สน.มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของตนเองในการดำเนินการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเป็นอย่างดี และส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ทักษะในทางลบของประชาชนต่อตำรวจมีผลต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นปัญหาสำคัญที่สุด

ประเสริฐ สุนทร (2543) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม : ศึกษาเฉพาะกรณี กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ได้แก่ เพศ ระยะเวลาที่อยู่อาศัย การตกเป็นเหยื่อ และภาพลักษณ์ของตำรวจ

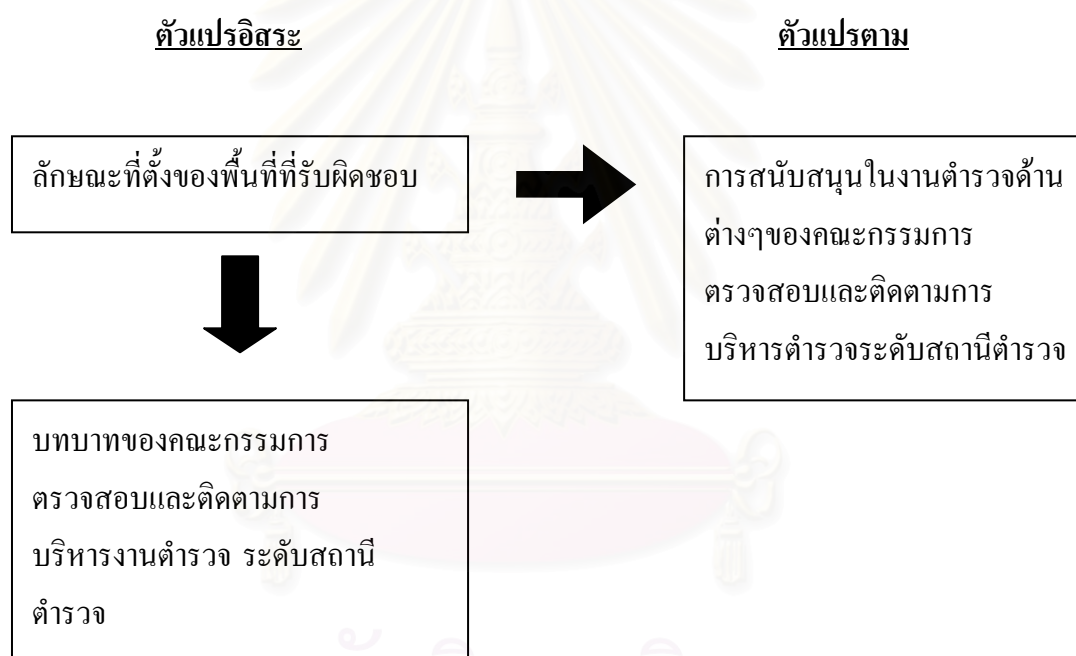
พิทยา กล้าอม (2545) ได้ศึกษาเรื่อง งานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 กับความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม พบว่า วัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานชุมชนสัมพันธ์ คือ การแนะนำความรู้แก่ประชาชนให้รู้จักป้องกันตนเอง ซึ่งทำให้การดำเนินงาน ด้านการป้องกันอาชญากรรมของตำรวจได้ผลมากยิ่งขึ้น การสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับตำรวจ การมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และที่สำคัญที่สุด คือการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีความรับผิดชอบต่อสังคม ทักษะของผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์กับการนำชุมชนเป็นหลักในการป้องกันอาชญากรรม เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่เห็นว่า การเน้นให้ประชาชนหรือชุมชนรู้จักป้องกันอาชญากรรมด้วยตนเองเป็นการป้องกันอาชญากรรมที่ได้ผลดีที่สุด ทักษะของประชาชน มีความเห็นว่า การให้ความรู้ในการป้องกันภัยต่างๆ ของงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ จะทำให้ทุกคนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในงานชุมชนสัมพันธ์

ธีระวุฒิ ทองรอด (2542) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตำรวจชุมชนเชิงรุกในทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรภาค 1 พบว่า ข้าราชการตำรวจมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะต่อแนวคิดงานตำรวจชุมชนอยู่ในระดับสูง และเห็นว่า การปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในชุมชนและท้องถิ่น ส่วนสภาพการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์พบว่า ยังมีข้อจำกัดในด้านสถานที่สำหรับให้บริการแก่ประชาชน และด้านการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับงานชุมชนมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัญหาด้านงบประมาณ

ปรีชา แก้วจันทร์ (2538) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ในบทบาทการเป็นตัวแทนของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และจำนวนครั้งที่ได้รับการเลือกตั้งที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ความรู้ในบทบาทการเป็นตัวแทนของสมาชิกสภากรุงเทพฯแตกต่างกัน

2.11 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดปัจจัยบางประการที่สำคัญและคาดว่าจะมีผลต่อบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ(กต.ตร.สน.) และส่งผลต่อไปถึงการสนับสนุนในงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน. คือ

2.12 สมมุติฐาน

- 1.กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครที่ต่างกันมีบทบาทในการทำงานแตกต่างกัน
- 2.กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครที่ต่างกัน สามารถให้การสนับสนุนงานตำรวจด้านต่างๆ ได้แตกต่างกัน
- 3.บทบาทของ กต.ตร.สน.มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนในงานตำรวจด้านต่างๆ ของ กต.ตร.สน.

2.13 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

“บทบาทในการทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.สน.)” หมายถึง การแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามนโยบายสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในด้าน การนำนโยบายไปปฏิบัติ การให้คำปรึกษาเสนอแนะ การประสานการตรวจสอบและติดตาม การรับคำร้องเรียน สนับสนุนในการประชาสัมพันธ์และการบริหารงานตำรวจ การรายงานผลการปฏิบัติงาน และการแต่งตั้งคณะกรรมการ โดยมิ กต.ตร.สน.เป็นผู้ดำเนินการทำงาน

“การสนับสนุนในงานตำรวจด้านต่างๆ” หมายถึง การสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจในด้านป้องกันปราบปราม ด้านสืบสวนสอบสวน ด้านจราจร และด้านอำนวยความ

“เขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร” หมายถึง ลักษณะพื้นที่ของกรุงเทพมหานครที่แบ่งตามระยะห่างจากศูนย์กลางของกรุงเทพมหานครออกเป็น 3 ชั้น หรือ 3 เขตพื้นที่ ได้แก่เขตพื้นที่ชั้นนอก เขตพื้นที่ชั้นกลาง และเขตพื้นที่ชั้นใน

“กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นนอก” หมายถึง กต.ตร.สน. ในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 3 กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 และกองบังคับการตำรวจนครบาล 9

“กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นกลาง” หมายถึง กต.ตร.สน. ในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 และกองบังคับการตำรวจนครบาล 8

“กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นใน” หมายถึง กต.ตร.สน. ในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1 กองบังคับการตำรวจนครบาล 5 และกองบังคับการตำรวจนครบาล 6

นิยามศัพท์ทั่วไป

“กต.ตร.” หมายถึง คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ

“กต.ตร.กทม.” หมายถึง คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ
กรุงเทพมหานคร

“กต.ตร.จังหวัด” หมายถึง คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับ
จังหวัด

“กต.ตร.สถานีตำรวจ” หมายถึง คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ
ระดับสถานีตำรวจในกองบัญชาการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรภาค 1-9

“กต.ตร.สน.” หมายถึง คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับ
สถานีตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

“บช.น.” หมายถึง กองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งรับผิดชอบพื้นที่ภายในเขตกรุงเทพ
มหานคร

“บก.น.” หมายถึง กองบังคับการตำรวจนครบาล ซึ่งอยู่ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจ
นครบาล ประกอบด้วย 9 กองบังคับการ ได้แก่ กองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 (บก.น.1-9)

“สน.” หมายถึง สถานีตำรวจนครบาล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย

3.1 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษาเรื่อง บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ : ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล มีขั้นตอนดำเนินการศึกษาดังนี้

3.1.1 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary sources) โดยใช้วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูลโดยการวิจัยทางเอกสาร (Documentary research) จากเอกสาร ตำรา หนังสือ วารสาร ทางวิชาการ งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ คำสั่งและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 ศึกษาภาคสนาม (Survey research) โดยการออกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ข้าราชการตำรวจ โดยการสุ่มตัวอย่างจากข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

- รูปแบบสอบถามในการสอบถามข้าราชการตำรวจจะใช้การตั้งคำถามแบบคำถามปลายปิด (Close ended question) และคำถามปลายเปิด (Open ended question) สำหรับแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

- รูปแบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์ข้าราชการตำรวจ จะใช้การสัมภาษณ์ตามประเด็นซึ่งมีความสอดคล้องกับแบบสอบถามเพื่อนำมาเสริมในการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมาย

การวิจัยเรื่องบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ: ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรเป้าหมายไว้ ดังนี้

ประชากรเป้าหมาย คือ ข้าราชการตำรวจประจำสถานีตำรวจ ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล มีสถานีตำรวจทั้งสิ้น 88 สถานี แบ่งตามการแบ่งส่วนราชการของกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็น 9 กองบังคับการ ได้แก่ กองบังคับการ 1- 9 มีจำนวนข้าราชการตำรวจประจำ

สถานีตำรวจ ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลทั้งสิ้น 15,706 คน (ข้อมูลจาก กองบัญชาการตำรวจนครบาล ณ วันที่ 21 กันยายน 2547) โดยแบ่งรายละเอียดได้ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนข้าราชการตำรวจประจำสถานีตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล แบ่งตามกองบังคับการ 1-9 (ที่มา: กองบัญชาการตำรวจนครบาล, 2547)

กองบัญชาการตำรวจนครบาล ประกอบด้วย

ชื่อกองบังคับการ	จำนวน (คน)
1.กองบังคับการตำรวจนครบาล 1	1,712
2.กองบังคับการตำรวจนครบาล 2	2,461
3.กองบังคับการตำรวจนครบาล 3	1,257
4.กองบังคับการตำรวจนครบาล 4	1,682
5.กองบังคับการตำรวจนครบาล 5	2,294
6.กองบังคับการตำรวจนครบาล 6	1,639
7.กองบังคับการตำรวจนครบาล 7	1,577
8.กองบังคับการตำรวจนครบาล 8	1,455
9.กองบังคับการตำรวจนครบาล 9	1,629
รวม	15,706

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนข้าราชการตำรวจประจำสถานีตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล แบ่งตามสถานีตำรวจ (ที่มา: กองบัญชาการตำรวจนครบาล, 2547)

กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 ประกอบด้วย

ชื่อสถานีตำรวจ	จำนวน (คน)
1.สถานีตำรวจนครบาลคูสิต	200
2.สถานีตำรวจนครบาลพญาไท	260
3.สถานีตำรวจนครบาลมวกะสัน	205
4.สถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง	184
5.สถานีตำรวจนครบาลดินแดง	217
6.สถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง	211

ชื่อสถานีตำรวจ	จำนวน (คน)
7.สถานีตำรวจนครบาลสามเสน	187
8.สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม	219
9.สถานีตำรวจนครบาลบางโพ	29
รวม	1,712

กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ประกอบด้วย

ชื่อสถานีตำรวจ	จำนวน (คน)
1.สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ	311
2.สถานีตำรวจนครบาลสุทธิสาร	205
3.สถานีตำรวจนครบาลพลโยธิน	236
4.สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน	183
5.สถานีตำรวจนครบาลประชาชื่น	219
6.สถานีตำรวจนครบาลโคกคราม	169
7.สถานีตำรวจนครบาลคันนายาว	185
8.สถานีตำรวจนครบาลบางเขน	285
9.สถานีตำรวจนครบาลสายไหม	134
10.สถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง	245
11.สถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง	289
รวม	2,461

กองบังคับการตำรวจนครบาล 3 ประกอบด้วย

ชื่อสถานีตำรวจ	จำนวน (คน)
1.สถานีตำรวจนครบาลมีนบุรี	228
2.สถานีตำรวจนครบาลนิมิตรใหม่	116
3.สถานีตำรวจนครบาลลำหิน	61
4.สถานีตำรวจนครบาลลำผักชี	79
5.สถานีตำรวจนครบาลสุวินทวงศ์	69
6.สถานีตำรวจนครบาลหนองจอก	110
7.สถานีตำรวจนครบาลประชาสำราญ	56
8.สถานีตำรวจนครบาลลาดกระบัง	152
9.สถานีตำรวจนครบาลร่มเกล้า	131

10.สถานีตำรวจนครบาลคลองกรุง	122
11.สถานีตำรวจนครบาลจรเข้บ่อย	133
รวม	1,257

กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ประกอบด้วย

ชื่อสถานีตำรวจ	จำนวน(คน)
1.สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก	256
2.สถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว	236
3.สถานีตำรวจนครบาลวังทองหลาง	208
4.สถานีตำรวจนครบาลโชคชัย	246
5.สถานีตำรวจนครบาลบึงกุ่ม	164
6.สถานีตำรวจนครบาลบางชัน	175
7.สถานีตำรวจนครบาลประเวศ	223
8.สถานีตำรวจนครบาลอุดมสุข	174
รวม	1,682

กองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ประกอบด้วย

ชื่อสถานีตำรวจ	จำนวน(คน)
1.สถานีตำรวจนครบาลวัดพระยาไกร	185
2.สถานีตำรวจนครบาลบางโพธิ์	219
3.สถานีตำรวจนครบาลทุ่งมหาเมฆ	254
4.สถานีตำรวจนครบาลลุมพินี	291
5.สถานีตำรวจนครบาลทองหล่อ	344
6.สถานีตำรวจนครบาลคลองตัน	251
7.สถานีตำรวจนครบาลพระโขนง	246
8.สถานีตำรวจนครบาลบางนา	284
9.สถานีตำรวจนครบาลท่าเรือ	219
รวม	2,294

กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 ประกอบด้วย

ชื่อสถานีตำรวจ	จำนวน(คน)
1.สถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง	174
2.สถานีตำรวจนครบาลจักรวรรดิ	178

3.สถานีตำรวจนครบาลตำราญราษฎร์	165
4.สถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย 1	176
5.สถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย 2	183
6.สถานีตำรวจนครบาลบางรัก	256
7.สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน	263
8.สถานีตำรวจนครบาลยานนาวา	244
รวม	1,639

กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 ประกอบด้วย

ชื่อสถานีตำรวจ	จำนวน (คน)
1.สถานีตำรวจนครบาลบางพลัด	172
2.สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน	180
3.สถานีตำรวจนครบาลบางขุนนนท์	108
4.สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย	144
5.สถานีตำรวจนครบาลบางกอกใหญ่	127
6.สถานีตำรวจนครบาลบางเสาธง	113
7.สถานีตำรวจนครบาลท่าพระ	119
8.สถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน	218
9.สถานีตำรวจนครบาลธรรมศาลา	280
10.สถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง	80
11.สถานีตำรวจนครบาลบวรเมณฑล	36
รวม	1,577

กองบังคับการตำรวจนครบาล 8 ประกอบด้วย

ชื่อสถานีตำรวจ	จำนวน (คน)
1.สถานีตำรวจนครบาลบางยี่เรือ	122
2.สถานีตำรวจนครบาลตลาดพลู	122
3.สถานีตำรวจนครบาลบุปผาราม	181
4.สถานีตำรวจนครบาลบुकค โล	193
5.สถานีตำรวจนครบาลสำเหร่	131
6.สถานีตำรวจนครบาลสำเด็จเจ้าพระยา	133
7.สถานีตำรวจนครบาลราษฎร์บูรณะ	222

8.สถานีตำรวจนครบาลบางมด	162
9.สถานีตำรวจนครบาลทุ่งครุ	91
10.สถานีตำรวจนครบาลปากคลองสาน	53
11.สถานีตำรวจนครบาลบางคอแหลม	45
รวม	1,455

กองบังคับการตำรวจนครบาล 9 ประกอบด้วย

ชื่อสถานีตำรวจ	จำนวน (คน)
1.สถานีตำรวจนครบาลท่าข้าม	201
2.สถานีตำรวจนครบาลแสมดำ	131
3.สถานีตำรวจนครบาลเทียนทะเล	106
4.สถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียน	240
5.สถานีตำรวจนครบาลบางบอน	135
6.สถานีตำรวจนครบาลภาษีเจริญ	158
7.สถานีตำรวจนครบาลหลักสอง	187
8.สถานีตำรวจนครบาลเพชรเกษม	178
9.สถานีตำรวจนครบาลหนองแขม	162
10.สถานีตำรวจนครบาลหนองค้างพลู	131
รวม	1,629

กลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีตำรวจ ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เพื่อเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงผลของการวิจัยที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง เมื่ออ้างอิงไปสู่ประชากรแล้วมีความเชื่อถือได้มากที่สุด หรือมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด จึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1967) จากขนาดประชากร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 15,706 คน และประมาณความคลาดเคลื่อนของการสุ่มร้อยละ 5 (คือ 0.05) ตามสูตรดังนี้

สูตรของยามานะ (Yamane, 1967)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n คือ ขนาดของตัวอย่างที่ควรสุ่ม : N คือ ขนาดของประชากรทั้งหมด

e คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม

จากสูตรของยามานะ สามารถคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

$$n = \frac{15,706}{1 + 15,706 (0.05)^2}$$

$$= 390.06 \text{ คน หรือประมาณ } 390 \text{ คน}$$

การวิจัยครั้งนี้จะใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด และสามารถวิเคราะห์สรุปอ้างอิงไปสู่ประชากรได้อย่างถูกต้องและเชื่อถือได้

โดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง กระจายไปตามพื้นที่ สน.ต่างๆในสังกัด บช.น. ตามอัตราส่วนจำนวน ประชากรของเจ้าหน้าที่ตำรวจในแต่ละ สน.ดังนี้

ส่วนที่ 2 กลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีตำรวจ ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล เพื่อทำการสัมภาษณ์

ด้วยข้อจำกัดในด้านระยะเวลาและงบประมาณในการทำการวิจัย จึงได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจากการสัมภาษณ์ครอบคลุมทุกเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร โดยทำการสุ่มตัวอย่างกองบังคับการตำรวจนครบาลละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน

3.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างเพื่อใช้แบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) จากจำนวนประชากรที่เป็นข้าราชการตำรวจ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเจาะจงเลือกเขต กองบัญชาการตำรวจนครบาล เนื่องจากเป็นชุมชนเมือง และเป็นเมืองหลวงของประเทศ ที่มีแหล่ง ธุรกิจการค้าเป็นที่ตั้งของศูนย์การค้าหลายแห่ง ย่านสถานบันเทิง และชุมชนพักอาศัยจำนวนมาก ทั้งในรูปแบบห้องพักในอาคารชุด(คอนโดมิเนียม) บ้านพักอาศัย ชุมชนบ้านจัดสรร ชุมชนแออัด อีกทั้งกลุ่มประชาชนในพื้นที่ที่มีความแตกต่างทางสังคม ทำให้มีความหลากหลายในกลุ่มประชากร อีกทั้งยังเป็นที่ตั้งของกระทรวง ทบวง กรม สถานที่ราชการหลายแห่ง รวมทั้งมีสถานศึกษาที่สำคัญจำนวนมาก ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครจึงมีความหลากหลาย และมีความซับซ้อนกว่า ส่วนอื่นๆของประเทศ ซึ่งภายในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในความรับผิดชอบดูแลของกองบัญชาการ ตำรวจนครบาล แบ่งตามเขตพื้นที่ทั้งหมด 9 กองบังคับการ (1-9)

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยแบ่งประชากร ในเขตกองบัญชาการตำรวจนครบาลตามเขตพื้นที่ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากทั้ง 9 กองบังคับการในสังกัด กองบัญชาการตำรวจนครบาลแล้ว สามารถแบ่งเขตพื้นที่จากศูนย์กลางของกรุงเทพมหานครตามเขตลักษณะภูมิศาสตร์ได้พื้นที่ 3 เขตพื้นที่ ได้แก่ เขตพื้นที่ชั้นใน เขตพื้นที่ชั้นกลาง และเขตพื้นที่ชั้นนอก โดยแต่ละเขตพื้นที่แบ่งเป็น 3 กองบังคับการ ดังนี้

- 1.เขตพื้นที่ชั้นใน ประกอบด้วย กองบังคับการตำรวจนครบาล 1, 5 และ 6
- 2.เขตพื้นที่ชั้นกลาง ประกอบด้วย กองบังคับการตำรวจนครบาล 2, 4 และ 8
- 3.เขตพื้นที่ชั้นนอก ประกอบด้วย กองบังคับการตำรวจนครบาล 3, 7 และ 9

ขั้นตอนที่ 3 หลังจากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยใช้วิธี จับสลากเลือกสถานีตำรวจที่อยู่ในแต่ละกองบังคับการ เพื่อเป็นตัวแทนของกองบังคับการในแต่ละเขตพื้นที่ โดยเลือกกองบังคับการละ 2 สถานีตำรวจ รวม 18 สถานีตำรวจ ปราบกฏร้ายละเอียด ดังนี้

- 1.เขตพื้นที่ชั้นใน ประกอบด้วย
  - 1.1 กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 ได้แก่ สน.พญาไท และ สน.นางเลิ้ง
  - 1.2 กองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ได้แก่ สน.ลุมพินี และ สน.คลองตัน
  - 1.3 กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 ได้แก่ สน.ปทุมวัน และ สน.พลับพลาไชย2
- 2.เขตพื้นที่ชั้นกลาง ประกอบด้วย
  - 2.1 กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ได้แก่ สน.บางซื่อ และ สน.ดอนเมือง
  - 2.2 กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ได้แก่ สน.หัวหมาก และ สน.โชคชัย
  - 2.3 กองบังคับการตำรวจนครบาล 8 ได้แก่ สน.บุคคโล และ สน.สมเด็จพระเจ้าพระยา

3.เขตพื้นที่ชั้นนอก ประกอบด้วย

- 3.1 กองบังคับการตำรวจนครบาล 3 ได้แก่ สน.นิมิตรใหม่ และ สน.ร่วมเกล้า
- 3.2 กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 ได้แก่ สน.ธรรมศาลา และ สน.บางกอกน้อย
- 3.3 กองบังคับการตำรวจนครบาล 9 ได้แก่ สน.ท่าข้าม และ สน.หนองค้างพลู

ขั้นตอนที่ 4 หลังจากนั้นกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานีตำรวจ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบโควต้า (Quota sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างกระจายตามแต่ละเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครเท่าๆกันทุกเขตพื้นที่ แบ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานีตำรวจได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานีตำรวจที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง

เขตพื้นที่	ชื่อสถานีตำรวจที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
เขตชั้นใน	1.สน.พญาไท	22
	2.สน.นางเลิ้ง	22
	3.สน.ลุมพินี	22
	4.สน.คลองตัน	21
	5.สน.ปทุมวัน	22
	6.สน.พลับพลาไชย2	21
เขตชั้นกลาง	1.สน.บางซื่อ	22
	2.สน.ดอนเมือง	21
	3.สน.หัวหมาก	22
	4.สน.โชคชัย	22
	5.สน.บุคคโล	22
	6.สน.สมเด็จพระเจ้าพระยา	22
เขตชั้นนอก	1.สน.นิมิตรใหม่	21
	2.สน.ร่วมเกล้า	22
	3.สน.ธรรมศาลา	22
	4.สน.บางกอกน้อย	21
	5.สน.ท่าข้าม	22
	6.สน.หนองค้างพลู	21
รวม		390

ขั้นตอนที่ 5 เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานีดำรวจแล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ตามบัญชีรายชื่อของประชากรในแต่ละสถานีดำรวจ แล้วเริ่มสุ่มตัวอย่างโดยจับสลากเลขที่ตามบัญชีรายชื่อ และผู้ที่สมัครใจในการตอบแบบสอบถามไปจนกระทั่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานีดำรวจนั้น

ส่วนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างเพื่อสัมภาษณ์

สำหรับวิธีการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะใช้รูปแบบการสัมภาษณ์ซึ่งมีความสอดคล้องกับแบบสอบถามเพื่อครอบคลุมในประเด็นของการวิจัย และสามารถนำมาอธิบายในภาพรวมเป็นการเสริมผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาและทุนทรัพย์ในการวิจัยครั้งนี้ จึงกำหนดจำนวนผู้รับการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) เลือกสถานีดำรวจ โดยจับสลากรายชื่อสถานีดำรวจในแต่ละกองบังคับการ ๆ ละ 1 สถานีดำรวจ รวม 9 สถานีดำรวจ เพื่อให้มีกลุ่มตัวอย่างครอบคลุมทั่วถึงทุกเขตพื้นที่ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ขั้นตอนที่ 2 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) อีกครั้งหนึ่ง โดยทำการสุ่มตัวอย่างด้วยการจับสลากเลขที่ตามบัญชีรายชื่อของประชากรในแต่ละสถานีดำรวจที่สุ่มได้จากขั้นตอนที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างสถานีดำรวจละ 1 คน และสอบถามความสมัครใจในการให้สัมภาษณ์ รวมทั้งสิ้น 9 คน

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น โดยอาศัยแนวความคิดและทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การสร้างแบบสอบถาม

1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำการวิจัย และนำแนวความคิดและทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมาพัฒนาสร้างแบบสอบถามตามระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยให้มีเนื้อหาสาระครอบคลุมเนื้อเรื่องที่ต้องการศึกษา

2. นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทำการตรวจสอบว่าครอบคลุมเนื้อหาอย่างน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหาและความเชื่อถือได้ จากนั้นจึงนำมาแก้ไขปรับปรุงให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

3. ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้จริง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีตำรวจนครบาลดินแดง ซึ่งอยู่ในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1 อันมีที่ตั้งในเขตพื้นที่ชั้นในของกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ถูกสุ่มตัวอย่างในการวิจัย และลักษณะใกล้เคียงกับพื้นที่กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จากกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจจำนวน 30 คน เพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) และปรับปรุงให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง ผลการทดสอบ (Pre-test) แบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.98 ซึ่งมีค่าระดับความเชื่อมั่นมากกว่า 0.7 จึงใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล

4. ส่วนวิธีการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะใช้แบบสัมภาษณ์ซึ่งสอดคล้องกับแบบสอบถามเพื่อครอบคลุมในประเด็นของการวิจัย และสามารถนำมาอธิบายในภาพรวมและเสริมผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

โครงสร้างแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง อายุ ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ ระดับตำแหน่งหน้าที่ ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับประชาชน สถานีตำรวจที่สังกัดอยู่ และประสบการณ์ทำงาน

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ในด้านต่างๆ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการสนับสนุนในงานตำรวจด้านต่างๆของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ในด้านต่างๆ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะ ปัญหา และอุปสรรคในการกำหนดบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

3.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.ติดต่อประสานงานพร้อมทั้งขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งประจำอยู่สถานีตำรวจแต่ละสถานี จำนวนสถานีตำรวจละ 3-4 คน เพื่อช่วยแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามหลังจากที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว และสอบถามวันเวลาที่สะดวกที่สุดในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.ชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถามและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลทราบ

3.กำหนดวันเวลาทำการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล ในช่วงระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม 2548 ถึงวันที่ 15 มิถุนายน 2548 ช่วงเวลาระหว่าง 08.00 น.- 16.30 น. โดยแบ่งตามแต่ละกองบังคับการดังต่อไปนี้

3.1 กองบังคับการตำรวจนครบาล 1, 5, 6 ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ชั้นใน เริ่มแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลในวันที่ 16 พฤษภาคม 2548 จนถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2548 รวมระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล 15 วัน

3.2 กองบังคับการตำรวจนครบาล 2, 4, 8 ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ชั้นกลาง เริ่มแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลในวันที่ 20 พฤษภาคม 2548 จนถึงวันที่ 10 มิถุนายน 2548 รวมระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล 20 วัน

3.3 กองบังคับการตำรวจนครบาล 3, 7, 9 ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ชั้นนอก เริ่มแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลในวันที่ 21 พฤษภาคม 2548 จนถึงวันที่ 15 มิถุนายน 2548 รวมระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล 25 วัน

4.ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเนื่องจากต้องการให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้มีเวลาในการตอบแบบสอบถามและสอบถามข้อสงสัยในแบบสอบถามกับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ประสานงานอย่างเพียงพอ จึงไม่ได้กำหนดเวลาว่าผู้ตอบแบบสอบถามจะใช้เวลานานเท่าใดในการตอบแบบสอบถามซึ่งโดยปกติจะใช้เวลาประมาณ 20-30 นาที ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละวันสามารถเก็บรวบรวมได้แตกต่างกัน ซึ่งอยู่ระหว่าง 2-5 คน/วัน

ตารางที่ 7 แสดงวันเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย	การดำเนินการ
1.ระหว่างวันที่ 1 – 15 พฤษภาคม 2548	1.แจกแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุดเพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
2.ระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม 2548 – วันที่ 15 มิถุนายน 2548	2.แจกแบบสอบถามยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 ชุด และเก็บรวบรวมข้อมูล
3.ระหว่างวันที่ 16 – 30 มิถุนายน 2548	3.ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามและทำการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.การสัมภาษณ์นั้นผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยเดินทางไปพบกลุ่มตัวอย่างยังสถานที่ตรวจแต่ละแห่งตามกำหนดวันเวลาที่นัดไว้ล่วงหน้าแล้ว ใช้เวลาในการสัมภาษณ์รวมทั้งพูดคุยข้อมูลด้านต่างๆในแต่ละครั้งประมาณ 1 ชั่วโมง ซึ่งมีรายละเอียดตามตารางดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงวันเวลาการทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกองบังคับการตำรวจนครบาล

กองบังคับการ	วันที่ทำการสัมภาษณ์
บก.น.1	วันที่ 16 พฤษภาคม 2548
บก.น.5	วันที่ 18 พฤษภาคม 2548
บก.น.9	วันที่ 20 พฤษภาคม 2548
บก.น.6	วันที่ 21 พฤษภาคม 2548
บก.น.4	วันที่ 31 พฤษภาคม 2548
บก.น.2	วันที่ 7 มิถุนายน 2548
บก.น.7	วันที่ 10 มิถุนายน 2548
บก.น.8	วันที่ 13 มิถุนายน 2548
บก.น.3	วันที่ 15 มิถุนายน 2548

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามกลับมาแล้ว ได้ทำการตรวจสอบข้อมูล ความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง โดยคัดเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จากนั้นจึงบันทึกข้อมูล

จากแบบสอบถามลงแบบรหัส (Coding sheet) ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาประมวลผลโดยวิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for The Social Science – SPSS for Windows) ในการประมวลผลข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เพื่อแสดงถึงข้อมูลคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. Chi-square ใช้ทดสอบสมมุติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) กับการสนับสนุนในงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

3. One way anova ใช้ทดสอบสมมุติฐานเพื่อหาความแตกต่างของบทบาท กต.ตร.สน. และการสนับสนุนในงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน. ในแต่ละเขตพื้นที่ ซึ่งจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่เขตพื้นที่ชั้นใน ชั้นกลาง และชั้่นนอกกรุงเทพมหานคร

3.8 เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น

3.8.1 เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างใน ส่วนที่ 2 ของแบบสอบถามซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ในด้านต่างๆ ในส่วนนี้แบบสอบถามจะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ดังนี้

ข้อคำถามเชิงนิมิต (Positive Item)

<u>ระดับบทบาท</u>	<u>ระดับคะแนน</u>
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ข้อคำถามเชิงนิเสธ (Negative Item)

<u>ระดับบทบาท</u>	<u>ระดับคะแนน</u>
มากที่สุด	1
มาก	2
ปานกลาง	3
น้อย	4
น้อยที่สุด	5

3.8.2 เภณฑ์เทียบระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในส่วนที่ 3 ของแบบสอบถามซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการสนับสนุนในงานตำรวจด้านต่างๆของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ในด้านต่างๆ ในส่วนนี้แบบสอบถามจะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ดังนี้

ข้อคำถามเชิงนิมาม (Positive Item)

<u>ระดับการสนับสนุน</u>	<u>ระดับคะแนน</u>
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ข้อคำถามเชิงนิเสธ (Negative Item)

<u>ระดับการสนับสนุน</u>	<u>ระดับคะแนน</u>
มากที่สุด	1
มาก	2
ปานกลาง	3
น้อย	4
น้อยที่สุด	5

3.8.3 เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็นอื่นๆของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ(กต.ตร.สน.)

เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างใน ส่วนที่ 4 ของแบบสอบถามซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นอื่นๆที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในส่วนนี้คำถามจะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ดังนี้

ข้อคำถามเชิงนิมิต (Positive Item)

<u>ระดับความคิดเห็น</u>	<u>ระดับคะแนน</u>
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
เฉยๆ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

ข้อคำถามเชิงนิเสธ (Negative Item)

<u>ระดับความคิดเห็น</u>	<u>ระดับคะแนน</u>
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
เฉยๆ	3
ไม่เห็นด้วย	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

3.9 การแปลผลข้อมูล

3.9.1 ข้อคำถามวัดระดับความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ซึ่งเป็นข้อมูลในส่วนที่ 2 ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ และหาค่าเฉลี่ย แล้วกำหนดระดับค่าเฉลี่ยแบ่งระดับบทบาท เป็น 5 ระดับ ซึ่งสามารถแปลความหมายของระดับคะแนนในช่วงต่างๆได้ดังนี้

$$\text{ความกว้างของข้อมูลในแต่ละชั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

การแปลผลข้อมูล

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับสูง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับสูงที่สุด

3.9.2 ข้อคำถามวัดระดับความคิดเห็นที่มีต่อการสนับสนุนในงานตำรวจด้านต่างๆของ คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหาร ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ซึ่งเป็นข้อมูลใน ส่วนที่ 3 ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ และหา ค่าเฉลี่ย แล้วกำหนดระดับค่าเฉลี่ยแบ่งระดับการสนับสนุน เป็น 5 ระดับ ซึ่งสามารถแปล ความหมายของระดับคะแนนในช่วงต่างๆได้ดังนี้

$$\text{ความกว้างของข้อมูลในแต่ละชั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

การแปลผลข้อมูล

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับสูง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับสูงที่สุด

3.9.3 ข้อคำถามวัดระดับความคิดเห็นอื่นๆที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการ บริหารงานตำรวจ (กต.ตร.สน.) ผู้วิจัยได้นำคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ และหา ค่าเฉลี่ย แล้วกำหนดระดับค่าเฉลี่ยแบ่งระดับความคิดเห็น เป็น 5 ระดับ ซึ่งสามารถแปล ความหมายของระดับคะแนนในช่วงต่างๆได้ดังนี้

$$\text{ความกว้างของข้อมูลในแต่ละชั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

การแปลผลข้อมูล

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับเห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาวินิจฉัยและการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ: ศึกษากรณี กองบัญชาการตำรวจนครบาล ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจากข้าราชการตำรวจ ที่สังกัดสถานีตำรวจในเขตพื้นที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยแบ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 405 ชุด เลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สุดจำนวน 390 ชุด การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและจำแนกผลการศึกษาวินิจฉัย ออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนในงานตำรวจด้านต่างๆของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

ส่วนที่ 4 การแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

ส่วนที่ 5 การแสดงข้อเสนอแนะ ปัญหาและอุปสรรคในการกำหนดบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.สน.) ของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 6 การสัมภาษณ์ประกอบงานวิจัย จำนวน 9 กรณีศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการที่กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม เรื่อง “บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ: ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล” สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีทางสถิติแสดงผลในรูปแบบตาราง โดยแบ่งเป็น ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ ระยะเวลารับราชการ ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ กต.ตร.สน. ตำแหน่งหน้าที่ ลักษณะที่ตั้งของเขตพื้นที่รับผิดชอบ และระดับความเข้าใจบทบาทของ กต.ตร.สน. ดังมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มอายุของกลุ่มตัวอย่าง

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 28 ปี	51	13.1
29-36 ปี	136	34.9
37-44 ปี	116	29.7
45-52 ปี	62	15.9
53 ปี ขึ้นไป	25	6.4
รวม	390	100

อายุเฉลี่ย = 38.15 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 8.28

อายุมากที่สุด = 59 ปี   อายุน้อยที่สุด = 22 ปี

1.1 อายุ จากตารางที่ 9 ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการตำรวจจากกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 29 ปี ถึง 36 ปี มีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.9 รองลงมา มีอายุตั้งแต่ 37 ปี ถึง 44 ปี มีจำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 อายุตั้งแต่ 45 ปี ถึง 52 ปี มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 อายุไม่เกิน 28 ปี มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1 และ อายุตั้งแต่ 53 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 โดยกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 38.15 ปี อายุต่ำสุด 22 ปี และอายุสูงสุด 59 ปี

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของเพศของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	364	93.3
หญิง	26	6.7
รวม	390	100

1.2 เพศ จากตารางที่ 10 ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการตำรวจกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นเพศชาย มีจำนวน 364 คน คิดเป็นร้อยละ 93.3 ส่วนเพศหญิง มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7

มีข้อสังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม มีเพศชายจำนวนมากกว่าเพศหญิงจำนวนมาก เนื่องจากประชากรข้าราชการตำรวจทั้งหมด มีเพศชายมากกว่าเพศหญิงในอัตราส่วนที่แตกต่างกันมาก

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาสูงสุดขณะตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า	26	6.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	106	27.2
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	38	9.7
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	204	52.4
ปริญญาโท หรือสูงกว่า	16	4.1
รวม	390	100

1.3 ระดับการศึกษาผลการศึกษา จากตารางที่ 11 ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการตำรวจ กลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า มีจำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 52.4 รองลงมา ได้แก่ มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า มีจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 27.2 มีระดับการศึกษอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 และมีระดับการศึกษาปริญญาโทหรือสูงกว่า มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1

มีข้อสังเกตว่า ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า นั้น ก่อนปี พ.ศ.2530 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ(มีฐานะเป็นกรมตำรวจขณะนั้น) รับผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นปีสุดท้าย ก่อนปรับมารับผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าเข้าเป็นข้าราชการตำรวจในปัจจุบัน ทำให้ปัจจุบันระดับการศึกษาของข้าราชการตำรวจอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า และสูงกว่าขึ้นไป ดังนั้นผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจึงเป็นข้าราชการตำรวจที่เข้ารับราชการตำรวจก่อนปี พ.ศ.2530 และไม่ได้รับการศึกษาเพิ่มเติม

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับชั้นยศของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้นยศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พลตำรวจ-สิบตำรวจเอก	85	21.8
จ่าสิบตำรวจ-ดาบตำรวจ	207	53.1
ร้อยตำรวจตรี-ร้อยตำรวจเอก	79	20.3
พันตำรวจตรีขึ้นไป	19	4.9
รวม	390	100

1.4 ระดับชั้นยศ จากตารางที่ 12 ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการตำรวจกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีระดับชั้นยศ จ่าสิบตำรวจ-ดาบตำรวจ มีจำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 53.1 รองลงมา ได้แก่ ระดับชั้นยศพลตำรวจ-สิบตำรวจเอก มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 ระดับชั้นยศร้อยตำรวจตรี-ร้อยตำรวจเอก มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และระดับชั้นยศพันตำรวจตรีขึ้นไป มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9

จากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างสามารถแบ่งระดับชั้นยศได้เป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นยศชั้นประทวน ซึ่งได้แก่ระดับชั้นยศพลตำรวจ – สิบตำรวจเอก และ ระดับชั้นยศ จ่าสิบตำรวจ-ดาบตำรวจ มีจำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 74.9 และระดับชั้นยศชั้นสัญญาบัตร ซึ่งได้แก่ ระดับชั้นยศร้อยตำรวจตรี – ร้อยตำรวจเอก และ ระดับชั้นยศพันตำรวจตรีขึ้นไป มีจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 25.2

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการรับราชการตำรวจของกลุ่มตัวอย่าง

ระยะเวลาในการรับราชการตำรวจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 8 ปี	88	22.6
9-16 ปี	146	37.4
17-24 ปี	68	17.4
23-32 ปี	56	14.4
33 ปี ขึ้นไป	32	8.2
รวม	390	100

ระยะเวลาเฉลี่ย = 16.00 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 9.43

ระยะเวลามากที่สุด = 42 ปี ระยะเวลาน้อยที่สุด = 0.5 ปี

1.5 ระยะเวลาในการรับราชการตำรวจ จากตารางที่ 13 ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการตำรวจกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ มีระยะเวลาในการรับราชการตำรวจ ตั้งแต่ 9 ปี ถึง 16 ปี มีจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 37.4 รองลงมา ได้แก่ มีระยะเวลาในการรับราชการตำรวจ ไม่เกิน 8 ปี มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 มีระยะเวลารับราชการตำรวจ ตั้งแต่ 17 ปี ถึง 24 ปี มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 มีระยะเวลารับราชการตำรวจตั้งแต่ 23 ปี ถึง 32 ปี มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 และ มีระยะเวลาในการรับราชการตำรวจ ตั้งแต่ 33 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 โดยมีระยะเวลารับราชการตำรวจเฉลี่ย 16.00 ปี ระยะเวลาในการรับราชการตำรวจต่ำสุด 0.5 ปี และ ระยะเวลาในการรับราชการตำรวจสูงสุด 42 ปี

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ กต.ตร.สน.ของกลุ่มตัวอย่าง

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ กต.ตร.สน.	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เป็นหรือเคยเป็น กต.ตร.สน.	11	2.8
เป็นหรือเคยเป็นคณะทำงานของ กต.ตร.สน.	11	2.8
เคยร่วมกิจกรรมที่ กต.ตร.สน.จัดขึ้น	237	60.8
ไม่เคยร่วมกิจกรรมที่ กต.ตร.สน.จัดขึ้น	131	33.6
รวม	390	100

1.6 ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ กต.ตร.สน. จากตารางที่ 14 ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการตำรวจกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ มีประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมที่ กต.ตร.สน.จัดขึ้น มีจำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 รองลงมา ได้แก่ ไม่เคยมีประสบการณ์ร่วมกิจกรรมที่ กต.ตร.สน.จัดขึ้น มีจำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 และมีประสบการณ์เป็นหรือเคยเป็น กต.ตร.สน. มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 และมีประสบการณ์เป็นหรือเคยเป็นคณะทำงานของ กต.ตร.สน. มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 เท่ากัน

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

ตำแหน่งหน้าที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฝ่ายป้องกันปราบปราม	137	35.1
ฝ่ายสืบสวนสอบสวน	136	34.9
ฝ่ายจราจร	45	11.5
ฝ่ายธุรการ	71	18.2
หัวหน้าสถานีตำรวจ	1	0.3
รวม	390	100

1.7 ตำแหน่งหน้าที่ จากตารางที่ 15 ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการตำรวจกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ มีตำแหน่งหน้าที่ฝ่ายป้องกันปราบปราม มีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 รองลงมา ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ฝ่ายสืบสวนสอบสวน มีจำนวน 136 คิดเป็นร้อยละ 34.9 ตำแหน่งหน้าที่ฝ่ายธุรการ มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 ตำแหน่งหน้าที่ฝ่ายจราจร มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 และ ตำแหน่งหน้าที่หัวหน้าสถานีตำรวจ มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะการปฏิบัติงานหลักที่ได้รับมอบหมายของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะการปฏิบัติงานหลัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
งานชุมชนสัมพันธ์	28	7.2
งานสายตรวจ	99	25.4
งานสืบสวนสอบสวน	146	37.4
งานจราจร	41	10.5
งานอำนวยความสะดวก	75	19.2
หัวหน้าสถานีตำรวจ	1	0.3
รวม	390	100

1.8 ลักษณะการปฏิบัติงานหลักที่ได้รับมอบหมาย จากตารางที่ 16 ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการตำรวจกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานหลักที่ได้รับมอบหมายด้านงานสืบสวนสอบสวน มีจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 37.4 รองลงมา ได้แก่ ปฏิบัติงานหลักที่ได้รับมอบหมายด้านงานสายตรวจ มีจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 ปฏิบัติงานหลักที่

ได้รับมอบหมายดำเนินงานอำนวยความสะดวก มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 ปฏิบัติงานหลักที่ได้รับมอบหมายดำเนินงานจราจร มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ปฏิบัติงานหลักด้านชุมชนสัมพันธ์ มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 และ หัวหน้าสถานีตำรวจ มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามลักษณะที่ตั้งของเขตพื้นที่รับผิดชอบ

ลักษณะที่ตั้งพื้นที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เขตชั้นในของ กทม.	130	33.3
เขตชั้นกลางของ กทม.	130	33.3
เขตชั้นนอกของ กทม.	130	33.3
รวม	390	100

1.9 ลักษณะที่ตั้งของเขตพื้นที่ จากตารางที่ 17 ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการตำรวจกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตพื้นที่ชั้นในของ กทม. ชั้นกลางของ กทม. และชั้นนอกของ กทม. เท่ากัน จำนวนเขตพื้นที่ละ 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3

มีข้อสังเกตว่าผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากข้าราชการตำรวจในแต่ละเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็นเขตพื้นที่ชั้นใน เขตพื้นที่ชั้นกลาง และเขตพื้นที่ชั้นนอกกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเท่าๆกัน จำนวนเขตพื้นที่ละ 130 คน เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตพื้นที่มาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐานหาความแตกต่างระหว่างบทบาทของ กต.ตร.สน. และการสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน. ในแต่ละเขตพื้นที่ ซึ่งการศึกษาวิจัยนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิด โดยกำหนดลักษณะเขตพื้นที่ตั้งของกรุงเทพมหานครเป็นตัวแปรอิสระ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับความเข้าใจบทบาท กต.ตร.สน.ของกลุ่มตัวอย่าง จากการประเมินตนเองของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับความเข้าใจบทบาท กต.ตร.สน.	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากที่สุด	19	4.9
มาก	45	11.5
ปานกลาง	219	56.2
น้อย	79	20.3
น้อยที่สุด	28	7.2
รวม	390	100

ระดับความเข้าใจบทบาท กต.ตร.สน. เฉลี่ย = 2.86

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.88

1.10 ระดับความเข้าใจบทบาท กต.ตร.สน. จากตารางที่ 18 ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการ ตำรวจกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ มีระดับความเข้าใจบทบาท กต.ตร.สน. ในระดับปานกลาง มีจำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 56.2 รองลงมา ได้แก่ มีระดับความเข้าใจบทบาท กต.ตร.สน. ในระดับน้อย มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 มีระดับความเข้าใจบทบาท กต.ตร.สน. ในระดับมาก มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 มีระดับความเข้าใจบทบาท กต.ตร.สน. ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 และ มีระดับความเข้าใจบทบาท กต.ตร.สน. ในระดับมากที่สุด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 ตามลำดับ

มีข้อสังเกตว่า ข้อมูลระดับความเข้าใจในบทบาท กต.ตร.สน. ของกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการที่กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามประเมินความเข้าใจบทบาท ของ กต.ตร.สน. ด้วยตนเอง ก่อนเริ่มตอบแบบสอบถามในส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของ กต.ตร.สน.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 ระดับบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

ส่วนนี้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับระดับการแสดงผลบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ในเขตพื้นที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งลักษณะบทบาทของ กต.ตร.สน.ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ พ.ศ.2543 ซึ่งมีบทบาทอำนาจหน้าที่แบ่งเป็น 7 ข้อ ได้แก่

1.รับแนวทางและนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจจาก กต.ตร. และ กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัดแล้วแต่ กรณีไปปฏิบัติ

2.ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจให้เป็นไปตามนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจ

3.ประสานการตรวจสอบและการติดตามการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ

4.รับคำร้องเรียนจากประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจ ให้ข้อมูลข่าวสารและเสนอปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่

5.ให้คำแนะนำช่วยเหลือสนับสนุนการประชาสัมพันธ์และการบริหารงานของสถานีตำรวจ

6.รายงานผลการปฏิบัติงานให้ กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด ทราบ ตามที่ กต.ตร.กำหนด

7.แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ กต.ตร.สถานีตำรวจมอบหมาย

โดยนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยาย ดังต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความเห็นต่อบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ในด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ

บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
1.การกำหนดนโยบายต่างๆ ในการปฏิบัติสอดคล้องกันกับ กต.ตร.และ กต.ตร.กทม.	5 (1.3)	76 (19.5)	220 (56.4)	70 (17.9)	19 (4.9)	2.94	0.78
2.การนำนโยบายของ กต.ตร. และ กต.ตร.กทม.มาปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับพื้นที่รับผิดชอบ	1 (0.3)	85 (21.8)	201 (51.5)	91 (23.3)	12 (3.1)	2.92	0.76
3.เป็นผู้นำในการนำนโยบาย กต.ตร. และ กต.ตร.กทม.ไปปฏิบัติ	7 (1.8)	68 (17.4)	206 (52.8)	93 (23.8)	16 (4.1)	2.88	0.79
4.นโยบาย กต.ตร.และ กต.ตร.กทม.มีความสำคัญที่ กต.ตร.สน.ต้องนำไปปฏิบัติตาม	18 (4.6)	115 (29.5)	161 (41.3)	84 (21.5)	12 (3.1)	3.11	0.89
5.กต.ตร.สน.สามารถกำหนดนโยบายได้เองโดย <u>ไม่ต้อง</u> นำนโยบาย กต.ตร. หรือ กต.ตร.กทม. ไปปฏิบัติ	10 (2.6)	62 (15.9)	172 (44.1)	118 (30.3)	28 (7.2)	3.23	0.89
6.การกำหนดนโยบายระดับ สน.ของ กต.ตร.สน. มีบางนโยบายที่ขัดแย้งหรือ <u>ไม่สอดคล้อง</u> กับนโยบาย กต.ตร. และ กต.ตร.กทม.	6 (1.5)	70 (17.9)	127 (32.6)	143 (36.7)	44 (11.3)	3.38	0.95

2.1 บทบาทการรับแนวทางและนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจจาก กต.ตร. และ กต.ตร.กทม. ไปปฏิบัติ จากตารางที่ 19 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทในด้านการรับแนวทางและการนำนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจจาก กต.ตร.และ กต.ตร.กทม. ไปปฏิบัติ ส่วนใหญ่มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ในการกำหนดนโยบายต่างๆในการปฏิบัติสอดคล้องกับกับ กต.ตร. และ กต.ตร.กทม. โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 56.4 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ในการนำนโยบายของ กต.ตร. และ กต.ตร.กทม.มาปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับพื้นที่รับผิดชอบ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ในการเป็นผู้ดำเนินการนำนโยบาย กต.ตร. และ กต.ตร.กทม.ไปปฏิบัติ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 52.8 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า นโยบายของ กต.ตร. และ กต.ตร.กทม.มีความสำคัญที่ กต.ตร.สน.ต้องนำไปปฏิบัติตาม โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.สามารถกำหนดนโยบายได้เองโดยไม่ต้องนำนโยบายของ กต.ตร. หรือ กต.ตร.กทม.ไปปฏิบัติ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 และกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า การกำหนดนโยบายระดับ สน.ของ กต.ตร.สน.มีบางนโยบายที่ขัดแย้งหรือไม่สอดคล้องกับนโยบาย กต.ตร. และ กต.ตร.กทม. โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ

32.6 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความเห็นต่อบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ ในด้านการให้คำปรึกษา

บทบาทของคณะกรรมการ ตรวจสอบและติดตามการ บริหารงานตำรวจ ระดับ สถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มาก ที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปาน กลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อย ที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
1.กต.ตร.สน.เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถหลากหลาย สาขาวิชา	22 (5.6)	112 (28.7)	174 (44.6)	65 (16.7)	17 (4.4)	3.14	0.91
2.สามารถนำความรู้ไปใช้ใน การพัฒนาและการ บริหารงานตำรวจได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	16 (4.1)	87 (22.3)	180 (46.2)	84 (21.5)	23 (5.9)	2.97	0.91
3.การเสนอแนะการแก้ไข ปัญหาต่างๆในพื้นที่ได้อย่าง เหมาะสม	9 (2.3)	93 (23.8)	185 (47.4)	83 (21.3)	20 (5.1)	2.96	0.86
4.การให้คำปรึกษาและ เสนอแนะเพื่อการพัฒนา ตำรวจในด้านต่างๆ	11 (2.8)	97 (24.9)	167 (42.8)	93 (23.8)	22 (5.6)	2.95	0.90
5.การให้คำปรึกษาและ เสนอแนะเพื่อให้การ บริหารงานตำรวจเกิด ประโยชน์สูงสุด	13 (3.3)	96 (24.6)	172 (44.1)	91 (23.3)	18 (4.6)	2.98	0.89
6.ข้อเสนอแนะของ กต.ตร. สน.ไม่สามารถนำไปใช้ใน การปฏิบัติได้	15 (3.8)	43 (11.0)	168 (43.1)	118 (30.3)	46 (11.8)	3.35	0.95

2.2 บทบาทการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของสถานีดำรวจให้เป็นไป

ตามนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจ จากตารางที่ 20 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทในด้านการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของสถานีดำรวจให้เป็นไปตามนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจ ส่วนใหญ่มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทในฐานะเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถหลากหลายสาขาอาชีพ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.7 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 44.6 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีการเสนอแนะการแก้ไขปัญหาต่างๆในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทในการให้คำปรึกษาและเสนอแนะเพื่อพัฒนาตำรวจในด้านต่างๆ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 42.8 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทในการให้คำปรึกษาและเสนอแนะเพื่อให้การบริหารงานตำรวจเกิดประโยชน์สูงสุด โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 24.6 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.ให้ข้อเสนอแนะที่ไม่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 43.1 มี

บทบาทระดับน้อย มีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความเห็นต่อบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจในด้านการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงาน

บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
1.การตรวจสอบติดตามการทำงานของตำรวจอย่างสม่ำเสมอ	7 (1.8)	100 (25.6)	170 (43.6)	88 (22.6)	25 (6.4)	2.93	0.89
2.การตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจของ กต.ตร.สน.ทำให้ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถยิ่งขึ้น	9 (2.3)	94 (24.1)	170 (43.6)	91 (23.3)	26 (6.7)	2.92	0.91
3.สามารถตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจอย่างมีประสิทธิภาพ	2 (0.5)	95 (24.4)	159 (40.8)	104 (26.7)	30 (7.7)	2.83	0.90
4.ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของตำรวจและดำเนินการอย่างจริงจัง	14 (3.6)	87 (22.3)	137 (25.1)	122 (31.3)	30 (7.7)	2.82	0.97
5.การประเมินผลการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจอยู่เสมอ เพื่อนำไปเสนอปรับปรุงการบริหารงานตำรวจ	12 (3.1)	107 (27.4)	134 (34.4)	105 (26.9)	32 (8.2)	2.90	0.99

บทบาทของคณะกรรมการ ตรวจสอบและติดตามการ บริหารงานตำรวจ ระดับ สถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มาก ที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปาน กลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อย ที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
6.การติดต่อประสานงานกับ ประชาชนในพื้นที่เพื่อขอ ทราบข้อมูลการปฏิบัติ หน้าที่ของตำรวจ	19 (4.9)	110 (28.2)	154 (39.5)	78 (20.0)	29 (7.4)	3.03	0.98

2.3 บทบาทในการประสานการตรวจสอบและการติดตามการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ

จากตารางที่ 21 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทในการประสานการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ ส่วนใหญ่มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทในการตรวจสอบติดตามการทำงานของตำรวจอย่างสม่ำเสมอ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทในการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจของ กต.ตร.สน.ทำให้ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถยิ่งขึ้น โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.1 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.สามารถตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเห็นว่า มีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของตำรวจและดำเนินการอย่างจริงจัง โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 มีบทบาทระดับ

น้อย มีจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อ บทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีการประเมินผลการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจอยู่เสมอ เพื่อนำไปเสนอปรับปรุงการบริหารงานตำรวจ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 27.4 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อ บทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.สามารถติดต่อประสานงานกับประชาชนในพื้นที่เพื่อขอทราบข้อมูลการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความเห็นต่อบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจในด้านการรับคำร้องเรียน

บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
1.สามารถรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนได้ทั่วถึง	20 (5.1)	98 (25.1)	154 (39.5)	92 (23.6)	26 (6.7)	2.98	0.98
2.ดำเนินการแก้ไขเรื่องร้องเรียนได้อย่างรวดเร็ว	8 (2.1)	77 (19.7)	145 (37.2)	115 (29.5)	45 (11.5)	2.71	0.97
3.สามารถให้ข้อมูลข่าวสารในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างดี	18 (4.6)	100 (25.6)	137 (35.1)	104 (26.7)	31 (7.9)	2.92	1.01
4.มีการตรวจเยี่ยมพบปะประชาชนขอทราบข้อมูลข่าวสาร สังเกตการณ์อย่างสม่ำเสมอ	12 (3.1)	81 (20.8)	153 (39.2)	121 (31.0)	23 (5.9)	2.84	0.92

บทบาทของคณะกรรมการ ตรวจสอบและติดตามการ บริหารงานตำรวจ ระดับ สถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มาก ที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปาน กลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อย ที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
5.กต.ตร.สน. <u>ไม่มีหน้าที่</u> เกี่ยวกับการรับคำร้องเรียน จากประชาชน	13 (3.3)	48 (12.3)	126 (32.3)	134 (34.4)	69 (17.7)	3.50	1.02
6.กต.ตร.สน. <u>ไม่ค่อยเอาใจ</u> ใส่ต่อปัญหาความเดือดร้อน ของประชาชนและช่วยเหลือ ประชาชนอย่างจริงจัง	18 (4.6)	57 (14.6)	142 (36.4)	112 (28.7)	61 (15.6)	3.36	1.05

2.4 บทบาทในการรับคำร้องเรียนจากประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการ
ตำรวจในสถานีตำรวจให้ข้อมูลข่าวสารและเสนอปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของ
ประชาชนในเขตพื้นที่ จากตารางที่ 22 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทในการรับคำ
ร้องเรียนจากประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจให้ข้อมูล
ข่าวสารและเสนอปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่ ส่วนใหญ่มี
บทบาทอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อ บทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า
กต.ตร.สน.มีบทบาทในการรับคำร้องเรียนจากประชาชนได้อย่างทั่วถึง โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับ
มากที่สุด มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อย
ละ 25.1 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 มีบทบาทระดับน้อย มี
จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อย
ละ 6.7 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อ บทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทในการ
ดำเนินการแก้ไขเรื่องร้องเรียนได้อย่างรวดเร็ว โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 8 คน
คิดเป็นร้อยละ 2.1 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 มีบทบาทระดับ
ปานกลาง มีจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 37.2 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 115 คน คิดเป็น
ร้อยละ 29.5 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อ บทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.สามารถให้ข้อมูล
ข่าวสารในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างดี โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมาก
ที่สุด มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ

25.6 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อ บทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีการตรวจเยี่ยมพบปะประชาชนขอทราบข้อมูลข่าวสาร สังเกตการณ์อย่างสม่ำเสมอ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อ บทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.ไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับการรับคำร้องเรียนจากประชาชน โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 32.3 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อ บทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.ไม่ค่อยเอาใจใส่ต่อปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและช่วยเหลือประชาชนอย่างจริงจัง โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.7 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความเห็นต่อบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจในด้านการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนการประชาสัมพันธ์

บทบาทของคณะกรรมการ ตรวจสอบและติดตามการ บริหารงานตำรวจ ระดับ สถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มาก ที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปาน กลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อย ที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
1.มีการประชาสัมพันธ์ถึง หน้าที่และบทบาท กต.ตร. สน.อยู่เสมอ	8 (2.1)	76 (19.5)	171 (43.8)	109 (27.9)	26 (6.7)	2.82	0.89
2.มีการประชาสัมพันธ์การ ปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ ต่อประชาชน	16 (4.1)	73 (18.7)	151 (38.7)	124 (31.8)	26 (6.7)	2.81	0.95
3.มีการประชาสัมพันธ์ผล การปฏิบัติงานต่อประชาชน	6 (1.5)	75 (19.2)	162 (41.5)	124 (31.8)	23 (5.9)	2.78	0.87
4.มีการประชาสัมพันธ์ทำให้ ประชาชนเข้าใจการปฏิบัติ หน้าที่ของตำรวจมากขึ้น	7 (1.8)	88 (22.6)	170 (43.6)	95 (24.4)	30 (7.7)	2.86	0.91
5.มีการประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการป้องกันอาชญากรรม เช่น การแจ้งข่าวหรือ เบาะแสเกี่ยวกับ อาชญากรรม	17 (4.4)	108 (27.7)	162 (41.5)	83 (21.3)	20 (5.1)	3.04	0.93
6.มีการประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนทราบถึงข้อมูลใน การติดต่อราชการในสถานี ตำรวจ	20 (5.1)	85 (21.8)	160 (41.0)	103 (26.4)	22 (5.6)	2.94	0.95

2.5 บทบาทในการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ของสถานีตำรวจ

จากตารางที่ 23 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทในการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ของสถานีตำรวจ ส่วนใหญ่มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีการประชาสัมพันธ์ถึงหน้าที่ และบทบาทของ กต.ตร.สน.อยู่เสมอ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 8 คน คิดเป็น ร้อยละ 2.1 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีการประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆต่อ ประชาชน โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 มีบทบาทระดับ มาก มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.7 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 151 คน คิดเป็น ร้อยละ 38.7 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 และมีบทบาทระดับ น้อยที่สุด มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีการประชาสัมพันธ์ผล การปฏิบัติงานต่อประชาชน โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 และมี บทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาท ของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีการประชาสัมพันธ์ทำให้ประชาชนเข้าใจการปฏิบัติหน้าที่ของ ตำรวจมากขึ้น โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 มีบทบาท ระดับมาก มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 และมีบทบาท ระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน อาชญากรรม เช่น การแจ้งข่าวหรือเบาะแสเกี่ยวกับอาชญากรรม โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมาก ที่สุด มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 มีบทบาทระดับน้อย มี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อย ละ 5.1 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีการประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนทราบถึงข้อมูลในการติดต่อราชการในสถานีตำรวจ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 มี

บทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความเห็นต่อบทบาทคณะกรรมการ ตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ ในด้านการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนการบริหารงานตำรวจ

บทบาทของคณะกรรมการ ตรวจสอบและติดตามการ บริหารงานตำรวจ ระดับ สถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มาก ที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปาน กลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อย ที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
1.การให้คำแนะนำในการ พิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย ตำรวจเข้า และออกจากพื้นที่ รับผิดชอบ	7 (1.8)	51 (13.1)	124 (31.8)	156 (40.0)	52 (13.3)	2.50	0.94
2.ให้คำแนะนำในการ พิจารณาความดี ความชอบ ของตำรวจด้วยระบบ คุณธรรม เช่น การพิจารณา เสนอรายชื่อ และผลงานของ ตำรวจ , การให้รางวัล ตำรวจดีเด่น	10 (2.6)	71 (18.2)	161 (41.3)	88 (22.6)	60 (15.4)	2.70	1.01
3.ให้คำแนะนำ สนับสนุน ในการกำหนดแผนงาน โครงการในการบริหารงาน ตำรวจ เช่น กำหนดจุด ตรวจ , จัดทำโครงการ รณรงค์ต่างๆ	8 (2.1)	62 (15.9)	170 (43.6)	107 (27.4)	43 (11.0)	2.70	0.93
4.ให้คำแนะนำในการจัดการ ด้านงบประมาณในการ ดำเนินการบริหารงานตำรวจ	6 (1.5)	57 (14.6)	157 (40.3)	111 (28.5)	59 (15.1)	2.58	0.96

บทบาทของคณะกรรมการ ตรวจสอบและติดตามการ บริหารงานตำรวจ ระดับ สถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มาก ที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปาน กลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อย ที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
5.ให้คำแนะนำในการจัดการ ใช้สอย วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการ ทำงานของตำรวจอย่างมี ประสิทธิภาพ	5 (1.3)	65 (16.7)	144 (36.9)	101 (25.9)	75 (19.2)	2.54	1.02

2.6 บทบาทในการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนการบริหารงานของสถานีตำรวจ

จากตารางที่ 24 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทในการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนการบริหารงานของสถานีตำรวจ ส่วนใหญ่มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทให้คำแนะนำในการพิจารณาแต่งตั้ง โยภย้ายตำรวจเข้า และออกจากพื้นที่รับผิดชอบ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อ บทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทให้คำแนะนำในการพิจารณาความดี ความชอบของตำรวจด้วยระบบคุณธรรม เช่น การให้รางวัลตำรวจดีเด่น โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อ บทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทให้คำแนะนำ สนับสนุนในการกำหนดแผนงาน โครงการในการบริหารงานตำรวจ เช่น กำหนดจุดตรวจ จัดทำ โครงการรณรงค์ต่างๆ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 27.4 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อ

บทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทให้คำแนะนำในการจัดการด้านงบประมาณในการดำเนินการบริหารงานตำรวจ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทให้คำแนะนำในการจัดการใช้สอยวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำงานของตำรวจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความเห็นต่อบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ ในด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน

บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
1.การรายงานผลการปฏิบัติงานด้วยความเป็นจริง	8 (2.1)	70 (17.9)	182 (46.7)	101 (25.9)	29 (7.4)	2.81	0.88
2.การรายงานผลการปฏิบัติงานอยู่เสมอ	10 (2.6)	62 (15.9)	201 (51.5)	92 (23.6)	25 (6.4)	2.84	0.85
3.รายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อแสดงผลการปฏิบัติงานในด้านดีของตนเองเท่านั้น	20 (5.1)	44 (11.3)	174 (44.6)	117 (30.0)	35 (9.0)	3.26	0.95
4.ข้อมูลจากการรายงานผลการปฏิบัติงานของ กต.ตร.สน.สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานตำรวจต่อไปได้	12 (3.1)	86 (22.1)	189 (48.5)	76 (19.5)	27 (6.9)	2.94	0.90

2.7 บทบาทในการรายงานผลการปฏิบัติงานให้ กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด ทราบตามที่ กต.ตร.กำหนด จากตารางที่ 25 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทในการรายงานผลการปฏิบัติงานให้ กต.ตร.กทม.หรือ กต.ตร.จังหวัดทราบตามที่ กต.ตร.กำหนด ส่วนใหญ่มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทในการรายงานผลการปฏิบัติงานด้วยความเป็นจริง โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีการรายงานผลการปฏิบัติงานอยู่เสมอ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีการรายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อแสดงผลการปฏิบัติงานในด้านดีของตนเองเท่านั้น โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 44.6 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 30 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า ข้อมูลจากการรายงานผลการปฏิบัติงานของ กต.ตร.สน.สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานตำรวจต่อไปได้ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9

มีข้อสังเกตว่า บทบาทในการรายงานผลการปฏิบัติงาน ข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดสถานีตำรวจจะมีข้อมูลในเรื่องการรายงานผลการปฏิบัติงานน้อย และโดยข้อมูลจากการรายงานผลการปฏิบัติงานของ กต.ตร.สน.ส่วนใหญ่รับทราบมาจากการแสดงผลการปฏิบัติงานของ กต.ตร.สน.ประจำเดือนแต่ละเดือน แต่ข้อมูลที่ กต.ตร.สน.รายงานให้ กต.ตร. และ กต.ตร.กทม.รับทราบจะเป็นข้อมูลลักษณะใดผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงจะไม่ทราบ ซึ่งจากข้อเท็จจริงจะเป็นลักษณะการรายงานถึงผลการปฏิบัติงานประจำเดือน บันทึกการประชุม กต.ตร.สน.ประจำเดือน เป็นต้น

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความเห็นต่อบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ ในด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะทำงาน

บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
1.คัดเลือกคณะทำงานดำเนินการด้านต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพ	0 (0.0)	91 (23.3)	183 (46.9)	98 (25.1)	18 (4.6)	2.88	0.81
2.คัดเลือกคนที่มีความสามารถเข้ามาเป็นคณะทำงานเฉพาะด้าน	11 (2.8)	81 (20.8)	182 (46.7)	93 (23.8)	23 (5.9)	2.90	0.88
3.คัดเลือกคนในชุมชนเข้ามาเป็นคณะทำงานเฉพาะด้าน	13 (3.3)	79 (20.3)	181 (46.4)	97 (24.9)	20 (5.1)	2.91	0.88
4.คัดเลือกเฉพาะพวกพ้องของตนเองเข้ามาเป็นคณะทำงานด้านต่างๆ	31 (7.9)	80 (20.5)	142 (36.4)	97 (24.9)	40 (10.3)	3.08	1.08
5.กต.ตร.สน.ไม่มีการคัดเลือกหรือแต่งตั้งคณะทำงานด้านต่างๆ	14 (3.6)	78 (20.0)	143 (36.7)	110 (28.2)	45 (11.5)	3.24	1.01

2.8 บทบาทในการแต่งตั้งที่ปรึกษาหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ กต.ตร.สถานีตำรวจมอบหมาย จากตารางที่ 26 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทในการแต่งตั้งที่ปรึกษาหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ กต.ตร.สถานีตำรวจมอบหมาย ส่วนใหญ่มีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทในการคัดเลือกคณะทำงานดำเนินการด้านต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0 เห็นว่ามีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อ

บทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีการคัดเลือกคนที่มีความสามารถเข้ามาเป็นคณะทำงานเฉพาะด้าน โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อ บทบาทของ กต.ตร.สน.ว่า กต.ตร.สน.มีการคัดเลือกคนในชุมชนเข้ามาเป็นคณะทำงานเฉพาะด้าน โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 46.4 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อ บทบาทของ กต.ตร.สน.ว่ามีการคัดเลือกเฉพาะพวกพ้องของตนเองเข้ามาเป็นคณะทำงานด้านต่างๆ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 และมีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อ บทบาทของ กต.ตร.สน.ว่าไม่มีการคัดเลือกหรือแต่งตั้งคณะทำงานด้านต่างๆ โดยเห็นว่ามีบทบาทระดับมากที่สุด มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 มีบทบาทระดับมาก มีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 มีบทบาทระดับปานกลาง มีจำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 มีบทบาทระดับน้อย มีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 และ มีบทบาทระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5

โดยมีข้อสังเกตว่า คำถามในข้อ 4 และ ข้อ 5 ของแบบสอบถามเป็นคำถามเชิงนิเสธ (Negative item)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 แสดงคะแนนเฉลี่ยของระดับบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจในด้านต่างๆของกลุ่มตัวอย่าง

บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.การนำนโยบายไปปฏิบัติ	3.08	0.44	ปานกลาง
2.การให้คำปรึกษาและเสนอแนะ	3.06	0.65	ปานกลาง
3.การตรวจสอบและติดตาม	2.90	0.82	ปานกลาง
4.การรับคำร้องเรียน	3.05	0.67	ปานกลาง
5.การสนับสนุนการประชาสัมพันธ์	2.88	0.81	ปานกลาง
6.การสนับสนุนการบริหารงานตำรวจ	2.60	0.83	น้อย
7.การรายงานผลการปฏิบัติ	2.96	0.64	ปานกลาง
8.การแต่งตั้งคณะทำงาน	3.00	0.60	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของ กต.ตร.สน.	2.94	0.56	ปานกลาง

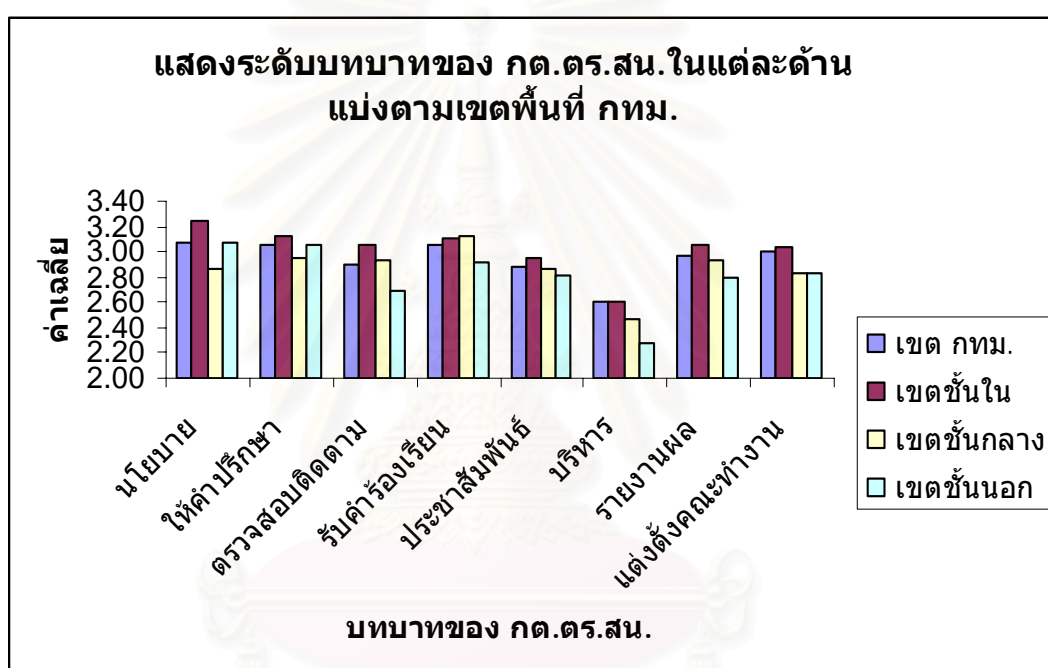
2.9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของ กต.ตร.สน.ในแต่ละด้าน จากตารางที่ 27 พบว่า ระดับบทบาทโดยเฉลี่ยของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ในเขตกรุงเทพมหานครของกลุ่มตัวอย่าง มีบทบาทในด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติสูงสุดที่ 3.08 รองลงมา ได้แก่ บทบาทด้านการให้คำปรึกษาและเสนอแนะ มีค่าเฉลี่ย 3.06 บทบาทด้านการรับคำร้องเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.05 บทบาทด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 3.00 บทบาทด้านการรายงานผลการปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย 2.96 บทบาทด้านการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ มีค่าเฉลี่ย 2.90 บทบาทด้านการสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย 2.88 บทบาทด้านการสนับสนุนการบริหารงานตำรวจ มีค่าเฉลี่ย 2.60 จะเห็นได้ว่า เมื่อนำข้อมูลจากระดับค่าเฉลี่ยของบทบาทในแต่ละด้านมาแปลผลด้วยวิธีการทางสถิติ พบว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทในด้านการสนับสนุนการบริหารงานตำรวจอยู่ในระดับน้อย ส่วนบทบาทในด้านอื่นอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของ กต.ตร.สน.เท่ากับ 2.94 ซึ่งแปลผลได้อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 28 แสดงการเปรียบเทียบบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงาน
ตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ตามเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร

บทบาทของคณะกรรมการ ตรวจสอบและติดตามการ บริหารงานตำรวจ ระดับสถานี ตำรวจ(กต.ตร.สน.)	เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร					
	ชั้นใน		ชั้นกลาง		ชั้นนอก	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.การนำนโยบายไปปฏิบัติ	3.24	0.52	2.86	0.61	3.08	0.49
2.การให้คำปรึกษาและ เสนอแนะ	3.13	0.77	2.95	0.86	3.05	0.88
3.การตรวจสอบและติดตาม	3.06	0.98	2.93	1.02	2.70	1.00
4.การรับคำร้องเรียน	3.10	0.80	3.13	0.90	2.92	0.80
5.การสนับสนุนประชาสัมพันธ์	2.95	0.86	2.86	1.10	2.81	0.93
6.การสนับสนุนการบริหาร	2.60	0.98	2.46	1.04	2.27	0.94
7.การรายงานผลการปฏิบัติ	3.06	0.89	2.93	0.92	2.79	0.76
8.การแต่งตั้งคณะทำงาน	3.03	0.80	2.83	0.81	2.83	0.77
ค่าเฉลี่ยระดับบทบาท	3.11	0.71	2.87	0.80	2.85	0.64

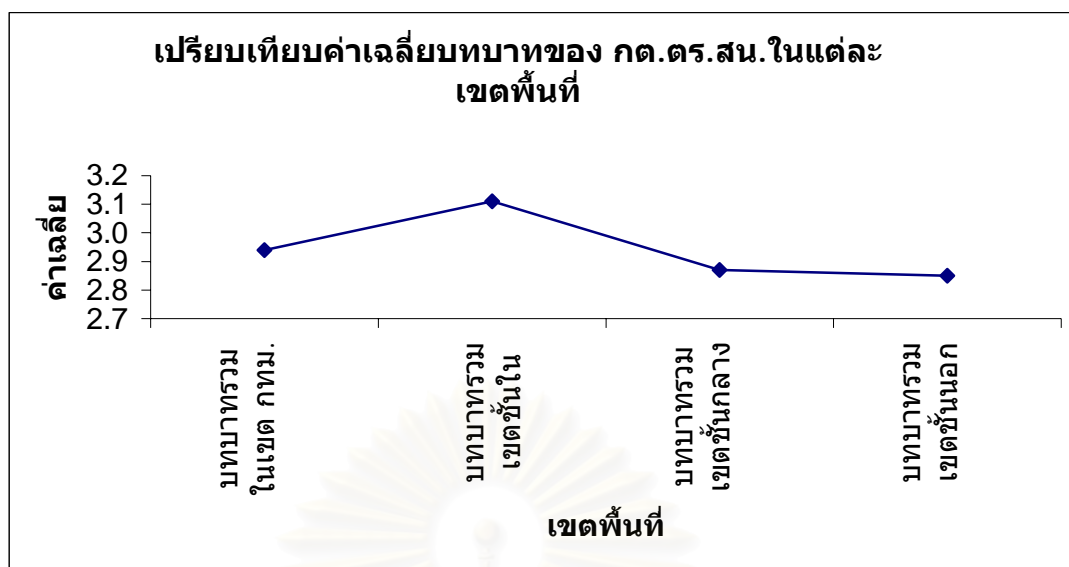
2.10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของ กต.ตร.สน.ในแต่ละด้านแยกตามเขตพื้นที่
ของกรุงเทพมหานคร จากตารางที่ 28 พบว่า ระดับบทบาทโดยเฉลี่ยของคณะกรรมการตรวจสอบ
และติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ
ในเขตพื้นที่ชั้นใน มีค่าเฉลี่ย 3.24 เขตพื้นที่ชั้นกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.86 และเขตพื้นที่ชั้นนอก มี
ค่าเฉลี่ย 3.08 ระดับบทบาทโดยเฉลี่ยของ กต.ตร.สน.ด้านการให้คำปรึกษาและเสนอแนะ ในเขต
พื้นที่ชั้นใน มีค่าเฉลี่ย 3.13 เขตพื้นที่ชั้นกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.95 และเขตพื้นที่ชั้นนอก มีค่าเฉลี่ย
3.05ระดับบทบาทโดยเฉลี่ยของ กต.ตร.สน.ด้านการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ
ในเขตพื้นที่ชั้นใน มีค่าเฉลี่ย 3.06 เขตพื้นที่ชั้นกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.93 และเขตพื้นที่ชั้นนอก มี
ค่าเฉลี่ย 2.70 ระดับบทบาทโดยเฉลี่ยของ กต.ตร.สน.ด้านการรับคำร้องเรียน ในเขตพื้นที่ชั้นใน มี
ค่าเฉลี่ย 3.10 เขตพื้นที่ชั้นกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.13 และเขตพื้นที่ชั้นนอก มีค่าเฉลี่ย 2.92 ระดับ

บทบาทโดยเฉลี่ยของ กต.ตร.สน.ด้านการสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ ในเขตพื้นที่ชั้นใน มีค่าเฉลี่ย 2.95 เขตพื้นที่ชั้นกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.86 และเขตพื้นที่ชั้นนอก มีค่าเฉลี่ย 2.81 ระดับบทบาทโดยเฉลี่ยของ กต.ตร.สน.ด้านการสนับสนุนการบริหาร ในเขตพื้นที่ชั้นใน มีค่าเฉลี่ย 2.60 เขตพื้นที่ชั้นกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.46 และเขตพื้นที่ชั้นนอก มีค่าเฉลี่ย 2.27 ระดับบทบาทโดยเฉลี่ยของ กต.ตร.สน.ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน ในเขตพื้นที่ชั้นใน มีค่าเฉลี่ย 3.06 เขตพื้นที่ชั้นกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.93 และเขตพื้นที่ชั้นนอก มีค่าเฉลี่ย 2.79 ระดับบทบาทโดยเฉลี่ยของ กต.ตร.สน.ด้านการแต่งตั้งคณะทำงาน ในเขตพื้นที่ชั้นใน มีค่าเฉลี่ย 3.03 เขตพื้นที่ชั้นกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.83 และเขตพื้นที่ชั้นนอก มีค่าเฉลี่ย 2.83

ภาพที่ 7 แสดงระดับค่าเฉลี่ยบทบาทของ กต.ตร.สน. ในแต่ละด้านแบ่งตามเขตพื้นที่

จากภาพที่ 7 จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของ กต.ตร.สน. ในแต่ละด้านนั้น เขตพื้นที่ชั้นในกรุงเทพมหานครมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเขตพื้นที่อื่นเกือบทุกด้าน โดยมีบทบาทในการรับคำร้องเรียนเพียงด้านเดียวที่น้อยกว่าในเขตพื้นที่ชั้นกลาง แต่ก็มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันเพียง 0.03 เท่านั้น

ภาพที่ 8 แสดงแผนภูมิเส้นเปรียบเทียบบทบาทในแต่ละเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร

จากภาพที่ 8 จะเห็นได้ว่า จากผลการศึกษาระดับบทบาทรวมโดยเฉลี่ยของ กต.ตร.สน. ในเขตพื้นที่ชั้นใน มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3.11 รองลงมา ได้แก่ เขตพื้นที่ชั้นกลาง มีระดับค่าเฉลี่ย 2.87 เขตพื้นที่ชั้นนอก มีระดับค่าเฉลี่ย 2.85 ซึ่งเขตพื้นที่ชั้นกลางและเขตพื้นที่ชั้นนอกมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันมาก แตกต่างกันเพียง 0.02 โดยมีระดับค่าเฉลี่ยบทบาทรวมในเขตกรุงเทพมหานคร 2.94 ซึ่งแปลผลทางสถิติได้อยู่ในระดับปานกลางทุกเขตพื้นที่

ส่วนที่ 3 การสนับสนุนในงานตำรวจด้านต่างๆ ของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.สน.)

การวิจัยนี้ได้จัดกลุ่มการสนับสนุนในงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน. ออกเป็น 4 ด้านตามลักษณะของการปฏิบัติงานของตำรวจซึ่งมีหัวหน้างานที่มีตำแหน่งรองจากหัวหน้าสถานีตำรวจ ได้แก่

- 1.งานป้องกันปราบปราม
- 2.งานสืบสวนสอบสวน
- 3.งานจราจร
- 4.งานอำนวยความ

โดยนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นต่อการสนับสนุนงานด้านป้องกันปราบปรามของ กต.ตร.สน.

การสนับสนุนในงานตำรวจ ของ กต.ตร.สน.	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปาน กลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อย ที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
1.สนับสนุนในการตรวจเยี่ยม ชุมชนต่างๆ เช่น การประสาน ประชาชนในพื้นที่ให้ทราบถึง วัตถุประสงค์ของการตรวจ เยี่ยมชุมชน	31 (7.9)	113 (29.0)	166 (42.6)	65 (16.7)	15 (3.8)	3.20	0.94
2.สนับสนุนในการจัดกิจกรรม เพื่อรณรงค์ในด้านต่างๆ เช่น จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้าน ยาเสพติด	45 (11.5)	107 (27.4)	146 (37.4)	77 (19.7)	15 (3.8)	3.23	1.01
3.สนับสนุนในการตั้งจุดตรวจ ค้นต่างๆของตำรวจ เช่น ประสานงานกับประชาชนใน พื้นที่ในการให้ความร่วมมือ	25 (6.4)	82 (21.0)	162 (41.5)	90 (23.1)	31 (7.9)	2.94	1.00
4.สนับสนุนในการตรวจพื้นที่ ของตำรวจสายตรวจ เช่น การ ร่วมกันจัดตำรวจชุมชน หรือ ยามภายในชุมชน	24 (6.2)	88 (22.6)	164 (42.1)	82 (21.0)	32 (8.2)	2.97	1.00
5.สนับสนุนการ ประชาสัมพันธ์การให้ข้อมูล ต่างๆในการป้องกัน อาชญากรรม	25 (6.4)	89 (22.8)	167 (42.8)	79 (20.3)	30 (7.7)	3.00	0.99
6.สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ใน การดำเนินการจัดกิจกรรม รณรงค์ด้านต่างๆ	22 (5.6)	97 (24.9)	177 (45.4)	70 (17.9)	24 (6.2)	3.05	0.94

การสนับสนุนในงานตำรวจ ของ กต.ตร.สน.	มาก ที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปาน กลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อย ที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
7.สนับสนุนงบประมาณใน การดำเนินการจัดกิจกรรม รณรงค์ด้านต่างๆ	28 (7.2)	97 (24.9)	160 (41.0)	82 (21.0)	23 (5.9)	3.06	0.99

3.1 การสนับสนุนงานตำรวจด้านป้องกันปราบปราม จากตารางที่ 29 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการสนับสนุนงานตำรวจด้านป้องกันปราบปรามของ กต.ตร.สน. ส่วนใหญ่มีระดับการสนับสนุนงานตำรวจอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการตรวจเยี่ยมชุมชนต่างๆ เช่น การประสานประชาชนในพื้นที่ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการตรวจเยี่ยมชุมชน เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการจัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์ในด้านต่างๆ เช่น จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้าน ยาเสพติด เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 27.4 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 37.4 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการตั้งจุดตรวจค้นต่างๆของตำรวจ เช่น การประสานงานกับประชาชนในพื้นที่ในการให้ความร่วมมือ เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการตรวจพื้นที่ของตำรวจสายตรวจ เช่น การร่วมกันจัดตำรวจชุมชน หรือยามภายในชุมชน เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 มีการให้การสนับสนุนในระดับ

มาก มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 42.1 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการประชาสัมพันธ์การให้ข้อมูลต่างๆในการป้องกันอาชญากรรม เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 42.8 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ด้านการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินการจัดกิจกรรมรณรงค์ต่างๆ เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 45.4 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ด้านการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจัดกิจกรรมรณรงค์ด้านต่างๆ เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นต่อการสนับสนุนงานด้านสืบสวนสอบสวน ของ กต.ตร.สน.

การสนับสนุนในงานตำรวจ ของ กต.ตร.สน.	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปาน กลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อย ที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
1.สนับสนุนในการ ประสานงานกับผู้เสียหายใน การแจ้งความร้องทุกข์ต่อ ตำรวจ เช่น การแนะนำ ผู้เสียหายในการร้องทุกข์	10 (2.6)	58 (14.9)	176 (45.1)	118 (30.3)	28 (7.2)	2.75	0.88
2.สนับสนุนให้มีการสอบสวน เป็นไปด้วยความรวดเร็ว เช่น การติดตามสอบถามความ คืบหน้าของการสอบสวน	9 (2.3)	57 (14.6)	151 (38.7)	149 (38.2)	24 (6.2)	2.68	0.87
3.ให้การสนับสนุนในการ คุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา เช่น การร่วมฟังการสอบสวนในคดี สำคัญ	9 (2.3)	48 (12.3)	119 (30.5)	171 (43.8)	43 (11.0)	2.51	0.92
4.ให้การสนับสนุนในการเป็น คนกลางไกล่เกลี่ย ประนีประนอมข้อพิพาทที่ เกิดขึ้น	8 (2.1)	56 (14.4)	121 (31.0)	147 (37.7)	58 (14.9)	2.51	0.97
5.สนับสนุนให้ประชาชนให้ ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ ตำรวจในการให้ข่าว อาชญากรรม เช่น การจัด โครงการสมาชิกแจ้งข่าว อาชญากรรม	17 (4.4)	91 (23.3)	155 (39.7)	104 (26.7)	23 (5.9)	2.93	0.95
6.สนับสนุนงบประมาณใน งานด้านสืบสวนสอบสวน	8 (2.1)	56 (14.4)	139 (35.6)	132 (33.8)	55 (14.1)	2.56	0.96

การสนับสนุนในงานตำรวจ ของ กต.ตร.สน.	มาก ที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปาน กลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อย ที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
7.สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ใน การสืบสวนสอบสวน	14 (3.6)	53 (13.6)	128 (32.8)	150 (38.5)	45 (11.5)	2.59	0.98

3.2 การสนับสนุนงานตำรวจด้านสืบสวน สอบสวน จากตารางที่ 30 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการสนับสนุนงานตำรวจด้านสืบสวนสอบสวนของ กต.ตร.สน. ส่วนใหญ่มีการสนับสนุนงานตำรวจอยู่ในระดับน้อย กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการประสานงานกับผู้เสียหายในการแจ้งความร้องทุกข์ต่อตำรวจ เช่น การแนะนำผู้เสียหายในการร้องทุกข์ต่อตำรวจ เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 45.1 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการสนับสนุนให้มีการสอบสวนเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เช่น การติดตามสอบถามความคืบหน้าของการสอบสวน เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการสนับสนุนการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา เช่น การร่วมฟังการสอบสวนในคดีสำคัญ เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการเป็นคนกลางไกล่เกลี่ยประนีประนอมข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในชุมชน เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ

31.0 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 37.7 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการสนับสนุนให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการให้ข่าวอาชญากรรม เช่น การจัดโครงการสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการสนับสนุนงบประมาณในงานด้านสืบสวนสอบสวน เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการสืบสวนสอบสวนของตำรวจ เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5

ตารางที่ 31 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นต่อการสนับสนุนงานด้านจราจรของ กต.ตร.สน.

การสนับสนุนในงานตำรวจ ของ กต.ตร.สน.	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปาน กลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อย ที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
1.สนับสนุนในการอำนวยความสะดวก จราจรของตำรวจ เช่น การ จัดตั้งจุดควบคุมการจราจรตาม ทางแยกต่างๆ	12 (3.1)	47 (12.1)	132 (33.8)	148 (37.9)	51 (13.1)	2.54	0.96
2.สนับสนุนให้ประชาชนมี วินัยในการขับขี่ เช่น การจัด อบรมความรู้ด้านกฎหมายที่ เกี่ยวกับจราจร แก่ประชาชน	9 (2.3)	43 (11.0)	127 (32.6)	149 (38.2)	62 (15.9)	2.45	0.96
3.สนับสนุนในการบังคับใช้ กฎหมายด้านการจราจร เช่น การเสนอตั้งจุดกวดขันวินัย จราจร	13 (3.3)	38 (9.7)	148 (37.9)	137 (35.1)	54 (13.8)	2.53	0.96
4.สนับสนุนในการ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการใช้ เส้นทางเพื่อความปลอดภัย และสะดวกรวดเร็วในการใช้ รถใช้ถนน	9 (2.3)	35 (9.0)	155 (39.7)	131 (33.6)	60 (15.4)	2.49	0.93
5.สนับสนุนงบประมาณใน งานด้านจราจร	15 (3.8)	36 (9.2)	134 (34.4)	147 (37.7)	58 (14.9)	2.49	0.98
6.สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ใน งานด้านจราจร	6 (1.5)	57 (14.6)	130 (33.3)	129 (33.1)	68 (17.4)	2.49	0.99

3.3 การสนับสนุนงานตำรวจด้านจราจร จากตารางที่ 31 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการสนับสนุนงานตำรวจด้านจราจรของ กต.ตร.สน.ส่วนใหญ่มีการสนับสนุนงานตำรวจอยู่ในระดับน้อย กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการอำนวยความสะดวกจราจรของตำรวจ เช่น การจัดตั้งจุดควบคุมการจราจรตามทางแยกต่างๆ เห็นว่ามีการ

ให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการสนับสนุนให้ประชาชนมีวินัยในการขับขี่ เช่น การจัดอบรมความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจราจรแก่ประชาชน เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการบังคับใช้กฎหมายด้านการจราจร เช่น การเสนอตั้งจุดกวดขันวินัยจราจร เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการใช้เส้นทางเพื่อความปลอดภัยและสะดวกรวดเร็วในการใช้รถใช้ถนน เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการสนับสนุนงบประมาณในงานด้านจราจร เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 37.7 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในงานด้านจราจร เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 มีการให้การสนับสนุนใน

ระดับน้อย มีจำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4

ตารางที่ 32 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นต่อการสนับสนุนงานด้านอำนาจการ ของ กต.ตร.สน.

การสนับสนุนในงานตำรวจ ของ กต.ตร.สน.	มาก ที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปาน กลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อย ที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
1.สนับสนุนให้มีการพิจารณา ความดี ความชอบของตำรวจ ด้วยความเป็นธรรม	12 (3.1)	59 (15.1)	162 (41.5)	97 (24.9)	60 (15.4)	2.49	0.99
2.สนับสนุนในการให้รางวัล แก่ตำรวจที่มีการปฏิบัติงาน ดีเด่น	14 (3.6)	82 (21.0)	153 (39.2)	106 (27.2)	35 (9.0)	2.83	0.97
3.สนับสนุนในการ ประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการ ติดต่องานที่สถานีตำรวจให้แก่ ประชาชนทราบ	12 (3.1)	56 (14.4)	179 (45.9)	109 (27.9)	34 (8.7)	2.75	0.91
4.มีสนับสนุนในการเผยแพร่ ข่าวสารให้ประชาชนทราบผล การปฏิบัติงานของตำรวจ	21 (5.4)	65 (16.7)	186 (47.7)	87 (22.3)	31 (7.9)	2.89	0.95
5.สนับสนุนการจัดกิจกรรม พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม แก่ข้าราชการตำรวจ เช่น การ จัดธรรมเทศนาให้แก่ตำรวจ	11 (2.8)	47 (12.1)	150 (38.5)	122 (31.3)	60 (15.4)	2.55	0.98
6.สนับสนุนการรวบรวมความ คิดเห็นของประชาชนเพื่อ เสนอแนะในการบริหารงาน ตำรวจ	12 (3.1)	66 (16.9)	161 (41.3)	111 (28.5)	40 (10.3)	2.74	0.96

การสนับสนุนในงานสำรวจ ของ กต.ตร.สน.	มาก ที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปาน กลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อย ที่สุด (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D.
7.สนับสนุนการประเมินผล การปฏิบัติงานของสถานี ตำรวจเพื่อนำไปวางแผนการ บริหารงานตำรวจ	5 (1.3)	61 (15.6)	180 (46.2)	113 (29.0)	31 (7.9)	2.73	0.86
8.สนับสนุนในการจัดสถานที่ สำหรับบริการประชาชน	21 (5.4)	68 (17.4)	147 (37.7)	114 (29.2)	40 (10.3)	2.78	1.02

3.4 การสนับสนุนงานตำรวจด้านอำนาจการ จากตารางที่ 32 พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการสนับสนุนงานตำรวจด้านอำนาจการของ กต.ตร.สน. ส่วนใหญ่มีการสนับสนุนงานตำรวจอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการสนับสนุนให้มีการพิจารณาความดี ความชอบของตำรวจด้วยความเป็นธรรม เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการสนับสนุนการให้รางวัลตำรวจที่มีการปฏิบัติงานดีเด่น เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 27.2 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการติดต่อกานที่สถานีตำรวจให้แก่ประชาชน เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 45.9 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในการเผยแพร่ข่าวสารให้ประชาชนทราบผลการปฏิบัติงานของตำรวจ เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนใน

ระดับมากที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 47.7 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน. ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมแก่ข้าราชการตำรวจ เช่น การจัดธรรมเทศนาให้แก่ตำรวจ เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน. ในการรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนเพื่อเสนอแนะในการบริหารงานตำรวจ เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน. ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจเพื่อนำไปวางแผนการบริหารงานตำรวจ เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน. ในการสนับสนุนการจัดสถานที่สำหรับบริการประชาชน เห็นว่ามีการให้การสนับสนุนในระดับมากที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4 มีการให้การสนับสนุนในระดับมาก มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 มีการให้การสนับสนุนในระดับปานกลาง มีจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 37.7 มีการให้การสนับสนุนในระดับน้อย มีจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 และ มีการให้การสนับสนุนระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3

ตารางที่ 33 การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.ในเขตกรุงเทพมหานคร

การสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.งานด้านป้องกันปราบปราม	3.06	0.87	ปานกลาง
2.งานด้านสืบสวนสอบสวน	2.65	0.76	ปานกลาง
3.งานด้านจราจร	2.50	0.85	น้อย
4.งานด้านอำนวยบริการ	2.74	0.81	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.	2.74	0.73	ปานกลาง

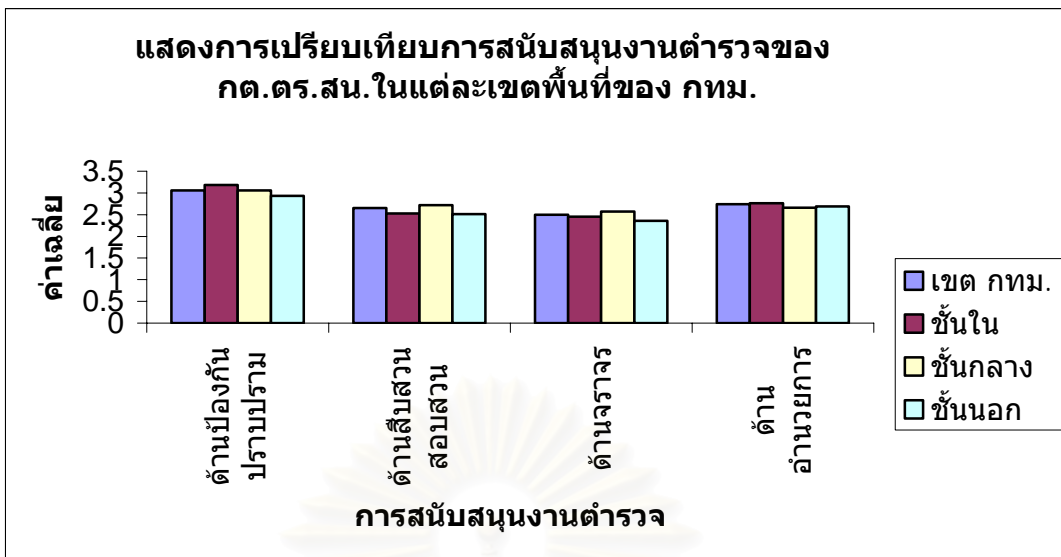
3.5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการสนับสนุนงานตำรวจในแต่ละด้านของ กต.ตร.สน. จากตารางที่ 33 พบว่า ระดับการสนับสนุนงานตำรวจเฉลี่ยของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจในเขตกรุงเทพมหานครของกลุ่มตัวอย่าง มีการสนับสนุนในงานด้านป้องกันปราบปรามสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.08 รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนงานด้านอำนวยบริการ มีค่าเฉลี่ย 2.74 การสนับสนุนงานด้านสืบสวนสอบสวน มีค่าเฉลี่ย 2.65 และ การสนับสนุนงานด้านจราจร มีค่าเฉลี่ย 2.50

จะเห็นได้ว่า เมื่อนำข้อมูลจากระดับค่าเฉลี่ยของการสนับสนุนงานตำรวจในแต่ละด้านมา แปลผลด้วยวิธีการทางสถิติ พบว่า กต.ตร.สน.มีการสนับสนุนงานด้านจราจรอยู่ในระดับน้อย ส่วนการสนับสนุนงานด้านอื่นอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยระดับการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน. เท่ากับ 2.74 ซึ่งแปลผลได้อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 34 แสดงการเปรียบเทียบการสนับสนุนงานตำรวจของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)ตามเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร

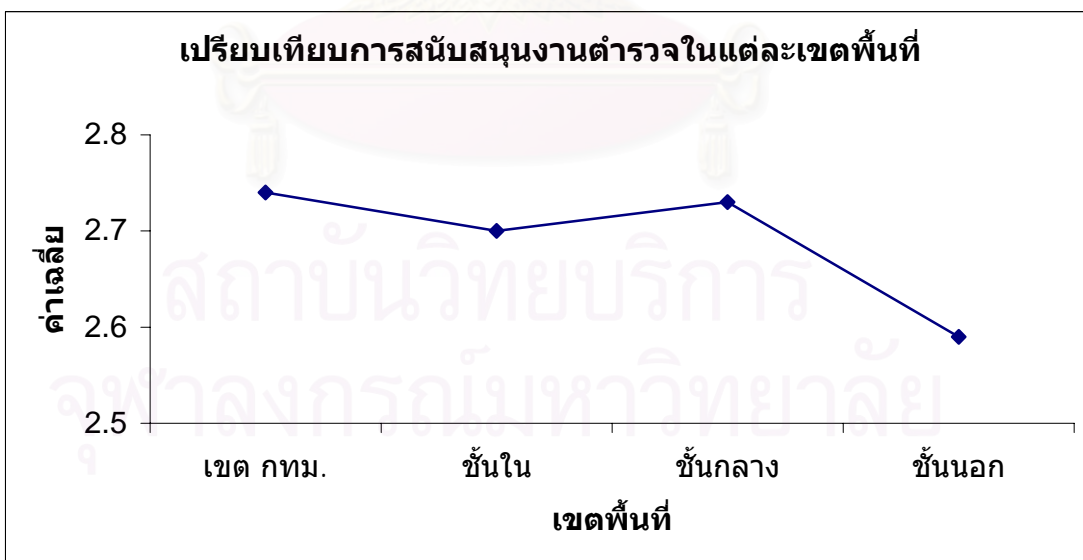
การสนับสนุนงานตำรวจของ คณะกรรมการตรวจสอบและ ติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ(กต.ตร.สน.)	เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร					
	ชั้นใน		ชั้นกลาง		ชั้นนอก	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.งานด้านป้องกันปราบปราม	3.18	1.03	3.06	1.21	2.93	0.96
2.งานด้านสืบสวนสอบสวน	2.53	0.93	2.72	1.02	2.51	0.78
3.งานด้านจราจร	2.45	0.98	2.57	1.11	2.36	0.84
4.งานด้านอำนวยบริการ	2.76	0.93	2.66	1.14	2.69	0.93
ค่าเฉลี่ยระดับการสนับสนุนงาน ตำรวจของ กต.ตร.สน.	2.70	0.92	2.73	1.13	2.59	0.84

3.6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการสนับสนุนงานตำรวจในแต่ละด้านของ กต.ตร.สน. ตามเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร จากตารางที่ 34 พบว่า ระดับการสนับสนุนงานด้านป้องกันปราบปรามของ กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นใน มีค่าเฉลี่ย 3.18 เขตพื้นที่ชั้นกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.06 และเขตพื้นที่ชั้นนอก มีค่าเฉลี่ย 2.93 ระดับการสนับสนุนงานด้านสืบสวนสอบสวนของ กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นใน มีค่าเฉลี่ย 2.53 เขตพื้นที่ชั้นกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.72 และเขตพื้นที่ชั้นนอก มีค่าเฉลี่ย 2.51 ระดับการสนับสนุนงานด้านจราจรของ กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นใน มีค่าเฉลี่ย 2.45 เขตพื้นที่ชั้นกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.57 และเขตพื้นที่ชั้นนอก มีค่าเฉลี่ย 2.36 ระดับการสนับสนุนงานด้านอำนวยบริการของ กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นใน มีค่าเฉลี่ย 2.76 เขตพื้นที่ชั้นกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.66 และเขตพื้นที่ชั้นนอก มีค่าเฉลี่ย 2.69

ภาพที่ 9 แสดงระดับค่าเฉลี่ยการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในแต่ละด้าน แบ่งตามเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร

จากภาพที่ 9 ผลการศึกษา พบว่าในแต่ละเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ทั้งเขตพื้นที่ชั้นใน เขตพื้นที่ชั้นกลาง และเขตพื้นที่ชั้นนอก มีระดับการให้การสนับสนุนงานตำรวจในด้านป้องกันปราบปรามสูงที่สุด และการสนับสนุนงานตำรวจในด้านจราจรต่ำที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับ การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆ

ภาพที่ 10 แสดงแผนภูมิเส้นเปรียบเทียบการสนับสนุนงานตำรวจในแต่ละเขตพื้นที่ของ กรุงเทพมหานคร

จากภาพที่ 10 จะเห็นได้ว่า จากผลการศึกษาระดับการสนับสนุนงานตำรวจโดยเฉลี่ยของ กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นกลาง มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2.73 รองลงมา ได้แก่ เขตพื้นที่ชั้นใน มีระดับค่าเฉลี่ย 2.70 เขตพื้นที่ชั้นนอก มีระดับค่าเฉลี่ย 2.59 โดยมีระดับค่าเฉลี่ยบทบาทรวมในเขต กรุงเทพมหานคร 2.74 ซึ่งระดับการสนับสนุนงานตำรวจโดยเฉลี่ยของ กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นกลาง และเขตพื้นที่ชั้นใน แปลผลทางสถิติได้ในระดับปานกลาง สำหรับเขตพื้นที่ชั้นนอก แปลผลทางสถิติได้ในระดับน้อย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 4 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

ตารางที่ 35 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อ กต.ตร.สน

ความคิดเห็นที่มีต่อ กต.ตร.สน.	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.กต.ตร.สน.ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้น	25 (6.4)	216 (55.4)	98 (25.1)	40 (10.3)	11 (2.8)
2.กต.ตร.สน.ส่งเสริมให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับตำรวจมากขึ้น	45 (11.5)	213 (54.6)	70 (17.9)	53 (13.6)	9 (2.3)
3.ตำรวจได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากขึ้น จากการดำเนินการของ กต.ตร.สน.	26 (6.7)	166 (42.6)	135 (34.6)	47 (12.1)	16 (4.1)
4.นับตั้งแต่มี กต.ตร.สน.ขึ้นทำให้ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือกับตำรวจในด้านต่างๆมากกว่าช่วงที่ไม่มี กต.ตร.สน.	24 (6.2)	135 (34.6)	123 (31.5)	92 (23.6)	16 (4.1)
5.การที่ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือกับตำรวจในด้านต่างๆ เป็นผลจากการดำเนินการของ กต.ตร.สน. เป็นสำคัญ	24 (6.2)	135 (34.6)	123 (31.5)	92 (23.6)	16 (4.1)
6.การมี กต.ตร.สน.กับ ไม่มี กต.ตร.สน. ประชาชนก็ให้ความร่วมมือกับตำรวจไม่แตกต่างกัน	24 (6.2)	118 (30.3)	109 (27.9)	122 (31.3)	17 (4.4)
7.ประชาชนในพื้นที่ให้การยอมรับนับถือ กต.ตร.สน.เป็นอย่างดี	20 (5.1)	146 (37.4)	136 (34.9)	75 (19.2)	13 (3.3)
8.บทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนได้รับรู้การทำงานของตำรวจ	26 (6.7)	162 (41.5)	118 (30.3)	73 (18.7)	11 (2.8)
9.บทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนมีความใกล้ชิดกับตำรวจมากขึ้น	27 (6.9)	160 (41.0)	126 (32.3)	63 (16.2)	14 (3.6)

ความคิดเห็นที่มีต่อ กต.ตร.สน.	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10.บทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนได้รับความมั่นใจในการทำงานของตำรวจมากขึ้น	32 (8.2)	148 (37.9)	129 (33.1)	69 (17.7)	12 (3.1)
11.บทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ลดการทุจริต ประพฤติมิชอบของตำรวจ	23 (5.9)	144 (36.9)	124 (31.8)	76 (19.5)	23 (5.9)
12.ผู้ดำรงตำแหน่งเป็น กต.ตร.สน.ภาคประชาชนเป็นผู้มีฐานะทางการเงินที่สามารถให้การสนับสนุนด้านการเงินให้แก่การดำเนินกิจกรรมของ สน.ได้	53 (13.6)	163 (41.8)	102 (26.2)	64 (16.4)	8 (2.1)
13.ระบบการคัดเลือก กต.ตร.สน.ภาคประชาชนโดยคณะกรรมการคัดเลือก <u>ไม่</u> เปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถเข้ามาเป็น กต.ตร.สน.	45 (11.5)	139 (35.6)	105 (26.9)	75 (19.2)	26 (6.7)
14.กต.ตร.สน.ตั้งขึ้นเพื่อเป็นการสร้างภาพและประชาสัมพันธ์ผลงานของตำรวจเท่านั้น	59 (15.1)	123 (31.5)	83 (21.3)	103 (26.4)	22 (5.6)

4.1 ความคิดเห็นอื่นๆที่มีต่อ กต.ตร.สน.ของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางที่ 35 พบว่า ความคิดเห็นอื่นๆของกลุ่มตัวอย่างต่อ กต.ตร.สน. ส่วนใหญ่มีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า กต.ตร.สน.ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้น โดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 เห็นด้วย มีจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 เฉยๆ มีจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 ไม่เห็นด้วย มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า กต.ตร.สน.ส่งเสริมให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับตำรวจมากขึ้น โดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 เห็นด้วย มีจำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 54.6 เฉยๆ มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 ไม่เห็นด้วย มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าตำรวจได้รับความร่วมมือจาก

ประชาชนมากขึ้น จากการดำเนินการของ กต.ตร.สน. โดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 เห็นด้วย มีจำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 เฉยๆ มีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 ไม่เห็นด้วย มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นนับตั้งแต่มี กต.ตร.สน.ขึ้นทำให้ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือกับตำรวจในด้านต่างๆมากกว่าช่วงที่ไม่มี กต.ตร.สน. โดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 เห็นด้วย มีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 เฉยๆ มีจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 ไม่เห็นด้วย มีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า การที่ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือกับตำรวจในด้านต่างๆเป็นผลจากการดำเนินการของ กต.ตร.สน.เป็นสำคัญ โดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 เห็นด้วย มีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 เฉยๆ มีจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 ไม่เห็นด้วย มีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า การมี กต.ตร.สน.กับไม่มี กต.ตร.สน.ประชาชนก็ให้ความร่วมมือกับตำรวจไม่แตกต่างกัน โดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 เห็นด้วย มีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 เฉยๆ มีจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 ไม่เห็นด้วย มีจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าประชาชนในพื้นที่ให้การยอมรับนับถือ กต.ตร.สน.เป็นอย่างดี โดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1 เห็นด้วย มีจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 37.4 เฉยๆ มีจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.9 ไม่เห็นด้วย มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า บทบาท กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนได้รู้การทำงาน of ตำรวจ โดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 เห็นด้วย มีจำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 เฉยๆ มีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 ไม่เห็นด้วย มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.7 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าบทบาท กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนมีความใกล้ชิดกับตำรวจมากขึ้น โดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 เห็นด้วย มีจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 เฉยๆ มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 32.3 ไม่เห็นด้วย มีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าบทบาท ของ กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนได้รับความมั่นใจในการทำงานของตำรวจมากขึ้น โดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 เห็นด้วย มีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 เฉยๆ มีจำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 ไม่เห็นด้วย มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน 12 คน คิดเป็น

ร้อยละ 3.1 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าบทบาท กต.ตร.สน.ทำให้ลดการทุจริต ประพฤติมิชอบของ ตำรวจ โดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 เห็นด้วย มีจำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 เฉยๆ มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 ไม่เห็นด้วย มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งเป็น กต.ตร.สน.ภาคประชาชนเป็นผู้มีฐานะทางการเงินที่สามารถให้การสนับสนุนด้านการเงินให้แก่การดำเนินกิจกรรมของ สน.ได้ โดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 เห็นด้วย มีจำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 เฉยๆ มีจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 ไม่เห็นด้วย มีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.4 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าระบบการคัดเลือก กต.ตร.สน.ภาคประชาชนโดยคณะกรรมการคัดเลือกไม่เปิดโอกาสให้ผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามาเป็น กต.ตร.สน.โดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 เห็นด้วย มีจำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 เฉยๆ มีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 ไม่เห็นด้วย มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า กต.ตร.สน.ตั้งขึ้นเพื่อเป็นการสร้างภาพและประชาสัมพันธ์ผลงานของตำรวจเท่านั้น โดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 เห็นด้วย มีจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 เฉยๆ มีจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 ไม่เห็นด้วย มีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6

ตารางที่ 36 แสดงการแปลผลระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อ กต.ตร.สน

ความคิดเห็นที่มีต่อ กต.ตร.สน.	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.กต.ตร.สน.ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้น	3.52	0.86	เห็นด้วย
2.กต.ตร.สน.ส่งเสริมให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับตำรวจมากขึ้น	3.59	0.94	เห็นด้วย
3.ตำรวจได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากขึ้น จากการดำเนินการของ กต.ตร.สน.	3.35	0.92	ปานกลาง
4.นับตั้งแต่มี กต.ตร.สน.ขึ้นทำให้ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือกับตำรวจในด้านต่างๆมากกว่าช่วงที่ไม่มี กต.ตร.สน.	3.32	0.91	ปานกลาง

ความคิดเห็นที่มีต่อ กต.ตร.สน.	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5.การที่ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือกับตำรวจในด้านต่างๆ เป็นผลจากการดำเนินการของ กต.ตร.สน. เป็นสำคัญ	3.15	0.98	ปานกลาง
6.การมี กต.ตร.สน.กับ ไม่มี กต.ตร.สน.ประชาชนก็ให้ความร่วมมือกับตำรวจไม่แตกต่างกัน	3.02	1.01	ปานกลาง
7.ประชาชนในพื้นที่ให้การยอมรับนับถือ กต.ตร.สน.เป็นอย่างดี	3.21	0.92	ปานกลาง
8.บทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนได้รู้การทำงานของตำรวจ	3.30	0.94	ปานกลาง
9.บทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนมีความใกล้ชิดกับตำรวจมากขึ้น	3.31	0.94	ปานกลาง
10.บทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนได้รับความมั่นใจในการทำงานของตำรวจมากขึ้น	3.30	0.95	ปานกลาง
11.บทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ลดการทุจริต ประพฤติมิชอบของตำรวจ	3.17	1.00	ปานกลาง
12.ผู้ดำรงตำแหน่งเป็น กต.ตร.สน.ภาคประชาชนเป็นผู้มีฐานะทางการเงินที่สามารถให้การสนับสนุนด้านการเงินให้แก่การดำเนินกิจกรรมของ สน.ได้	3.48	0.98	เห็นด้วย
13.ระบบการคัดเลือก กต.ตร.สน.ภาคประชาชนโดยคณะกรรมการคัดเลือกไม่เปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถเข้ามาเป็น กต.ตร.สน.	3.26	1.10	ปานกลาง
14.กต.ตร.สน.ตั้งขึ้นเพื่อเป็นการสร้างภาพและประชาสัมพันธ์ผลงานของตำรวจเท่านั้น	3.24	1.16	ปานกลาง

4.2 ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอื่นๆที่มีต่อ กต.ตร.สน. จากตารางที่ 36 ผลการศึกษา ความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.สน.) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า กต.ตร.สน.ส่งเสริมให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับตำรวจมากขึ้น โดยมีระดับค่าเฉลี่ย 3.59 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มประชากร มีความคิดเห็นต่อ กต.ตร.สน.ว่าสามารถส่งเสริมให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับตำรวจมากขึ้น

รองลงมา ได้แก่ ความเห็นว่า กต.ตร.สน.ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้น โดยมีระดับค่าเฉลี่ย 3.52 และ ความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งเป็น กต.ตร.สน.ภาคประชาชนเป็นผู้มีฐานะทางการเงินที่สามารถให้การสนับสนุนด้านการเงินให้แก่การดำเนินกิจกรรม

ของ สน.ได้ โดยมีระดับค่าเฉลี่ย 3.48 ซึ่งมีการแปลผลข้อมูลอยู่ในระดับเห็นด้วยกับความคิดเห็นดังกล่าว

ส่วนความคิดเห็นอื่นๆแปลผลข้อมูลได้อยู่ในระดับปานกลาง หรือเฉยๆ ได้แก่ ความเห็นว่าตำรวจได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากขึ้นจากการดำเนินการของ กต.ตร.สน. โดยมีระดับค่าเฉลี่ย 3.35 ความเห็นว่านับตั้งแต่มี กต.ตร.สน.ขึ้นทำให้ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือกับตำรวจในด้านต่างๆมากกว่าช่วงที่ไม่มี กต.ตร.สน. โดยมีระดับค่าเฉลี่ย 3.32 ความเห็นว่าบทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนมีความใกล้ชิดกับตำรวจมากขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ย 3.31 ความเห็นว่าบทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนได้รับรู้การทำงานของตำรวจ และความเห็นว่าบทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนได้รับความมั่นใจในการทำงานของตำรวจมากขึ้น โดยมีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากัน 3.30 ความเห็นว่าระบบคัดเลือก กต.ตร.สน.ภาคประชาชนโดยคณะกรรมการคัดเลือกไม่เปิดโอกาสให้ผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามาเป็น กต.ตร.สน. โดยมีระดับค่าเฉลี่ย 3.26 ความเห็นว่า กต.ตร.สน.ตั้งขึ้นเพื่อเป็นการสร้างภาพและประชาสัมพันธ์ผลงานของตำรวจเท่านั้น โดยมีค่าเฉลี่ย 3.24 ความเห็นว่าประชาชนในพื้นที่ให้การยอมรับนับถือ กต.ตร.สน.เป็นอย่างดี โดยมีค่าเฉลี่ย 3.21 ความเห็นว่าการที่ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือกับตำรวจในด้านต่างๆเป็นผลจากการดำเนินการของ กต.ตร.สน.เป็นสำคัญ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.15 และ ความเห็นว่าการมี กต.ตร.สน.กับไม่มี กต.ตร.สน.ประชาชนก็ให้ความร่วมมือกับตำรวจไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.02

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ ปัญหา และอุปสรรคในการกำหนดบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ

จากคำถามปลายเปิด ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นและทัศนะที่น่าสนใจสรุปได้ดังต่อไปนี้

5.1 ปัญหาอุปสรรค

1.หลักเกณฑ์การแต่งตั้ง กต.ตร.สน.ยังไม่มีชัดเจน ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา อันประกอบด้วยหัวหน้าสถานีตำรวจเป็นประธานคณะกรรมการสรรหา ในการพิจารณาคัดเลือก การคัดเลือก กต.ตร.สน.ส่วนใหญ่มาจากคนในพื้นที่ผู้มีฐานะทางการเงินเท่านั้น ไม่เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปที่มีความสนใจและมีความสามารถได้รับการคัดเลือก ซึ่งบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกมาเป็น กต.ตร.สน.ส่วนใหญ่จะมีธุรกิจที่ต้องเกี่ยวข้องกับตำรวจในท้องถิ่น เมื่อเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ก็มักจะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องและตนเอง ไม่มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อพัฒนาการทำงานของตำรวจให้ดีขึ้น

2.ระเบียบปฏิบัติและวิธีการตรวจสอบและติดตามการทำงานของตำรวจไม่มีความชัดเจน แม้ว่าจะมีระเบียบที่เกี่ยวข้องในการกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ไว้แล้ว แต่ก็เป็นการกำหนดในภาพรวม ไม่มีการกำหนดถึงวิธีปฏิบัติในขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน

3.ปัญหาการขาดประชุมของ กต.ตร.สน. ซึ่งเป็นเรื่องตัวบุคคลที่ไม่ให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ของตนในการเป็น กต.ตร.สน. สำหรับผู้เข้าร่วมประชุมไม่มีการจัดเตรียมข้อมูลการประชุม เพียงเข้ามานั่งประชุมตามหน้าที่เท่านั้น และรับฟังผลงานของตำรวจเท่านั้น

4.การกำหนดนโยบายในการปฏิบัติส่วนใหญ่เมื่อฝ่ายตำรวจเป็นฝ่ายเสนอ กต.ตร.ภาคประชาชนจะไม่ค่อยคัดค้านหรือแสดงความคิดเห็น อันเนื่องมาจากความเกรงใจกัน จึงไม่ได้เป็นปากเป็นเสียงแทนประชาชนได้อย่างแท้จริง

5.ขาดการประชาสัมพันธ์ ทำให้ประชาชนและตำรวจขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ กต.ตร. หรือผลดี ผลเสียที่จะได้รับกับประชาชนในพื้นที่ บางส่วนยังไม่เข้าใจเลยว่า กต.ตร.คืออะไร เป็นใคร ตลอดจนการประชาสัมพันธ์นโยบายและผลการปฏิบัติงานให้ประชาชนและตำรวจทราบ ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่จึงไม่ให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.

6.กต.ตร.บางคนใช้บทบาทเป็นช่องทางในการก่อตั้งกลุ่มผลประโยชน์ เพื่อเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน โดย กต.ตร.ไม่ได้มีความตั้งใจที่จะเข้ามาทำงานเพื่อประชาชน

7.กต.ตร.ขาดการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และประชาชนในพื้นที่ ทำให้ไม่เข้าใจปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของตน ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากกลุ่ม กต.ตร.เองไม่ทำการเข้าถึงประชาชน การรับเรื่องจากประชาชนจึงเป็นเรื่องยาก ประชาชนติดต่อ กต.ตร.ยากกว่าการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยตรง

8.กต.ตร.บางส่วนมีลักษณะเป็นผู้มีอิทธิพลในชุมชน เข้ามาเป็น กต.ตร.เพื่อทำให้ตนเองมีบทบาท ตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่จะได้เกรงใจ และได้รับการอำนวยความสะดวกจากตำรวจเป็นการส่วนตัว บางส่วนกระทำผิดกฎหมายเสียเอง เช่น เปิดบ่อนการพนัน ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่เกิดประสิทธิภาพ

9.บทบาทของ กต.ตร.ที่มีต่อประชาชนยังน้อยมาก และยังขาดการประสานงานที่ดี

10.การดำเนินกิจกรรมของ กต.ตร.มีลักษณะเป็นการสร้างภาพการมีส่วนร่วมประชาชนในองค์กรตำรวจแต่การปฏิบัติยังมีลักษณะปิดกั้นหรือขาดความใส่ใจอยู่มาก

11.กต.ตร.ควรรยังไม่มีความเป็นอิสระในการทำงาน โดยไม่มีผู้บังคับบัญชาโดยตรงของข้าราชการตำรวจสามารถชี้แนะการปฏิบัติของ กต.ตร.ได้

12.ข้อมูลในการดำเนินการ หรือนโยบายระดับบริหารไม่ลงไปถึงข้าราชการตำรวจชั้นประทวนผู้ปฏิบัติงาน ว่า กต.ตร.สน.ดำเนินการอย่างไร มีรูปแบบและมีความสำคัญอย่างไร โดยรับรู้กันเฉพาะกลุ่มเท่านั้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. ควรกำหนดหลักเกณฑ์การสรรหาและการแต่งตั้ง กต.ตร.สน.ให้มีความชัดเจน โดยเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปที่มีความสนใจและมีความสามารถได้รับการคัดเลือกเข้ามาเป็น กต.ตร. เช่น กต.ตร.ควรมาจากการเลือกตั้ง หรือสรรหาตามระบบคุณธรรม

2. ควรกำหนดบทบาทและแนวทางปฏิบัติของ กต.ตร. ทุกระดับให้มีความชัดเจน รวมถึงระเบียบและวิธีการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบติดตามการทำงานของตำรวจด้วย

3. ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ กต.ตร.สน.ควรเข้าประชุมชี้แจงนโยบายประจำเดือนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานโดยตรง

4. กต.ตร.ควรจัดทำโครงการเพื่อให้มีกิจกรรมร่วมกับประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการรับคำร้องเรียนต่างๆ ให้สะดวกแก่การติดต่อ

5. ควรนำความคิดเห็นในการพัฒนาการบริหารงานตำรวจของประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าสู่การประชุม กต.ตร.

6. ควรคัดเลือกประชาชนที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นที่ยอมรับของสังคม และพร้อมทำงานเพื่อประชาชนเข้ามาเป็น กต.ตร.

7. ส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนมีส่วนร่วมหรือได้แสดงความคิดเห็นในการประชุม กต.ตร

8. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและตำรวจ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทราบถึงบทบาทหน้าที่ของ กต.ตร. หรือผลดี ผลเสียที่จะได้รับกับประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนผลการปฏิบัติงานของ กต.ตร.

9. ควรส่งเสริมให้ กต.ตร.มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ และกำหนดนโยบายในการบริหารทุกระดับ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ กต.ตร.ในระดับสถานีตำรวจมีบทบาทในการกำหนดนโยบายระดับสถานีตำรวจได้

10. ควรส่งเสริมให้ กต.ตร.มีความเป็นอิสระในการทำงาน ตามระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

11. ควรให้ กต.ตร.มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือการพิจารณาเลื่อนขั้น หรือพิจารณาโทษ ตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าสถานีตำรวจ

12. ควรให้มีการจัดอบรม กต.ตร.ให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองก่อนเข้ารับตำแหน่ง

ส่วนที่ 6 ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ ข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวน 9 คน เกี่ยวกับบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ได้ผลการสัมภาษณ์ดังนี้

กรณีศึกษาที่ 1

พันตำรวจโทสมชาย (นามสมมุติ)

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

เพศชาย อายุ 41 ปี อาชีพรับราชการตำรวจ ระยะเวลารับราชการตำรวจ 19 ปี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งระดับสารวัตร และเป็นคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) สังกัดสถานีตำรวจ ในเขต บก.น.1 จบการศึกษาระดับปริญญาโท เกิดและพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

2. ความคิดเห็นที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

2.1 ความสำคัญของ กต.ตร.สน.ต่อการบริหารงานตำรวจ

พันตำรวจโทสมชาย แสดงความคิดเห็นว่า กต.ตร.สน.มีความสำคัญต่อตำรวจอยู่ในระดับหนึ่ง เนื่องจากการแสดงบทบาทของ กต.ตร.สน.ในปัจจุบันยังไม่เต็มที่ตามบทบาทที่กำหนดไว้ และ กต.ตร.สน.ยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน แต่ถ้ามีการพัฒนาปรับปรุงการแสดงบทบาท หรือความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้นก็จะประโยชน์ต่อการบริหารงานตำรวจให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนอย่างมาก

2.2 ระดับความรู้ความเข้าใจของ กต.ตร.สน. ข้าราชการตำรวจและประชาชนในเรื่องบทบาทของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจโทสมชาย แสดงความคิดเห็นว่า ระดับความรู้ความเข้าใจในบทบาทของ กต.ตร.สน.ในแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน ในส่วนของ กต.ตร.สน.เอง แม้ว่าเป็นกลุ่มที่มีความเข้าใจในบทบาทของ กต.ตร.สน.มากที่สุด แต่ก็มีส่วนที่มีความเข้าใจไม่ถูกต้อง ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น

สำหรับ ตำรวจนั้นจะมีความเข้าใจในบทบาทของ กต.ตร.สน.ก็เฉพาะผู้ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือเกี่ยวข้องกับ กต.ตร.สน.โดยตรงเท่านั้น หากผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องและไม่สนใจก็จะไม่ทราบ

สำหรับ ประชาชน มีส่วนน้อยที่จะทราบและเข้าใจบทบาทของ กต.ตร.สน. อาจะเนื่องมาจากการอาการประชามสัมพันธ์ และประกอบกับการที่ กต.ตร.สน.ไม่ได้เป็นตัวแทนของประชาชนในพื้นที่ เกิดจากการคัดเลือกมาจากคณะกรรมการสรรหาที่เน้นการเลือกผู้มีฐานะในการให้การสนับสนุนด้านเงินในการดำเนินกิจกรรม

2.3 บทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจโทสมชาย แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทของ กต.ตร.สน.ยังไม่มี ความชัดเจน เนื่องจากความเข้าใจในบทบาทของ กต.ตร.สน.ที่ยังสับสนอยู่บางส่วนคิดว่า กต.ตร.สน.มีหน้าที่สนับสนุนด้านงบประมาณให้ตำรวจ หรือต้องคอยจ่ายเงินเท่านั้น และตำรวจเองก็เห็นความสำคัญที่ กต.ตร.สน.มาเป็นผู้ให้การสนับสนุนในเรื่องเงินในการดำเนินกิจกรรมเท่านั้น ซึ่งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ต้องการรับฟังปัญหาจากประชาชนแม้จะเป็นไม่มีฐานะทางการเงินร่ำรวยแต่รับรู้ปัญหาและเป็นตัวแทนประชาชนในการนำปัญหาต่างๆของชุมชนเข้ามาให้ตำรวจรับรู้และร่วมช่วยกันแก้ไขปัญหาที่สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็น กต.ตร.สน.ได้

2.4 ความแตกต่างระหว่างบทบาท กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ต่างกัน

พันตำรวจโทสมชาย แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทของ กต.ตร.สน.ในแต่ละเขตพื้นที่ของกรุงเทพฯ ไม่น่าจะมีความแตกต่างกัน แต่ที่แตกต่างอย่างเห็นได้ชัดน่าจะเป็นเรื่องคุณสมบัติของประชาชนหรือตัวแทนประชาชนที่เข้ามาดำรงตำแหน่ง กต.ตร.สน. โดยพื้นที่เขตชั้นนอกของกรุงเทพฯ จะมีลักษณะที่เป็นตัวแทนประชาชนหรือชุมชนมากกว่าเขตพื้นที่อื่นๆ โดยลักษณะทางกายภาพที่ไม่เป็นแหล่งเศรษฐกิจ เป็นชุมชนที่พักอาศัย คนในชุมชนมีความสัมพันธ์ในลักษณะใกล้เคียงกับชุมชนในต่างจังหวัดที่มีความใกล้ชิดกัน

2.5 การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจโทสมชาย แสดงความคิดเห็นว่า กต.ตร.สน.สามารถให้การสนับสนุนในด้านป้องกันปราบปราม และจราจร ได้มากเหมือนกันในทุกพื้นที่ โดยรูปแบบการให้การสนับสนุนด้านป้องกันปราบปราม เป็นลักษณะของตำรวจชุมชน โดยการจัดพื้นที่ให้ประชาชนในพื้นที่ดูแลชุมชนตนเอง และตำรวจออกมาเป็นผู้ให้การสนับสนุนอีกทีหนึ่ง ซึ่งมีผลในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมได้ดี

สำหรับงานด้านจรรยา การให้การสนับสนุนของ กต.ตร.สน.ออกมาในลักษณะการให้ข้อมูลข่าวสาร หรือถ่ายทอดปัญหาและความต้องการของชุมชนได้มาก ว่ามีปัญหาเกิดขึ้นในการใช้ทางสาธารณะหรือทางเท้าในชุมชนอย่างไร

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและการสนับสนุนงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจโทสมชาย แสดงความคิดเห็นว่า มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่มีความสอดคล้องกันระหว่างบทบาทกับการสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆ

3.ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจโทสมชาย แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญในการดำเนินงานของ กต.ตร.สน. คือการไม่เข้าใจบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนเอง รวมถึงการแสดงบทบาทของตนไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้ง กต.ตร.สน.เพื่อมีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตามการบริหารงานตำรวจ ทำให้ กต.ตร.สน.แสดงบทบาทออกมาในลักษณะหน่วยสนับสนุนเงินในการดำเนินการกิจกรรมต่างๆให้แก่ตำรวจ และก็ถูกตำรวจและประชาชนมองเช่นนั้น การปฏิบัติต่อๆมาจึงเป็นไปได้ในลักษณะดังกล่าว ว่า กต.ตร.สน.ต้องเป็นผู้มีฐานะทางการเงิน สามารถให้การสนับสนุนกิจการตำรวจได้ ผู้ที่มีความตั้งใจทำงานบางส่วนจึงได้รับการสนับสนุนเข้ามาเป็น กต.ตร.สน.

4.การปรับปรุง พัฒนารูปแบบของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจโทสมชาย แสดงความคิดเห็นว่า เจตนารมณ์ของการจัดตั้ง กต.ตร.สน.นั้นก็เพื่อให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหา และร่วมแก้ไขปัญหา นำความต้องการของชุมชนเข้ามาเสนอให้ตำรวจร่วมแก้ไข ปัญหาต่างๆอาจไม่ใช่เฉพาะในอำนาจหน้าที่ของตำรวจเท่านั้น

ตำรวจเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆได้หลายด้าน แต่ปัญหาของชุมชนก็ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วย ตำรวจเท่านั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานรัฐภาคอื่นๆอีก เช่น สำนักงานเขต

เมื่อเจตนารมณ์ต้องการที่จะให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและแก้ไขปัญหานั้น ทางปฏิบัติควรนำ สส. สข. และ สก. หรือตัวแทนมาเป็น กต.ตร.สน.เพื่อร่วมรับฟังปัญหา อันจะเป็นการส่งเสริมบทบาท ของ กต.ตร.สน. ในภาพของการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างแท้จริง โดยมีตำรวจเป็นองค์กรกลางในการประสานงานและให้การสนับสนุน ที่จะนำความต้องการและปัญหาของคนในชุมชนเข้ามาเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา

ส่วนหนึ่ง สส. สข. หรือ สก. โดยภาพเป็นตัวแทนประชาชนในระดับที่สูงกว่าชุมชนอยู่แล้ว การเข้ามารับฟังปัญหาของชุมชนในลักษณะของ กต.ตร.สน.ก็จะสามารถรับรู้ปัญหาได้มากขึ้น อีกทั้งการผลักดันงบประมาณในการดำเนินงานที่เป็นรูปแบบ บุคคลซึ่งเป็นตัวแทนประชาชนเหล่านี้ก็สามารถนำไปกำหนดเป็นแผนงานและให้การสนับสนุนได้ เช่น ชุมชนต้องการให้มีการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะในบริเวณที่เปลี่ยว จุดต่อแหลมต่างๆ ที่อาจเกิดอาชญากรรมได้ง่าย หรือต้องการป้อมยามตำรวจเพิ่มเติมเพื่อบริการประชาชน ก็สามารถจัดทำงบประมาณในการสนับสนุนได้ ไม่จำเป็นต้องให้ กต.ตร.สน.เป็นผู้ออกเงินเอง จัดทำในรูปงบประมาณของส่วนราชการ ที่นำเงินของประชาชนไปใช้ให้เงินประโยชน์และตรงกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด

กรณีศึกษาที่ 2

ร้อยตำรวจเอกสมปอง (นามสมมุติ)

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

เพศชาย อายุ 33 ปี อาชีพรับราชการตำรวจ ระยะเวลารับราชการตำรวจ 10 ปี ปัจจุบันตำแหน่งระดับรองสารวัตร ทำหน้าที่หัวหน้าตำรวจชุมชนสัมพันธ์ เคยเป็นคณะทำงานที่ กต.ตร.สน.จัดตั้งขึ้น สังกัดสถานีตำรวจในเขต บก.น.5 จบการศึกษาระดับปริญญาโท เกิดและพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

2. ความคิดเห็นที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

2.1 ความสำคัญของ กต.ตร.สน.ต่อการบริหารงานตำรวจ

ร้อยตำรวจเอกสมปอง แสดงความคิดเห็นว่า กต.ตร.สน.มีลักษณะเป็นองค์กรที่นำประชาชนเข้ามารับฟังผลการปฏิบัติงานของตำรวจ และสิ่งที่ตำรวจจะดำเนินการต่อไป ส่วนความสำคัญในด้านการบริหารองค์กรยังไม่ปรากฏให้เห็นชัดเจน การที่ประชาชนจะให้การยอมรับในองค์กรตำรวจที่สำคัญเห็นว่าอยู่ที่การทำงานของตำรวจโดยตรง โดย กต.ตร.สน.ยังไม่มีความที่เป็นรูปธรรมให้เห็นแต่อย่างใด

2.2 ระดับความรู้ความเข้าใจของ กต.ตร.สน. ข้าราชการตำรวจและประชาชนในเรื่อง บทบาทของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมปอง แสดงความคิดเห็นว่า กต.ตร.สน.เป็นผู้ดำเนินการซึ่งจะทราบ บทบาทของตนเองมากที่สุด

ในส่วนข้าราชการตำรวจผู้ที่จะทราบและเข้าใจบทบาทของ กต.ตร.สน.นั้น อยู่ที่ลักษณะ การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับ กต.ตร.สน. หากเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ปกติโดยไม่ร่วมกิจกรรม ก็จะไม่ ทราบบทบาทของ กต.ตร.สน. บนสถานีตำรวจเองก็มีรูปถ่ายของ กต.ตร.สน.ติดไว้ แต่ผู้ปฏิบัติก็ยังไม่ ได้ให้ความสนใจมากนัก ตำรวจบางคนก็ยังไม่ทราบว่า กต.ตร.สน.มีใครบ้าง สำหรับประชาชน นั้นยังมีความเข้าใจในบทบาทของ กต.ตร.สน.น้อยที่สุด เนื่องจากยังไม่มีการประชุมสัมพันธ์ และ การปฏิบัติให้เห็นถึงประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

2.3 บทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมปอง แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทของ กต.ตร.สน.ในปัจจุบัน มีลักษณะ เป็นการรับฟังผลการปฏิบัติงาน และโครงการที่ตำรวจเป็นผู้เสนอ โดยยังไม่มีการเสนอข้อคิดเห็น หรือโครงการโดยภาคประชาชนแต่อย่างใด บทบาทในเรื่องอื่น ๆ ยังไม่เห็นชัดเจน บทบาทที่เห็น ได้เด่นชัดคือการสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินการตามโครงการต่างๆที่มีข้อเสนอมาจาก ตำรวจ

2.4 ความแตกต่างระหว่างบทบาท กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นใน เขตพื้นที่ชั้นกลาง และ เขตพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร

ร้อยตำรวจเอกสมปอง แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทในการให้การสนับสนุนในเรื่อง งบประมาณในการบริหารโครงการต่างๆที่จัดทำขึ้น ส่วนบทบาทในด้านอื่นๆของ กต.ตร.สน.ยังไม่ มีความเด่นชัด สำหรับแต่ละเขตพื้นที่ของ กทม.นั้น โดยรวมน่าจะมีความคล้ายคลึงกัน แต่สำหรับ พื้นที่ชั้นนอก น่าจะมีความแตกต่างกับพื้นที่ชั้นอื่น เนื่องจากมีพื้นที่รับผิดชอบมาก และส่วนใหญ่ เป็นบ้านจัดสรร ทำให้การให้ความร่วมมือในการทำงานตำรวจด้านต่างๆ น่าจะน้อยกว่าในเขตพื้นที่ ชั้นในและชั้นกลาง

2.5 การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมปอง แสดงความคิดเห็นว่า การให้การสนับสนุนการบริหารงานตำรวจ ในด้านต่างๆ เฉพาะด้านของ กต.ตร.สน.ยังไม่มีความชัดเจน แต่เป็นการสนับสนุนตามโครงการ ต่างๆ ที่ตำรวจเป็นผู้เสนอเพื่อดำเนินการและขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณจาก กต.ตร.สน.

สำหรับการให้การสนับสนุนงานด้านต่างๆของตำรวจ น่าจะมีลักษณะใกล้เคียงกัน โดยเน้นที่การสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินการ ซึ่งเป็นบทบาทหนึ่งในด้านการบริหาร

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและการสนับสนุนงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมปอง แสดงความคิดเห็นว่า มีความสัมพันธ์กันถ้า กต.ตร.สน.มีการแสดงบทบาทที่ชัดเจน ก็จะสามารถสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆได้อย่างดีตามไปด้วย

3.ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมปอง แสดงความคิดเห็นว่า กต.ตร.สน.ภาคประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นเจ้าของธุรกิจขนาดใหญ่ ไม่ค่อยมีเวลาในการดำเนินการของ กต.ตร.สน. แม้ว่าการประชุม กต.ตร.สน.จะดำเนินการจัดขึ้นเพียงเดือนละ 1 ครั้ง หรือบางเดือนก็ไม่ได้จัดประชุม กต.ตร.สน.ก็ยังไม่ค่อยมีเวลาในการร่วมประชุม ให้ข้อเสนอแนะ และผู้ที่เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่ ก็เพียงต่อรับฟังผลการปฏิบัติ และโครงการที่ตำรวจเป็นผู้เสนอในที่ประชุมเท่านั้น สำหรับ กต.ตร.สน.ภาคข้าราชการตำรวจก็เป็นผู้บริหารที่รับผิดชอบโดยในการบริหารงานอยู่แล้ว บทบาทของ กต.ตร.สน.จะเด่นชัดขึ้นโดยการดำเนินการในส่วนของ กต.ตร.สน.ภาคประชาชน ซึ่งยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

4.การปรับปรุง พัฒนารูปแบบของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมปอง แสดงความคิดเห็นว่า การให้ กต.ตร.สน.มีบทบาทในการพิจารณาความคิดเห็นความชอบที่เป็นรูปธรรม และมีความชัดเจน จะทำให้ข้าราชการตำรวจหันมาสนใจในการปฏิบัติงานของ กต.ตร.สน.มากขึ้น และผู้ที่จะมีปฏิบัติหน้าที่เป็น กต.ตร.สน.ต้องมีความใส่ใจในหน้าที่และบทบาทของตน

กรณีศึกษาที่ 3

ร้อยตำรวจเอกสมใจ (นามสมมุติ)

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

เพศชาย อายุ 28 ปี อาชีพรับราชการตำรวจ ระยะเวลารับราชการตำรวจ 7 ปี ปัจจุบัน ตำแหน่งระดับรองสารวัตรสืบสวน เคยร่วมกิจกรรมที่ กต.ตร.จัดขึ้น สังกัดสถานีตำรวจในเขต บก.น.9 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เกิดที่จังหวัดร้อยเอ็ด ปัจจุบันพักอาศัยอยู่ที่กรุงเทพมหานคร

2. ความคิดเห็นที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

2.1 ความสำคัญของ กต.ตร.สน.ต่อการบริหารงานตำรวจ

ร้อยตำรวจเอกสมใจ แสดงความคิดเห็นว่า กต.ตร.สน. ไม่มีความสำคัญต่อการบริหารงานตำรวจเพื่อเป็นที่ยอมรับของประชาชน ผู้มีเป็น กต.ตร.สน.ต้องการสร้างอิทธิพล และได้รับการยกย่องจากสังคมเท่านั้น

2.2 ระดับความรู้ความเข้าใจของ กต.ตร.สน. ข้าราชการตำรวจและประชาชนในเรื่อง บทบาทของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมใจ แสดงความคิดเห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่รู้เรื่อง กต.ตร.สน. เนื่องจากไม่มีการประชาสัมพันธ์ ข้าราชการตำรวจที่เข้าใจบทบาทของ กต.ตร.สน.ก็มีเฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงเท่านั้น เช่น ผู้จัดประชุม กต.ตร.สน.ประจำเดือน ซึ่งก็จะมีฝ่ายธุรการและชุมชนสัมพันธ์เกี่ยวข้อง ส่วน กต.ตร.สน.เอง ยังไม่มีการแสดงบทบาทหน้าที่ตามระเบียบที่ชัดเจน อาจเกิดจากความไม่เข้าใจ บทบาทหน้าที่ของตน ซึ่งก็ควรให้มีการอบรมบทบาทหน้าที่ของผู้ที่มาดำรงตำแหน่งก่อนเข้ารับตำแหน่งก็จะช่วยให้การแสดงผลของ กต.ตร.สน.มีความชัดเจนขึ้น

2.3 บทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมใจ แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทของ กต.ตร.สน.ยังไม่มีที่ชัดเจน แม้จะมีระเบียบที่ระบุถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองแล้ว แต่การแสดงผลถึงบทบาทในแต่ละด้านยังไม่มีที่ชัดเจน ส่วนใหญ่จะเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม หากเงินทุนในการมาดำเนินกิจกรรมส่วนมากเป็นงานสังคมประชาชนส่วนใหญ่และข้าราชการตำรวจไม่ค่อยได้รับประโยชน์

2.4 ความแตกต่างระหว่างบทบาท กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นใน เขตพื้นที่ชั้นกลาง และ เขตพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร

ร้อยตำรวจเอกสมใจ แสดงความคิดเห็นว่า บทบาท กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นนอกส่วนใหญ่ เป็นการจัดกิจกรรมหาทุนเพื่อดำเนินกิจกรรม โครงการต่างๆ ความชัดเจนของบทบาทของ กต.ตร.สน.อยู่ที่หัวหน้าสถานี ว่าหัวหน้าสถานีมีความใกล้ชิดกับ กต.ตร.สน.และสนับสนุนงาน กต.ตร.สน.มากน้อยเพียงใด ในเขตพื้นที่ชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอก กทม.นั้น ก็จะมี ความแตกต่างกัน โดยพื้นที่ชั้นใน และชั้นกลาง ของ กทม. กต.ตร.สน.จะมีกิจกรรมต่างๆร่วมกันชุมชน มากกว่าในเขตพื้นที่ชั้นนอก เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ พื้นที่ชั้นนอกที่มีพื้นที่ รับผิดชอบกว้างขวางกว่า

2.5 การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมใจ แสดงความคิดเห็นว่า กต.ตร.สน.สามารถให้การสนับสนุนในงาน ด้านชุมชนสัมพันธ์ได้มากที่สุด รองลงมาเป็นงานด้านอำนาจการ เกี่ยวกับการช่วยในการจัดหา งบประมาณ และการให้รางวัลความดีความชอบตำรวจ สำหรับงานด้านอื่นๆ ไม่มีการสนับสนุนที่ ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

สำหรับการสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆ ในเขตพื้นที่ชั้นใน ชั้นกลาง ชั้นนอกนั้น ไม่มีความแตกต่างกัน โดยมีการสนับสนุนงานด้านป้องกันปราบปราม (ชุมชนสัมพันธ์)มากที่สุด เช่นเดียวกัน

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและการสนับสนุนงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมใจ แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทและการให้การสนับสนุนงานตำรวจ ของ กต.ตร.สน.มีความสัมพันธ์กันถ้า กต.ตร.สน.มีการแสดงบทบาทที่ชัดเจน ก็จะสามารถ สนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆได้อย่างดีตามไปด้วย

3. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมใจ แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาในเรื่องความรับผิดชอบและตั้งใจเข้ามา ทำงานเพื่อประชาชนของ กต.ตร.สน.ภาคประชาชน ที่เข้ามาเป็น กต.ตร.สน.เพื่อหวังผลตอบแทน ในการได้รับการอำนวยความสะดวกจากตำรวจ เพื่อใช้ในการพึ่งพาตำรวจในด้านต่างๆ โดยไม่มี ส่วนร่วมเพื่อเข้ามาเป็นตัวแทนประชาชนในการทำงานเพื่อประชาชนให้แก้ไขปัญหาให้ประชาชน ในชุมชน กต.ตร.สน.ส่วนใหญ่เป็นผู้มีฐานะทางการเงิน ซึ่งโดยปกติจะไม่มีความใกล้ชิดกัน

ปัญหาของชุมชน ซึ่งสำรวจเองน่าจะมีใกล้เคียงกับประชาชนมากกว่า กลุ่ม กต.ตร.สน.ภาคประชาชน

4.การปรับปรุง พัฒนabatบาทของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมใจ แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีระบบการคัดเลือก กต.ตร.สน.ที่ดีกว่าปัจจุบันที่เกิดจากการสรรหา โดยหัวหน้าสถานีจะเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเชิญชวนประชาชนเข้ามาเป็น กต.ตร.สน. ซึ่งก็เป็นผู้ที่มีฐานะทางการเงิน อันสามารถให้การสนับสนุน และเป็นพวกพ้องของตนเองได้ มิใช่การคัดเลือกจากผู้มีความตั้งใจแก้ไขปัญหาอาชญากรรมหรือความเป็นอยู่ในด้านต่างๆของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งถ้าให้ผู้ที่มีความตั้งใจทำงานเพื่อประชาชนเข้ามาทำงานอย่างจริงจัง ประชาชนจะได้รับประโยชน์มากที่สุด เนื่องจากบทบาทอำนาจหน้าที่ของตำรวจสามารถสนับสนุนการพัฒนาในด้านต่างๆได้ทุกด้าน

กรณีศึกษาที่ 4

พันตำรวจโทสมคิด (นามสมมุติ)

1.ข้อมูลส่วนบุคคล

เพศชาย อายุ 40 ปี อาชีพรับราชการตำรวจ ระยะเวลารับราชการตำรวจ 15 ปี ปัจจุบันตำแหน่งระดับสารวัตร เคยร่วมกิจกรรมที่ กต.ตร.สน.จัดขึ้น สังกัดสถานีตำรวจในเขต บก.น.6 จบการศึกษาระดับปริญญาโท เกิดที่จังหวัดสุรินทร์ ปัจจุบันพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

2.ความคิดเห็นที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

2.1 ความสำคัญของ กต.ตร.สน.ต่อการบริหารงานตำรวจ

พันตำรวจโทสมคิด แสดงความคิดเห็นว่า กต.ตร.สน.มีความสำคัญใน 2 ลักษณะ คือในด้านการทำงานของตำรวจ กต.ตร.สน.ไม่ค่อยมีความสำคัญมากนัก ตำรวจสามารถบริหารงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จะมี กต.ตร.สน.หรือไม่ ตำรวจก็ยังสามารถบริหารงานได้เหมือนเดิม โดยนับตั้งแต่มี กต.ตร.สน.มาก็ยังไม่เห็นความแตกต่าง

ในด้านประชาชน กต.ตร.สน. มีลักษณะเป็นตัวแทนประชาชน และมีบทบาทต่อประชาชนพอสมควร ในแง่ของการให้ความช่วยเหลือประชาชนภาคในชุมชน ในการติดต่อประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ตำรวจ เช่น การเข้ามาช่วยไกล่เกลี่ยปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างคนในชุมชนในเมืองต้น เช่น

มีกรณีเหตุการณ์อย่างหนึ่ง เป็นเรื่องทะเลาะของคนภายในชุมชน เกี่ยวกับเรื่องการเผากระดาษเงิน กระดาษทองของคนเชื้อจีนซึ่งมีความเชื่อตามธรรมเนียมจีน เพื่อนบ้านกันมีเรื่องทะเลาะกันโดย วันวันกระดาษเข้าไปในบ้านของเพื่อนบ้าน และมีเรื่องทะเลาะกัน เขาก็ยังไม่มาแจ้งความ โดยจะแจ้งไปที่ กต.ตร.สน.ก่อน ให้เข้ามาช่วยเป็นคนกลางในการเจรจา กต.ตร.สน.ก็เข้ามาช่วยพูดและรับปากกันว่าจะไม่มีเรื่องทะเลาะกันอีก แต่ต่อมาก็มีเรื่องทะเลาะกันอีก จนมีเรื่องมาถึงตำรวจ ซึ่งในกรณีนี้ก็เป็นเรื่องที่ไม่สามารถไกล่เกลี่ยกันได้แล้ว เรื่องถึงมาถึงตำรวจ ซึ่งหากหมดปัญหาข้อขัดแย้งเรื่องก็จะไม่มาถึงตำรวจ แต่เมื่อคดีดังกล่าวมาถึงตำรวจแล้ว กต.ตร.สน.ผู้นั้นก็เข้ามาช่วยอำนวยความสะดวก

ในด้านประชาชน กต.ตร.สน.จึงมีความสำคัญในการเป็นผู้ประสานงาน รับคำร้องเรียนในเมืองต้นได้เป็นอย่างดีเพราะเป็นคนในชุมชน

2.2 ระดับความรู้ความเข้าใจของ กต.ตร.สน. ข้าราชการตำรวจและประชาชนในเรื่องบทบาทของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจโทสมคิด แสดงความคิดเห็นว่า สำหรับตัว กต.ตร.สน.นั้น ก่อนข้างที่จะรู้บทบาทของตนเอง แต่จะปฏิบัติตามบทบาทของตนหรือไม่ เป็นอีกเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องเฉพาะตัวว่าจะให้ความสนใจต่อบทบาท กต.ตร.สน.ที่ตนปฏิบัติอยู่เพียงไร

ในส่วนของ ประชาชนในพื้นที่ มีความรู้เรื่องบทบาทของ กต.ตร.สน.ที่แท้จริงน้อย แต่ก็รู้ในระดับเข้าใจว่า กต.ตร.สน.เป็นผู้ติดต่อประสานตำรวจกับชุมชน

สำหรับข้าราชการตำรวจนั้น ยังไม่รู้เท่าที่ควร เนื่องจากตำรวจยังไม่ให้ความสนใจ ผู้ที่มีความรู้และเข้าใจบทบาทของ กต.ตร.สน.มากที่สุด ก็มีเฉพาะผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ใกล้ชิดกับ กต.ตร.สน. เช่น ตำรวจชุมชนสัมพันธ์

2.3 บทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจโทสมคิด แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทของ กต.ตร.สน.มีความชัดเจนแล้วในแง่ของการกำหนดบทบาทตามระเบียบ แต่เนื่องจากการไม่ได้ปฏิบัติตามบทบาทที่กำหนด จึงทำให้บทบาท ของ กต.ตร.สน.ในภาพรวมไม่มีความชัดเจนต่อสายตาประชาชน และตำรวจผู้ปฏิบัติงาน

2.4 ความแตกต่างระหว่างบทบาท กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นใน เขตพื้นที่ชั้นกลาง และเขตพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร

พันตำรวจโทสมคิด แสดงความคิดเห็นว่า กต.ตร.สน.ในพื้นที่ จะเป็นผู้ที่มีความสนิทสนมกับข้าราชการตำรวจ และได้รับเลือกเข้ามาเป็น กต.ตร.สน.เพื่อประโยชน์ในทางประสานงาน หรือร่วมกับตำรวจออกตรวจเยี่ยมชุมชน และเป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนในชุมชนทราบ

สำหรับความแตกต่างกันในแต่ละเขตพื้นที่ของ กทม.นั้น ในพื้นที่ชั้นใน กทม. เป็นพื้นที่ขนาดเล็ก มีลักษณะเอื้อนวยต่อการประสานงานได้สะดวก แม้จะมีประชาชนที่ผ่านไปมา ไม่ใช่ประชาชนในพื้นที่จำนวนมาก แต่ในชุมชนที่พักอาศัยของคนในพื้นที่ก็มีลักษณะที่คนในชุมชนมีความใกล้ชิดกัน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันระหว่างเขตพื้นที่ชั้นในและเขตพื้นที่ชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร คือ กต.ตร.สน.มีลักษณะเป็นตัวแทนของคนในชุมชน และเป็นคนกลางในการช่วยประสานงานระหว่างชุมชนกับตำรวจ โดยส่วนหนึ่งอาศัยความใกล้ชิดกันระหว่าง กต.ตร.สน.กับ ตำรวจ ทำให้มีการดึง กต.ตร.สน.เข้ามามีส่วนร่วมได้มาก ในลักษณะขอความร่วมมือซึ่งกันและกัน

สำหรับในเขตพื้นที่ชั้นนอกของ กทม. กต.ตร.สน.มีลักษณะเป็นคนในพื้นที่แต่ไม่มีความใกล้ชิดกับประชาชนในชุมชน อาจเนื่องมาจากลักษณะพื้นที่ที่มีลักษณะทางกายภาพที่แตกต่างกัน โดยมีพื้นที่กว้างขวาง ลักษณะมีหมู่บ้านจัดสรร ไม่มีพื้นที่ในการร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้ไม่เอื้ออำนวยต่อการประสานงานกันเองระหว่างคนในชุมชน เหมือนกับชุมชนชั้นใน กทม. ที่บางส่วนมีลักษณะเป็นชุมชนแออัด มีตัวแทนชุมชนที่ชัดเจน

2.5 การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจโทสมคิด แสดงความคิดเห็นว่า การสนับสนุนงานในด้านป้องกันปราบปรามของ กต.ตร.สน. การนำประชาชนชุมชน หรือหัวหน้าชุมชนต่างๆเข้ามาเป็น กต.ตร.สน.ทำให้สนับสนุนงานด้านป้องกันปราบปราม ในส่วนของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ได้มากเนื่องจากต้องมีการออกตรวจเยี่ยมชุมชน และต้องประสานขอความร่วมมือต่างๆ

สำหรับงานในด้านสืบสวนสอบสวน ยังไม่มีลักษณะของการสนับสนุนงานที่ชัดเจน โดยมีลักษณะของการช่วยเหลือทางคดีกันมากกว่าด้านอื่น

งานในด้านจราจร นั้น กต.ตร.สน.สามารถให้การสนับสนุนได้น้อยมาก เมื่อเทียบกับงานด้านอื่นๆ เนื่องจากประชาชนในชุมชนเขตไม่ได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาจราจรซึ่งเป็นปัญหาส่วนรวมของกรุงเทพฯ มิใช่เป็นปัญหาของชุมชนโดยเฉพาะ งานด้านจราจรจึงมีลักษณะที่ตำรวจดำเนินการไปฝ่ายเดียว

สำหรับงานในด้านอำนวยการ เน้นการสนับสนุนในด้านเงินในการดำเนินกิจกรรม โดย ดำรวจเป็นผู้เสนอกิจกรรมและ กต.ตร.สน.เป็นผู้ให้การสนับสนุนเงินในการดำเนินกิจกรรม ตลอดจนการให้รางวัลตำรวจต่างๆ มีลักษณะที่ตำรวจเชิญ กต.ตร.สน.เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ รางวัล แต่การพิจารณาผลการปฏิบัติงานก็จะเป็นตำรวจเป็นผู้พิจารณา โดย กต.ตร.สน.ไม่มี บทบาทให้การพิจารณาความดี ความชอบของตำรวจ เป็นเพียงผู้รับรองการพิจารณาของตำรวจ เท่านั้น

เมื่อเปรียบเทียบการสนับสนุนงานตำรวจ ของ กต.ตร.สน.ทั้ง 4 ด้านดังกล่าว เนื่อง บทบาท ของ กต.ตร.สน.เน้นในด้านการประชุมกัน โดยมีนโยบายประชุมทุกเดือน การประชุมและพิจารณา ร่วมกัน ตลอดจนกว่าสนับสนุนด้านการเงินในการดำเนินกิจกรรม จึงมีลักษณะเป็นการสนับสนุน งานด้านอำนวยการมากที่สุด ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการปฏิบัติงานเป็นการออกตรวจ เยี่ยมชุมชน หรือมีกิจกรรมร่วมกับชุมชน หรือตำรวจทุกเดือน การให้การสนับสนุนงานตำรวจก็อาจ มีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไป

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและการสนับสนุนงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจโทสมคิด แสดงความคิดเห็นว่า มีความสัมพันธ์ในลักษณะที่ หากมีการแสดง บทบาทที่ชัดเจน การสนับสนุนงานตำรวจก็จะเกิดประโยชน์มากตามไปด้วย การพัฒนาบทบาท ของ กต.ตร.สน.ให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือ การสนับสนุนงานตำรวจจึงมีความสำคัญ ในลักษณะที่ไปตามกัน ถ้าหากบทบาทไม่มีความชัดเจน หรือไม่มีการแสดงบทบาทตามหน้าที่ของ ตน กต.ตร.สน.ก็จะสามารถสนับสนุนงานตำรวจได้น้อย

การพัฒนา กต.ตร.สน.ให้เป็นองค์กรที่อยู่คู่กับตำรวจต่อไป จึงควรเริ่มการพัฒนาที่บทบาท อำนาจหน้าที่ และการให้ความสำคัญ หากผู้ปฏิบัติหน้าที่ ไม่ทราบบทบาท หรือไม่กำหนดบทบาท หน้าที่ หรือสนับสนุนการแสดงบทบาทหน้าที่ของตนให้ชัดเจน กต.ตร.สน.อาจต้องถูกยุบ การให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมก็จะไม่เกิดประโยชน์

3.ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจโทสมคิด แสดงความคิดเห็นว่า ส่วนใหญ่ กต.ตร.สน.ภาคประชาชน จะเป็นผู้ ฐานะดีและเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน แต่ปัญหาในการดำเนินการของ กต.ตร.สน. เริ่มตั้งแต่ การคัดเลือก กต.ตร.สน.ที่ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีความตั้งใจทำงานเพื่อชุมชนเข้ามาเป็น กต.ตร.สน. โดย กต.ตร.สน.จะเน้นไปที่ผู้มีฐานะทางการเงินเพื่อสนับสนุนในด้านงบประมาณ ส่วนตัวในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

เมื่อดำรงตำแหน่งเป็น กต.ตร.สน.ยังขาดกิจกรรมที่ทำให้ตำรวจชั้นผู้น้อยผู้ปฏิบัติงานและ กต.ตร.สน. ได้ทำความรู้จักกัน จึงมีลักษณะงานประสานกับผู้บังคับบัญชาระดับ สน. เพื่อให้ ตำรวจผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติตามนโยบายหรือคำสั่ง ซึ่งทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจ กับ กต.ตร.สน.มีลักษณะที่ไม่มีทัศนคติที่ดีต่อกันเป็นพื้นที่ ตำรวจบางคนไม่รู้จักว่าใครเป็น กต.ตร. สน.ในพื้นที่ หรือ กต.ตร.สน.มีบทบาทหน้าที่อย่างไร หรือเป็นเพื่อนของผู้บังคับบัญชาของตน เท่านั้น

การสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในแต่ละเขตพื้นที่จึงมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน โดยลักษณะทางกายภาพของเขตพื้นที่ไม่มีผลต่อการให้การสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน. แต่อย่างใด

ปัญหาที่มีลักษณะมาจากตัว กต.ตร.สน.เองที่ไม่ให้ความสนใจในการทำหน้าที่ของตน ซึ่งก็มีเป็นเฉพาะบุคคล เนื่องจาก กต.ตร.สน.อาจมีธุรกิจที่รับผิดชอบเฉพาะตัวอยู่แล้ว หากไม่เกิดปัญหาที่ต้องพึ่งพาตำรวจก็จะไม่เข้าร่วมประชุม หรือร่วมกิจกรรมแต่อย่างใด ในปัจจุบันน่าจะทุกพื้นที่จึง มีปัญหา กต.ตร.สน.ภาคประชาชน เข้าประชุมไม่ครบ ขาดประชุมจำนวนมาก ในการประชุมทุกครั้ง

4.การปรับปรุง พัฒนารูปแบบของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจโทสมคิด แสดงความคิดเห็นว่า จากปัญหาที่กล่าวถึง จึงควรจัดกิจกรรมให้ กต.ตร.สน.กับตำรวจได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม พูดคุยกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันบ้าง ไม่ควรมีลักษณะการประชุมแบบผู้บริหารประชุมกันเพียงอย่างเดียว

บทบาทของ กต.ตร.สน.มีลักษณะเด่นที่เป็นไปตามนโยบายของผู้กำกับฯ หัวหน้าสถานี ตำรวจนั้นๆว่าให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน หรือมีความใกล้ชิดกับ กต.ตร.สน. มากน้อยเพียงใด หากมีการให้ความสำคัญ หรือมีความใกล้ชิดเป็นพิเศษ ก็จะมีการดึง กต.ตร.สน. เข้ามาร่วมทำกิจกรรม และมีการแสดงบทบาทที่เด่นชัดขึ้น จึงควรมีการกำหนดนโยบาย หรือ หน้าที่ของหัวหน้าสถานีตำรวจให้มีความชัดเจนด้วย

ในส่วนของ กต.ตร.สน.เอง ควรมีการจัดอบรมให้ทราบถึงความสำคัญของบทบาทที่ตนเอง ได้รับ ในการเป็นตัวแทนประชาชนและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของสังคม

กรณีศึกษาที่ 5

ร้อยตำรวจโทสมบัติ (นามสมมุติ)

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

เพศชาย อายุ 27 ปี อาชีพรับราชการตำรวจ ระยะเวลารับราชการตำรวจ 4 ปี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งระดับรองสารวัตรสืบสวน เคยร่วมกิจกรรมที่ กต.ตร.สน.จัดขึ้น สังกัดสถานีตำรวจในเขต บก.น.4 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เกิดที่จังหวัดจันทบุรี ปัจจุบันพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

2. ความคิดเห็นที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

2.1 ความสำคัญของ กต.ตร.สน.ต่อการบริหารงานตำรวจ

ร้อยตำรวจโทสมบัติ แสดงความคิดเห็นว่า กต.ตร.สน.มีความสำคัญในลักษณะเป็นการดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม รับฟังปัญหาและรับทราบถึงผลการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยยังไม่มี ความสำคัญในด้านการบริหารงานตำรวจมากนัก

2.2 ระดับความรู้ความเข้าใจของ กต.ตร.สน. ข้าราชการตำรวจและประชาชนในเรื่อง บทบาทของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจโทสมบัติ แสดงความคิดเห็นว่า ในปัจจุบัน ด้วยการสื่อสารที่รวดเร็วและความสนใจสังคมของคนในกรุงเทพฯ กต.ตร.สน. ตำรวจ และประชาชน จึงน่าจะมีความเข้าใจบทบาทของ กต.ตร.สน. ได้ค่อนข้างมาก ในระดับเดียวกัน ซึ่งสำหรับผู้ไม่สนใจ หรือใส่ใจเรื่องรอบตัวก็อาจจะไม่รู้เรื่องเลยก็ได้ ไม่ว่าจะประชาชนทั่วไป หรือตำรวจ

2.3 บทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจโทสมบัติ แสดงความคิดเห็นว่า การแสดงบทบาทของ กต.ตร.สน.เองยังไม่มี ความชัดเจน โดยมีลักษณะของการแสดงออกในการมีส่วนร่วมในการประชุม กต.ตร.สน. ประจำเดือนเท่านั้น สำหรับในกิจกรรมต่างๆก็ยังไม่มีความเด่นชัดนัก

2.4 ความแตกต่างระหว่างบทบาท กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นใน เขตพื้นที่ชั้นกลาง และเขตพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร

ร้อยตำรวจโทสมบัติ แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทที่แสดงออกได้ชัดเจนที่สุดของ กต.ตร.สน.นั้นเน้นที่การร่วมประชุมและปรึกษาหารือปัญหาต่างๆร่วมกัน ในเชิงบริหาร หรือ อำนวยการเป็นหลัก ในด้านอื่นๆยังไม่เห็นชัดเจนนัก

ลักษณะการแสดงบทบาทของ กต.ตร.สน.ในแต่ละท้องที่นั้น มีความสัมพันธ์กับลักษณะทางกายภาพที่เอื้ออำนวยต่อการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยในพื้นที่ที่มีบริเวณชุมชนมาก การแสดงบทบาทของ กต.ตร.สน.ก็จะมีมากและเป็นที่ยอมรับได้ชัด แต่สำหรับพื้นที่ที่ไม่มีลักษณะเป็นชุมชน ก็จะมีการแสดงบทบาทน้อย เนื่องจากไม่มีพื้นที่สำหรับสนับสนุนการมีส่วนร่วม

ในเขตพื้นที่ชั้นใน และชั้นกลางของกรุงเทพฯ เห็นได้ชัดเจนว่า แม้ว่าจะเป็นพื้นที่แหล่งเศรษฐกิจแต่ก็มีพื้นที่ชุมชนแออัดอยู่จำนวนมากหลายแห่ง จึงมีการแสดงบทบาทร่วมกับตำรวจได้มากกว่าพื้นที่ใช้เขตพื้นที่ชั้นนอก ที่มีลักษณะเป็นหมู่บ้านจัดสรร หรือที่พักอาศัยตามปกติ ไม่มีลักษณะเป็นชุมชนแออัด

2.5 การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจโทสมบัติ แสดงความคิดเห็นว่า โดยลักษณะของบทบาท กต.ตร.สน.ตามระเบียบนั้น มีลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารในลักษณะให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการนำมาปฏิบัติ ก็จะมีลักษณะเด่นในด้านนี้ งานตำรวจที่ กต.ตร.สน.สามารถให้การสนับสนุนมากที่สุด จึงมีลักษณะเป็นงานบริหาร

รองลงมาเป็นงานด้านป้องกันปราบปราม ซึ่งมีลักษณะของการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม โดยเน้นชุมชนให้สามารถป้องกันตนเองได้ กต.ตร.สน.จึงมีส่วนสำคัญในการนำประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม การสนับสนุนงานด้านอื่นๆไม่มีลักษณะที่ชัดเจน ในแต่ละเขตพื้นที่ของ กทม.น่าจะมีลักษณะการสนับสนุนงานตำรวจที่ใกล้เคียงกัน หรือไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมีนโยบายมาจาก กต.ตร.กทม. และ กต.ตร. เช่นเดียวกัน

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและการสนับสนุนงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจโทสมบัติ แสดงความคิดเห็นว่า มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่มีความสอดคล้องกันระหว่างบทบาทกับการสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆ

3. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจโทสมบัติ แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญของ การดำเนินงานของ กต.ตร.สน.อยู่ที่ความใส่ใจเฉพาะบุคคลของ กต.ตร.สน.แต่ละคน ซึ่ง กต.ตร.สน.ส่วนใหญ่ เป็นผู้มีฐานะดี ในชุมชน และบางส่วนจะให้ความสนใจการมาเป็น กต.ตร.สน.น้อย โดยเน้นในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเองให้มากที่สุด ซึ่งจะส่งผลในแง่ลบทั้งในมุมมองของตำรวจ และสำหรับประชาชนเอง กระบวนการสำคัญจึงอยู่ที่การคัดเลือก กต.ตร.สน.ที่มีความตั้งใจทำงานเข้ามาเป็น กต.ตร.สน. โดยปัญหาการคัดเลือก กต.ตร.สน.ในปัจจุบัน อยู่ที่อำนาจของหัวหน้าสถานีตำรวจนั้น ทำให้ผู้เข้ามาเป็น กต.ตร.สน.นั้นก็จะมึลักษณะมีความสัมพันธ์เป็นส่วนตัวกับหัวหน้าสถานี และถูกเชิญเข้ามาเป็น โดยบางส่วนอาจจะยังไม่พร้อมที่จะทำงานแต่ก็ได้รับการคัดเลือกเข้ามา

4. การปรับปรุง พัฒนabatบาทของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจโทสมบัติ แสดงความคิดเห็นว่า การพิจารณาคัดเลือก กต.ตร.สน. ที่มีระบบที่ชัดเจน โดยใช้ระบบคุณธรรม หรือการคัดเลือกที่เป็นตัวแทนประชาชน เช่น การเลือกตั้ง โดยมีพื้นฐานของความพร้อมในการทำงานของ กต.ตร.สน.

กรณีศึกษาที่ 6

ดาบตำรวจสมพร (นามสมมุติ)

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

เพศชาย อายุ 54 ปี อาชีพรับราชการตำรวจ ระยะเวลาการรับราชการตำรวจ 23 ปี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้บังคับหมู่งานป้องกันปราบปราม และ เคยร่วมกิจกรรมที่ กต.ตร.สน.จัดขึ้น สังกัดสถานีตำรวจในเขต บก.น.2 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เกิดที่จังหวัดชุมพร ปัจจุบันพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

2. ความคิดเห็นที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

2.1 ความสำคัญของ กต.ตร.สน.ต่อการบริหารงานตำรวจ

คาบตำรวจสมพร แสดงความคิดเห็นว่า กต.ตร.สน.ไม่มีความสำคัญกับการบริหารงานตำรวจ แต่จะสำคัญกับประชาชน เป็นองค์กรที่ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในองค์กรภาครัฐ และได้ตรวจสอบการปฏิบัติงานของตำรวจเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่

2.2 ระดับความรู้สึกความเข้าใจของ กต.ตร.สน. ข้าราชการตำรวจและประชาชนในเรื่องบทบาทของ กต.ตร.สน.

คาบตำรวจสมพร แสดงความคิดเห็นว่า ไม่แน่ใจว่า กต.ตร.สน.จะมีความเข้าใจบทบาทของตนเองอย่างไร แต่สำหรับตำรวจและประชาชนแล้ว มีความเข้าใจในบทบาทของ กต.ตร.สน.ที่แท้จริงน้อยมาก เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์ และแสดงบทบาทของตนเองที่ชัดเจน ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เกี่ยวข้องจึงยังขาดความเข้าใจอยู่

2.3 บทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน.

คาบตำรวจสมพร แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทของ กต.ตร.สน.ในปัจจุบันยังไม่มี ความชัดเจน ซึ่งเป็นปัญหาจากตัวบุคคลที่มาเป็น กต.ตร.สน.แสดงบทบาทของตนเองอย่างไม่มี ความชัดเจนว่าตนเองมีหน้าที่ทำอะไรแน่ ตำรวจและประชาชนจึงไม่ได้ทราบว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทที่แท้จริงอย่างไร

2.4 ความแตกต่างระหว่างบทบาท กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นใน เขตพื้นที่ชั้นกลาง และเขตพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร

คาบตำรวจสมพร แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทของ กต.ตร.สน.ที่เห็นเป็นอยู่ในปัจจุบัน มีการแสดงออกในรูปของผู้ให้การสนับสนุนงานตำรวจในด้านการเงิน ตำรวจจะดำเนินการจัดกิจกรรมอะไรหากไม่มีส่วนราชการก็จะขอความร่วมมือ กต.ตร.สน.ซึ่งเป็นผู้มีฐานะทางการเงินให้ช่วยออกเงินในการดำเนินการ

สำหรับความแตกต่างในเรื่องเขตพื้นที่ของ กรุงเทพมหานครนั้น เห็นว่าไม่น่าจะมีส่วนสัมพันธ์กับบทบาทของ กต.ตร.สน.มากนัก โดยบทบาทของ กต.ตร.สน.นั้นเห็นว่าน่าจะขึ้นอยู่กับตัวหัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งเป็นประธาน กต.ตร.สน. และตัว กต.ตร.สน.เอง ว่ามีความสนใจในปัญหาของประชาชน และรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองมากน้อยแค่ไหน

2.5 การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

คาบตำรวจสมพร แสดงความคิดเห็นว่า กต.ตร.สน.สามารถให้การสนับสนุนงานตำรวจที่เด่นชัดที่สุด จะเป็นเรื่องงานด้านชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งเป็นงานในส่วนของป้องกันปราบปราม โดยมี

การให้การสนับสนุนในลักษณะการช่วยประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ สำหรับงานด้านอื่น ๆ นั้นไม่เห็นเด่นชัด

ในเรื่องเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ไม่น่าจะมีส่วนสัมพันธ์กับการให้การสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน. แต่ละพื้นที่น่าจะเหมือนกัน เพราะงานตำรวจมีลักษณะเช่นเดียวกันในทุกพื้นที่

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและการสนับสนุนงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

ดาบตำรวจสมพร แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทของ กต.ตร.สน. มีลักษณะเป็นการให้การสนับสนุนงานตำรวจในด้านการเงินเป็นส่วนใหญ่ ในด้านอื่นๆไม่มีความชัดเจน

3. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของ กต.ตร.สน.

ดาบตำรวจสมพร แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาอุปสรรคสำคัญของการดำเนินงานของ กต.ตร.สน. ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าอยู่ที่กระบวนการในการสรรหา กต.ตร.สน. ซึ่งไม่ได้นำประชาชนในพื้นที่ที่เป็นตัวแทนประชาชนเข้ามาเป็น กต.ตร.สน. ทำให้วัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง กต.ตร.สน. ไม่ประสบความสำเร็จ ปัญหาต่างๆของประชาชนก็เลยไม่ถูกแก้ไขตามวัตถุประสงค์ของ กต.ตร.สน. เนื่องจากผู้มาเป็น กต.ตร.สน. ส่วนใหญ่เป็นผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจ แม้ว่าจะเป็นที่ยอมรับของประชาชนและประชาชนรู้จัก แต่ก็ไม่มีความใกล้ชิดกับประชาชน มีลักษณะทำธุรกิจของตนเพื่อแสวงหากำไร ไม่ได้ตั้งใจที่จะทำงานเพื่อประชาชน รูปแบบของ กต.ตร.สน. ที่แสดงออกมาให้เห็นจึงเป็นการให้การสนับสนุนในเรื่องการเงินเป็นส่วนใหญ่ การนำปัญหามาแก้ไขมีน้อยมากหรือไม่มีเลย

ผู้ดำรงตำแหน่ง กต.ตร.สน. ในปัจจุบันยังคิดที่จะเข้ามาเป็นพวกพ้องกับตำรวจ เพื่อจะได้รับการปฏิบัติที่ดีต่อตนเอง และพวกพ้องของตน กต.ตร.สน. จึงมีลักษณะเป็นองค์กรที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดย กต.ตร.สน. ภาคประชาชน สนับสนุนด้านการเงินให้แก่ตำรวจ ส่วนตำรวจเองก็ให้การดูแลหรือปฏิบัติต่อ กต.ตร.สน. เป็นพิเศษ อาจรวมไปถึงการช่วยเหลือวิ่งเต้นคดี หรือขอผ่อนผันการปฏิบัติฝ่าฝืนกฎหมาย

4. การปรับปรุง พัฒนารูปแบบบทบาทของ กต.ตร.สน.

ดาบตำรวจสมพร แสดงความคิดเห็นว่า ในการแก้ไขและพัฒนาปรับปรุงบทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน. นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า ควรเริ่มที่การปรับปรุงระบบการสรรหา กต.ตร.สน. ที่เปิดโอกาสให้คนในพื้นที่ซึ่งเป็นผู้ที่รับรู้ปัญหาและประสบปัญหาต่างๆร่วมกันประชาชนในพื้นที่

เข้ามาเป็น กต.ตร.สน. หรือให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือก กต.ตร.สน. ด้วยวิธีการต่างๆ อาจนำผู้ที่ได้รับการคัดเลือกด้วยระบบอื่นอยู่แล้ว เช่น สส. สก. หรือ สข. เข้ามาเป็น กต.ตร.สน. ส่วนหนึ่งก็ได้

กรณีศึกษาที่ 7

ร้อยตำรวจเอกสมรัก (นามสมมุติ)

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

เพศชาย อายุ 30 ปี อาชีพรับราชการตำรวจ ระยะเวลาการรับราชการตำรวจ 9 ปี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งระดับรองสารวัตร และ เคยร่วมกิจกรรมที่ กต.ตร.สน. จัดขึ้น สังกัดสถานีตำรวจในเขต บก.น.7 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เกิดที่จังหวัดนครราชสีมา ปัจจุบันพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

2. ความคิดเห็นที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

2.1 ความสำคัญของ กต.ตร.สน. ต่อการบริหารงานตำรวจ

ร้อยตำรวจเอกสมรัก แสดงความคิดเห็นว่า กต.ตร.สน. มีความสำคัญในการบริหารงานตำรวจ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นกระจกส่องตัวเองของตำรวจ ทำให้ทราบความรู้สึก และสิ่งที่ประชาชนมองตำรวจ รวมถึงความต้องการต่างๆของประชาชน ซึ่งเป็นสื่อกลางระหว่างประชาชนในพื้นที่กับตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่ในระดับบริหาร

2.2 ระดับความรู้ความเข้าใจของ กต.ตร.สน. ข้าราชการตำรวจและประชาชนในเรื่องบทบาทของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมรัก แสดงความคิดเห็นว่า ข้าราชการตำรวจ และประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง กต.ตร.สน. อยู่ในระดับต่ำ สำหรับตัว กต.ตร.สน. เอง ก็มีการแสดงบทบาทหน้าที่ออกมาให้เห็น โดยอาการประชาสัมพันธ์ในบทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน. อยู่มาก ทำให้ไม่รับทราบ ถ้าเปรียบเทียบเป็นร้อยละ คาดว่ามีประชาชนเพียงประมาณร้อยละ 30 ที่เข้าใจในบทบาทของ กต.ตร.สน. สำหรับตำรวจเองก็เช่นกัน ไม่น่าจะมีความรู้ความเข้าใจเกินร้อยละ 40

2.3 บทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมรัก แสดงความคิดเห็นว่า บทบาท ของ กต.ตร.สน.ในปัจจุบันนี้ยังไม่มี ความชัดเจน โดย ตำรวจและประชาชนเองยังไม่มีความรู้ความเข้าใจใน กต.ตร.สน. ประชาชนจะ เข้าไปร้องเรียนต่อ กต.ตร.สน.ได้อย่างไร และจะมีการตรวจสอบหรือแก้ไขปัญหาร้องเรียนอย่างไร ไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน กต.ตร.สน.มีลักษณะเป็นการเอื้อประโยชน์กันระหว่าง กต.ตร.สน. กับ ผู้บริหารของสถานีตำรวจ

2.4 ความแตกต่างระหว่างบทบาท กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นใน เขตพื้นที่ชั้นกลาง และ เขตพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร

ร้อยตำรวจเอกสมรัก แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทของ กต.ตร.สน.มีลักษณะเป็นผู้ให้การ สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และเงินทุนในการทำงานของตำรวจ ในด้านการตรวจสอบการทำงาน ของตำรวจมีน้อยมาก อันมีลักษณะเกิดจากความเกรงใจกันระหว่างตำรวจกับประชาชน และเป็น เรื่องที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยเมื่อตำรวจจะดำเนินกิจกรรมต่างๆ ไม่มีเงินทุนหรือขาดวัสดุ อุปกรณ์ กต.ตร.สน.ก็จะเป็นผู้ให้การสนับสนุนในเรื่องดังกล่าว ส่วน กต.ตร.สน.เองก็มาเป็นผู้ แสดงตนว่าตนเป็นพวกพ้องของตำรวจ แสดงอิทธิพลในสังคม และต้องการได้รับการดูแลเอาใจ ใส่เป็นพิเศษ ไม่ต้องการให้ใครมาคลื่นแกล้ง อีกทั้งการสรรหาเป็นเรื่องที่หัวหน้าสถานีตำรวจเป็นผู้ สรรหาเอง ก็เลยเป็นพวกพ้องกันโดยปริยาย การตรวจสอบติดตามการทำงานก็เลยไม่มี ประสิทธิภาพ

ในส่วนของบทบาทการทำงานเพื่อประชาชนนั้น กต.ตร.สน.มีลักษณะเป็นผู้มีฐานะทาง การเงิน และไม่ใกล้ชิดกับคนในชุมชน ซึ่งอยู่ในสังคมที่ระดับต่ำกว่า การรับรู้ปัญหาจากประชาชน จึงรับรู้ได้น้อย

โดยภาพรวมลักษณะพื้นที่น่าจะมีผลต่อการแสดงบทบาทของประชาชน ซึ่งไม่ได้มีผล โดยตรงทีเดียว แต่เป็นไปในลักษณะประชาชนในพื้นที่ที่มีการดำรงชีวิตที่แตกต่างกัน เช่น ใน สังคมเมืองประชาชนก็ยังไม่รู้จักกันเอง หรือไม่ใส่ใจกัน แต่สำหรับคนในชนบทก็มีความ ใกล้ชิดกันมากกว่า การให้ความช่วยเหลือกันก็มากกว่าคนในเมือง ผู้ที่เข้ามาเป็น กต.ตร.ก็จะ สามารถรับรู้ปัญหาหรือแสดงบทบาทของคนในการทำงานเพื่อประชาชนได้มากกว่าสังคมในเมือง

2.5 การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมรัก แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทของ กต.ตร.สน.ในปัจจุบัน เป็นการ สนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานให้แก่ตำรวจ เช่น การติดตั้งสัญญาณไฟจราจร การ มอบคอมพิวเตอร์ การมอบกรวยยางให้แก่ตำรวจในการตั้งด่านตรวจ เพียงด้านเดียว ในด้านอื่นๆ ไม่มี

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและการสนับสนุนงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมรัก แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทของ กต.ตร.สน. ในปัจจุบันมีลักษณะที่สนับสนุนงานการให้วัสดุอุปกรณ์ และเงินในการดำเนินกิจกรรมของตำรวจเท่านั้น

3. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมรัก แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการของ กต.ตร.สน. ในปัจจุบันนั้น ได้แก่

1. ปัญหาในด้านความสัมพันธ์กันระหว่างตำรวจผู้ปฏิบัติงาน กับ กต.ตร.สน. ไม่มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน โดย กต.ตร.สน. จะมีความสัมพันธ์กับเฉพาะหัวหน้าสถานีตำรวจหรือระดับหัวหน้าสายงานต่างๆ ไม่มาสัมพันธ์กับตำรวจผู้ปฏิบัติงาน

2. วิธีการสรรหา กต.ตร.สน. เป็นการไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้ที่จะมาเป็นตัวแทนของตน หรือมาเป็นผู้นำปัญหาของตนเข้ามาแก้ไข

3. จากการสรรหา กต.ตร.สน. ด้วยวิธีในปัจจุบันที่เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ทำให้การทำงานของ กต.ตร.สน. ในการตรวจสอบและติดตามการทำงานของตำรวจทำได้ไม่เต็มที่ อาจเนื่องจากความสัมพันธ์ส่วนตัว และยังมีลักษณะที่ต้องการเอื้อประโยชน์กันระหว่างตนเองกับผู้บริหารระดับสถานีตำรวจ เกิดความเกรงใจกันในการพูดถึงปัญหาในชุมชนที่เกิดขึ้น หรือปัญหาการปฏิบัติตัวของตำรวจที่สร้างความเดือดร้อนให้ประชาชนก็จะไม่มีการพูดถึง กต.ตร.สน. จึงเป็นลักษณะเข้ามาประชุมทุกเดือนตามนโยบายและรายงานผลการประชุม ซึ่งตำรวจเป็นต้นเรื่อง ไม่ได้เป็นการประชุมรับฟังปัญหาของประชาชนแต่อย่างใด

4. ขาดการประชาสัมพันธ์ ในบทบาทหน้าที่ หรือผลการปฏิบัติงานของ กต.ตร.สน. ให้ประชาชนและตำรวจรับทราบ ว่าขณะนี้ มี กต.ตร.สน. แล้ว และได้ดำเนินการในสิ่งนั้นสิ่งนี้ไปแล้ว ท่านมีวิธีที่จะมาร้องเรียนให้นำปัญหามาแจ้งให้ กต.ตร.สน. ทราบได้ด้วยวิธีใดบ้าง ซึ่งถ้าประชาชนรับรู้ถึงวิธีการแจ้งปัญหา ก็จะเป็นการนำปัญหาเข้าที่ประชุม กต.ตร.สน. เพื่อนำไปแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงปัญหาของประชาชน

4. การปรับปรุง พัฒนารูปแบบของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจเอกสมรัก แสดงความคิดเห็นว่า การปรับปรุง พัฒนารูปแบบของ กต.ตร.สน. ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การจัดกิจกรรมหรือส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่าง กต.ตร.สน. กับข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติงานก็จะเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถทำให้การปฏิบัติงานของ กต.ตร.สน. สำเร็จได้

2.การปรับปรุงระบบวิธีการสรรหา กต.ตร.สน. โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสรรหาและ คัดเลือกมาจากประชาชนในพื้นที่ เช่น ประชามติชุมชนต่างๆ ผู้ใกล้ชิดกับปัญหาต่างๆในชุมชนที่อยู่อาศัยของตน

3.การอบรมหลักสูตร กต.ตร.สน.ก่อนที่เข้าดำรงตำแหน่งเพื่อให้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของ ตน และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองมากยิ่งขึ้น

4.ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน และสำรวจทราบถึงบทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน. และการติดต่อ กต.ตร.สน.เพื่อร้องเรียนปัญหา

กรณีศึกษาที่ 8

ร้อยตำรวจโทสมหวัง (นามสมมุติ)

1.ข้อมูลส่วนบุคคล

เพศชาย อายุ 25 ปี อาชีพรับราชการตำรวจ ระยะเวลาการรับราชการตำรวจ 4 ปี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งระดับรองสารวัตร และ เคยร่วมกิจกรรมที่ กต.ตร.สน.จัดขึ้น สังกัดสถานีตำรวจในเขต บก.น.8 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เกิดที่จังหวัดราชบุรี ปัจจุบันพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

2.ความคิดเห็นที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

2.1 ความสำคัญของ กต.ตร.สน.ต่อการบริหารงานตำรวจ

ร้อยตำรวจโทสมหวัง แสดงความคิดเห็นว่า กต.ตร.สน.มีความสำคัญในการบริหารงานตำรวจในลักษณะของผู้ตรวจสอบการทำงาน ของตำรวจให้เป็นไปโดยบริสุทธิ์ยุติธรรมและแก้ไข ปัญหาของสังคมตามความต้องการของชุมชน

2.2 ระดับความรู้ความเข้าใจของ กต.ตร.สน. ข้าราชการตำรวจและประชาชนในเรื่องบทบาทของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจโทสมหวัง แสดงความคิดเห็นว่า ข้าราชการตำรวจและประชาชนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน.หรือในระดับอื่นๆมากนัก เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์ให้ตำรวจและประชาชนทราบถึงผลการปฏิบัติงานของตน จึงทำให้ถูกมองภาพในลักษณะเป็นองค์กรที่ตั้งขึ้นมาอย่างไม่มียุทธศาสตร์แต่อย่างใด

สำหรับตัว กต.ตร.สน.เองนั้น การแสดงออกในบทบาทของตนเองนั้น ไม่มากนัก โดยมีลักษณะเกรงใจตำรวจในการทำงาน ผู้ให้สัมภาษณ์จึงมองว่า กต.ตร.สน.เองยังไม่เข้าใจบทบาทของตนเองมากนัก หรือเข้าใจก็ไม่กล้าแสดงออกถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง

2.3 บทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจโทสมหวัง แสดงความคิดเห็นว่า ปัจจุบัน กต.ตร.สน.มีบทบาทในลักษณะเป็นผู้ให้การสนับสนุนเรื่องเงินในการดำเนินงานของตำรวจ โดยตำรวจจะเป็นผู้เสนอโครงการ กต.ตร.สน.เป็นคนออกเงิน ซึ่ง กต.ตร.สน.เองก็จะเป็นที่ยอมรับในพื้นที่ว่าเป็นผู้มีฐานะทางการเงิน ส่วนบทบาทในด้านอื่นๆ ไม่เด่นชัด

2.4 ความแตกต่างระหว่างบทบาท กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นใน เขตพื้นที่ชั้นกลาง และเขตพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร

ร้อยตำรวจโทสมหวัง แสดงความคิดเห็นว่า ในแง่ของเขตพื้นที่ในแต่ละชั้นของกรุงเทพมหานคร บทบาท กต.ตร.สน.น่าจะออกมาในลักษณะเดียวกันคือเป็นผู้ให้การสนับสนุนด้านเงินในการดำเนินกิจกรรม สำหรับบทบาทตามอำนาจหน้าที่ด้านอื่น ส่วนใหญ่ตำรวจจะเป็นผู้ดำเนินการแทนเองทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการนำนโยบายไปปฏิบัติ ก็เป็นเรื่องของฝ่ายตำรวจดำเนินการเองไปฝ่ายเดียว กต.ตร.สน.ก็ไม่ได้เสนอหรือเข้าตรวจสอบการดำเนินการตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายแต่อย่างใด

2.5 การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจโทสมหวัง แสดงความคิดเห็นว่า ด้านการให้การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆนั้น กต.ตร.สน.มีลักษณะการให้การสนับสนุนงานในด้านอำนาจการ ในระดับนโยบายเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ยังเป็นบทบาทที่ต่ำอยู่ ทั้งที่ดำเนินการมาหลายปีแล้ว

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและการสนับสนุนงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจโทสมหวัง แสดงความคิดเห็นว่า บทบาท กต.ตร.สน. ในปัจจุบันมีลักษณะเป็นบทบาทหน้าเดียว คือ ทำการสนับสนุนเงินให้ตำรวจอย่างเดียว การสนับสนุนงานตำรวจจึงเป็นไปในด้านเดียวเช่นกัน

3. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจโทสมหวัง แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของ กต.ตร.สน. มีดังนี้

1. ปัญหาในด้านความรู้ ความเข้าใจการบริหารงานตำรวจของผู้มาเป็น กต.ตร.สน. ยังขาดความรู้ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม จึงทำให้มีมุมมองแตกต่างออกไปจากตำรวจ
2. นโยบายระดับบริหารยังไม่ให้ความสำคัญกับ กต.ตร.สน. หรือการดำเนินการของ กต.ตร.สน. เท่าที่ควร บทบาทของ กต.ตร.สน. จะมีความน้อยขึ้นอยู่กับนโยบายของหัวหน้าสถานี หรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งสูงกว่าในลักษณะผู้บังคับบัญชาของหัวหน้าสถานีโดยตรง

4. การปรับปรุง พัฒนาระบบของ กต.ตร.สน.

ร้อยตำรวจโทสมหวัง แสดงความคิดเห็นว่า การปรับปรุง พัฒนาระบบของ กต.ตร.สน. ควรดำเนินการดังนี้

1. ควรมีการอบรมให้ความรู้ในเรื่องการป้องกัน ปราบปรามอาชญากรรมแก่ผู้ที่มาดำรงตำแหน่งเป็น กต.ตร.สน.
2. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการนำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน หรือเสนอปัญหาความเดือดร้อน และความต้องการของประชาชนมากขึ้น โดยการอบรมผู้บริหารเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติให้เน้นการดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มาก

กรณีศึกษาที่ 9

พันตำรวจตรีสมพงษ์ (นามสมมุติ)

1. สถานภาพทางสังคม

เพศชาย อายุ 41 ปี อาชีพรับราชการตำรวจ ระยะเวลาการรับราชการตำรวจ 20 ปี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งระดับสารวัตรฝ่ายป้องกันปราบปราม และ ดำรงตำแหน่งเป็น กต.ตร.สน. ตั้งกักสถานีตำรวจในเขต บก.น.3 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จังหวัดสุรินทร์ ปัจจุบันพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

2. ความคิดเห็นที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

2.1 ความสำคัญของ กต.ตร.สน.ต่อการบริหารงานตำรวจ

พันตำรวจตรีสมพงษ์ แสดงความคิดเห็นว่า กต.ตร.สน. ในความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ มีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องช่วยถ่ายทอดความต้องการของประชาชนในพื้นที่ให้ตำรวจรับทราบ และแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการของประชาชน เช่น การให้ข้อมูลเรื่องอาชญากรรมว่า ท้องที่ใด มีการเกิดอาชญากรรมประเภทใดมาก มีบุคคลน่าสงสัยมาอยู่ในพื้นที่บริเวณนี้ กต.ตร.สน. ที่พูดถึงที่จะพูดในลักษณะของ กต.ตร.สน. ภาคประชาชน เพราะในส่วนของตำรวจก็มีหน้าที่รับผิดชอบบังคับบัญชาข้าราชการตำรวจโดยตรงอยู่แล้ว จึงจะกล่าวถึงในลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.2 ระดับความรู้ความเข้าใจของ กต.ตร.สน. ข้าราชการตำรวจและประชาชนในเรื่องบทบาทของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจตรีสมพงษ์ แสดงความคิดเห็นว่า ปัจจุบันความรู้ความเข้าใจของประชาชนและตำรวจในเรื่อง กต.ตร.สน. มีน้อยมาก ประชาชนบางคนไม่ทราบว่า กต.ตร.สน. คืออะไร จะร้องเรียนปัญหาต่างๆผ่าน กต.ตร.สน. ได้อย่างไร จึงทำให้ไม่เกิดการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เมื่อประชาชนมาใช้บริการ กต.ตร.สน. ในการแจ้งปัญหาของตนน้อย ทำให้ตัวตำรวจเองก็ไม่ให้ความสนใจ กต.ตร.สน. เช่นกัน เนื่องจากไม่เห็นการแสดงบทบาท หรือความสำคัญของ กต.ตร.สน.

ตัว กต.ตร.สน. เองมีการแสดงบทบาทน้อย หรือบางส่วนก็ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองว่าเป็นตัวแทนประชาชนอย่างไร

2.3 บทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจตรีสมพงษ์ แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน. ภาคประชาชนในปัจจุบัน แสดงออกมาในลักษณะของกลุ่มผู้มีฐานะในพื้นที่ ที่สามารถให้เงินสนับสนุนการดำเนินงานของตำรวจได้ บางส่วนเป็นเข้ามาเป็น กต.ตร.สน. เพื่อให้ตำรวจช่วยเหลือ ผ่อนผันการบังคับใช้กฎหมายให้แก่ตนเอง โดยตนเองก็มีความยินดีที่สนับสนุนเงินทุนในการดำเนินกิจกรรมของตำรวจ เช่น บางส่วนมีธุรกิจในการขนส่งและมีการใช้รถบรรทุกสิบล้อผ่านเส้นทางในพื้นที่ตลอดก็จะขอผ่อนปรนในการตรวจสอบ และแสดงตนเป็นผู้มีอิทธิพล ซึ่งในส่วนนี้ก็มีบ้าง จึงทำให้บทบาทของ กต.ตร.สน. ไม่มีความชัดเจนในด้านอื่นๆ

เท่าที่เห็นเด่นชัดก็เด่นในเรื่องโครงสร้างขององค์กร ที่มีประธาน รองประธาน กรรมการ มีโครงการให้เห็นได้ชัดเจน แต่สำหรับการแสดงออกแล้ว ไม่ค่อยมีบทบาทในฐานะตัวแทน

ประชาชนเท่าที่ควร กต.ตร.สน.บางคนมีลักษณะปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง เช่น ในเรื่อง การกำหนดจุดจอดรถ หากพื้นที่บริเวณหน้าอาคารร้านค้าของคุณเป็นจุดห้ามจอด ก็พยายามเอา ความเดือดร้อนของตนเอง มาให้แก้ไขในการตรวจตราจุดห้ามจอดทำให้ผ่อนผันให้ด้วย ประชาชน บริเวณดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน ซึ่งก็จะมีตนเองอยู่ในบริเวณนั้นและได้รับผลกระทบด้วย แต่ ถ้าหากตนเองไม่ได้รับผลกระทบก็จะไม่มีการเสนอแต่อย่างใด

2.4 ความแตกต่างระหว่างบทบาท กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นใน เขตพื้นที่ชั้นกลาง และ เขตพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร

พันตำรวจตรีสมพงษ์ แสดงความคิดเห็นว่า ความแตกต่างระหว่างเขตพื้นที่นั้น มีผลต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ในลักษณะที่ปัญหาของแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน เช่น ในลักษณะของพื้นที่ชั้นนอก มีกลุ่มวัยรุ่นมารวมตัวกันแข่งรถ กต.ตร.สน.ก็จะมีการแสดงบทบาทในลักษณะเข้ามา แก้ไขปัญหา โดยการให้ข้อมูลมาก เพราะมีปัญหาที่กระทบต่อคนส่วนใหญ่ แต่หากท้องที่ใดมี ปัญหาบ่อย การแสดงออกของ กต.ตร.สน.ก็อาจจะแตกต่างกันออกไปตามสภาพของปัญหาที่เกิดขึ้น

2.5 การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจตรีสมพงษ์ แสดงความคิดเห็นว่า สำหรับการให้การสนับสนุนงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.นั้น จะแตกต่างกันไปตามสภาพของปัญหาเช่นกัน ในความคิดเห็นของผู้ให้ สัมภาษณ์แล้ว กต.ตร.สน.น่าจะสามารถสนับสนุนงานจราจรได้มากเพราะเป็นเรื่องที่ประชาชนทุกคนต้องได้สัมผัส เนื่องจากการคมนาคมด้วยถนนกันมาก มีรถยนต์ รถจักรยานยนต์มาก การ บังคับใช้กฎหมายของตำรวจก็จะมีผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นผู้ปฏิบัติตาม กฎหมายอยู่แล้ว แต่ในเรื่องการจราจร ก็เป็นลักษณะที่ทุกคนมีโอกาสทำผิดและ ถูกจับกุมซึ่งก็เป็น เรื่องลหุโทษ โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานคร ปัญหาเรื่องจราจรแก้ไขได้ยาก ซึ่งก็มีปัญหาในทุก พื้นที่ของกรุงเทพมหานคร

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและการสนับสนุนงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจตรีสมพงษ์ แสดงความคิดเห็นว่า เห็นว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมาก หาก กต.ตร.สน.สามารถผลักดันบทบาทของตนเองให้สามารถปฏิบัติตามที่ระเบียบได้กำหนดไว้ ก็จะ สามารถสนับสนุนงานตำรวจได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพ

3. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจตรีสมพงษ์ แสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของ กต.ตร.สน. มีปัญหาที่สำคัญของการดำเนินงานของ กต.ตร.สน. ได้แก่

1. ผู้ดำรงตำแหน่ง กต.ตร.สน. เป็นผู้ไม่มีความรู้ความสามารถ อันเกิดมาจากกระบวนการคัดเลือกที่เน้นให้ประชาชนที่มีฐานะเข้ามาเป็น กต.ตร.สน. ซึ่งบางส่วนก็ไม่ได้ตั้งใจ แต่เกิดจากการเชื่อเชิญของผู้กำกับหัวหน้าสถานีตำรวจ และเกรงใจก็ต้องมาเป็น ผู้มาดำรงตำแหน่ง กต.ตร.สน. จึงขาดความรู้ที่จะสามารถให้ข้อเสนอแนะ แก่การปฏิบัติงานของตำรวจได้

2. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่อง กต.ตร.สน. ซึ่งอาจเกิดจากปัญหาการขาดการประชาสัมพันธ์งานของ กต.ตร.สน. และวิธีการติดต่อ กต.ตร.สน. ว่าต้องไปติดต่อที่บ้าน หรือว่าเมื่อมาที่ สน.แล้ว มาพบ กต.ตร.สน. หรือติดต่อ กต.ตร.สน. ได้อย่างไร

3. กต.ตร.สน. เสนอแนะในเรื่องการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบกับตนเอง เท่านั้น หรือเสนอเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง ซึ่งก็เป็นปัญหามาจากกระบวนการคัดเลือกเช่นกัน โดยไม่ได้มีความตั้งใจทำงานเพื่อประชาชนหรือในฐานะตัวแทนประชาชนในพื้นที่แต่อย่างใด ซึ่งมีไปถึงการมอบเงินให้ตำรวจเพื่อให้เอื้อประโยชน์ในการประกอบกิจการค้าของตน หรือให้ได้รับความเกรงใจ

4. การปรับปรุง พัฒนาระบบของ กต.ตร.สน.

พันตำรวจตรีสมพงษ์ แสดงความคิดเห็นว่า การปรับปรุง พัฒนาระบบของ กต.ตร.สน. ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ระบบการคัดเลือก กต.ตร.สน. ให้มีการคัดเลือกมาจากตัวแทนประชาชนจริงๆ โดยไม่ยึดคิดว่า กต.ตร.สน. ต้องเป็นคนมีฐานะทางการเงิน ให้การสนับสนุนงานตำรวจได้ และมุ่งเน้นไปที่การที่ผู้มาดำรงตำแหน่งเป็น กต.ตร.สน. สามารถรับรู้ปัญหาของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างดี

2. ควรมีการให้ผู้มีความรู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายเข้ามาเป็น กต.ตร.สน. ด้วย เพราะบางกรณีที่มีปัญหาต้องชี้แจงปัญหาข้อกฎหมายให้ประชาชนทราบ กต.ตร.สน. ด้านกฎหมาย ก็จะชี้แจงให้ข้อมูลกับประชาชนได้อย่างชัดเจน ซึ่งมีหลายกรณีที่ประชาชนเข้าใจตำรวจผิดเนื่องการไม่เข้าใจปัญหาข้อกฎหมาย โดยอาจเป็นทนายความในเขตพื้นที่ก็ได้

จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างเขตกองบังคับการตำรวจนครบาลละ 1 กรณีศึกษา ทั้งหมด 9 กรณีศึกษา สรุปเป็นตารางและอภิปรายผลได้ดังนี้ คือ

ตารางที่ 37 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ที่แสดงความคิดเห็นต่อความสำคัญของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ในการบริหารงานตำรวจ

ข้อความ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.กต.ตร.สน.มีความสำคัญในการบริหารงานตำรวจ	4	44.44
2.กต.ตร.สน.ไม่มีความสำคัญในการบริหารงานตำรวจ	5	55.56
รวม	9	100

1.จากตารางที่ 37 กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า กต.ตร.สน.มีความสำคัญในการบริหารงานตำรวจ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 เห็นว่าไม่มีความสำคัญต่อการบริหารงานตำรวจ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56

จะเห็นได้ว่า ผลการศึกษาที่ได้สอดคล้องกันกับผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างตามแบบสอบถามที่เห็นว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทในด้านการสนับสนุนการบริหารงานตำรวจ ในระดับน้อย ซึ่งเป็นบทบาทที่ต่ำกว่าบทบาทด้านอื่นๆของ กต.ตร.สน. แต่ผลการศึกษาที่ได้จากการสัมภาษณ์นั้นมีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันมาก คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามต่างกันเพียง 1 คน หรือ ร้อยละ 11.11 เท่านั้น

ตารางที่ 38 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ที่แสดงความคิดเห็นต่อบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

ข้อความ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ของ กทม.ที่ต่างกันมีบทบาทในการทำงานแตกต่างกัน	5	55.56
2.กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ของ กทม.ที่ต่างกันมีบทบาทในการทำงานไม่แตกต่างกัน	4	44.44
รวม	9	100

2.จากตารางที่ 38 กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ของ กทม.ที่แตกต่างกันมีบทบาทในการทำงานแตกต่างกัน มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 และ

ในเขตพื้นที่ของ กทม. ที่ต่างต่างกัน มีบทบาทในการทำงานไม่แตกต่างกัน มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44

จะเห็นได้ว่า ผลการศึกษาที่ได้จากการสัมภาษณ์นั้นมีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันมาก คือจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามต่างกันเพียง 1 คน หรือ ร้อยละ 11.11 เท่านั้น

ตารางที่ 39 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ที่แสดงความเห็นต่อการให้การสนับสนุนงานตำรวจด้านต่างๆของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

ข้อความ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ของ กทม.ที่ต่างกัน สามารถให้การสนับสนุนงานตำรวจได้แตกต่างกัน	1	11.11
2.กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ของ กทม.ที่ต่างกัน สามารถให้การสนับสนุนงานตำรวจไม่แตกต่างกัน	8	88.89
รวม	9	100

3.จากตารางที่ 39 กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ของ กทม.ที่แตกต่างกันสามารถให้การสนับสนุนงานตำรวจได้ไม่แตกต่างกัน มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 และในเขตพื้นที่ของ กทม.ที่ต่างต่างกัน สามารถให้การสนับสนุนงานตำรวจได้แตกต่างกัน มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11

ตารางที่ 40 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ที่แสดงความเห็นต่อความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของ กต.ตร.สน. กับ การให้การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

ข้อความ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.บทบาทของ กต.ตร.สน.มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.	7	77.78
2.บทบาทของ กต.ตร.สน.ไม่มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.	2	22.22
รวม	9	100

4.จากตารางที่ 40 กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าบทบาทของ กต.ตร.สน.มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน. มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 และบทบาทของ กต.ตร.สน.ไม่มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน. มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

การพิสูจน์สมมติฐานและอภิปรายผลการวิจัย

การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย เรื่อง “บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ: ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างตัวแปรตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ One way anova และ Chi-square

ในการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานไว้ 3 สมมติฐาน ดังต่อไปนี้

- 1.กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกันมีบทบาทในการทำงานแตกต่างกัน
- 2.กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกันมีการสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจแตกต่างกัน
- 3.บทบาทของ กต.ตร.สน.มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนการปฏิบัติงานตำรวจของ กต.ตร.สน.

สมมติฐานทั้ง 3 ข้อ ดังกล่าว ผู้วิจัยนำเสนอผลการหาความแตกต่างระหว่างตัวแปรตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว และการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมุติฐานที่ 1 กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกันมีบทบาทในการทำงานแตกต่างกัน

ตารางที่ 41 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) เปรียบเทียบตามเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธี Anova ในการทดสอบสมมุติฐาน

ANOVA

บทบาท

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	5.451	2	2.726	5.183	.006
Within Groups	203.523	387	.526		
Total	208.974	389			

จากตารางที่ 41 ผลการทดสอบสมมุติฐานที่ 1 โดยใช้วิธีทดสอบ Anova หาความแตกต่างระหว่างบทบาทในการทำงานของ กต.ตร.สน.ในแต่ละเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ได้ค่า Significance ของการทดสอบเท่ากับ 0.006 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 ผลการทดสอบมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานที่ 1 ว่า กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน มีบทบาทในการทำงานแตกต่างกันโดยมีระดับบทบาทเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างน้อย 2 เขตพื้นที่

และได้ทำการทดสอบต่อไปเพื่อหาความแตกต่างของบทบาท กต.ตร.สน.ในแต่ละเขตพื้นที่ว่าแตกต่างกันอย่างไร โดยหาค่าความแปรปรวนของข้อมูลเพื่อเลือกใช้วิธีทางสถิติในการทดสอบต่อไป

ตารางที่ 42 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของข้อมูลโดยวิธี Test of Homogeneity of Variances

Test of Homogeneity of Variances

บทบาท

Levene Statistic	df1	df2	Sig.
2.054	2	387	.130

จากตารางที่ 42 ได้ผลการทดสอบค่าความแปรปรวน Significance ของ Levene = 0.13 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 ผลการทดสอบมีค่ามากกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า ค่าแปรปรวนของระดับ บทบาทของ กต.ตร.สน.ในแต่ละเขตพื้นที่เท่ากัน จึงทำการทดสอบต่อไปว่าเขตพื้นที่ใดบ้าง ที่มีระดับบทบาทเฉลี่ยของ กต.ตร.สน.แตกต่างกัน โดยใช้ค่า LSD (Least – Significant Different) เพื่อทดสอบต่อไป

ตารางที่ 43 แสดงการทดสอบความแตกต่างระหว่างบทบาทของ กต.ตร.สน.ในแต่ละเขตพื้นที่ โดยเปรียบเทียบระหว่างเขตพื้นที่แต่ละเขต

Multiple Comparisons

Dependent Variable: บทบาท

LSD (Least – Significant Different)

(I) เขตพื้นที่	(J) เขตพื้นที่	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
เขตชั้นใน	เขตชั้นกลาง	.23846(*)	.08995	.008	.0616	.4153
	เขตชั้นนอก	.26154(*)	.08995	.004	.0847	.4384
เขตชั้นกลาง	เขตชั้นใน	-.23846(*)	.08995	.008	-.4153	-.0616
	เขตชั้นนอก	.02308	.08995	.798	-.1538	.1999
เขตชั้นนอก	เขตชั้นใน	-.26154(*)	.08995	.004	-.4384	-.0847
	เขตชั้นกลาง	-.02308	.08995	.798	-.1999	.1538

* The mean difference is significant at the .05 level.

จากตารางที่ 43 ได้ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างบทบาทของ กต.ตร.สน.ในแต่ละเขตพื้นที่ได้ดังนี้

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเขตพื้นที่ชั้นในกับเขตพื้นที่ชั้นกลาง ผลการทดสอบได้ค่า Significance ของการทดสอบเท่ากับ 0.008 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 ผลการทดสอบมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า ระดับบทบาทของ กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นในและเขตพื้นที่ชั้นกลางของ กทม.แตกต่างกัน

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเขตพื้นที่ชั้นในกับเขตพื้นที่ชั้นนอก ผลการทดสอบได้ค่า Significance ของการทดสอบเท่ากับ 0.004 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 ผลการทดสอบมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า ระดับบทบาทของ กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นในและเขตพื้นที่ชั้นนอกของ กทม.แตกต่างกัน

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเขตพื้นที่กลางในกับเขตพื้นที่ชั้นนอก ผลการทดสอบได้ค่า Significance ของการทดสอบเท่ากับ 0.798 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 ผลการทดสอบมีค่ามากกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า ระดับบทบาทของ กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นกลาง กับเขตพื้นที่ชั้นนอกไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตาม กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ที่แตกต่างกันมีบทบาทในการทำงานแตกต่างกันนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะสภาพพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน โดยในเขตพื้นที่ชั้นในของกรุงเทพมหานครมีลักษณะทางกายภาพเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจเป็นที่ตั้งของศูนย์การค้าขนาดใหญ่ โรงแรม สถานบริการ สถานศึกษา ตลอดจนมีชุมชนแออัดแฝงในความเจริญของกรุงเทพมหานครอยู่เป็นจำนวนหลายแห่ง เช่น ชุมชนแออัดคลองเตยในเขตคลองเตย ชุมชนวัดสามง่าม ชุมชนบ้านครัวใต้และชุมชนหลังวัดปทุมวนารามในเขตปทุมวัน ชุมชนริมทางรถไฟและชุมชนบ้านครัวเหนือในเขตราชเทวี ชุมชนแฟลตการเคหะในเขตดินแดง ซึ่งชุมชนต่างๆเป็นพื้นที่ในเขตชั้นในของกรุงเทพมหานคร และเป็นพื้นที่ล่อแหลมต่อการก่ออาชญากรรม ในการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจมีการแบ่งพื้นที่แยกเป็นพื้นที่ขนาดเล็ก การเข้าถึงประชาชนของตำรวจจึงสามารถทำได้ง่าย การที่มีประชาชนที่เป็นตัวแทนชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการ ระดับสถานีตำรวจ ทำให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจน บทบาทของ กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นในจึงเด่นชัดกว่าเขตพื้นที่อื่นของกรุงเทพมหานคร

สำหรับในเขตพื้นที่ชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะทางกายภาพใกล้เคียงกับพื้นที่ชั้นในเนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและเมืองออกจากจุดศูนย์กลางของกรุงเทพมหานคร แต่ก็ยังเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างเขตพื้นที่ชั้นในและเขตพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร การแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจ มีขนาดพื้นที่รับผิดชอบแตกต่างกันไปตามจำนวนประชาชน มีทั้งพื้นที่รับผิดชอบขนาดใหญ่ และพื้นที่รับผิดชอบขนาดเล็ก แม้ว่าบทบาทของ กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่นี้จะน้อยกว่าในเขตพื้นที่ชั้นในแต่ก็จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันไม่มากนัก โดยพบว่าระดับบทบาทเฉลี่ยของ กต.ตร.สน.ด้านการรับคำร้องเรียนในเขตพื้นที่ชั้นกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.13 เขตพื้นที่ชั้นใน มีค่าเฉลี่ย 3.10 ซึ่งเป็นบทบาทที่มีระดับเฉลี่ยในเขตพื้นที่ชั้นกลางมากกว่าเขตพื้นที่ชั้นในของกรุงเทพมหานคร

สำหรับในเขตพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร มีลักษณะทางกายภาพส่วนใหญ่เป็นที่พักอาศัย บ้านพัก และหมู่บ้านจัดสรรจำนวนมาก มีโรงงานอุตสาหกรรม และการทำนา ทำสวนอยู่ใน

เขตชั้นนอกสุดของกรุงเทพมหานครติดจังหวัดอื่น ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดนครปฐม ไม่เป็นแหล่งธุรกิจเหมือนเขตพื้นที่ชั้นในและชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร การแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจ มีขนาดพื้นที่รับผิดชอบขนาดใหญ่ จำนวนประชากรน้อยกว่าในพื้นที่อื่นมีลักษณะเป็นการรวมตัวก่อตั้งเป็นชุมชนแออัดน้อย ผลการศึกษาที่ได้จึงพบว่าบทบาทของ กต.ตร.สน.น้อยกว่าในเขตพื้นที่อื่นทุกด้าน

จากแนวความคิดระบบนิเวศวิทยาของอาชญากรรม (The ecology of crime) นี้ จะเห็นได้ว่าเมื่อทำการแบ่งสภาพกรุงเทพมหานครซึ่งมีลักษณะแบ่งเป็นเขตพื้นที่ชั้นใน เขตพื้นที่ชั้นกลาง และเขตพื้นที่ชั้นนอกนั้น แนวคิดนี้สามารถอธิบายได้ว่าชุมชนในแต่ละเขตพื้นที่นั้นมีความแตกต่างกันตามความเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานคร ย่อมมีการเกิดอาชญากรรมแตกต่างกันไปตามสภาพนิเวศวิทยาของแต่ละชุมชน ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมโดยตรง กต.ตร.สน. ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่ต้องทำงานเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมในแต่ละเขตพื้นที่จึงมีการแสดงบทบาทในการทำงานแตกต่างกันไปด้วย และจากการศึกษาของ สุภาภรณ์ งามสูงเนิน (2547) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.สถานีตำรวจ) ในการมีส่วนร่วมป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ศึกษาเฉพาะกรณี กองบังคับการตำรวจนครบาล 5 พบว่าตัวแปรลักษณะสภาพแวดล้อมทางสังคม ของลักษณะชุมชนที่แตกต่างกันทำให้การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าสนับสนุนผลการทดสอบสมมุติฐานที่ได้จากการวิจัยนี้

ดังนั้นจึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานของผู้วิจัยในข้อนี้ว่า กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกันมีบทบาทในการทำงานแตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมุติฐานที่ 2 กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน มีการสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจแตกต่างกัน

ตารางที่ 44 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างการสนับสนุนงานตำรวจของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) เปรียบเทียบกับเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธี Anova ในการทดสอบสมมุติฐาน

ANOVA

การสนับสนุนงานตำรวจ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1.374	2	.687	.738	.479
Within Groups	360.269	387	.931		
Total	361.644	389			

จากตารางที่ 44 ผลการทดสอบสมมุติฐานที่ 2 โดยใช้วิธีทดสอบ Anova หาความแตกต่างระหว่างการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในแต่ละเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ได้ค่า Significance ของการทดสอบเท่ากับ 0.479 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 ผลการทดสอบมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ 2 ว่า กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ของ กทม. ที่แตกต่างกัน มีการสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจแตกต่าง หรือสรุปได้ว่า กต.ตร.สน. ในเขตพื้นที่ของ กทม.ที่แตกต่างกัน มีการสนับสนุนการปฏิบัติงานตำรวจไม่แตกต่างกัน

จากนั้นได้ทำการทดสอบต่อไปเพื่อหาความแตกต่างของการสนับสนุนงานตำรวจในแต่ละเขตพื้นที่ว่าแตกต่างกันหรือไม่ โดยหาค่าความแปรปรวนของข้อมูลเพื่อเลือกใช้วิธีทางสถิติในการทดสอบต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 45 แสดงการทดสอบค่าความแปรปรวนของข้อมูลโดยวิธี Test of Homogeneity of Variances

Test of Homogeneity of Variances

การสนับสนุนงานตำรวจ

Levene Statistic	df1	df2	Sig.
7.019	2	387	.001

จากตารางที่ 45 ได้ผลการทดสอบค่าความแปรปรวน Significance ของ Levene = 0.001 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 ผลการทดสอบมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า ค่าแปรปรวนของระดับการให้การสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในแต่ละเขตพื้นที่ไม่เท่ากัน จึงทำการทดสอบต่อไปว่ามีเขตพื้นที่ใดหรือไม่ ที่มีการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.แตกต่างกัน โดยใช้วิธี Tamhane เพื่อทดสอบต่อไป

ตารางที่ 46 แสดงการทดสอบความแตกต่างระหว่างการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในแต่ละเขตพื้นที่ โดยเปรียบเทียบระหว่างเขตพื้นที่แต่ละเขต

Multiple Comparisons

Dependent Variable: การสนับสนุนงานตำรวจ

Tamhane

(I) เขตพื้นที่	(J) เขตพื้นที่	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
เขตชั้นใน	เขตชั้นกลาง	-.03077	.12849	.993	-.3397	.2781
	เขตชั้นนอก	.10769	.10719	.680	-.1500	.3653
เขตชั้นกลาง	เขตชั้นใน	.03077	.12849	.993	-.2781	.3397
	เขตชั้นนอก	.13846	.12233	.593	-.1558	.4327
เขตชั้นนอก	เขตชั้นใน	-.10769	.10719	.680	-.3653	.1500
	เขตชั้นกลาง	-.13846	.12233	.593	-.4327	.1558

จากตารางที่ 46 ได้ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างบทบาทของ กต.ตร.สน.ในแต่ละเขตพื้นที่ได้ดังนี้

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเขตพื้นที่ชั้นในกับเขตพื้นที่ชั้นกลาง ผลการทดสอบได้ค่า Significance ของการทดสอบเท่ากับ 0.993 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 ผลการทดสอบมีค่ามากกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า ระดับการให้การสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นในและเขตพื้นที่ชั้นกลางของ กทม.ไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเขตพื้นที่ชั้นในกับเขตพื้นที่ชั้นนอก ผลการทดสอบได้ค่า Significance ของการทดสอบเท่ากับ 0.680 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 ผลการทดสอบมีค่ามากกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า ระดับการให้การสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นในและเขตพื้นที่ชั้นนอกของ กทม.ไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเขตพื้นที่กลางในกับเขตพื้นที่ชั้นนอก ผลการทดสอบได้ค่า Significance ของการทดสอบเท่ากับ 0.593 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 ผลการทดสอบมีค่ามากกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า ระดับการให้การสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นกลาง กับเขตพื้นที่ชั้นนอกไม่แตกต่างกัน

จึงสรุปได้ว่าในแต่ละเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครไม่มีเขตพื้นที่ใดที่มีการให้การสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.แตกต่างจากเขตพื้นที่อื่น

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการที่แต่ละเขตพื้นที่แตกต่างกันนั้นไม่มีผลทำให้การสนับสนุนงานตำรวจแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับจากความคิดเห็นของ กรณีศึกษาที่ 2 ร้อยตำรวจเอกสมปอง เห็นว่าการให้การสนับสนุนการบริหารงานตำรวจในด้านต่างๆ เฉพาะด้านของ กต.ตร.สน.ยังไม่มีชัดเจน แต่เป็นการสนับสนุนตามโครงการต่างๆที่ตำรวจเป็นผู้เสนอเพื่อดำเนินการและขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณจาก กต.ตร.สน. การให้การสนับสนุนงานด้านต่างๆของตำรวจจึงมีลักษณะใกล้เคียงกันโดยเน้นที่การสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินการ ซึ่งเป็นบทบาทหนึ่งในด้านการบริหาร สอดคล้องกับกรณีศึกษาที่ 6 ดาบตำรวจสมพร เห็นว่าบทบาทของ กต.ตร.สน.ที่เห็นเป็นอยู่ในปัจจุบัน มีการแสดงออกในรูปของผู้ให้การสนับสนุนงานตำรวจในด้านการเงินของตำรวจจะดำเนินการจัดกิจกรรมอะไรหากไม่มีงบประมาณก็จะขอความร่วมมือ กต.ตร.สน. ซึ่งเป็นผู้มีฐานะทางการเงินให้ช่วยออกเงินในการดำเนินการ และดาบตำรวจสมพรยังให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าการให้การสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน. นั้นเห็นว่าตัวแปรสำคัญน่าจะขึ้นอยู่กับหัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งเป็นประธาน กต.ตร.สน. และตัว กต.ตร.สน.เอง ว่ามีความสนใจในปัญหาของประชาชน และรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองมากน้อยแค่ไหน

และกรณีศึกษาที่ 7 ร้อยตำรวจเอกสมรัก เห็นว่า การสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ส่วนใหญ่ เป็นการสนับสนุนในด้านการให้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานให้แก่ตำรวจ เช่น การติดตั้งสัญญาณไฟจราจร การมอบคอมพิวเตอร์ การมอบกรวยยางให้แก่ตำรวจในการตั้งด่านตรวจ เพียงด้านเดียว ในด้านอื่นๆไม่มี

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างกรณีศึกษาที่ 1 – 9 พบว่าได้ผลการศึกษาสอดคล้องกันว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 8 ราย เห็นว่าการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ในแต่ละเขตพื้นที่ไม่มีความแตกต่างกัน มีเพียง จำนวน 1 รายที่เห็นว่าแตกต่างกัน การที่ผลการสนับสนุนงานตำรวจในแต่ละเขตพื้นที่ไม่มีความแตกต่างกันอาจเนื่องมาจากลักษณะการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.ไม่มีความชัดเจน และส่วนใหญ่ในทุกเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร กต.ตร.สน.ถูกมองว่าเป็นบุคคลที่มีฐานะทางการเงินที่สามารถให้การสนับสนุนด้านการเงินในการดำเนินการให้ตำรวจ การให้การสนับสนุนงานตำรวจในแต่ละเขตพื้นที่ของ กต.ตร.สน.จึงไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมุติฐาน ในข้อนี้ที่ว่า กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน มีการสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจแตกต่างกัน จากการปฏิเสธสมมุติฐานดังกล่าวแสดงว่าตัวแปรในด้านลักษณะเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครไม่มีผลต่อการให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานตำรวจของ กต.ตร.สน.

สมมุติฐานที่ 3 บทบาทของ กต.ตร.สน.มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนการปฏิบัติงานตำรวจของ กต.ตร.สน.

ตารางที่ 47 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของ กต.ตร.สน. กับการให้การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน. โดยมีการประมวลผลคะแนนของแต่ละข้อมูลแล้ว

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาท กับการสนับสนุนงานตำรวจ		ระดับการสนับสนุนงานป้องกันปราบปราม					รวม
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
ระดับบทบาท ของ กต.ตร.สน.	น้อยที่สุด	10	21	8	0	0	39
	น้อย	0	56	74	2	0	132
	ปานกลาง	0	6	115	31	0	152
	มาก	0	0	19	30	2	51
	มากที่สุด	0	0	0	16	0	16
รวม			10	83	216	79	2

จากตารางที่ 47 เมื่อนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแต่ละข้อมูลมาให้คะแนนแล้วประมวลผลเป็นคะแนนเฉลี่ยของแต่ละบุคคลแล้วนำมาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของ กต.ตร.สน. กับการให้การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆ ผลปรากฏว่า ข้อมูลส่วนใหญ่เมื่อระดับบทบาทของ กต.ตร.สน.อยู่ในระดับปานกลาง ระดับการสนับสนุนงานตำรวจอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกันจำนวน 115 ตัวอย่าง รองลงมาได้แก่ เมื่อระดับบทบาทของ กต.ตร.สน.อยู่ในระดับน้อย ระดับการสนับสนุนงานตำรวจอยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน จำนวน 56 ตัวอย่าง จึงนำข้อมูลที่ได้จากตารางที่ 47 ไปทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ โดยใช้วิธีทดสอบค่า Chi-Square Tests ได้ผลการทดสอบตามตารางที่ 48

ตารางที่ 48 แสดงผลการทดสอบสมมุติฐานที่ 3 ด้วยวิธี Chi-Square Tests

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	336.380	16	.000

จากตารางที่ 48 ผลการทดสอบสมมุติฐานที่ 3 โดยใช้วิธีทดสอบ Chi-Square Tests พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของ กต.ตร.สน. กับการให้การสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของ กต.ตร.สน. ได้ค่า Significance ของการทดสอบเท่ากับ 0.000 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 ผลการทดสอบมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานที่ 3 ว่า บทบาทของ กต.ตร.สน. มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจ

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกับการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจากกรณีศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าบทบาทของ กต.ตร.สน. มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนการปฏิบัติงานตำรวจของ กต.ตร.สน. มีจำนวน 7 ราย มีเพียง 2 ราย ที่เห็นว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน จากตารางที่ 47 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของ กต.ตร.สน. มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆ กล่าวคือ หาก กต.ตร.สน. มีระดับบทบาทมาก ระดับการให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจก็จะมากตามไปด้วย หรือในทางกลับกัน หาก กต.ตร.สน. มีระดับบทบาทน้อย ระดับการให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานตำรวจก็จะน้อยตามไปด้วย

ดังนั้นจึงยอมรับสมมุติฐาน กล่าวคือ บทบาทของ กต.ตร.สน. มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนการปฏิบัติงานตำรวจของ กต.ตร.สน.

ตารางที่ 49 แสดงผลสรุปการทดสอบสมมุติฐาน

สมมุติฐาน	ยอมรับ	ปฏิเสธ
1.กต.ตร.สน. ในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครที่ต่างกันมี บทบาทในการทำงานแตกต่างกัน	/	
2.กต.ตร.สน. ในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครที่ต่างกันมีการ สนับสนุนงานตำรวจด้านแตกต่างกัน		/
3.บทบาทของ กต.ตร.สน. มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนการ ปฏิบัติงานตำรวจของ กต.ตร.สน.	/	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจ: ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาท กต.ตร.สน. เพื่อศึกษาลักษณะการสนับสนุนในงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน. เพื่อศึกษาถึง ปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานตามบทบาท กต.ตร.สน. และเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา บทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน. ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกัน โดยผู้วิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการตำรวจที่สังกัดสถานีตำรวจ ในเขต กองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) เป็นจำนวน 390 คน และการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างอีก 9 คน ในการวิเคราะห์ข้อมูล นั้น ใช้สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยคำนวณหา จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า ความสัมพันธ์ Chi-square และ One way anova ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้การพรรณนา (Content analysis) ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยและ ข้อเสนอแนะในแง่มุมต่างๆ ได้ดังนี้

6.1 สรุปผลการวิจัย

6.1.1 ลักษณะข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างของข้าราชการตำรวจผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุเฉลี่ย 38.15 ปี อายุต่ำสุด 22 ปี และอายุสูงสุด 59 ปี โดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งมีจำนวนมากถึงร้อยละ 93.3 ส่วนเพศหญิงมีเพียง ร้อยละ 6.7 เนื่องจากประชากรข้าราชการตำรวจทั้งหมดมีจำนวนเพศชายมากกว่าเพศหญิงจำนวนมากเช่นกัน ส่วนระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า/ มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า/ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า / มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า/ ปริญญาโทหรือสูงกว่า ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระดับชั้นยศ จ่าสิบตำรวจ-ดาบตำรวจ / ชั้นยศพลตำรวจ-สิบตำรวจเอก / ชั้นยศร้อยตำรวจตรี-ร้อยตำรวจเอก / ระดับชั้นยศพันตำรวจตรี ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระยะเวลาในการรับราชการตำรวจเฉลี่ย 16.00 ปี ระยะเวลารับราชการตำรวจต่ำสุด 0.5 ปี และ ระยะเวลารับราชการตำรวจสูงสุด

42 ปี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมที่ กต.ตร.สน.จัดขึ้น / ไม่เคยมีประสบการณ์ร่วมกิจกรรมที่ กต.ตร.สน.จัดขึ้น / มีประสบการณ์เป็นหรือเคยเป็น กต.ตร.สน. / มีประสบการณ์เป็นหรือเคยเป็นคณะทำงานของ กต.ตร.สน. ตามลำดับ ส่วนใหญ่ มีตำแหน่งหน้าที่ฝ่ายป้องกันปราบปราม / ตำแหน่งหน้าที่ฝ่ายสืบสวนสอบสวน / ตำแหน่งหน้าที่ฝ่ายธุรการ / ตำแหน่งหน้าที่ฝ่ายจราจร และ ตำแหน่งหน้าที่หัวหน้าสถานีตำรวจ ตามลำดับ ส่วนใหญ่ ปฏิบัติงานหลักที่ได้รับมอบหมายด้านงานสืบสวนสอบสวน / งานสายตรวจ / งานอำนวยความสะดวกจราจร / ด้านชุมชนสัมพันธ์ / หัวหน้าสถานีตำรวจ ตามลำดับ โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตพื้นที่ชั้นในของ กทม. ชั้นกลางของ กทม. และชั้นนอกของ กทม. เท่ากัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับความเข้าใจบทบาท กต.ตร.สน.ในระดับปานกลาง / ระดับน้อย / ระดับมาก / ระดับน้อยที่สุด / ระดับมากที่สุด ตามลำดับ

6.1.2 ระดับบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

ระดับบทบาทโดยเฉลี่ยของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ในเขตกรุงเทพมหานครของกลุ่มตัวอย่าง มีบทบาทในด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติสูงสุด รองลงมา ได้แก่ บทบาทด้านการให้คำปรึกษาและเสนอแนะ บทบาทด้านการรับคำร้องเรียน บทบาทด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน บทบาทด้านการรายงานผลการปฏิบัติ บทบาทด้านการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ บทบาทด้านการสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ และ บทบาทด้านการสนับสนุนการบริหารงานตำรวจ ตามลำดับ

ซึ่งเมื่อนำข้อมูลที่ได้มาแปลผลด้วยวิธีทางสถิติ พบว่า กต.ตร.สน.มีบทบาทในด้านการสนับสนุนการบริหารงานตำรวจอยู่ในระดับน้อย ส่วนบทบาทในด้านอื่นอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยระดับบทบาทรวมของ กต.ตร.สน.แปลผลอยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการศึกษาระดับบทบาทรวมโดยเฉลี่ยของ กต.ตร.สน.ในเขตพื้นที่ชั้นใน มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ เขตพื้นที่ชั้นกลาง และเขตพื้นที่ชั้นนอก ตามลำดับ ซึ่งเขตพื้นที่ชั้นกลางและเขตพื้นที่ชั้นนอกมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน

ค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของ กต.ตร.สน.ในแต่ละด้านนั้น เขตพื้นที่ชั้นในของกรุงเทพมหานครมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเขตพื้นที่อื่นเกือบทุกด้าน โดยมีบทบาทด้านการรับคำร้องเรียนเพียงด้านเดียวที่น้อยกว่าในเขตพื้นที่ชั้นกลาง

6.1.3 ระดับการสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

ระดับการสนับสนุนงานตำรวจเฉลี่ยของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจในเขตกรุงเทพมหานครของกลุ่มตัวอย่าง มีการสนับสนุนในงานด้านป้องกันปราบปรามสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสนับสนุนงานด้านอำนาจการ การสนับสนุนงานด้านสืบสวนสอบสวน และการสนับสนุนงานด้านจราจร ตามลำดับ

เมื่อนำข้อมูลจากระดับค่าเฉลี่ยของการสนับสนุนงานตำรวจในแต่ละด้านมาแปลผลด้วยวิธีการทางสถิติพบว่า กต.ตร.สน.มีการสนับสนุนงานด้านจราจรอยู่ในระดับน้อย ส่วนการสนับสนุนงานด้านอื่นอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยระดับการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน.โดยรวมแปลผลได้อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาพบว่าในแต่ละเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร มีระดับการให้การสนับสนุนงานตำรวจในด้านป้องกันปราบปรามสูงที่สุด

6.1.4 ระดับความคิดเห็นอื่นๆที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

ความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.สน.) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า กต.ตร.สน.ส่งเสริมให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับตำรวจมากขึ้น รองลงมา ได้แก่ ความเห็นว่า กต.ตร.สน.ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้น และ ความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งเป็น กต.ตร.สน.ภาคประชาชนเป็นผู้มีฐานะทางการเงินที่สามารถให้การสนับสนุนด้านการเงินให้แก่การดำเนินกิจกรรมของ สน.ได้ ตามลำดับ ซึ่งแปลผลข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติอยู่ในระดับเห็นด้วยกับความความคิดเห็นดังกล่าว

ส่วนความคิดเห็นอื่นๆแปลผลข้อมูลได้อยู่ในระดับปานกลาง หรือเฉยๆ ได้แก่ ความเห็นว่าตำรวจได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากขึ้นจากการดำเนินการของ กต.ตร.สน. ความเห็นว่านับตั้งแต่มี กต.ตร.สน.ขึ้นทำให้ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือกับตำรวจในด้านต่างๆมากกว่าช่วงที่ไม่มี กต.ตร.สน. ความเห็นว่าบทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนมีความใกล้ชิดกับตำรวจมากขึ้น ความเห็นว่าบทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนได้รับรู้การทำงานของตำรวจ และความเห็นว่าบทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนได้รับความมั่นใจในการทำงานของตำรวจมากขึ้น ความเห็นว่าระบบคัดเลือก กต.ตร.สน.ภาคประชาชนโดยคณะกรรมการคัดเลือกไม่เปิดโอกาสให้ผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามาเป็น กต.ตร.สน. ความเห็นว่า กต.ตร.สน.ตั้งขึ้นเพื่อเป็นการสร้างภาพและประชาสัมพันธ์ผลงานของตำรวจเท่านั้น ความเห็นว่าประชาชนในพื้นที่ให้การ

ยอมรับนับถือ กต.ตร.สน.เป็นอย่างดี ความเห็นว่าการที่ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือกับตำรวจในด้านต่างๆเป็นผลจากการดำเนินการของ กต.ตร.สน.เป็นสำคัญ และความเห็นว่าการมี กต.ตร.สน.กับไม่มี กต.ตร.สน.ประชาชนก็ให้ความร่วมมือกับตำรวจไม่แตกต่างกัน ตามลำดับ

6.1.5 ลักษณะเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร

1. ในเขตพื้นที่ชั้นในของกรุงเทพมหานคร มีลักษณะทางกายภาพเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร เป็นที่ตั้งของศูนย์การค้าขนาดใหญ่ โรงแรม สถานบริการ สถานศึกษา ตลอดจนมีชุมชนแออัดแฝงในความเจริญของกรุงเทพมหานครอยู่เป็นจำนวนมากหลายแห่ง เช่น ชุมชนแออัดคลองเตยในเขตคลองเตย ชุมชนวัดสามง่าม ชุมชนบ้านครัวใต้และชุมชนหลังวัดปทุมวนารามในเขตปทุมวัน ชุมชนริมทางรถไฟและชุมชนบ้านครัวเหนือในเขตราชเทวี ชุมชนแฟลตการเคหะในเขตดินแดง ซึ่งชุมชนต่างๆเป็นพื้นที่ในเขตชั้นในของกรุงเทพมหานคร และเป็นพื้นที่ล่อแหลมต่อการก่ออาชญากรรมในการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจมีการแบ่งพื้นที่แยกเป็นพื้นที่ขนาดเล็ก

คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ในเขตพื้นที่ชั้นใน มีสถานภาพทางสังคมเป็นผู้มีฐานะทางการเงินและเป็นที่ยอมรับนับถือของคนในพื้นที่ มาดำรงตำแหน่งจากการคัดเลือกของคณะกรรมการสรรหาซึ่งมีหัวหน้าสถานีตำรวจเป็นประธานคณะกรรมการสรรหา และเป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจโดยตำแหน่ง ซึ่งคณะกรรมการสรรหาจะสรรหาจากประชาชนที่มีความสนิทสนมเป็นการส่วนตัว หรือประชาชนที่มีฐานะทางการเงินที่สามารถให้การสนับสนุนในด้านการเงินในการดำเนินกิจกรรมต่างๆได้

2. ในเขตพื้นที่ชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร มีลักษณะทางกายภาพใกล้เคียงกับพื้นที่ชั้นในเนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและเมืองออกจากจุดศูนย์กลางของกรุงเทพมหานคร แต่ก็ยังเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างเขตพื้นที่ชั้นในและเขตพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร การแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจ มีขนาดพื้นที่รับผิดชอบแตกต่างกันไปตามจำนวนประชาชน มีทั้งพื้นที่รับผิดชอบขนาดใหญ่ และพื้นที่รับผิดชอบขนาดเล็ก

คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ในเขตพื้นที่ชั้นกลาง มีสถานภาพทางสังคมเป็นผู้มีฐานะทางการเงินเช่นเดียวกับในเขตพื้นที่ชั้นในของกรุงเทพมหานคร และมีลักษณะการเข้ามาดำรงตำแหน่งใกล้เคียงกับในเขตพื้นที่ชั้นใน

3. ในเขตพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร มีลักษณะทางกายภาพส่วนใหญ่เป็นที่พักอาศัย บ้านพัก และหมู่บ้านจัดสรรจำนวนมาก มีโรงงานอุตสาหกรรม และการทำนา ทำสวนอยู่ในเขตชั้นนอกสุดของกรุงเทพมหานครติดจังหวัดอื่น ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดนครปฐม ไม่เป็นแหล่งธุรกิจเหมือนเขตพื้นที่ชั้นในและชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร การแบ่งเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจ มีขนาดพื้นที่รับผิดชอบขนาดใหญ่ จำนวนประชากรน้อยกว่าในพื้นที่อื่น

คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ในเขตพื้นที่ชั้นกลาง มีสถานภาพทางสังคมเป็นผู้มีฐานะทางการเงินเช่นเดียวกับในเขตพื้นที่ชั้นในของกรุงเทพมหานคร และมีลักษณะการเข้ามาดำรงตำแหน่งใกล้เคียงกับในเขตพื้นที่ชั้นใน และจะมีระดับความสนิทสนมเป็นการส่วนตัวระหว่างตำรวจกับผู้ดำรงตำแหน่ง กต.ตร.สน. น้อยกว่าเขตพื้นที่ชั้นในและชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร

6.2 สรุปการพิสูจน์สมมุติฐาน

จากการศึกษาลักษณะพื้นที่ บทบาท และการสนับสนุนของแต่ละเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ส่งผลให้ผลการศึกษาและทดสอบสมมุติฐานของงานวิจัยปรากฏว่าการทดสอบว่า

สมมุติฐานที่ 1 กต.ตร.สน. ในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน มีบทบาทในการทำงานแตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ คือ เขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติ One way anova ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าบทบาทของ กต.ตร.สน. ในแต่ละเขตพื้นที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบจึงยอมรับสมมุติฐาน

โดยแต่ละพื้นที่แตกต่างกันดังนี้

1. บทบาทของ กต.ตร.สน. ในเขตพื้นที่ชั้นในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกับบทบาทของ กต.ตร.สน. ในเขตพื้นที่ชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร

2. บทบาทของ กต.ตร.สน. ในเขตพื้นที่ชั้นในกรุงเทพมหานคร แตกต่างกับบทบาทของ กต.ตร.สน. ในเขตพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร

3. บทบาทของ กต.ตร.สน. ในเขตพื้นที่ชั้นกลางกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกับบทบาทของ กต.ตร.สน. ในเขตพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร

สมมุติฐานที่ 2 กต.ตร.สน. ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครนครที่แตกต่างกัน มีการสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจแตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ คือ เขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติ One way anova ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าการสนับสนุนงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน. ในแต่ละเขตพื้นที่ไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบจึงปฏิเสธสมมุติฐาน

โดยพบว่า กต.ตร.สน. ในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน มีการให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจไม่แตกต่างกัน ทั้งเขตพื้นที่ชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอกของกรุงเทพมหานครมีลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 3 บทบาทของ กต.ตร.สน. มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนการปฏิบัติงานตำรวจของ กต.ตร.สน.

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ บทบาทของ กต.ตร.สน. กับการสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยใช้สถิติ Chi-square ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าบทบาทของ กต.ตร.สน. มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนการปฏิบัติงานตำรวจของ กต.ตร.สน.

ผลการทดสอบจึงยอมรับสมมุติฐาน

6.3 ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

จากผลการศึกษา บทบาทและการสนับสนุนงานตำรวจในด้านต่างๆของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ในแต่ละเขตพื้นที่ ทำให้ทราบว่า เขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกันมีผลต่อการแสดงบทบาทของ กต.ตร.สน. ที่แตกต่างกัน สำหรับด้านการสนับสนุนงานตำรวจของ กต.ตร.สน. ในแต่ละเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน และ บทบาทของ กต.ตร.สน. มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนงานตำรวจด้านต่างๆของ กต.ตร.สน.

6.4 ปัญหาการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ประสบกับปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นในการวิจัย ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

6.4.1 ปัญหาเกี่ยวกับแบบสอบถามและกลุ่มตัวอย่าง

ด้านแบบสอบถาม เนื้อหาของแบบสอบถามต้องทำความเข้าใจมากพอสมควร เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามต้องมีความรู้ความเข้าใจและเคยมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับ กต.ตร.สน.มาพอสมควร ประกอบกับจำนวนแบบสอบถามมีทั้งหมด 13 หน้า ซึ่งการทำแบบสอบถามค่อนข้างที่ต้องใช้เวลาในการตอบ จึงทำให้การเก็บข้อมูลต้องใช้เวลามาก

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาวิจัย ต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กระจายตามเขตพื้นที่ครอบคลุมทั้ง 9 เขตของบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 อีกทั้งจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการมี จำนวน 390 ราย จึงต้องใช้เวลาในการเดินทางและเก็บข้อมูลมากพอสมควรบ้างเขตพื้นที่ต้องเดินทางไปเก็บข้อมูลหลายครั้ง

ปัญหาในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของ กต.ตร.สน. หรือเคยทำงานหรือร่วมกิจกรรมกับ กต.ตร.สน. จะสามารถตอบข้อมูลได้อย่างดี มีข้อสงสัยน้อยมาก แต่บางกลุ่มตัวอย่างนั้นต้องอธิบายให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจแบบสอบถามและบทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน. ให้ทราบก่อนทำการตอบแบบสอบถาม

6.4.2 ปัญหาเกี่ยวกับการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยประสบปัญหาด้านนี้ คือ การนัดสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ค่อนข้างจะไม่มีเวลาในการให้สัมภาษณ์เนื่องจากติดราชการ ซึ่งการสัมภาษณ์ต้องใช้เวลาพอสมควร ผู้ให้สัมภาษณ์บางคนกังวลเกี่ยวกับเรื่องข้อมูลที่ตนให้สัมภาษณ์ว่าจะเป็นความลับหรือไม่ ซึ่งต้องมีการอธิบายให้ผู้ให้สัมภาษณ์เข้าใจ จึงได้รับความร่วมมือจากผู้ให้สัมภาษณ์

6.5 ข้อเสนอแนะ

6.5.1 ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

1. การศึกษาเรื่อง บทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล ในครั้งนี้ได้นำหลักนิเวศวิทยาของอาชญากรรม ซึ่งมีแนวคิดมาจากการเกิดเมืองโดยมีการเจริญเติบโตจากศูนย์กลางของเมืองมากำหนดเป็นกรอบแนวคิด ซึ่งสามารถนำลักษณะรูปแบบการวิจัยไปใช้ศึกษาทั้งในเรื่องของรูปแบบของอาชญากรรมในแต่ละเขตพื้นที่ และ ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบอื่นได้อีก
2. การศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาเฉพาะคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครเท่านั้น ซึ่งผลการศึกษาที่ได้รับ สามารถนำไปศึกษาเพื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ที่มีลักษณะสังคมชนบทว่าจะมีความเหมือนกันหรือแตกต่าง

กันอย่างไร ซึ่งผลการศึกษาที่ได้รับจะสามารถอธิบายผลสะท้อนกลับของนโยบายการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในองค์กรของรัฐในภาพรวมได้

3. กต.ตร.สน. ในแต่ละเขตพื้นที่นั้น มีระดับการแสดงบทบาทที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจเป็นผลมาจากเขตพื้นที่ที่แตกต่างกันโดยตรง หรืออาจเป็นผลจากตัวผู้ปฏิบัติหน้าที่ หรือความสนใจของหัวหน้าสถานีตำรวจ ซึ่งอาจมีการศึกษาแบบเจาะลึกจากตัวผู้ปฏิบัติหน้าที่อีกทางหนึ่งได้

6.5.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. บทบาทของคณะกรรมการที่กำหนดไว้ในปัจจุบันยังไม่ชัดเจน ซึ่งมักจะเกิดปัญหาว่า กต.ตร.สน. ไม่ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเองว่ามีขอบเขต อำนาจหน้าที่เพียงใด ทำให้การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน. ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์กรของรัฐ การปรับปรุงและพัฒนาบทบาทของ กต.ตร.สน. ควรดำเนินการจัดอบรม กต.ตร.สน. ภาคประชาชน ให้มีความรู้ความเข้าใจขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตนเองก่อนเริ่มปฏิบัติงาน ตลอดจนจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานให้ทราบว่าตนเองมีอำนาจหน้าที่อย่างไร และเป็นคู่มือในการทำงานของ กต.ตร.สน. อีกด้วย

2. จากการศึกษาบทบาทของ กต.ตร.สน. ไม่มีความชัดเจนนี้เองทำให้ข้าราชการตำรวจและประชาชนไม่ได้ให้ความสนใจกับ กต.ตร.สน. เท่าที่ควร การปรับปรุงพัฒนาบทบาท กต.ตร.สน. ให้มีความชัดเจนจึงไม่เพียงมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กต.ตร.สน. เท่านั้น จะทำให้ กต.ตร.สน. ได้รับความสนใจในฐานะเป็นตัวแทนประชาชนมากกว่าปัจจุบัน ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมซึ่งถือว่าสิ่งสำคัญของการมีส่วนร่วมด้านหนึ่งเริ่มมาจากการที่ประชาชนสนใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งร่วมกัน เมื่อประชาชนมีความสนใจในองค์กร กต.ตร.สน. ร่วมกันก็จะเป็นสร้างรากฐานที่ดีในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนให้บรรลุเป้าหมายและเกิดประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

3. ระบบการคัดเลือก กต.ตร.สน. ในปัจจุบันแฝงไว้ด้วยค่านิยมที่ต้องการคัดเลือกผู้แทนประชาชนที่มีฐานะทางการเงินดีในการเป็นตัวแทน เนื่องจากสามารถให้การสนับสนุนด้านการเงินในการดำเนินการกิจกรรมของสถานีตำรวจได้โดยง่าย ระบบการคัดเลือกโดยใช้วิธีสรรหาของคณะกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจจึงถูกมองว่าไม่เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีความต้องการทำงานเพื่อประชาชนแต่ฐานะทางการเงินไม่ดี ไม่มีโอกาสเข้ามาเป็น กต.ตร.สน. จึงควรปรับปรุงระบบการสรรหา โดยอาจให้ตัวแทนประชาชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการสรรหา หรือนำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระบบการคัดเลือกด้วย

4. ปัจจุบันนี้แม้ว่า กต.ตร.สน. จะมีบทบาทในการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ตามระเบียบ กต.ตร. แต่ในทางปฏิบัติ ยังไม่มีการตรวจสอบกันอย่างเป็นรูปธรรม เป็นเพียงการเข้ามาร่วมฟังผลการปฏิบัติงานของตำรวจในฐานะตัวแทนประชาชนเท่านั้น โดยที่ประชาชนในชุมชนยังไม่ได้รับประโยชน์จากการมี กต.ตร.สน. ภาคประชาชนเข้ามาเป็นตัวแทนของตน

เท่าที่ควร จึงความกำหนดรูปแบบและวิธีปฏิบัติในการตรวจสอบการบริหารงานตำรวจให้มีความชัดเจนด้วย เช่น การประเมินผลการปฏิบัติงานของตำรวจโดยภาคประชาชน หรือมีส่วนร่วมในการกำหนดสิ่งที่ประชาชนมีความต้องการในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ตำรวจ อันเป็นเป้าหมายของแนวคิดการมีส่วนร่วมในระดับที่สูงขึ้น

6.5.3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อบทบาทคณะกรรมการ

ตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของ กต.ตร.สน.

1.หลักเกณฑ์การแต่งตั้ง กต.ตร.สน.ยังไม่มีมาตรฐานชัดเจน ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา อันประกอบด้วยหัวหน้าสถานีตำรวจเป็นประธานคณะกรรมการสรรหา ในการพิจารณาคัดเลือก การคัดเลือก กต.ตร.สน.ส่วนใหญ่มาจากคนในพื้นที่ผู้มีฐานะทางการเงินเท่านั้น ไม่เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปที่มีความสนใจและมีความสามารถได้รับการคัดเลือก ซึ่งบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกมาเป็น กต.ตร.สน.ส่วนใหญ่จะมีธุรกิจที่ต้องเกี่ยวข้องกับตำรวจในท้องถิ่น เมื่อเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ก็มักจะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องและตนเอง ไม่มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อพัฒนาการทำงานของตำรวจให้ดีขึ้น

2.ระเบียบปฏิบัติและวิธีการตรวจสอบและติดตามการทำงานของตำรวจไม่มีความชัดเจน แม้ว่าจะมีระเบียบที่เกี่ยวข้องในการกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ไว้แล้ว แต่ก็เป็นกำหนัดในภาพรวม ไม่มีการกำหนดถึงวิธีปฏิบัติในขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน กล่าวคือ มีระเบียบให้ปฏิบัติแต่ผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไร การปฏิบัติตามบทบาทที่กำหนดมีลักษณะกว้างเกินไป จนผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจขอบเขต

3.ปัญหาการขาดประชุมของ กต.ตร.สน. ซึ่งเป็นเรื่องตัวบุคคลที่ไม่ให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ของตนในการเป็น กต.ตร.สน. สำหรับผู้เข้าร่วมประชุมไม่มีการจัดเตรียมข้อมูลการประชุม เพียงเข้ามานั่งประชุมตามหน้าที่เท่านั้น และรับฟังผลงานของตำรวจเท่านั้น ซึ่งเมื่อ กต.ตร.สน.ภาคประชาชนรับฟังข้อมูลไปก็ไม่มีการถ่ายทอดให้ประชาชนคนอื่นได้รับทราบ ทำให้ข้อมูลต่างๆอยู่กับเพียงในห้องประชุมและผู้ที่เกี่ยวข้องไม่กระจายถึงประชาชนทั่วไป และข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่

4.การกำหนดนโยบายในการปฏิบัติส่วนใหญ่เมื่อฝ่ายตำรวจเป็นฝ่ายเสนอ กต.ตร.ภาคประชาชนจะไม่ค่อยคัดค้านหรือแสดงความคิดเห็น อันเนื่องมาจากความเกรงใจกัน จึงไม่ได้เป็นปากเป็นเสียงแทนประชาชนได้อย่างแท้จริง

5.ขาดการประชาสัมพันธ์ ทำให้ประชาชนและตำรวจขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ กต.ตร. หรือผลดี ผลเสียที่จะได้รับกับประชาชนในพื้นที่ บางส่วนยังไม่เข้าใจเลยว่า กต.ตร.คือ

อะไร เป็นใคร ตลอดจนการประชาสัมพันธ์นโยบายและผลการปฏิบัติงานให้ประชาชนและตำรวจ ทราบ ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่จึงไม่ให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.

6.กต.ตร.บางคนใช้บทบาทเป็นช่องทางในการก่อตั้งกลุ่มผลประโยชน์ เพื่อเอื้อประโยชน์ ซึ่งกันและกัน โดย กต.ตร.ไม่ได้มีความตั้งใจที่จะเข้ามาทำงานเพื่อประชาชน

7.กต.ตร.ขาดการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และประชาชนในพื้นที่ ทำให้ไม่เข้าใจปัญหาต่างๆเกิดขึ้นในพื้นที่ของตน ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากกลุ่ม กต.ตร.เองไม่ทำการ เข้าถึงประชาชน การรับเรื่องจากประชาชนจึงเป็นเรื่องยาก ประชาชนติดต่อ กต.ตร.ยากกว่าการ ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยตรง

8.กต.ตร.บางส่วนมีลักษณะเป็นผู้มีอิทธิพลในชุมชน เข้ามาเป็น กต.ตร.เพื่อให้ตนเองมี บทบาท ตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่จะได้เกรงใจ และได้รับการอำนวยความสะดวกจากตำรวจเป็นการ ส่วนตัว บางส่วนกระทำผิดกฎหมายเสียเอง เช่น เปิดบ่อนการพนัน ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่ เกิดประสิทธิภาพ

9.บทบาทของ กต.ตร.ที่มีต่อประชาชนยังน้อยมาก และยังขาดการประสานงานที่ดีระหว่าง กต.ตร.สน.ภาคประชาชน กับประชาชน เนื่องจากลักษณะความสัมพันธ์ระหว่าง กต.ตร.สน.ภาค ประชาชน ซึ่งได้รับการคัดเลือกเข้ามาเป็น กต.ตร.สน. มีลักษณะห่างเหินจากประชาชนผู้ได้รับ ปัญหา เนื่องจากตนเองเป็นผู้มีฐานะทางการเงินดี หรือมีธุรกิจขนาดใหญ่ที่ไม่ต้องพึ่งพาประชาชน ในพื้นที่มากนัก จึงไม่ได้เข้าไปร่วมสัมผัสปัญหากับประชาชนในชุมชน

10.การดำเนินกิจกรรมของ กต.ตร.มีลักษณะเป็นการสร้างภาพการมีส่วนร่วมประชาชนใน องค์การตำรวจแต่การปฏิบัติยังมีลักษณะปิดกั้นหรือขาดความใส่ใจอยู่มาก โดยมีลักษณะปิดกั้นด้วย ทักษะคดีของผู้สรรหา กต.ตร.สน.เพื่อสนับสนุนทางการเงิน โดยไม่ได้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของการมี ส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง

11.กต.ตร.สน.ยังไม่มีความเป็นอิสระในการทำงาน โดยที่ผู้บังคับบัญชาโดยตรงของ ข้าราชการตำรวจสามารถชี้้นำการปฏิบัติของ กต.ตร.สน.ได้ ไม่ว่าจะโดยความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือ ในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะ

1.ควรกำหนดหลักเกณฑ์การสรรหาและการแต่งตั้ง กต.ตร.สน.ให้มีความชัดเจน โดยเปิด โอกาสให้บุคคลทั่วไปที่มีความสนใจและมีความสามารถได้รับการคัดเลือกเข้ามาเป็น กต.ตร.สน. และเปิดโอกาสให้ตัวแทนประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการคัดเลือก กต.ตร.สน.

2.ควรกำหนดบทบาทและแนวทางปฏิบัติของ กต.ตร. ทุกระดับให้มีความชัดเจน รวมถึง ระเบียบและวิธีการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบติดตามการทำงานของตำรวจด้วย

3. ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ กต.ตร.สน. เข้าร่วมประชุมชี้แจงนโยบายประจำเดือนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานทราบถึงนโยบายการปฏิบัติงานของ กต.ตร.สน. โดยตรง

4. กต.ตร.สน. ควรจัดทำโครงการเพื่อให้มีกิจกรรมร่วมกับประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการรับคำร้องเรียนต่างๆ ให้สะดวกแก่การติดต่อ

5. กำหนดจุดประสานงานหรือรับคำร้องเรียนผ่าน กต.ตร.สน. ให้มีความชัดเจนและติดต่อได้สะดวก โดยให้มีคณะทำงานของ กต.ตร.สน. เป็นผู้ประสาน โดยอาศัยอำนาจการแต่งตั้งคณะทำงานหาผู้ปฏิบัติหน้าที่ และรับผิดชอบหน้าที่อย่างชัดเจน

6. ควรนำความคิดเห็นในการพัฒนาการบริหารงานตำรวจของประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาสู่การประชุม กต.ตร.สน.

7. ควรคัดเลือกประชาชนที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นที่ยอมรับของสังคม และพร้อมทำงานเพื่อประชาชนเข้ามาเป็น กต.ตร.สน.

8. ส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนมีส่วนร่วมหรือได้แสดงความคิดเห็นในการประชุม กต.ตร.สน. หรือคัดเลือก กต.ตร.สน. มาจากตัวแทนของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนด้วยส่วนหนึ่ง

9. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและตำรวจ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทราบถึงบทบาทหน้าที่ของ กต.ตร.สน. หรือผลดี ผลเสียที่จะได้รับกับประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนผลการปฏิบัติงานของ กต.ตร.สน.

10. ควรส่งเสริมให้ กต.ตร. มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ และกำหนดนโยบายในการบริหารทุกระดับ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ กต.ตร. ในระดับสถานีตำรวจมีบทบาทในการกำหนดนโยบายระดับสถานีตำรวจได้

11. ควรส่งเสริมให้ กต.ตร. มีความเป็นอิสระในการทำงาน ตามระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

12. ควรให้ กต.ตร.สน. มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือการพิจารณาความดีความชอบเลื่อนขั้น หรือพิจารณาโทษ ตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าสถานีตำรวจ

13. ควรให้มีการจัดอบรมหลักสูตรการทำงานหน้าที่ของ กต.ตร.สน. ให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองก่อนเข้ารับตำแหน่ง

14. ควรนำสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร (สก.) และสมาชิกสภาเขต (สข.) หรือตัวแทนมาเป็น กต.ตร.สน. เพื่อร่วมรับฟังปัญหา อันจะเป็นการส่งเสริมบทบาทของ กต.ตร.สน. ในภาพของการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างแท้จริง โดยมีตำรวจเป็นองค์กรกลางในการประสานงานและให้การสนับสนุน ที่จะนำความต้องการ และปัญหาของคนในชุมชนเข้ามาเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา เนื่องจาก สส. สข. หรือ สก. เป็นตัวแทนประชาชนในระดับที่สูงกว่า

ชุมชนอยู่แล้ว การเข้ามารับฟังปัญหาของชุมชนในลักษณะของ กต.ตร.สน.ก็จะสามารถรับรู้ปัญหาได้มากขึ้น อีกทั้งการผลักดันงบประมาณในการดำเนินงานที่เป็นรูปแบบ บุคคลซึ่งเป็นตัวแทนประชาชนเหล่านี้ก็สามารถนำไปกำหนดเป็นแผนงานและให้การสนับสนุนได้ เช่น ชุมชนต้องการให้มีการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะในบริเวณที่เปลี่ยว จุดล่อแหลมต่างๆ ที่อาจเกิดอาชญากรรมได้ง่าย หรือต้องการป้อมยามตำรวจเพิ่มเติมเพื่อบริการประชาชน ก็สามารถจัดทำงบประมาณในการสนับสนุนได้ตรงตามความต้องการของคนในชุมชนมากที่สุด

6.5.4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้วิจัย

ผู้วิจัยเห็นว่า แม้ว่าจากผลการศึกษา กต.ตร.สน.จะยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเท่าที่ควร แต่การมี กต.ตร.สน.เกิดขึ้นนับเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการนำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในองค์กรของรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งยังสามารถพัฒนาต่อไปได้ กต.ตร.สน.เป็นคณะกรรมการที่เกิดขึ้นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาไม่นานนักจึงเป็นคณะกรรมการที่ดำเนินการไปโดยไม่มีแบบอย่างของการปฏิบัติที่ชัดเจน การพัฒนาบทบาทของคณะกรรมการ กต.ตร. ทุกระดับ จึงเป็นหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงที่ต้องให้ความสนใจ

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า กต.ตร.มีระดับบทบาทในแต่ละเขตพื้นที่ที่แตกต่างกัน แต่มิใช่ว่าเขตพื้นที่ที่มีระดับต่ำกว่าจะไม่สามารถปรับปรุงบทบาทให้ดีขึ้นได้ นอกจากเขตพื้นที่ที่จะเป็นปัจจัยหนึ่งส่งเสริมต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือแสดงบทบาทของ กต.ตร.สน. แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่สามารถส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่หรือแสดงบทบาทของ กต.ตร.สน.ได้ ซึ่งควรมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

ความแตกต่างของพื้นที่ที่มีผลต่อบทบาทของ กต.ตร.สน.ซึ่งเป็นผลที่ได้จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าบทบาทของ กต.ตร.สน.ในแต่ละเขตพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งก็สามารถใช้วิธีการพัฒนาปรับปรุงได้แตกต่างกัน โดยไม่จำเป็นต้องมีการกำหนดนโยบายจากส่วนกลาง เป็นการนำปัญหาของแต่ละพื้นที่มาแก้ไขตามความต้องการของแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน การแก้ไขปัญหาของสังคมได้รวดเร็วจะทำให้ กต.ตร.สน.เป็นรูปแบบของการมีส่วนร่วมในองค์กรของรัฐที่เป็นแบบอย่างให้หน่วยงาน หรือองค์กรอื่นๆนำไปปฏิบัติต่อไปได้

กต.ตร.สน.สามารถให้การสนับสนุนงานตำรวจได้ทุกด้าน มากน้อยแตกต่างกันไป จากผลการศึกษาวิจัยจะเห็นได้ว่าบทบาทของ กต.ตร.สน.มีความสัมพันธ์กันกับการสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจ การกำหนดบทบาทของ กต.ตร.สน.ให้มีความชัดเจนนั้น ยังส่งผลไปถึงความ-

สามารถของ กต.ตร.สน.ในการสนับสนุนงานตำรวจได้อีกด้วย ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจมีประสิทธิภาพและสามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนได้มากยิ่งขึ้นต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.

กิตติพงษ์ กิตยารักษ์. ทิศทางกระบวนการยุติธรรมไทยในศตวรรษใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.), 2543.

กิตติพงษ์ กิตยารักษ์. ยุทธศาสตร์การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2544.

คณินิจ ศรีบัวเอี่ยม และคณะ. แนวทางการเสริมสร้างประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 : ปัญหาและอุปสรรคและทางออก. รายงานการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ, 2545.

จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์. จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2532.

จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. “ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการป้องกันอาชญากรรม”, วารสารสังคมศาสตร์ 33, ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2545): 59-82.

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. ระบบความยุติธรรมแห่งอนาคตกับสันติสุขในสังคมและชุมชน. การสัมมนาวิชาการประจำปี 2547. 27-28 พฤศจิกายน 2547 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน จังหวัดชลบุรี : หน้า 13-17.

- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. รายงานการวิจัยเรื่องทิศทางการวางแผนกำลังคนเพื่อรองรับการอำนวยความสะดวกในทศวรรษในทศวรรษหน้า. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- ฉลอง บุญล้อม. ประชาสังคมกับการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนของตำรวจภูธร ภาค 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.
- ชินรัตน์ สมสืบ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ, 2539.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2518.
- ทัศนีย์ ลักษณะภิชนชัย. การสังคมสงเคราะห์ชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- ธีระวุฒิ ทองรอด. การปฏิบัติงานตำรวจชุมชนเชิงรุกในทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรภาค 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
- นนท์ กอแก้วทองดี และ ภัชรา คติกุล. คู่มือประชาชนด้านการทุจริต โครงการประชาศึกษาและชุมชนสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : ศรีเมืองการพิมพ์, 2544.
- นพกาญจน์ เมตตานนท์. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาชุมชน ศึกษากรณีชุมชนแออัดยานนาวา. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

นพมาศ อึ้งพระ. ทฤษฎีบุคลิกภาพและการปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2546.

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิค และกรณีตัวอย่าง. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : สิริลักษณ์การพิมพ์, 2547.

นิภา มนูญปิฎ. การวิจัยทางสุศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2528.

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์. กลวิธีแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชน
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ, 2527.

บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ กับคณะ. รายงานการวิจัยตัวชี้วัดธรรมาภิบาล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2544.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ การวัด การเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

ประเสริฐ เมฆมณี. สำรวจและการบริหารงานยุติธรรม. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, 2524.

ประเสริฐ สุนทร. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
ศึกษาเฉพาะกรณี กองบังคับการตำรวจนครบาล 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

ปรัชญา เวสารัชช. รายงานการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชนบท.
กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ, 2534.

ปาริชาติ ประไพพ. ทัศนคติของผู้ประกันตนต่อการประกันการว่างงาน กรณีศึกษาสำนักงาน
ประกันสังคมเขตพื้นที่ 1 ดินแดง. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

- พงศ์พัฒน์ ฉายาพันธ์. ความรู้เบื้องต้นการบริหารงานตำรวจแผนใหม่ มุมมองใหม่การจัด
กิจการตำรวจไทยในศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ศิลป์สยามการพิมพ์, 2542.
- พงษ์ธร ธัญญศิริ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารตำรวจ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาอาชญวิทยา การบริหารงานยุติธรรม และสังคม มหาวิทยาลัย
มหิดล, 2545.
- พรชัย ชันดี, ชัชชัย ปิตะนิละบุตร และ อัสวิน วัฒนวิบูลย์. ทฤษฎีและงานวิจัยทางอาชญวิทยา.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บุ๊คเน็ต, 2543.
- พิทยา สายหู. กลไกของสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2534 .
- พิทยา กล้าเอม. งานตำรวจชุมชนสัมพันธ์กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 กับความร่วมมือของ
ประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชามหาบัณฑิต คณะสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.
- พิศณุ วิทยาภรณ์. ความคิดเห็นของกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการกระจายอำนาจการ
ปกครองท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชามหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2539.
- ไพบุลย์ ช่างเรียน. สารานุกรมศัพท์ทางสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์, 2516.
- ไพรัช พงษ์เจริญ. ตำรวจไทยในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มติชน, 2540.
- มณเฑียร ประทีปะวนิช. การพัฒนาการบริหารงานสอบสวนของตำรวจ กรณีศึกษากองบัญชา
การตำรวจนครบาล. เอกสารวิจัยปริญญาโท สาขาวิชามหาบัณฑิต ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะ
รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- มาลัย หุวะนันท์. การพัฒนาการบริหาร ข้อคิดจากประสบการณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
กรมการปกครอง, 2522.

โยธิน ศันสนยุทธ. จิตวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

รังสรรค์ ทิมพันธ์พงษ์. รายงานการวิจัย การศึกษาปัจจัยบางประการที่มีผลกระทบต่ออัตราการมาเรียนของนักเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2527.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.

ราณี อิศัยกุล. การจัดองค์กรและทรัพยากรมนุษย์(หน่วยที่ 5). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544.

ลัดดา กิติวิภาต. ทัศนคติทางสังคมเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ฝ่ายตำราและอุปกรณ์การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2532.

ลือชัย ศรีเงินขวง และผาสุก เอกวานิช. ยุทธศาสตร์ใหม่ของการพัฒนา(สาธารณสุข)ชนบท. เอกสารประกอบการเสวนาสภาภาแพชของคณบดีกลุ่มสังคมศาสตร์สาธารณสุข. กรุงเทพฯ, 2526.

วัชรวิชัย สาร. การเมืองภาคประชาชน พัฒนาการการมีส่วนร่วมในทางการเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : วิ.เจ.พรินติ้ง, 2545.

วินิจ เกตุขำ. กระบวนการกลุ่ม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2522.

วินิจ แสงสว่าง. ปัญหาการอำนวยความสะดวกธรรมชาติในการสอบสวนคดีอาญาของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง. เอกสารวิจัยปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

สงวนศรี วิรัชชัย. จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศึกษาพร, 2527.

สมเจตน์ อภิวัฒน์รักษา. แนะแนวเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สารศึกษาการพิมพ์, 2520.

สถานีต์ บุญชู. การพัฒนาชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ : คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2544.

สุชา จันทร์เอม. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

สุชา จันทร์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แพร่พิทยา, 2520.

สุภาภรณ์ งามสูงเนิน. บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สถานีตำรวจ) ในการมีส่วนร่วมป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ศึกษาเฉพาะกรณี กองบังคับการตำรวจนครบาล 5. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท มหาวิทยาลัย ภาควิชาศิลปศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

สุเมธ ทราชแก้ว. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ศึกษาเฉพาะกรณี โครงการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย ภาควิชาศิลปศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.

สุรพล กาญจนะจิตรา. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

อดิเรก จินทรานันท์. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเป็น กต.ตร.สถานีตำรวจ : ศึกษากรณี สถานีตำรวจนครบาลยานนาวา. เอกสารวิจัยปริญญาโท มหาวิทยาลัย ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

อดิเรก รุ่งเรือง. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตำรวจ ศึกษากรณีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารตำรวจจังหวัดนครราชสีมา. เอกสารวิจัยปริญญาโท มหาวิทยาลัย ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ภาษาอังกฤษ

Allport, Gordon W. "Attitude and Behavior" American Journal of Sociology 34 (1935) : 180

Allport, Gordon W. Social psychology. Englewood Cliffs New Jersey : Prentice-Hall, 1970.

Argyris, Chris . Personal and Organization . New York : Harper and Brother, 1968.

Bayley , David H. Police and Society . London : Sage Publications, 1977.

Bent, Alan Edward . Police , criminal justice, and the community . New York : Harper and Row, 1976.

Berg, Bernard Seiden and Shadovsky, Alvin , Social psychology . New York : The free press, 1976.

Brandstatter , A.F. Police and community relations : a sourcebook. California :Glencee Press, 1971.

Bursik , Robert J. The growth of the city : An introduction to a research project . The university of Chicago Press, 1925.

Drucker, Peter F. The essential Drucker selection from the management work of Peter F. Drucker. New York : Harper Collins, 2001.

Fayol, Herri. Industrial and General Administration, trans. J.A. Conbrongh, 1930.

Greenstein, Fred I. Personality and Politics . Mass : Addison-Wesley Publishing, 1975.

Gordon, F. E. Personality and Behavior . New York : The Macmillan, 1957.

Gulick, Luther and Urwick, Lyndall. Paper on the science of administration. New York : Institute of Public Administration, 1937.

Koontz, Harold. Management A Book of Reading. 3rd ed. New York : McGraw – Hill, 1972.

Levinson, Daniel J. Role , Personality and Social Structure , in Sociological Theory .
New York : Random House, 1971.

Linton, Ralph. The Study of Man . New York : D. Appleton Century- Crofts, 1964.

Merrill, Francis E. Society and Culture . Englewood Cliffs , New Jersey : Prentice-Hall, 1957.

Mead, G. H. Mind , Self and Society . Chicago : University of Chicago Press, 1950.

Miller, Frank William. The police function. Mineola, New York : Foundation Press, 1971.

Morgan, C. T. Introduction to Psychology . New York : McGraw-Hill Book, 1951.

Murphy, G, Murphy, L.B. and Newcome, T.M. Experimental social psychology. New York : Harper, 1973.

Nadel, S.F. The theory of social structure. London : Cohen and West, 1969.

Oliver, Willard M. Community policing classical readings. New Jersey : Prentice-Hall, 2000.

Radelet, Louis A. The police and the community. 4th ed. California : Glencoe Press, 1973.

Reiner, Robert . The politics of the police. 3th ed. England : Oxford university Press, 2000.

Reiss, Albert J. The police and the public. New Haven : Yale university Press, 1971.

- Riley, Matilda White. Sociological Research. New York : Harcourt Brace and World, 1963.
- Rosenberg , Milton J. A Structure Theory of Attitude Dynamics The Public Opinion Quarterly 24, 1960.
- Sarbin, Theodor R. Role Theory . Mass : Addison-Wesley Publishing, 1968.
- Selltiz , Claire . Research Methods in Social Relations. New York : Halt, Rinehrt And Winston, 1964.
- Shaw, Clifford R. and McKay, Henry D. The Jack-roller. Chicago : University of Chicago Press, 1930.
- Thompson, James D. The Behavioral Sciences : An Interpretation . 1st ed. United States of America, 1970.
- Thurstone, L.L. "Attitude can be measured" American Journal of Sociology (1928) : 531
- Vroom, Victor H. Work and Motivation . 1st ed. United States of America, 1964.
- Walker, Samuel . The police in America : an introduction . 3rd ed . New York : Mcgraw-Hill, 1999.
- Young, Kimball . Sociology and Social Life . New York : American Book, 1959.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

**ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ
พ.ศ.2542**

ตามที่มีพระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2541 โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 230 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นั้น โดยที่การดำเนินการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงกิจการตำรวจให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีระบบการบริหารจัดการที่คล่องตัว เป็นอิสระภายในกรอบของกฎหมาย มีการกระจายอำนาจและเปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนในการตรวจสอบ ติดตามการบริหารงานและให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นระบบ

อาศัยอำนาจตามมาตรา 11(8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี จึงได้วางระเบียบขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ.2542”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 3/2542 ลงวันที่ 7 มกราคม 2542 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ

ข้อ 4 ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด 1

คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ

ข้อ 5 ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ คณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “กต.ตร.” ประกอบด้วย

- (1) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- (2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ
- (3) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นรองประธานกรรมการ
- (4) ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการ
- (5) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการ

- (6) อัยการสูงสุด เป็นกรรมการ
- (7) เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นกรรมการ
- (8) เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เป็นกรรมการ
- (9) ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เป็นกรรมการ
- (10) รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้มีอาวุโสลำดับที่หนึ่งและสอง เป็นกรรมการ
- (11) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งตามข้อ 6

ให้ผู้บัญชาการสำนักงานแผนงานและงบประมาณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นเลขานุการ และรองผู้บัญชาการ หรือผู้ช่วยผู้บัญชาการสำนักงานแผนงานและงบประมาณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวนไม่เกินสองคน ตามที่ประธานกรรมการแต่งตั้ง เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 6 ในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 5(11) ให้มีคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วย ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่สรรหาผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 7 และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆ ตามข้อนี้ จำนวนสาขาละไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่เกินห้าคน แล้วเสนอรายชื่อให้กรรมการตามข้อ 5(1) ถึง (10) คัดเลือกให้ได้จำนวนสาขาละหนึ่งคน เพื่อเสนอประธานกรรมการมีคำสั่งแต่งตั้ง ดังนี้

- ก. สาขานิติศาสตร์
- ข. สาขารัฐศาสตร์
- ค. สาขารัฐประศาสนศาสตร์
- ง. สาขานิติศาสตร์ หรือสื่อสารมวลชน
- จ. สาขาเศรษฐศาสตร์
- ฉ. สาขาการศึกษา หรือครุศาสตร์
- ช. สาขาอาชีวศึกษา หรือการบริหารงานยุติธรรม
- ซ. สาขาจิตวิทยา
- ฌ. สาขาพัฒนาสังคม
- ฎ. สาขาสังคมวิทยา มานุษยวิทยา หรือสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

ข้อ 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ หรือวงการตามสาขาที่กำหนด
- (3) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (4) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกรัฐสภา
- (5) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(6) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

(7) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ข้อ 8 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้เลือกใหม่ได้ แต่จะอยู่ในตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าสองวาระไม่ได้

เมื่อกรรมการผู้ทรงครบวาระตามวาระหนึ่งแล้ว หากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่แล้ว

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสาขาใดว่างลงเมื่อครบวาระ หรือก่อนถึงกำหนดวาระ ให้ดำเนินการตามข้อ 6 ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิตำแหน่งว่างลงและให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งได้เพียงวาระของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่ถ้าวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการแต่งตั้งก็ได้

ข้อ 9 นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 7

(4) กต.ตร.ตามข้อ 5 (1) ถึง (10) มีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสองในสาม

ข้อ 10 ในกรณีมีปัญหาว่า กรรมการผู้ใดอยู่ในตำแหน่งหรือไม่ ให้ กต.ตร.เป็นผู้วินิจฉัยชี้

ขาด

ข้อ 11 กต.ตร.มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะการกำหนดนโยบายการพัฒนาและการบริหารงาน

ตำรวจ

(2) ให้ประสานการตรวจสอบและการติดตามการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(3) แนะนำ ให้คำปรึกษาการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(4) รับคำร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจตามระเบียบที่ กต.ตร.กำหนด

(5) กำหนด แก้ไข ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทุกระดับ

(6) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ

(7) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่ กต.

ตร.มอบหมาย

(8) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ 12 การประชุมของ กต.ตร.ต้องมีกรรมการมาร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการ เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่ง เป็นประธานการประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือตามเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มเติมอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

หมวด 2

คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร

ข้อ 13 ในกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจกรุงเทพมหานคร คณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “กต.ตร.กทม.” ประกอบด้วย

- (1) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นประธานกรรมการ
- (2) รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ คนหนึ่งที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ
- (3) ผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นรองประธานกรรมการ
- (4) ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ
- (5) อธิบดีอัยการฝ่ายคดีอาญา เป็นกรรมการ
- (6) รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้มีอาวุโสลำดับที่หนึ่งและสอง เป็นกรรมการ
- (7) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหกคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งตามข้อ 14

ให้ผู้บังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นเลขานุการ และรองผู้บังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวนหนึ่งคน และข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอกในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล จำนวนหนึ่งคน ตามที่ประธานกรรมการแต่งตั้ง เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 14 ในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 13(7) ให้มีคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วย ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล และรองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล มีอำนาจหน้าที่สรรหาผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 7 และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในกิจการด้านต่างๆตามข้อนี้ จำนวนด้านละไม่น้อยกว่าหกคน แต่ไม่เกินเก้าคน แล้วเสนอรายชื่อให้กรรมการตามข้อ

13(1) ถึง (6) คัดเลือกให้ได้จำนวนกิจการด้านละสองคน เพื่อประธานกรรมการมีคำสั่งแต่งตั้ง ดังนี้

- ก. ด้านการบริหาร การจัดการศึกษา หรือการสอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐใน กรุงเทพมหานคร
- ข. ด้านธุรกิจภาคเอกชน ซึ่งประกอบกิจการในกรุงเทพมหานคร
- ค. ด้านกิจการองค์กรเอกชนสาธารณะประโยชน์ ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยไม่แสวงหากำไร และมี วัตถุประสงค์ส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดในการดำเนินกิจกรรมเพื่อ สาธารณประโยชน์ในกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้ กรรมการตามข้อ ข. และ ข้อ ค. ต้องไม่เป็นข้าราชการประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานองค์การของรัฐ

ข้อ 15 ให้นำข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 และข้อ 12 มาใช้กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 13(7) และ กต.ตร.กทม. โดยอนุโลม กรณีที่บทบัญญัติใดกล่าวถึง กต.ตร. ให้หมายถึง กต.ตร.กทม.

ในกรณีมีปัญหาต้องตีความระเบียบนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับ กต.ตร.กทม. ให้ กต.ตร.กทม. เสนอ ให้ กต.ตร.วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ 16 กต.ตร.กทม. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ให้ เป็นไปตามนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจ

(2) ประสานการตรวจสอบและการติดตามการปฏิบัติงานของกองบัญชาการตำรวจ นครบาล

(3) รับคำร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัด กองบัญชาการตำรวจนครบาล

(4) แต่งตั้งคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ

(5) แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่ กต.ตร.กทม.มอบหมาย

(6) รายงานผลการปฏิบัติงานให้ กต.ตร.ทราบ ตามที่ กต.ตร.กำหนด

(7) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่ กต.ตร.มอบหมาย

หมวด 3

คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัด

ข้อ 17 ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัดคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “กต.ตร.จังหวัด” และวงเล็บชื่อจังหวัดต่อท้ายประกอบด้วย

- (1) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานคณะกรรมการ
- (2) ผู้บังคับการตำรวจจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการ
- (3) ผู้บังคับการกองบังคับการอำนวยการ ตำรวจภูธรภาค หรือผู้แทนเป็นกรรมการ
- (4) อัยการจังหวัด เป็นกรรมการ
- (5) นายกองตำรวจบริหารส่วนจังหวัด เป็นกรรมการ
- (6) รองผู้บังคับการตำรวจจังหวัด ผู้ที่มีอาวุโสลำดับที่หนึ่ง เป็นกรรมการ
- (7) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเจ็ดคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้ง ตามข้อ 18

ให้ผู้กำกับ การทำหน้าที่อำนวยการตำรวจจังหวัด เป็นเลขานุการ และรองผู้กำกับการทำหน้าที่อำนวยการตำรวจจังหวัด จำนวนหนึ่งคน และข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโทในสังกัดตำรวจจังหวัด จำนวนหนึ่งคน ตามที่ประธานกรรมการแต่งตั้ง เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 18 ในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 17 (7) ให้มีคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วย ผู้บังคับการตำรวจจังหวัด และรองผู้บังคับการตำรวจจังหวัด มีอำนาจหน้าที่สรรหาผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 7 และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในกิจการด้านต่างๆ ตามข้อนี้จำนวนด้านละไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่เกินห้าคน แล้วเสนอรายชื่อให้กรรมการตามข้อ 17(1) ถึง (6) คัดเลือกให้ได้จำนวนกิจการด้านละหนึ่งคน เพื่อประธานกรรมการมีคำสั่งแต่งตั้ง ดังนี้

ก.ด้านการปฏิบัติราชการ หรือการปกครองส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่น ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดนั้น

ข.ด้านการบริหาร การจัดการศึกษา การสอน หรือการวิจัย ซึ่งดำเนินการในจังหวัดนั้น

ค.ด้านการบริหาร การแพทย์ การสาธารณสุข ซึ่งดำเนินการในจังหวัดนั้น

ง.ธุรกิจภาคเอกชนด้านพาณิชยกรรม การท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจบริการ หรือธุรกิจการเงิน ซึ่งประกอบการในจังหวัดนั้น

จ.ด้านองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยไม่แสวงหากำไร และมีวัตถุประสงค์ส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ในจังหวัดนั้น

ช.ด้านเกษตรกรรมซึ่งประกอบการในจังหวัดนั้น

ทั้งนี้ กรรมการตามข้อ ง. ถึง ช. ต้องไม่เป็นข้าราชการประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือ พนักงานองค์การของรัฐ

ข้อ 19 ให้นำข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 และข้อ 12 มาใช้กับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 17 (7) และ กต.ตร.จังหวัด โดยอนุโลม กรณีมีบทบัญญัติใดกล่าวถึง กต.ตร.ให้หมายถึง กต.ตร.จังหวัด

ในกรณีที่มีปัญหาต้องตีความระเบียบนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับ กต.ตร.จังหวัด ให้ กต.ตร.จังหวัด เสนอให้ กต.ตร.วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ 20 กต.ตร.จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของตำรวจภูธรจังหวัดให้เป็นไปตามนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจ
- (2) ประสานการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจภูธรจังหวัด
- (3) รับคำร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัด
- (4) แต่งตั้งคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ

บทเฉพาะกาล

ข้อ 21 ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

- (1) ให้กรรมการตามข้อ 5(1) ถึง (10) ทำหน้าที่ กต.ตร. ให้กรรมการตามข้อ 13(1) ถึง (6) ทำหน้าที่ กต.ตร.กทม. และให้ กรรมการตามข้อ 17(1) ถึง (6) ทำหน้าที่ กต.ตร.จังหวัดทุกจังหวัดไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 5 (11) ข้อ 13 (7) และ ข้อ 17(7)
- (2) ให้ กต.ตร.กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ใน กต.ตร. กต.ตร.กทม. และ กต.ตร.จังหวัด ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ
- (3) ให้ดำเนินการสรรหา คัดเลือก และแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 5(11) ข้อ 13(7) และ ข้อ 17(7) ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดได้ให้รายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อขอขยายเวลาได้ไม่เกินสามสิบวัน

ประกาศ ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

(ลงชื่อ) ชวน หลีกภัย

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ข.

ระเบียบ กต.ตร.

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ พ.ศ.2543

ตามที่มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบ และติดตามการบริหารงาน ตำรวจ พ.ศ.2542 เพื่อตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงกิจการตำรวจ และพัฒนาบุคลากรในสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจทุกระดับ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 11(6) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบ และติดตามการบริหารงานตำรวจ พ.ศ.2542 กต.ตร.ในการประชุมครั้งที่ 2/2543 เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2543 จึงได้วางระเบียบ กต.ตร.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ระดับสถานีตำรวจไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบ กต.ตร.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ระดับสถานีตำรวจ พ.ศ.2543”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในระเบียบนี้

“กต.ตร.” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ

“กต.ตร.กทม.” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ กรุงเทพมหานคร

“กต.ตร.จังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจจังหวัด

ข้อ 4 คณะกรรมการระดับสถานีตำรวจ หมายถึง คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค 1 ถึง 9 เรียกโดยย่อว่า “กต.ตร.สถานีตำรวจ” โดยออกนามตามชื่อสถานีตำรวจนั้น และให้ประกอบด้วย ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการฝ่ายปกครอง และประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบดังต่อไปนี้

4.1 สถานีตำรวจนครบาล

4.1.1 สถานีตำรวจนครบาลที่มีผู้กำกับการเป็นหัวหน้า

(1) ผู้กำกับการ เป็นประธานกรรมการ

(2) ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตที่ผู้อำนวยการเขตมอบหมายซึ่งมีพื้นที่รับผิดชอบส่วนใดส่วนหนึ่งในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจนั้น เขตละ 1 คน เป็นกรรมการ

(3) รองผู้กำกับการ สารวัตร หรือพนักงานสอบสวน(สบ2) ขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในงานแต่ละด้านตามที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย ไม่เกิน 5 คน เป็นกรรมการ

(4) ผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่จำนวน 6 ถึง 10 คน เป็นกรรมการ

(5) สารวัตรป้องกันปราบปราม หรือข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย เป็นเลขานุการ

(6) ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

4.1.2 สถานีตำรวจนครบาลที่มีรองผู้กำกับการเป็นหัวหน้า

(1) รองผู้กำกับการ เป็นประธานกรรมการ

(2) ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตที่ผู้อำนวยการเขตมอบหมายซึ่งมีพื้นที่รับผิดชอบส่วนใดส่วนหนึ่งในเขตพื้นที่ของสถานีตำรวจนั้น เขตละ 1 คน เป็นกรรมการ

(3) สารวัตร หรือพนักงานสอบสวน(สบ2) ขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในงานแต่ละด้านตามที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย ไม่เกิน 5 คน เป็นกรรมการ

(4) ผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่จำนวน 6 ถึง 10 คน เป็นกรรมการ

(5) สารวัตรป้องกันปราบปราม หรือข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย เป็นเลขานุการ

(6) ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

4.2 สถานีตำรวจภูธร

4.2.1 สถานีตำรวจภูธรที่มีผู้กำกับการ เป็นหัวหน้า

(1) ผู้กำกับการ เป็นประธานกรรมการ

(2) ปลัดอำเภอที่นายอำเภอมอบหมาย จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ

(3) รองผู้กำกับการ สารวัตรหรือพนักงานสอบสวน(สบ2) ขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในงานแต่ละด้านตามที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย ไม่เกิน 5 คน เป็นกรรมการ

(4) ผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ จำนวน 6 ถึง 10 คน เป็นกรรมการ

(5) สารวัตรป้องกันปราบปราม หรือข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย เป็นเลขานุการ

(6) ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

สำหรับสถานีตำรวจภูธรตำบลพญา ซึ่งมีผู้กำกับการเป็นหัวหน้าสถานีตำรวจ กรรมการ กต.ตร.สถานีตำรวจตามข้อ 4.2.1(2) ได้แก่รองปลัดเมืองพญาที่ปลัดเมืองพยามอบหมาย จำนวน 1 คน

4.2.2 สถานีตำรวจภูธรที่มีรองผู้กำกับการเป็นหัวหน้า

- (1) รองผู้กำกับการ เป็นประธานกรรมการ
- (2) ปลัดอำเภอที่นายอำเภอมอบหมาย จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ
- (3) รองผู้กำกับการ สารวัตรหรือพนักงานสอบสวน(สบ2) ขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในงานแต่ละด้านตามที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย ไม่เกิน 5 คน เป็นกรรมการ
- (4) ผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ จำนวน 6 ถึง 10 คน เป็นกรรมการ
- (5) สารวัตรป้องกันปราบปราม หรือข้าราชการตำรวจสัญญาบัตรที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย เป็นเลขานุการ

(6) ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

4.2.3 สถานีตำรวจภูธรที่มีสารวัตรเป็นหัวหน้า

- (1) สารวัตร เป็นประธานกรรมการ
- (2) ปลัดอำเภอที่นายอำเภอมอบหมาย จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ
- (3) ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย ไม่เกิน 5 คน เป็นกรรมการ

(4) ผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่จำนวน 6 คน ถึง 10 คน เป็นกรรมการ

- (5) รองสารวัตรป้องกันปราบปราม หรือข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย เป็นเลขานุการ

(6) ข้าราชการตำรวจที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

4.2.4 สถานีตำรวจภูธรที่มีรองสารวัตรเป็นหัวหน้า

(1) รองสารวัตร (หัวหน้าสถานีตำรวจ) เป็นประธานกรรมการ

(2) ปลัดอำเภอที่นายอำเภอมอบหมาย จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ

(3) ข้าราชการตำรวจที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย ไม่เกิน 5 คน เป็นกรรมการ

(4) ผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่จำนวน 6 ถึง 10 คน เป็นกรรมการ

(5) ข้าราชการตำรวจที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย เป็นเลขานุการ

(6) ข้าราชการตำรวจที่หัวหน้าสถานีตำรวจมอบหมาย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ 5 กรรมการ กต.ตร.สถานีตำรวจ ที่มาจากผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ ตามข้อ 4 ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(1) มีสัญชาติไทย ยกเว้นกรณีมีความจำเป็นพิเศษเพื่อความเหมาะสมแก่สถานการณ์ในบางเขตพื้นที่โดยได้รับความเห็นชอบจากประธานกรรมการ กต.ตร.กทม. หรือ ประธาน กต.ตร.จังหวัดแล้วแต่กรณี

(2) มีภูมิฐานะหรือถิ่นที่อยู่ประจำหรือประกอบอาชีพในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนั้นๆ

(3) เป็นผู้มีความประพฤติดี มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไปหรือประกอบคุณงามความดีเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนร่วม

(4) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี หรือมีพฤติกรรมอันควรสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการทำผิดกฎหมาย หรือมีอิทธิพลสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคมส่วนรวม

(5) ไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(6) ไม่เคยเป็นหรือเป็นบุคคลล้มละลาย ซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี

(7) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่พรรคการเมือง ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้บริหาร พนักงานหรือลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรของรัฐ

ข้อ 6 วิธีการแต่งตั้ง กต.ตร.สถานีตำรวจ

6.1 ให้หัวหน้าสถานีตำรวจแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วยหัวหน้าสถานีตำรวจเป็นประธานกรรมการ ผู้ช่วยผู้บัญชาการเขตที่ผู้บัญชาการเขตมอบหมายซึ่งมีพื้นที่รับผิดชอบส่วนหนึ่งส่วนใดในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนั้น เขตละ 1 คน หรือปลัดอำเภอที่นายอำเภอมอบหมาย จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ ผู้มีบทบาทในฐานะเป็นผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนั้น ตามที่หัวหน้าสถานีตำรวจแต่งตั้ง จำนวน 1 คน เป็นกรรมการ และข้าราชการตำรวจประจำสถานีตำรวจนั้น จำนวน 1 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ

6.2 ให้คณะกรรมการสรรหา ดำเนินการสรรหากรรมการ กต.ตร.สถานีตำรวจ ที่มาจากผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 5 และเสนอร่างคำสั่งแต่งตั้ง กต.ตร.สถานีตำรวจ ต่อผู้บังคับการตำรวจนครบาล หรือผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด แล้วแต่กรณี

6.3 ผู้บังคับการตำรวจนครบาล หรือผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด แล้วแต่กรณีพิจารณาตรวจสอบร่างคำสั่งแต่งตั้ง กต.ตร.สถานีตำรวจ รวมทั้งคุณสมบัติของผู้ได้รับการเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการ กต.ตร.สถานีตำรวจที่มาจากผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ให้ถูกต้องครบถ้วนตามข้อ 4 และข้อ 5 แล้วพิจารณาดำเนินการเสนอร่างคำสั่งแต่งตั้ง กต.ตร.สถานีตำรวจ ต่อ กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด แล้วแต่กรณี ทั้งนี้อาจให้คณะกรรมการสรรหา ทบทวนการสรรหาใหม่ได้ตามความเหมาะสม

6.4 ในการสรรหาและการตรวจสอบคุณสมบัติตามข้อ 6.2 และข้อ 6.3 ให้คำนึงถึงความหลากหลายของอาชีพในเขตพื้นที่นั้น และควรคำนึงถึงสัดส่วนของกรรมการที่เป็นหญิงและชายด้วย

6.5 ให้ประธานกรรมการ กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด มีคำสั่งแต่งตั้ง กต.ตร.สถานีตำรวจ ที่ผ่านการพิจารณาจาก กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด แล้วแต่กรณี

ข้อ 7 กรรมการ กต.ตร.สถานีตำรวจ ที่มาจากผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละหนึ่งปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้

เมื่อกรรมการ กต.ตร.สถานีตำรวจที่มาจากผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ครบวาระตามวรรคหนึ่งแล้วหากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการ กต.ตร.สถานีตำรวจ ที่มาจากผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ขึ้นใหม่ ให้กรรมการ กต.ตร.สถานีตำรวจที่มาจากผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแต่งตั้งกรรมการ กต.ตร.สถานีตำรวจที่มาจากผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ใหม่แล้ว

ในกรณีตำแหน่งกรรมการ กต.ตร.สถานีตำรวจ ที่มาจากผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ว่างลงเมื่อครบวาระหรือก่อนถึงกำหนดครบวาระให้ดำเนินการตามข้อ 6 ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง และให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงวาระของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่ถ้าวาระของกรรมการ กต.ตร.สถานีตำรวจ ที่มาจากผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่นั้นเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการแต่งตั้งก็ได้ ในระหว่างที่ยังมิได้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างให้กรรมการ กต.ตร.สถานีตำรวจ ที่เหลืออยู่สามารถประชุมและดำเนินการต่างๆ ได้

7.2 นอกจากพ้นตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการ กต.ตร.สถานีตำรวจที่มาจากประชาชนในเขตพื้นที่ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
  - (2) ลาออก
  - (3) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 5
  - (4) กต.ตร.กทม.หรือ กต.ตร.จังหวัด มีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสองในสาม
- ข้อ 8 ให้ กต.ตร.สถานีตำรวจ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) รับแนวทางและนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจ จาก กต.ตร.และ กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด แล้วแต่กรณี ไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลตามนโยบาย

(2) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจให้เป็นไปตามนโยบายการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจ

(3) ประสานการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ

(4) รับคำร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจให้ข้อมูลข่าวสาร และเสนอปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่

(5) ให้คำแนะนำและช่วยเหลือสนับสนุนการประชาสัมพันธ์และการบริหารงานของสถานีตำรวจ

(6) รายงานการปฏิบัติงานให้ กต.ตร.กทม. หรือ กต.ตร.จังหวัด ทราบตามที่ กต.ตร.กำหนด

(7) แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ กต.ตร.สถานี
ตำรวจมอบหมาย

ข้อ 9 การประชุมของ กต.ตร.สถานีตำรวจ ต้องมีกรรมการร่วมกันประชุมไม่น้อยกว่ากึ่ง
หนึ่ง จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มา
ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือตามเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียง
ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มอีกหนึ่งเสียงชี้ขาด

ข้อ 10 ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการ
หน่วยงานอื่นในระดับเดียวกันกับสถานีตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการรักษาความ
ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและการให้บริการแก่ประชาชน โดยนำข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ
6 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 9 มาใช้โดยอนุโลม

ข้อ 11 ในวาระเริ่มแรกให้กรรมการสถานีตำรวจที่มาจากประชาชนตามคำสั่งกรมตำรวจที่
119/2541 ลงวันที่ 29 มกราคม พ.ศ.2541 เรื่องให้ปฏิบัติตามโครงการพัฒนาสถานีตำรวจเพื่อ
ประชาชน ทำหน้าที่กรรมการ กต.ตร.สถานีตำรวจ ที่มาจากผู้แทนประชาชนในเขตพื้นที่ตาม
ระเบียบต่อไป จนถึงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2543

ให้ดำเนินการแต่งตั้ง กต.ตร.สถานีตำรวจตามระเบียบนี้ให้แล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม
พ.ศ.2543 เพื่อให้พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน พ.ศ.2543 เป็นต้นไป

ข้อ 12 ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจวินิจฉัย
ปัญหาและตีความเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบ

ประกาศ ณ วันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2543

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน

(นายบัญญัติ บรรทัดฐาน)

รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจแห่งชาติ

ผนวก ค.

พระราชกฤษฎีกา
เบี่ยประชุมกรรมการ พ.ศ.2523
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2533

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี่ยประชุมกรรมการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 159 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ.2518 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาเบี่ยประชุมกรรมการ พ.ศ.2523"

มาตรา 2 พระกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ.2523 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

(1) พระราชกฤษฎีกาเบี่ยประชุมกรรมการ พ.ศ.2519

(2) พระราชกฤษฎีกาเบี่ยประชุมกรรมการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2519

มาตรา 4 ในพระราชกฤษฎีกานี้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยประกาศพระบรมราชโองการ โดยคณะรัฐมนตรี หรือ โดยรัฐมนตรีเจ้าสังกัดซึ่งได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการ แต่ไม่รวมถึงกรรมการซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในหน้าที่นั้น โดยเฉพาะ

"คณะอนุกรรมการ" หมายความว่า คณะอนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยประกาศพระบรมราชโองการ โดยคณะรัฐมนตรี โดยรัฐมนตรีเจ้าสังกัดซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี หรือโดยคณะกรรมการ แต่ไม่รวมถึง อ.ก.พ. กระทรวงหรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเป็นกระทรวง อ.ก.พ.ทบวง อ.ก.พ.กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเป็นกรม หรือ อ.ก.พ.จังหวัด หรือคณะอนุกรรมการตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน

"อนุกรรมการ" หมายความว่า อนุกรรมการในคณะอนุกรรมการ แต่ไม่รวมถึงอนุกรรมการซึ่งได้รับเงินเดือน หรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในหน้าที่นั้นๆ โดยเฉพาะ

มาตรา 5 พระราชกฤษฎีกานี้ไม่ใช่บังคับแก่กรรมการและอนุกรรมการในรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา 6 กรรมการซึ่งจะได้รับเบี้ยประชุมต้องอยู่ในลักษณะหนึ่งลักษณะใดดังต่อไปนี้
ลักษณะ 1 กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือโดยประกาศพระบรมราชโองการ

ลักษณะ 2 กรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี หรือโดยรัฐมนตรีเจ้าสังกัดซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

อนุกรรมการของคณะกรรมการลักษณะใดให้ได้รับเบี้ยประชุมตามลักษณะของกรรมการในคณะกรรมการนั้น

มาตรา 7 กรรมการและอนุกรรมการ ลักษณะ 1 และลักษณะ 2 ให้ได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเฉพาะครั้งที่มาประชุมตามอัตราท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา 8 กรรมการและอนุกรรมการซึ่งมิได้เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือมิได้เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจได้รับเบี้ยประชุมในอัตราเดียวกันกับเบี้ยประชุมของกรรมการและอนุกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ

มาตรา 9 ประธานกรรมการหรือประธานอนุกรรมการ ให้ได้รับเบี้ยประชุมเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งในสี่ของอัตราเบี้ยประชุมกรรมการหรืออนุกรรมการที่ผู้นั้นมีสิทธิได้รับ

มาตรา 10 เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ ของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการให้ได้รับเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับกรรมการหรืออนุกรรมการ แล้วแต่กรณีและถ้ากรรมการหรืออนุกรรมการผู้ใดเป็นเลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการด้วย ให้เบิกเบี้ยประชุมได้เพียงตำแหน่งเดียว

เลขานุการในคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ ให้มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมไม่เกินหนึ่งคน และผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการให้มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมไม่เกินสองคน

มาตรา 11 กรรมการในคณะกรรมการคณะหนึ่ง หรืออนุกรรมการในคณะอนุกรรมการคณะหนึ่ง ให้ได้รับเบี้ยประชุมเพียงครั้งเดียวในวันหนึ่ง

มาตรา 12 การเบิกเบี้ยประชุมให้เบิกจ่ายจากกระทรวงทบวงกรมเจ้าของเรื่อง

มาตรา 13 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ฉัตรสุตลันนท์

นายกรัฐมนตรี

อัตราเบี้ยประชุมกรรมการและอนุกรรมการ

ประเภทกรรมการและอนุกรรมการ	ลักษณะ 1 ครั้งละ	ลักษณะ 2 ครั้งละ
กรรมการซึ่งเป็นข้าราชการพนักงานหรือลูกจ้างของราชการ ส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือ เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ	300 บาท	250 บาท
อนุกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการพนักงานหรือลูกจ้างของราชการ ส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือ เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ	250 บาท	200 บาท

แก้ไขโดยพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2533

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 107 ตอนที่ 175 ลงวันที่ 17 กันยายน 2533

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ง.

แบบสอบถามเรื่อง

บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ
ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) : ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล

กรุณาตอบคำถามต่อไปนี้โดย

- อ่านคำแนะนำที่อยู่ข้างต้นของแบบสอบถามในแต่ละส่วนอย่างละเอียดก่อนตอบคำถาม
- กาเครื่องหมายถูก (/) ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดของท่านที่สุด ทุกๆคำถามไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด
- กรุณาตอบคำถามทุกคำถาม อย่างตรงไปตรงมา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำแนะนำ โปรดเติมคำในช่องว่าง หรือใส่เครื่องหมายถูก (/) ลงในช่อง หน้าข้อความ
ที่ตรงกับความจริงมากที่สุด

1. กรุณากรอกอายุของท่าน .....ปี

2. เพศ

ชาย หญิง

3. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน

☐ มัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า	☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
☐ อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	☐ ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
☐ ปริญญาโท หรือสูงกว่า	☐ อื่นๆ (กรุณาระบุ).....

4. ระดับชั้นยศปัจจุบันของท่าน

☐ พลตำรวจ – สิบตำรวจเอก	☐ จำสิบตำรวจ – คาบตำรวจ
☐ ร้อยตำรวจตรี – ร้อยตำรวจเอก	☐ พันตำรวจตรีขึ้นไป

5. ท่านรับราชการตำรวจมาเป็นระยะเวลาเท่าใด (โปรดระบุ) .....

6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ กต.ตร.สน. (กรุณาเลือกคำตอบที่ท่านเกี่ยวข้องมากที่สุดเพียงข้อเดียว)

เป็นหรือเคยเป็น กต.ตร.สน. เป็นหรือเคยเป็นคณะกรรมการของ กต.ตร.สน.

เคยร่วมกิจกรรมที่ กต.ตร.สน. จัดขึ้น ไม่เคยร่วมกิจกรรมที่ กต.ตร.สน. จัดขึ้น

7. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันของท่าน

ฝ่ายป้องกันปราบปราม ฝ่ายสืบสวนสอบสวน

ฝ่ายจราจร ฝ่ายธุรการ

หัวหน้าสถานีตำรวจ

8. ลักษณะการปฏิบัติงานหลักที่ได้รับมอบหมายในปัจจุบันของท่าน

งานชุมชนสัมพันธ์ งานสายตรวจ

งานสืบสวนสอบสวน งานจราจร

งานอำนวยความสะดวก หัวหน้าสถานีตำรวจ

9. ลักษณะที่ตั้งของเขตพื้นที่รับผิดชอบที่ท่านปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปัจจุบัน

เขตพื้นที่ชั้นในของกรุงเทพมหานคร (สน. ในสังกัด บก.น.1 , 5 และ 6)

เขตพื้นที่ชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร (สน. ในสังกัด บก.น.2 , 4 และ 8)

เขตพื้นที่ชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร (สน. ในสังกัด บก.น.3 , 7 และ 9)

10. ท่านทราบและเข้าใจบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ

ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) อยู่ในระดับใด

ทราบและเข้าใจมากที่สุด ทราบและเข้าใจมาก ทราบและเข้าใจปานกลาง

ทราบและเข้าใจน้อย ทราบและเข้าใจน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.) ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมายถูก (/) ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อบทบาทของ กต.ตร.สน. ในเขตท้องที่รับผิดชอบของท่าน

2.1 บทบาทของ กต.ตร.สน. ในด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ข้อ	บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	กต.ตร.สน. มีการกำหนดนโยบายต่างๆ ในการปฏิบัติสอดคล้องกันกับ กต.ตร. และ กต.ตร.กทม.					
2.	กต.ตร.สน. มีการนำนโยบายของ กต.ตร. และ กต.ตร.กทม. มาปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับพื้นที่รับผิดชอบ					
3.	กต.ตร.สน. เป็นผู้ดำเนินการนำนโยบาย กต.ตร. และ กต.ตร.กทม. ไปปฏิบัติ					
4.	นโยบาย กต.ตร. และ กต.ตร.กทม. มีความสำคัญที่ กต.ตร.สน. ต้องนำไปปฏิบัติตาม					
5.	กต.ตร.สน. แต่ละพื้นที่สามารถกำหนดนโยบายได้เองโดยไม่ต้องนำนโยบาย กต.ตร. หรือ กต.ตร.กทม. ไปปฏิบัติ					
6.	การกำหนดนโยบายระดับ สน. ของ กต.ตร.สน. มีบางนโยบายที่ขัดแย้งหรือไม่สอดคล้องกับนโยบาย กต.ตร. และ กต.ตร.กทม.					

2.2 บทบาทของ กต.ตร.สน. ในด้านการให้คำปรึกษา

ข้อ	บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	กต.ตร.สน. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถหลากหลายสาขาวิชา					
2.	กต.ตร.สน. เป็นผู้มีความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาและการบริหารงานตำรวจได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อ	บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.	กต.ตร.สน.เสนอแนะการแก้ไขปัญหาต่างๆในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม					
4.	กต.ตร.สน.ให้คำปรึกษาและเสนอแนะเพื่อการพัฒนาตำรวจในด้านต่างๆ					
5.	กต.ตร.สน.ให้คำปรึกษาและเสนอแนะเพื่อการบริหารงานตำรวจเกิดประโยชน์สูงสุด					
6.	ข้อเสนอแนะของ กต.ตร.สน.ไม่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้					

2.3 บทบาทของ กต.ตร.สน.ในด้านการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงาน

ข้อ	บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	กต.ตร.สน.มีการตรวจสอบติดตามการทำงานของตำรวจอย่างสม่ำเสมอ					
2.	การตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจของ กต.ตร.สน.ทำให้ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถยิ่งขึ้น					
3.	กต.ตร.สน.มีความสามารถในการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจอย่างมีประสิทธิภาพ					
4.	กต.ตร.สน.สามารถตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของตำรวจ และดำเนินการอย่างจริงจัง					
5.	กต.ตร.สน.มีการประเมินผลการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของตำรวจอยู่เสมอ เพื่อนำไปเสนอปรับปรุงการบริหารงานตำรวจ					
6.	กต.ตร.สน.สามารถติดต่อประสานงานกับประชาชนในพื้นที่เพื่อขอทราบข้อมูลการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจได้เป็นอย่างดี					

2.4 บทบาทของ กต.ตร.สน.ในด้านการรับคำร้องเรียน

ข้อ	บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	กต.ตร.สน.สามารถรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนได้ทั่วถึง					
2.	กต.ตร.สน.ดำเนินการแก้ไขเรื่องร้องเรียนได้อย่างรวดเร็ว					
3.	กต.ตร.สน สามารถให้ข้อมูลข่าวสารในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ได้เป็นอย่างดี					
4.	กต.ตร.สน.มีการตรวจเยี่ยมพบปะประชาชนขอทราบข้อมูลข่าวสาร สังเกตการณ์อย่างสม่ำเสมอ					
5.	กต.ตร.สน. <u>ไม่มีหน้าที่</u> เกี่ยวกับการรับคำร้องเรียนจากประชาชน					
6.	กต.ตร.สน. <u>ไม่</u> ค่อยเอาใจใส่ต่อปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและช่วยเหลือประชาชนอย่างจริงจัง					

2.5 บทบาทของ กต.ตร.สน.ในด้านการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนการประชาสัมพันธ์

ข้อ	บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	กต.ตร.สน.มีการประชาสัมพันธ์ถึงหน้าที่และบทบาท กต.ตร.สน. อยู่เสมอ					
2.	กต.ตร.สน.มีการประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆต่อประชาชน					
3.	กต.ตร.สน.มีการประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานต่อประชาชน					
4.	กต.ตร.สน.มีการประชาสัมพันธ์ทำให้ประชาชนเข้าใจการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจมากขึ้น					

ข้อ	บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5.	กต.ตร.สน.มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม เช่น การแจ้งข่าวหรือเบาะแสเกี่ยวกับอาชญากรรม					
6.	กต.ตร.สน.มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงข้อมูลในการติดต่อราชการในสถานีตำรวจ					

2.6 บทบาทของ กต.ตร.สน.ในด้านการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนการบริหารงานตำรวจ

ข้อ	บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	กต.ตร.สน.มีบทบาทให้คำแนะนำในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้ายตำรวจเข้า และออกจากพื้นที่รับผิดชอบ เช่น การให้คำแนะนำในการเสนอพิจารณาตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่มีชอบหรือไม่เหมาะสมออกนอกพื้นที่					
2.	กต.ตร.สน.มีบทบาทให้คำแนะนำในการพิจารณาความดี ความชอบของตำรวจด้วยระบบคุณธรรม เช่น การพิจารณาเสนอรายชื่อ และผลงานของตำรวจ , การให้รางวัลตำรวจดีเด่น					
3.	กต.ตร.สน.มีบทบาทให้คำแนะนำ สนับสนุนในการกำหนดแผนงาน โครงการในการบริหารงานตำรวจ เช่น กำหนดจุดตรวจ , จัดทำโครงการรณรงค์ต่างๆ					
4.	กต.ตร.สน.มีบทบาทให้คำแนะนำในการจัดการด้านงบประมาณในการดำเนินการบริหารงานตำรวจ					
5.	กต.ตร.สน.มีบทบาทให้คำแนะนำในการจัดการใช้สอย วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำงานของตำรวจอย่างมีประสิทธิภาพ					

2.7 บทบาทของ กต.ตร.สน.ในด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน

ข้อ	บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	กต.ตร.สน.มีการรายงานผลการปฏิบัติงานด้วยความเป็นจริง					
2.	กต.ตร.สน.มีการรายงานผลการปฏิบัติงานอยู่เสมอ					
3.	กต.ตร.สน.รายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อแสดงผลการปฏิบัติงานในด้านดีของตนเองเท่านั้น					
4.	ข้อมูลจากการรายงานผลการปฏิบัติงานของกต.ตร.สน.สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานตำรวจต่อไปได้					

2.8 บทบาทของ กต.ตร.สน.ในด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะทำงาน

ข้อ	บทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	กต.ตร.สน.คัดเลือกคณะทำงานดำเนินการด้านต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพ					
2.	กต.ตร.สน.คัดเลือกคนที่มีความสามารถเข้ามาเป็นคณะทำงานเฉพาะด้าน					
3.	กต.ตร.สน.คัดเลือกคนในชุมชนเข้ามาเป็นคณะทำงานเฉพาะด้าน เช่น คัดเลือก กต.ตร.ชุมชน					
4.	กต.ตร.สน.คัดเลือกเฉพาะพวกพ้องของตนเองเข้ามาเป็นคณะทำงานด้านต่างๆ					
5.	กต.ตร.สน.ไม่มีการคัดเลือกหรือแต่งตั้งคณะทำงานด้านต่างๆ					

ส่วนที่ 3 การสนับสนุนในงานสำรวจด้านต่างๆของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมายถูก (/) ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นที่มีต่อการสนับสนุนในงานสำรวจด้านต่างๆ ของ กต.ตร.สน. ในเขตท้องที่รับผิดชอบของท่านมากที่สุด

3.1 การสนับสนุนงานด้านป้องกันปราบปราม ของ กต.ตร.สน.

ข้อ	การสนับสนุนงานตำรวจของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	กต.ตร.สน.ให้การสนับสนุนในการตรวจเยี่ยมชุมชนต่างๆ เช่น การประสานประชาชนในพื้นที่ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการตรวจเยี่ยมชุมชน					
2.	กต.ตร.สน.สนับสนุนในการจัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์ในด้านต่างๆ เช่น จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด					
3.	กต.ตร.สน.ให้การสนับสนุนในการตั้งจุดตรวจค้นต่างๆของตำรวจ เช่น ประสานงานกับประชาชนในพื้นที่ในการให้ความร่วมมือ					
4.	กต.ตร.สน.สนับสนุนในการตรวจพื้นที่ของตำรวจสายตรวจ เช่น การร่วมกันจัดตำรวจชุมชนหรือ ยามภายในชุมชน					
5.	กต.ตร.สน.สนับสนุนการประชาสัมพันธ์การให้ข้อมูลต่างๆในการป้องกันอาชญากรรม เช่น การประชาสัมพันธ์ในการป้องกันตนเองจากภัยอาชญากรรมในชุมชน					
6.	กต.ตร.สน.สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินการจัดกิจกรรมรณรงค์ด้านต่างๆซึ่งตำรวจได้จัดขึ้น					
7.	กต.ตร.สน.สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจัดกิจกรรมรณรงค์ด้านต่างๆซึ่งตำรวจได้จัดขึ้น					

3.2 การสนับสนุนงานด้านสืบสวน สอบสวน ของ กต.ตร.สน.

ข้อ	การสนับสนุนงานตำรวจของคณะกรรมการ ตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1.	กต.ตร.สน.สนับสนุนในการประสานงานกับ ผู้เสียหายในการแจ้งความร้องทุกข์ต่อตำรวจ เช่น การแนะนำผู้เสียหายในการร้องทุกข์					
2.	กต.ตร.สน.สนับสนุนให้มีการสอบสวนเป็นไป ด้วยความรวดเร็ว เช่น การติดตามสอบถามความ คืบหน้าของการสอบสวน					
3.	กต.ตร.สน.ให้การสนับสนุนในการคุ้มครองสิทธิ ของผู้ต้องหา เช่น การร่วมฟังการสอบสวนในคดี สำคัญ					
4.	กต.ตร.สน.ให้การสนับสนุนในการเป็นคนกลาง ไกล่เกลี่ยประนีประนอมข้อพิพาทที่เกิดขึ้น					
5.	กต.ตร.สน.สนับสนุนให้ประชาชนให้ความ ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการให้ข่าว อาชญากรรม เช่น การจัดโครงการสมาชิกแจ้ง ข่าวอาชญากรรม					
6.	กต.ตร.สน.สนับสนุนงบประมาณในงานด้าน สืบสวนสอบสวนของตำรวจ					
7.	กต.ตร.สน.สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการ สืบสวนสอบสวนของตำรวจ					

3.3 การสนับสนุนงานด้านจราจร ของ กต.ตร.สน.

ข้อ	การสนับสนุนงานตำรวจของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	กต.ตร.สน.สนับสนุนในการอำนวยความสะดวกการจราจรของตำรวจ เช่น การจัดตั้งจุดควบคุมการจราจรตามทางแยกต่างๆ					
2.	กต.ตร.สน.สนับสนุนให้ประชาชนมีวินัยในการขับขี่ เช่น การจัดอบรมความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับจราจร แก่ประชาชน					
3.	กต.ตร.สน.สนับสนุนในการบังคับใช้กฎหมายด้านการจราจร เช่น การเสนอตั้งจุดกวดขันวินัยจราจร					
4.	กต.ตร.สน.สนับสนุนในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการใช้เส้นทางเพื่อความปลอดภัย และสะดวกรวดเร็วในการใช้รถใช้ถนน					
5.	กต.ตร.สน.สนับสนุนงบประมาณในงานด้านจราจร					
6.	กต.ตร.สน.สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในงานจราจร					

3.4 การสนับสนุนงานด้านอำนวยความสะดวก ของ กต.ตร.สน.

ข้อ	การสนับสนุนงานตำรวจของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	กต.ตร.สน.สนับสนุนให้มีการพิจารณาความดีความชอบของตำรวจด้วยความเป็นธรรม					
2.	กต.ตร.สน.สนับสนุนในการให้รางวัลแก่ตำรวจที่มีการปฏิบัติงานดีเด่น					
3.	กต.ตร.สน.สนับสนุนในการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการติดต่อกันที่สถานีตำรวจให้แก่ประชาชนทราบ					

ข้อ	การสนับสนุนงานตำรวจของคณะกรรมการ ตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
4.	กต.ตร.สน.มีสนับสนุนในการเผยแพร่ข่าวสารให้ ประชาชนทราบผลการปฏิบัติงานของตำรวจ					
5.	กต.ตร.สน.มีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมและ จริยธรรมแก่ข้าราชการตำรวจ เช่น การจัดธรรม เทศนาให้แก่ตำรวจ					
6.	กต.ตร.สน.มีการรวบรวมความคิดเห็นของ ประชาชนเพื่อเสนอแนะในการบริหารงาน ตำรวจ					
7.	กต.ตร.สน.มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของ สถานีตำรวจเพื่อนำไปวางแผนการบริหารงาน ตำรวจ					
8.	กต.ตร.สน.สนับสนุนในการจัดสถานที่สำหรับ บริการประชาชนในสถานีตำรวจ เช่น การจัด พื้นที่ one stop service ในสถานีตำรวจ					

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อ กต.ตร.สน.ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบของท่าน

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมายถูก (/) ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านที่มีต่อ กต.ตร.สน.ในเขตท้องที่รับผิดชอบของท่านมากที่สุด

ข้อ	ความคิดเห็นที่มีต่อคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ ระดับสถานีตำรวจ (กต.ตร.สน.)	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.	กต.ตร.สน.มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้น					
2.	กต.ตร.สน.ส่งเสริมให้ประชาชนให้ความร่วมมือกับตำรวจมากขึ้น					
3.	ตำรวจได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากขึ้นจากการดำเนินการของ กต.ตร.สน.					
4.	นับตั้งแต่มี กต.ตร.สน.ขึ้นทำให้ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือกับตำรวจในด้านต่างๆมากกว่าช่วงที่ไม่มี กต.ตร.สน.					
5.	การที่ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือกับตำรวจในด้านต่างๆ เป็นผลจากการดำเนินการของ กต.ตร.สน. เป็นสำคัญ					
6.	การมี กต.ตร.สน.กับ ไม่มี กต.ตร.สน.ประชาชนก็ให้ความร่วมมือกับตำรวจไม่แตกต่างกัน					
7.	ประชาชนในพื้นที่ให้การยอมรับนับถือ กต.ตร.สน.เป็นอย่างดี					
8.	บทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนได้รู้การทำงานของตำรวจ					
9.	บทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนมีความใกล้ชิดกับตำรวจมากขึ้น					
10.	บทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ประชาชนได้รับความมั่นใจในการทำงานของตำรวจมากขึ้น					
11.	บทบาทของ กต.ตร.สน.ทำให้ลดการทุจริตประพฤตินิชอบของตำรวจ					

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ร้อยตำรวจโท ศุภชัย ประไพพนพ เกิดเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2523 ที่จังหวัดปราจีนบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.(ตร.)) จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ (รุ่นที่55) ปีการศึกษา2544 และปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต(นบ.) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช ปีการศึกษา 2546 ได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ.2546 ปัจจุบันรับราชการตำรวจ ตำแหน่งรองสารวัตร(ธุรการ) สถานีตำรวจนครบาลพญาไท กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย